

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

57 nci Birleşim
25 Şubat 2004 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	181
II. - GELEN KÂĞITLAR	182
III. - YOKLAMALAR	205,220,238,255,271
IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	183
A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR	183:189
1.- Erzurum Milletvekili İbrahim Özdoğan'ın, ilaçta fiyatlandırma ve kâr marjı konusunda yapılacak yeni düzenlemelerin ulusal ilaç sanayiine ve Türk eczacılığına etkilerine ve bu konuda alınması gereken tedbirlere ilişkin gündemdiŐi konuşması	183:185
2.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'un, Tekel Bilecik İçki Fabrikası özelleştirilmesinin yarattığı sorunlara ilişkin gündemdiŐi konuşması	185:186
3.- Zonguldak Milletvekili Fazlı Erdoğan'ın, Zonguldak'ın ekonomik, sosyal, güncel sorunları ve Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Ereğli Demir-Çelik Fabrikaları faaliyetlerinin il ekonomisine katkılarına ilişkin gündemdiŐi konuşması	187:189
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	189:191
1.- Belçika Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı ve beraberindeki parlamento heyetinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının konuğu olarak ülkemizi resmî ziyaretine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/481)	189

2.- Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş'in, TBMM Başkanvekilliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/149)	189
3.- Diyarbakır Milletvekili Cavit Torun'un, (9/5, 6) esas numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/150)	189:190
4.- Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül'ün görüşmelerde bulunmak üzere bir heyetle birlikte Azerbaycan ve İran'a yaptığı resmî ziyarete katılacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/482)	190:191
5.- Millî Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in İngiltere'ye yaptığı resmî ziyarete katılacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/483)	191
V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	191,206,221,239,255,271
1.- Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/521) (S. Sayısı: 146)	191:192
2.- Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/523) (S. Sayısı: 152)	191:192
3.- Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin; Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Kamu İhale Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/212) (S. Sayısı: 305)	191:192
4.- Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı: 349)	192:205,206:220,221: 237,239:254,255:270, 271:300 301
VI. - SORULAR VE CEVAPLAR	301
<i>A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI</i>	<i>301:315</i>
1.- Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, İmar Bankasının hazine bonusu satış yetkisine ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdülkadir Şener'in cevabı (7/1858)	301:306
2.- Denizli Milletvekili Mustafa Gazalcı'nın, yönetici atama ve yer değiştirmeleriyle ilgili yönetmelik değişikliklerine ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in cevabı (7/1878)	307:309
3.- Adana Milletvekili N. Gaye Erbatur'un, TCDD'nin yük taşımacılığında belirlediği asgarî ağırlık şartına ve özel sektörün yük taşımacılığında özendirilmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı (7/1904)	310:311
4.- Adana Milletvekili Atilla Başoğlu'nun, demiryolu yük taşımacılığındaki sınırlandırmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı (7/1922)	312:313
5.- Afyon Milletvekili Halil Ünlütepe'nin, Evciler Çal karayoluna ve Evciler Gar İstasyonuna ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı (7/1941)	314:315

I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak altı oturum yaptı.

Isparta Milletvekili Mevlüt Coşkuner, Bağ-Kur emeklileri, dul ve yetimleri ile bakmakla yükümlü oldukları kişilerin,

Kars Milletvekili Yusuf Selahattin Beyribey, adliye binalarının içinde bulunduğu durum ile adli personelin,

Çorum Milletvekili Feridun Ayvazoğlu, ülkemizdeki sosyal güvenlik sistemlerinin yapısal ve işlevsel sorunlarına ve alınması gereken önlemlere ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Ankara Milletvekili Yakup Kepenek ve 44 milletvekilinin, 2004 Yılı Özelleştirme Programı konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/10) Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerenin gündemdeki yerini alacağı ve öngörüşmesinin, sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Genel Kurulun 24.2.2004 Salı günü ve 25.2.2004 Çarşamba günü birleşimlerinde, sözlü sorular ile diğer denetim konularının görüşülmemesine, çalışma süresinin ise 24.2.2004 Salı günü birleşimde saat 24.00'e kadar, 25.2.2004 Çarşamba ve 26.2.2004 Perşembe günü birleşimlerde 14.00-24.00 saatleri arasında olmasına, 26.2.2004 Perşembe günü birleşimde 349 sıra sayılı kanun tasarısının görüşmelerinin saat 24.00'e kadar bitirilememesi halinde bu tasarının görüşmelerinin bitimine kadar çalışma süresinin uzatılmasına ilişkin AK Parti Grubu önerisinin, yapılan görüşmelerden sonra, kabul edildiği açıklandı.

Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt'ün, Hoçivan Hasköy Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifinin (2/198),

Balıkesir Milletvekili Sedat Pekel'in, Bir İl ve İki İlçe Kurulmasına Dair Kanun Teklifinin (2/194),

Doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergelerinin, yapılan görüşmelerden sonra, kabul edilmediği açıklandı.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1 inci sırasında bulunan, Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun Tasarısının (1/521) (S. Sayısı: 146),

2 nci sırasında bulunan, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısının (1/523) (S. Sayısı: 152),

3 üncü sırasında bulunan, Kamu İhale Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifinin (2/212) (S. Sayısı: 305),

Görüşmeleri, daha önce geri alınan maddelere ilişkin komisyon raporları henüz gelmediğinden, ertelendi.

4 üncü sırasında bulunan, Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısının (1/731) (S. Sayısı: 349) görüşmelerine devam olunarak, 16 ncı maddesine kadar kabul edildi.

Ankara Milletvekili Oya Araslı, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin'in, ileri sürmüş olduğu görüşlerden farklı görüşleri kendisine atfetmesi nedeniyle, bir açıklamada bulundu.

25 Şubat 2004 Çarşamba günü, alınan karar gereğince saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime 23.59'da son verildi.

Sadık Yakut

Başkanvekilli

Mehmet Daniş

Çanakkale

Kâtip Üye

Yaşar Tüzün

Bilecik

Kâtip Üye

II. – GELEN KÂĞITLAR**25 Şubat 2004 Çarşamba****Raporlar**

1.- Hukukî veya Ticarî Konularda Yabancı Ülkelerde Delil Sağlanması Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/519) (S. Sayısı: 387) (Dağıtma tarihi: 25.2.2004) (GÜNDEME)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/677) (S. Sayısı: 388) (Dağıtma tarihi: 25.2.2004) (GÜNDEME)

3.- Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/707) (S. Sayısı: 389) (Dağıtma tarihi: 25.2.2004) (GÜNDEME)

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayolu ile İlgili Uluslararası Yolcu ve Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/711) (S. Sayısı: 390) (Dağıtma tarihi: 25.2.2004) (GÜNDEME)

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/713) (S. Sayısı: 391) (Dağıtma tarihi: 25.2.2004) (GÜNDEME)

6.- Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile İçişleri ve Adalet Komisyonları Raporları (1/699) (S. Sayısı: 392) (Dağıtma tarihi: 25.2.2004) (GÜNDEME)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

25 Şubat 2004 Çarşamba

BAŞKAN: Başkanvekili Sadık YAKUT**KÂTİP ÜYELER: Mehmet DANİŞ (Çanakkale), Yaşar TÜZÜN (Bilecik)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57 nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, üç arkadaşımıza gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, ilaçta fiyatlandırma ve kâr marjı konusunda söz isteyen, Erzurum Milletvekili İbrahim Özdoğan'a aittir.

Buyurun Sayın Özdoğan. (AK Parti sıralarından alkışlar)

IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1.- Erzurum Milletvekili İbrahim Özdoğan'ın, ilaçta fiyatlandırma ve kâr marjı konusunda yapılacak yeni düzenlemelerin ulusal ilaç sanayiine ve Türk eczacılığına etkilerine ve bu konuda alınması gereken tedbirlere ilişkin gündem dışı konuşması

İBRAHİM ÖZDOĞAN (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İlaçla ilgili yeni yapılacak düzenlemelerin ulusal ilaç sanayii ve Türk eczacılığına etkileri konusunda üç alt başlıkta konuşmak istiyorum. Bunlar, yeni ilaç fiyat kararname, veri imtiyazı, ilaçta reklamın serbest bırakılması.

1.- Yeni ilaç fiyat kararname: Şu an geçerli olan, ithal ilaçta yüzde 16, yerli ilaçta yüzde 20 olan kârlılık farklılığını ortadan kaldırarak, yerli ve ithal ilaçların eşit kârlılıkta satılmalarını öngörüyor. Bu eşitlik, ithal ilaçlara karşı az da olsa var olan defansı tamamen ortadan kaldıracaktır. Fiyatları yerlisine oranla oldukça yüksek olan ilaçların tüketimi artacak, bu durum, sosyal güvenlik kurumlarının yükünü artıracaktır.

Yeni uygulama, ilaçların fiyatlarının arttıkça kâr marjlarının düşmesini öngörüyor. Özellikle kanser ve diyaliz tedavisinde kullanılan hayatî öneme sahip ilaçların 200 000 000 TL'nin üzerinde olduğu düşünülürse, ortalama sabit masrafı yüzde 10-12 arasında olan, devlet kurumlarına yüzde 2,5 indirim yapan, ayrıca, kuruma fatura ettiği ilaç bedellerini 90 günden önce geri alamayan eczacıların 200 000 000 TL'nin üzerindeki ilaçlardan zarar edecekleri, bu ilaçları halka sunamayacakları açıktır. Ayrıca, dağıtım kanalları, fiyatı 200 000 000'un üzerinde ve kâr marjı yüzde 3 olan bu ilaçları ellerinde bulunduramayacaklardır.

Bu uygulamanın, halk sağlığını tehlikeye düşüreceği açıktır. Özellikle kan ürünü kullanan hastalar, kanser hastaları ve diyaliz hastalarının tedavilerinde ciddi sorunlarla karşılaşılacaktır.

2- Veri imtiyazı: Patent süreci dolan ve ucuz eşdeğerinin üretiminin serbest hale geçmesi gereken ilaçların üretim hakkının çokuluslu tekeller lehine saklı kalması, yerli jenerik (ucuz eşdeğer) ilaç üreticilerinin bu ilaçları üretememesi anlamına gelir. Bu da, yerli ilaç üreticilerinin sonunu hızlandıracaktır. Bunun sonucu da, ilaç fiyatlarının artması olacaktır. Bu durumun yaratacağı malî yük, ilaç sanayiiyle birlikte sosyal güvenlik kurumlarını ve eczaneleri iflase sürükleyecektir.

3- İlaçta reklamın serbest bırakılmasının sonuçları: İlacın özellikleri reklamın yapılmasına engeldir. İlaç, vazgeçilmez, tüketimi ertelenemez, ikame edilemez bir üründür; talep esnekliği sıfırdır, fiyatı ne olursa olsun edinilmek zorunludur.

İlacın seçiminde tüketicinin tercihi, beğenisi, bilgisi yoktur. Malın fiyatı yönünden çekiciliği söz konusu değildir. Hekim ve eczacılar, yani, uzmanlar, ilaçla ilgili tercihi tüketici adına yaparlar. İlaç, sosyal ve stratejik bir üründür.

Reklam sonucu oluşacak kendi kendine tedavinin sonuçları şunlardır: Yanlış tanı, yanlış tedavi, risklerin hesap edilmemesi, yan etki ve kontrendikasyonların tanınmaması, yanlış kullanım, yanlış uygulama yolu, yanlış dozaj, aşırı kullanım, yanlış kombinasyon.

Dünyadaki tüm zehirlenmelerin yüzde 50'si ilaç zehirlenmesidir.

Reklamı yapılacak ilaçların listesi açıklandığında, sosyal güvenlik kurumları bu ilaçları ödemeyecek, bunun sonucunda, günlük geliri çok düşük düzeydeki 15 000 000 insanımız ağır kesici, vitamin ve benzeri ilaçları hiç kullanamaz duruma gelecektir.

Kısa vadede devletin ödeme yükünü azaltacak bu uygulama, ileride daha ciddi rahatsızlıklara yakalanacak hastaların tedavi maliyetlerini artıracaktır.

Çokuluslu tekellerin dev reklam bütçeleriyle rekabet edemeyecek olan ulusal ilaç sanayimiz kapanma ya da yabancı tekellerin eline geçme durumuyla karşılaşacaktır.

Sonuç: Bu uygulamalarla "parası olana sağlık" anlayışı ülkemizde egemen olacak, sağlık alanı ticaret alanına dönüşecektir. Sosyal devlet anlayışı ortadan kalkacaktır. "Sağlıklı toplum, çok ilaç tüketen toplumdur" anlayışı yerleşecektir. İlacın sosyal bir ürün olma özelliği yok sayılacaktır. İlaç, ulaşılması güç, lüks bir tüketim maddesine dönüşecektir. Yerli ilaç sanayii, sosyal güvenlik kurumları ve eczaneler kapanma noktasına gelecektir.

Ne yapılmalı: Yerli ilaç sanayii desteklenmeli ve korunmalıdır. Eşdeğer ilaç uygulaması desteklenmelidir. Gümrük birliğinin ilgili maddesi kullanılarak ithal ilaç sınırlandırılmalıdır. İlaçlara, gerçek maliyete dayanan bir fiyatlandırma sistemi getirilmelidir. İlaçta reklam serbestliği ortadan kaldırılmalıdır. İlaçta reklam ve promosyon giderleri kısıtlanmalıdır. Biyo-eşdeğerlik konusunda belirsizlik ortadan kaldırılmalıdır. Ulusal sağlık politikası uygulanmalıdır. İlaçta KDV kaldırılmalıdır. İlacın ucuz ve kolay ulaşılabilir olması sağlanmalıdır. Veri imtiyazı ertelenmelidir. Yeni ilaç fiyat kararname hayata geçirilmemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdoğan, konuşmanızı toparlar mısınız.

Buyurun.

İBRAHİM ÖZDOĞAN (Devamla) - Eğer mümkünse, eczanelere yapılan kamu geri ödemeleri ortalama vadeye göre yapılmalı ya da firmaların ve depoların vadelerine belli kriterler getirilmesi konusunda düzenleme yapılmalıdır. Tüm bu hesaplar yapılırken, eczanelerin, aldıkları ilacı derhal satamadıkları da hesaba katılmalıdır. Bu şekilde, eczanelerin en büyük sıkıntısı olan nakit akışı problemi çözülmüş olacaktır. Eczacı kâr oranı artırılmalı; ancak, mal fazlası ıskontosu uygulaması kaldırılmalıdır. Mal fazlası alabilmek için gereğinden fazla ilaç alan eczane ya reçetesiz ilaç satmak zorunda kalacak ya da suistimallere eğilimli hale gelecektir. Ayrıca, mal fazlası uygulaması, çok kazanana daha fazla kazandırmakta, potansiyeli daha az olan eczanelerde ise kâr oranını iyice düşürmektedir. Ayrıca, bazı ilaçların diğer eşdeğerlerinden daha fazla kazandırıyor olması, meslekî etik kurallara sadakati zedelemektedir. Eczacılar, mesleklerini hakkıyla icra etmekten ziyade, borsa simsarı gibi, vade ve ıskonto takibi yapmak zorunda kalmaktadır. Yerli ilaçlar ve ithal ilaçlar için ortalama vade ve kâr marjları, mal fazlasının kaldırılması durumuna göre yeniden değerlendirilmelidir. Bu konuda, Avrupa Birliği ülkelerindeki uygulamalar dikkate alınmalıdır.

Teşekkür ediyor; Yüce Heyetinizi, tekrar, saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)
BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Özdoğan.

Gündem dışı ikinci söz, Tekele ait Bilecik İçki Fabrikasının özelleştirilmesi sonucu doğacak sorunlar hakkında söz isteyen, Bilecik Milletvekili Sayın Yaşar Tüzün'e aittir.

Buyurun Sayın Tüzün. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün Tekel Bilecik içki fabrikası özelleştirilmesinin yarattığı sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Başkanım, Yüce Meclisin değerli üyeleri; Tekelin alkollü içecekler bölümünün özelleştirilmesi neticesinde ortaya çıkan sorunlarla ilgili olarak gündem dışı söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, Tekel Genel Müdürlüğü, 8.4.1994 tarihli ve 6735 sayılı yazısıyla, İstanbul Mecidiyeköy'de bulunan likör fabrikasının ilimize naklini düşündüklerini, bu konuda, Bilecik Belediyesine ait Bilkon Konserve Fabrikasını satın almak istediklerini beyan etmiştir. Bunun üzerine, 1994 yılında, benim de üyesi olduğum Bilecik Belediye Meclisi, olağanüstü toplanarak, ilimizin ekonomisinin canlanması, işsiz gençlerimize iş imkânlarının sağlanması amacıyla, 4 maddeden oluşan Belediye Meclisi kararıyla, aşağıdaki konuları görüşmüştür:

- 1- Likör fabrikasının yanında, cin ve votka fabrikalarının gerçekleştirilmesi,
- 2- Kurulacak 3 fabrikada en az 300 işçinin istihdam edilmesi,
- 3- Kurulacak bu fabrikaların birbuçuk yıl içerisinde hizmete sokulması,

4- Tekel Genel Müdürlüğüne ileride özelleştirmeye veya fabrikanın satışına gidilmesi durumunda, Bilkon Konserve Fabrikasının, Bilecik Belediyesine 400 000 dolar ödenmesi ve tapu kütüğüne şerh düşülmesi kaydıyla, satışının gerçekleşmesine oybirliğiyle karar verilmiştir. Bu karar Tekel Genel Müdürlüğüne iletilmiş; ancak, Tekel Genel Müdürlüğü mevzuatlarına uymadığını beyan ederek bu şartların kaldırılmasını istemiştir.

Bunun üzerine, Belediye Meclisimiz, 14.6.1995 tarihinde tekrar toplanarak, sanayileşmesini tamamlamış büyük illerin ortasında sıkışmış olan Bileciğimizin önünü açmak, ekonomisini canlandırmak için -likör fabrikasının, hammaddesini sağlayan tarım sektöründe bir hareketlilik sağlanacağı düşüncesiyle- bütün şartları kaldırmış, bugünkü şartlarda ekonomik değeri çok yüksek olan Bilkon Konserve Fabrikasının metrekaresinin 1 lira gibi sembolik bir değer üzerinden satılmasına karar vermiştir. Fabrikanın yapımı sırasında da ilimizin bütün imkânları seferber edilmiştir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2000 yılında yapımı tamamlanarak hizmete açılan 20 000 000 şişe kapasiteli -sayın milletvekilleri, dikkatinizi çekiyorum- ülkemizin ve Avrupa'nın en modern içki üretim tesislerinden biri olan, şişelenmiş 250 000 litre, şişelenecek 1 000 000 litre stoku bulunan ve yaklaşık 3 000 000 dolar civarında stok değerine sahip olan Bilecik Alkollü İçecekler Fabrikası, diğer fabrikalar gibi değerlendirilerek, özelleştirme kapsamına alınarak, özelleştirilmiştir.

Ayrıca, 59 uncu hükümetin programında Tekelin özelleştirilmesi varsa, neden birbuçuk yıl üretim yapabilecek üzüm stoku, iki yıl üretim yapabilecek anason stoku bir yıllık üretimi ambalajlayacak şişe stoku yapılmıştır?.. Özelleştirilen 16 fabrikanın özelleştirme bedeli 292 000 000 dolardır. Oysa, Tekelin konsinye olarak depolarında tuttuğu stok miktarı 180 000 000 dolardır. Bunun içerisine, gayrimenkul değerleri, üretim makinelerinin ve demirbaşlarının ekonomik değerleri konulmamıştır.

Bir büyük rakının maliyeti 1 800 000 ile 2 500 000 lira arasında değişmektedir. Tekelin toptan satış miktarı 11 750 000 liradır. Bu kadar kâr marjı yüksek olan Tekelin alkollü içecekler bölümünün özelleştirilmesi mantığı nerededir? Bu özelleştirme faaliyetleri sırasında ilimiz belediyesi ve mahallî idarelerin sağladığı katkılar hiçe sayılmıştır. Bu özelleştirmeyle Bilecik işçisine, Bilecik esnafına ve Bilecik çiftçisine darbe vurulmuştur.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Alkollü İçecekler Fabrikasının özelleştirilmesi neticesinde, çalışan 3 200 işçiden 1 150 işçi Tekel Genel Müdürlüğünün diğer birimlerine nakledilmiştir. Ancak, ilimizden, Bilecikli olan hiçbir işçimizin nakli gerçekleştirilmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Buyurun Sayın Tüzün.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla)- Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tekel Genel Müdürlüğü yetkilileriyle yaptığım görüşmelerde, norm kadro çalışması olduğu, bu nedenle, Bilecik'ten naklin olmayacağını beyan ettiler. Oysaki, yapmış olduğum araştırma neticesinde, 6 işçinin, Tekelin diğer birimlerine tayinlerinin çıktığı ve halen tayin işlemlerinin devam ettiği tespit edilmiştir. İstenilirse, tayinleri çıkan işçilerin isimlerini de verebilirim. Eğer bu nakiller yapılıyorsa, tüm işçilerin nakillerinin yapılması gerekmez miydi?.. Eğer nakil yapılmıyorsa, bahsettiğim işçilerin nakilleri neden yapılmıştır? Nakil işlemi yapılan işlerde ve sözleşme aktine son verilen işlerde hangi kriterler uygulanacaktır?.. Özelleştirme Kurumu, özelleştirilen fabrikalarda çalışan işçilerin durumu hakkında bir çalışma yapmış mıdır?

Yine, İlimizin Bozüyük İlçesi ÇİTOSAN Fabrikası 1997 yılında özelleştirilmiştir; 330 çalışanı ortada kalmıştır, hâlâ, işçiler, sendika önderlerinde, Meclis kapılarında mağdur edilmektedir. Bu işçiler için 59 uncu hükümet tarafından bir çalışma yapılmakta mıdır?

İlimiz Söğüt İlçesinin ekonomisinin can damarı olan, bir dönem ülkemiz seramik sanayiinde söz sahibi olan Söğüt Seramik Fabrikası, ekonomik kriz nedeniyle el değiştirmiş, halen taşeron firma tarafından işletilmektedir. Çalışan işçilerin alacakları ödenmemiştir. İşçiler mağdur edilmiş olup, mağduriyetleri de halen devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; Bilecik Belediyesinin ve mahallî idarelerin bu kadar hassas davrandığı işçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi konusunda ne yapılacaktır? Bu konularda 59 uncu hükümet yetkililerinden cevap bekliyoruz. Tüm Bilecik halkı gibi, biz Türkiye Büyük Millet Meclisindeki milletvekilleri de bekliyoruz; ama, görüyorum ki, 59 uncu hükümeti temsilen hiçbir bakan arkadaşımız, maalesef, burada bulunmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Tüzün.

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) - Bu sorunlarımız, yine, kürsüden konuştuğumuz gibi, tutanaklarda kayıtlı olarak mı kalacaktır, hiçbir yetkili, Bilecik halkının ve bizlerin beklediği bu sorulara cevap vermeyecek midir diyor, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Tüzün.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Sayın Başkan, bundan daha önemli bir konu olamaz. Hükümet nerede?! Nerede hükümet?! Yani, biz duvarlara konuşmuyoruz. Türkiye'nin sorununu dile getiriyoruz; bir tek bakan yok burada!

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Anadol.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - İhtüzükte öyle bir husus mu var?.. Hükümet olmadan gündem dışı konuşma yapılamaz mı?..

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, Zonguldak İlinin ekonomik, sosyal ve güncel sorunları ile Türkiye Taşkömürü ve Ereğli Demir-Çelik Fabrikalarının faaliyetlerinin bölgeye yansımaları hakkında söz isteyen Zonguldak Milletvekili Fazlı Erdoğan'a aittir.

Buyurun Sayın Erdoğan. (AK Parti sıralarından alkışlar)

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Aynı şey bu konuşma için de geçerli; sadece muhalefet milletvekilleri için söylemiyoruz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Tutanakları alır okurlar; hiç merak etmeyin.

3.- Zonguldak Milletvekili Fazlı Erdoğan'ın, Zonguldak'ın ekonomik, sosyal, güncel sorunları ve Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Ereğli Demir-Çelik Fabrikaları faaliyetlerinin il ekonomisine katkılarına ilişkin gündem dışı konuşması

FAZLI ERDOĞAN (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Zonguldak İlimizin ekonomik, sosyal ve güncel sorunları ile Türkiye Taşkömürü ve Ereğli Demir-Çelik Fabrikalarının faaliyetlerinin bölgemize yansıtılması hakkında gündem dışı söz almış bulunuyorum; sözlerime başlamadan önce, hepimizi en kalbi duygularıyla selamlıyorum.

Zonguldak İlimizin gayri safi hâsıladan aldığı payın Türkiye içindeki oranı, yüzde 1,2'dir; Türkiye'de, ürettiği katmadeğer ile vergi ve sağladığı gelirlerle, giderlerini karşılayan birkaç ilden biri halindedir. İlde kişi başına düşen millî gelir 2 969 dolardır.

Kentin büyük sorunlarından biri susuzluktur ki, 2003 yılında şehir merkezine dört beş günde bir su verilmiştir. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüzün devreye girmesiyle programa alınan bu sorunun çözülmesi çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

Bölgemizde Zonguldak İlimizin bir çevre yolunun olmaması, ağır tonajlı araçların şehir merkezinden geçmesi trafiği olumsuz yönde etkilemektedir. İlçe bağlantı yolları yetersiz ve bakımsızdır. Bu nedenle, gerek özel idare kaynakları, gerek Bayındırlık ve İskân Bakanlığımızın katkıları ve gerekse Sayın Maliye Bakanımızın ilimizi ziyaretinde verdiği sözlerle bu sorunun çözümünü yönünde adımlar atılmaya başlanılmıştır. Takipleri hep beraber sağlanacaktır.

Bölgemizde yapılması düşünülen duble yollardan Düzce-Akçakoca-Karadeniz Ereğli Yolu dış krediyi bitirmeye çalışılmaktadır; fakat, dış kredi miktarlarının kısıtlanması nedeniyle inşaatı durma noktasına gelmiştir. Bu nedenle, yoğun kar yağışları, yolun altyapısının yetersiz oluşu trafiği olumsuz yönde etkilemektedir. Özellikle, basın ve halkımızın sürekli olarak dile getirdiği Güllüç Köprüsü-Ereğli bağlantısı, köprü olmaktan çıkıp bir azap köprüsü haline dönüşmüştür.

Bundan sonraki yatırım planlamasında, bu yollar için 2,7 trilyonluk bir yatırım payı ayrılmıştır. Öncelikle, Ereğli giriş köprü yolunun yanına ilave bir köprü yapılarak bu sızının, bu sıkıntının bir an evvel çözülmesi gerekmektedir. Bunun takiplerini yapıyoruz.

Köy yollarımızın yüzde 56'sının şu anda asfaltlanmış olduğu gözükse bile, bu yolların sürekli olarak delik deşik olması problemlerinin çözümü, bu noktada, öncelikler arasına alınmalıdır.

Zonguldak İlimizin halihazırda bir kanalizasyon şebekesi yoktur. Hükümetimiz, bunun yapımını 2004 yılı yatırım programına almış ve Zonguldak'ın yıllardır çözülmemeyen bu sorunu çözüm yoluna girmiştir; 2007 yılına kadar kanalizasyon sorunu da çözümlenecektir.

Zonguldak İlimizde 1992 yılında üniversite kurulmuştur. 17 000 öğrenci sayısına ulaşılmasına rağmen, bu sayı bize göre yetersizdir. Bölge şartları nedeniyle, 10 000'i merkezde diğerleri ilçelerde -Bartın ve Karabük de bunun içerisine dahil- olmasından dolayı, bu konuda da gereken atılımlar yürütülmektedir. Hükümetimizin, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi bütçeden ayırdığı payın 44 trilyon olması, mevcut üniversitelere ayrılan paya göre, sevindiricidir. Bu olumlu gelişmeleri takdirle karşılıyoruz. Üniversitemizde, inşaat ve diğer altyapı çalışmaları da bitirildikten sonra, diliyoruz ki, eğitim ve öğretim, Zonguldak'ta, en iyi seviyede temsil edilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiği üzere, Zonguldak havzası, ekonomik yönden kömür ve demir çelik ağırlıklıdır. Zonguldak'ta, özellikle kömürün ağırlığı her yönden kendini hissettirmekte olup, kent âdeta emekli kenti haline gelmiştir. Kentte kamuda çalışan 145 000 işçi, personel varken, Bağ-Kur ve emekli sayısı da yaklaşık olarak 132 000 civarındadır. Bu nedenle, emek/yoğun bir bölgedir.

Bunun yanında, yeni yatırımların TTK ve Erdemir dışına çıkarılması gerekmektedir. Ereğli-Gülüç mevkiinde bu nedenle temeli atılan bir tersaneler projesi vardır. Bu proje yakın takibimizde devam etmektedir. Bütün altyapı, bürokratik çalışmalar yapılmış; Bayındırlık Bakanlığı ve Denizcilik Müsteşarlığında yapılan çalışmalarımız sonucu kooperatifler kurdurulmuştur; dolgu işlemleri önümüzdeki günlerde başlayacaktır. Bu da bölge halkı tarafından yakın takiptedir; bunu da milletvekili arkadaşlarımızla beraber takip ediyoruz.

Fakat, bugünlerde, özellikle 5084 sayılı -milli geliri 1 500 doların altında bulunan iller kapsamında Zonguldak olmadığından dolayı- Kanunun dışında kaldığı için, sektörel bazda desteğe ihtiyaç vardır. Bu nedenle, uzun vadede, BAKAP Projesinin, o bölgeye, özellikle bölgesel kalkınmada, uzun vadede çok önemli katkıları olacaktır Bu proje devlet projesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Erdoğan.

FAZLI ERDOĞAN (Devamla) - Bunun takibini, elbette, hep birlikte yapmamız lazım; ama, kısa vadede, özel sektörün önünü açıcı adımların atılması için Erdemir devreye girmiştir; organize sanayi bölgelerinden arsa alarak yatırımı teşvik etmektedir; kendilerine, bu noktada teşekkür ediyorum.

Zonguldak ekonomisini bir tek TTK'ya yönlendirmeyip TTK'yı rehabilite ederken, diğer taraftan, özel sektörün önünü açmanın çalışmaları sürdürülmektedir. İlimizin, özellikle, lokomotif kuruluşları arasında bulunan Erdemir, Zonguldak ekonomisini sırtlanmış, Türkiye ekonomisini sırtlanmış, yılın şirketi seçilmiştir; yöneticilerine, çalışan işçisine teşekkürlerimi bildiriyorum.

Özellikle, ilk defa, kurulduğundan bugüne kadar üretimi yüzde 14 artmıştır. 1 100 işçi azalmasına rağmen, 450 000 ton ilave bir üretim sağlanmıştır. Türkiye bütçesine, yaklaşık olarak 236 000 000 dolar bir kâr aktarmıştır, 55 000 000 dolar vergi vermiştir. Böyle bir kurumun bölgeye yeniden dönmesini arzu ediyoruz. 2003 yılı programında, özel okullara, özellikle milli eğitime, üniversiteye aktardığı, yapmış olduğu katkının 2004 yılında da devam etmesini istiyoruz. Böyle bir müessesenin, özellikle doğalgaz konusunda, şehrin ısıtılması konusunda ve üniversiteye yapacağı katkı konusunda... 55 000 000 dolar devlet bütçesine katkıda bulunan Erdemir'in, en azından 10 000 000 dolar gibi bir rakamı o bölgede yatırıma dönüştürülürse, elbette, bizi sevindirir.

Yeni bir gelişme olarak, TTK'nın çözümü noktasında, Erdemirle birlikte yeni bir adımın atılması düşünülmektedir. Gerek Maden Yasası gerek yeni bir çerçeve yasayla, Armutçuk bölgesinin, Erdemir yöneticileriyle beraber ele alınıp, 40 000 000-50 000 000 dolarlık bir yatırımla, bir anlayış yeniden geliştirilmelidir. Zarar eden TTK'yı bir kenarından tutup, yeni bir modelle Zonguldak'a ve Türkiye'ye katmadeğer olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAZLI ERDOĞAN (Devamla) - Sayın Başkanım, iki cümleyle bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Erdoğan.

FAZLI ERDOĞAN (Devamla) - 1 500 000 ton, Kardemir, İsdemir, Erdemir gibi demir-çeliğin, metalin merkezi olan bu kurumların taşkömürü ihtiyacı vardır. Özellikle Zonguldak'ın Armutçuk bölgesinin kömürü, dünyada, gerçekten, özelliği açısından, bulunmayan bir kömürdür. Bu kömür, yerin altında rezervi bulunan; fakat, üretime, ekonomiye kazandırılmayan bir konumdadır. Zarar eden bir kurum; ama, aynı zamanda, kâr eden bir demir-çelik vardır. Çünkü enerjinin merkezi olan TTK, bugün, Türkiye'nin, eğer, kamburu noktasına, sıkıntısı noktasına gelmişse, yeterli derecede yatırımın olmayışı, yönetim aksaklıkları, bu hükümet tarafından, nerede, nasıl tutulacağı yeniden ele alınmalıdır. Siyasal birlikteliğimiz var, sendika birlikteliğimiz var, yönetici birlikteliğimiz var; ekonomik destek olarak da, Erdemir'in bu yönde atmak istediği adımlar var. Biz de, bölge millet-

vekilleri olarak, bu konuda, hep birlikte destek oluruz, yasal düzenlemeyi de, bu Meclis, inşallah, bu çatı altında sağlar, hem TTK'yı hem de Erdemiri Türkiye'nin ekonomik ufkunu açan bir konuma getiririz. Bizim de hepimizin bu konuda yapmış olduğu güzel hizmetler ülke insanımızın istihdamı noktasında ve karnını doyurma noktasında yerini bulur.

Hepinize saygılar sunuyorum.(AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

Başkanlığın Genel Kurula diğer sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup, bilgilerinize sunacağım.

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1.- *Belçika Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı ve beraberindeki parlamento heyetinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının konuğu olarak ülkemizi resmî ziyaretine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/481)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

TBMM Başkanlık Divanının 18 Şubat 2004 tarih ve 31 sayılı Kararı ile, Belçika Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı ve beraberindeki parlamento heyetinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin konuğu olarak resmî temaslarda bulunmak üzere ülkemizi ziyareti uygun bulunmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanununun 7 nci maddesi gereğince Genel Kurulun bilgisine sunulur.

Bülent Arınç

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Başkanlık Divanından bir istifa önergesi vardır; okutuyorum:

2.- *Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş'in, TBMM Başkanvekilliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/149)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bir yılı aşkın süredir büyük bir onurla yürüttüğüm TBMM Başkanvekilliği görevimden, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığına aday olmam nedeniyle istifa ediyorum.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Yılmaz Ateş

Ankara

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Komisyonundan bir istifa önergesi vardır; okutuyorum:

3.- *Diyarbakır Milletvekili Cavit Torun'un, (9/5, 6) esas numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/150)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının (9/5, 6) esas numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu üyeliğinden, gördüğüm lüzum üzerine istifa etmiş bulunmaktayım.

Gereğinin takdir ve ifasını saygılarımla arz ederim.

24.3.2004

Cavit Torun

Diyarbakır

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Başbakanlığın, Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş 2 adet tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

İlk tezkereyi okutuyorum:

4.- Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül'ün görüşmelerde bulunmak üzere bir heyetle birlikte Azerbaycan ve İran'a yaptığı resmî ziyarete katılacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/482)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül'ün, görüşmelerde bulunmak üzere bir heyetle birlikte 9-11 Ocak 2004 tarihleri arasında Azerbaycan ve İran'a yaptığı resmî ziyarete, ekli listede adları yazılı milletvekillerinin de iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu Kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasanın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

LİSTE

Cemal Kaya

(Ağrı)

Temel Yılmaz

(Gümüşhane)

Tayyar Altıkulaç

(İstanbul)

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Karar yetersayısını arayacağım Sayın Anadolu.

Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, karar yetersayısı yoktur, Birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 14.32

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.40

BAŞKAN : Başkanvekili Sadık YAKUT**KÂTİP ÜYELER : Mehmet DANIŞ (Çanakkale), Yaşar TÜZÜN (Bilecik)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57 nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Çalışmalarımıza devam ediyoruz.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) GÜNDEMDEŞİ KONUŞMALAR (Devam)**

4.- *Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül'ün, görüşmelerde bulunmak üzere bir heyetle birlikte Azerbaycan ve İran'a yaptığı resmî ziyarete katılacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/482) (Devam)*

BAŞKAN - Başbakanlığın, Anayasanın 82 nci maddesine göre verilen tezkeresinin oylamasında karar yetersayı bulunmamıştı.

Şimdi, Başbakanlık tezkeresini tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yetersayısını arayacağım.

Başbakanlık tezkeresini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler Kabul etmeyenler... Karar yetersayı vardır, Başbakanlık tezkeresi kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

5.- *Millî Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in, İngiltere'ye yaptığı resmî ziyarete katılacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/483)*

24.2.2004

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Millî Eğitim Bakanı Doç.Dr. Hüseyin Çelik'in, 5-8 Ocak 2004 tarihlerinde Londra'da düzenlenen "Okullarda Bilgi Değişim Teknolojileri-Genç Beyinlerin Hareketlendirilmesi-Küresel Bir Perspektif" konulu seminere katılmak üzere bir heyetle birlikte İngiltere'ye yaptığı resmî ziyarete, Antalya Milletvekili Burhan Kılıç'ın da iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu Kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasanın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince, sözlü soru önergelerini görüşmüyor, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER**

1.- *Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/521) (S. Sayısı: 146)*

2.- *Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/523) (S. Sayısı: 152)*

3.- *Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin; Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Kamu İhale Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/212) (S. Sayısı: 305)*

BAŞKAN - Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun Tasarısının, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısının ve Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin, Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifinin geri alınan maddeleriyle ilgili komisyon raporları henüz gelmediğinden tasarıların ve teklifin müzakeresini erteliyoruz.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları raporlarının müzakerelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

4.- Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı: 349) (x)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Kâtip üyenin maddeleri oturduğu yerden okumasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16 ncı maddeyi okutuyorum:

Bakanlıklar

MADDE 16. - Bakanlıklar merkez ve taşra teşkilatından oluşur. Ancak, ekli (I) sayılı cetvelde sayılan bakanlıklardan ekli (II) sayılı cetvelde gösterilenler taşra teşkilatı kuramaz.

BAŞKAN - Madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın Erdoğan Kaplan; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ERDOĞAN KAPLAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi olarak, biz, idari yönetim yapımızın eskidiğini, etkinliğini ve çağdaşlığını yitirdiğini, toplumsal gereksinimi ve beklentileri karşılamakta yetersiz kaldığını ve bu nedenle, kamu yönetiminin yeniden düzenlenmesinin bir zorunluluk olduğunu düşünmekteyiz. Aşırı boyutlarda merkezleşmiş, iş görmeyen, hizmet üretmeyen, hantal bir bürokratik yapı yerine çağdaş, uygar, demokrasiyi derinleştirip kökleştirici, bireyin yaşamını kolaylaştırıcı, ulusal bütünlüğü pekiştirici bir kamu yönetiminin yapılandırılması gerektiğine inanıyoruz.

Uzun zamandır irdelenen ve yeterli kamuoyu desteği almadan Meclis gündemine taşınarak görüşmelerine başladığımız Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı, bu haliyle, birçok bakımdan yetersiz ve Türkiye'yi çağdaş bir kamu yönetimi yapısına kavuşturma niteliğinden uzak, idarenin cumhuriyetin temel yapısıyla ilgili sıkıntılarını bertaraf etme amacıyla gündeme getirdiği. idarenin bütünlüğü ilkesini zedeleyen bir metin görünümündedir. Merkezi yönetimin görev alanlarını tek tek sayarak sadece 11 adet hizmet alanıyla sınırlandıran bir şablon, üniter yönetim özellikli bir ülke açısından, sanıyorum bir ilki oluşturacaktır.

Bakınız, emeğin başkenti olan Zonguldak'tan, Tekirdağ'dan, Çorlu'dan, çeşitli sendika temsilcilikleri ve demokratik kitle örgütlerinden gelen onlarca faks ve mail'lerin birkaçı şu an elimde. İçerik yaklaşık hep aynı ve ortaklaşa şu endişeleri taşıyorlar:

"Kamu Yönetimi Temel Yasası, yeniden yapılanma programının sadece temel ilkelerini koyan ve yasama sistemimizde yer almayan bir çerçeve yasa kavramıyla karşımıza çıkmaktadır; yani, bu Kamu Yönetimi Temel Kanunu çıkarılıp, buna uygun olarak çıkarılacak tali yasalarla, bir tür içinin doldurulacağı görülmektedir.

Bütünlüğü sağlanmamış, birbirini tamamlayıp desteklediği ortaya konulmamış bir tasarımın, gelecekteki parçalarını görmeden, yönetime yönelik düzenlemeler arasında tam bir bütünlük olma

(x) 349 S. Sayılı Basmayazı 18.2.2004 tarihli 54 üncü Birleşim Tutanağına eklidir.

zorunluluğuna karşın, sadece, geçtiğimiz hafta, bizlere ulaştırılan Mahalli İdareler Kanunu Tasarısı dışında, hiçbir ucu açık görülmeyen düzenleme girişiminin, hem bilimdişi hem de yasama tekniği ve sorumluluğu açısından sakıncalı olduğu açıktır.

Tasarıda merkezi planlamanın yer almaması, planlamanın yerel yönetimler üzerinden kurulanması, kamu hizmetlerinin eşit nitelikli olmasını ve yaygın bir biçimde sağlanmasını engelleyeceği gibi, bölgesel farklılıkları da derinleştirecektir. Bu yaklaşım, ulusal bütünlüğü ve sosyal devleti zafiyete uğratacağı gibi, sendikal meslek ve demokratik kuruluşların ülke çapında örgütlenmesi önünde de engel oluşturacaktır."

Değerli milletvekilleri, kanun tasarısının 16 ncı maddesinde, taşra teşkilatı kuramayacak bakanlıklar sayılmıştır. Buna göre, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, evre ve Orman, Bayındırlık ve İşkn, Ulaştırma, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Kültür ve Turizm Bakanlıklarının görev ve etkinliklerini, personel, tesis ve araçlarını il özel idarelerine ve kısmen de belediyelere devrederek taşra teşkilatı kuramayacak olmaları, bu hizmetlerden bazılarının verilmesinde ciddi sorunlara neden olacaktır. Bugün bilinen yapısıyla bu yükün taşınamayacağı, mevcut il özel idare şemasının ve anlayışının, açıklanamayan boyutlarda aşılmasının düşünüldüğü açıktır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile evre ve Orman Bakanlığının, zel idarelere aktarılan taşra teşkilatlarına ilişkin görev ve yetkiler ile aynı bakanlıkların belediyelere aktarılan hizmetleri arasında nasıl bir uyum sağlanabilecektir? Hizmetler belediyelere aktarılmış olmasına karşın, bunlar üstündeki görev ve yetkiler, dolayısıyla yönetim, tümüyle il özel idarelerine kalacaktır.

Bir diğer sorun ise şudur: Bu bakanlıklardan belediyelere aktarılan görevlerde, bugünkü belediyelerin, nitelikleri, hizmet yapabilme kapasiteleri, hizmeti ekonomik ve verimli biçimde yürütüp yrtemeyecekleri düşünülemediği için, çok büyük aksamalar yaşanacak; hizmet, gerektiği ve doğru biçimde yrtlemeyecektir.

Tasarıda, dağıtılacak görevlerin niteliği hiç gözönünde bulundurulmadan, toptancı bir yaklaşımla, yukarıda belirtilen bakanlıkların niteliği ne olursa olsun, tüm görevleri, belediye sınırları içerisinde belediyelere verilmiş bulunmaktadır. Bu toptancı paylaşımda -Türkiye'de var olan belediyelerin yaklaşık 2 100'ünün nüfusunun 5 000'den, 2 500'ünün nüfusunun ise 10 000'den az olduğu düşünülürse- bunlardaki potansiyelin hangi görevler için uygun, hangileri için uygunsuz ve yetersiz olduğu düşünülmemiştir.

Anayasanın 127 nci maddesine göre, yerel yönetimlerin varlık nedeni, mahalli müşterek ihtiyaçların karşılanmasıdır. Aslolan, merkezî yönetimdir. Mevcut yapıda merkezî yönetim, bütün ulusal coğrafyada yetkilidir; ancak, yeni yapıda mevcut durum tersine çevrilmekte, bu da Anayasayla elişmektedir.

Ayrıca, tasarıyla yerel yönetimlere devredilen sağlık, kültür ve turizm, evre ve orman, sanayi ve ticaret, bayındırlık ve işkn gibi hizmetlerin ne lde mahalli müşterek ihtiyaç olduğu tartışmalıdır. Dolayısıyla, bu yaklaşım Anayasayla rtşmemektedir.

Ayrıca, tasarı, Anayasanın 126 ncı maddesindeki "yetki genişliği" ilkesine de aykırıdır. İllerdeki il idare kurulunun, bu bakanlıkların taşra örgütlerini yönetmekle görevli kılınmasının, ilin genel yönetimini üstlendiği anlamına gelmediği açıktır. Yetki genişliği, fiilen uygulanamaz duruma getirilmiş; ilin genel yönetimi, ayrı bir kamu tzelkişiisi olan il özel idaresine geçmiştir.

Bu noktada, yasanın, idare açısından bir çelişkisine dikkat çekmekte yarar vardır. Bakanlıkların taşra teşkilatlarının, belediye sınırları içerisinde kalan yerlerde belediyelere, bu sınırların dışında kalan yerlerde de il özel idarelerine devredilmesi, her iki sınırı da kapsayan arazi, orman, gl ve su havzalarıyla ilgili konularda görev karışıklığı doğuracaktır. Aynı hizmetler için, hem belediyeler hem de il özel idareleri kaynak ayırmak durumunda kalacaktır.

Merkezî yönetimin önemli bir avantajı, maliyetleri düşürmesi, uzmanlık bilgisine sahip olması, koordinasyonu sağlamasıdır. Tasarı ise, yerel yönetimleri güçlendirme adına, illeri çarpık bir biçimde bölüp, aynı görevleri iki ayrı kamu tüzelkişiliğine vermektedir. Bu, hem maliyet artırıcı hem de çatışma yaratıcı bir yerellik ilkesidir. Ayrıca, nüfusun yüzde 70'inden fazlasının belediye sınırları içerisinde yaşadığı düşünüldüğünde, pek çok hizmeti il özel idareleri vermeyecek ve işlev alanı daralacaktır. Bu durum, illerin idaresinden sorumlu olan il özel idaresinin yetkileriyle çelişmektedir. Yani, bu durumda, tasarının genel gerekçesinde dile getirilen "devletin aslî hizmetleri dışında, bakanlıkların taşra teşkilatı ortadan kaldırılarak, yerel ve yerinden yönetim birimleri güçlendirilmektedir" biçimindeki yargı, tasarının, devletin aslî hizmetlerinin içeriğini ortaya koymaktadır. Buna göre, devletin aslî işlevleri, taşrada örgütlenme olanağı tanınan bakanlıkların hizmet alanları, bir başka deyişle, adalet, millî savunma, millî eğitim, içişleri, maliye ve çalışma ve sosyal güvenliktir.

Değerli milletvekilleri, üç dönem belediye başkanlığı yapan bir arkadaşınız olarak belirtiyorum: Türkiye'de yerel yönetimlerin ve özellikle belediyelerin daha geniş görev alanı, daha fazla yetki ve daha fazla kaynakla donatılarak mahallî idare özelliğine kavuşması, çağın gereklerine uygun bir yeniden yapılanma süreci içine sokulmaları, yıllardır yinelediğimiz, en büyük arzumuz; ancak, çağdaş anlayışın bir gereği olarak algıladığımız yerelleşme sağlanırken, devletin temel yapısının zedelenmemesi ve tarihten gelen birikimlerden doğan görev ve sorumlulukların gözardı edilmemesi gerekmektedir. Tasarıda, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi söylemi arkasına sığınarak, kamu hizmetleri, il özel idarelerine ve kısmen belediyelere devredilerek yerelleşmeye, yerel yönetimlerin de, işletme mantığından hareketle, işlevlerinin özel sektöre devrinin de bir tür önü açılmaktadır. Her ne kadar söylem düzeyindeki kesişmelerimiz olmakla beraber, biz, yerelleşmeyi, salt ekonomik bir sorun, yani, ekonomik etkinliği artırmanın yolu olarak değil, yurttaşın kendisinin çağdaş bir yaşamı sürdürme ve yönetime katılma anlamında gerçekleştirmesi, yani, demokratikleşme olarak da görmekteyiz. Bugün, yerel yönetimlere aktarılan bütçe vergi payları aşağı çekilerek, bu payların büyük bölümü yerel yönetim borçlarına mahsuben alıkonulmaktadır. Anayasa Mahkemesi iptaline rağmen, yerel yönetimlerin bütçe vergi gelirleri paylarını indiren bir anlayışın, içtenlikli olarak yerel yönetimlerden yana olması mümkün değildir; yani, yaklaşımın ardındaki ana neden, kamu hizmetlerinin piyasa merkezli anlayışlara terk edilmek istenmesidir. Yani, hak sahibi yurttaş kavramından, hizmet pazarlanan bir müşteriye geçiştir; çünkü, o aşamada, yerel yönetim düzeyinde kamu hizmetinin özelleştirilmesi daha kolay görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, tüm yurttaşların eşit şekilde yararlanmadığı kamu hizmetlerinin yeni bir düzene sokulması, insanca yaşama amacıyla uyumlu, daha çağdaş hale getirilmesi, kamu yönetimimizin yeni ve köktenci..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Konuşmanızı tamamlayabilir misiniz.

ERDOĞAN KAPLAN (Devamla) - Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kaplan.

ERDOĞAN KAPLAN (Devamla) - ...açılımlarla rasyonelleştirilip geliştirilerek en ekonomik, en üretken, en hızlı, en etkin bir noktaya taşınması, elbette hepimizin ortak dileği; ama, kamusalılığı ortadan kaldırarak toplumsallığı sağlamak mümkün müdür... Devlet-vatandaş ilişkisi yerine, işveren-müşteri kavramlarını gündeme getirerek uluslararası iyi bir pazar yakalama uğraşı yerine, devletimizin kamu yararı kavramı önceliğiyle, zedeleden, değerlerimizi, bütünlüğümüzü yitirmeden ve devletimizi güçlendirerek yaşama geçirmek zorunluluğumuz vardır. Tasarının oluşumuna önemli katkılar koyduğunu bildiğimiz Başbakanlık Müsteşarı Sayın Ömer Dinçer'in cumhuriyet konusundaki söylemlerinde de belirttiği gibi, tasarı, uluslaşma sürecini henüz tamamlayamamış olan Türkiye Cumhuriyetini hedeflerinden uzaklaştırıp, doğrultusunu da aksi yöne çevirme projesinin son virajını yansıtan bir anlayışta olup, kamu bürokrasisini reformize eden değil, onu küçültüp etkisizleştiren ve temel kamu görevlilerini kamu otoritesi dışına çıkararak, yerelleşmenin değil, yerel özelleştirmenin yolunu açan bir yapıdadır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Madde üzerinde, şahsı adına, Kırşehir Milletvekili Sayın Mikail Arslan; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 5 dakikadır.

MİKAİL ARSLAN (Kırşehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 16 ncı maddesi için şahsım adına söz almış bulunuyorum; Yüce Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Merkezî idarenin, zaman içerisinde, birçok görev ve yetkiyi üstlenmek suretiyle aşırı bir şekilde büyüdüğü ve buna bağlı olarak hantallaşıp ağırlaştığı ve etkisinin azaldığı bilinmektedir. Yapılan bu ayırımla, bir yandan mahallî idarelerin uygulama kapasiteleri artırılırken, ayrıntılardan kurtulmuş merkezî idare, aslı işlevine dönmek suretiyle, strateji geliştirme ve denetleme görevine dönmüştür.

Maddenin uygulanmasıyla, yerinden yönetim, katılım, hizmetlerin vatandaşa en yakın birim tarafından yerine getirilmesi, kamuoyu denetimi gibi ilkelerin hayata geçirilmesi sağlanacaktır. Maliyetlerin düşürülmesi, kamu hizmetlerinde etkililik ve verimliliğin sağlanmasıyla mümkün olacaktır.

Merkezî idarenin taşra teşkilatı eliyle yerine getirilmesi, bazı hizmetlerin mahallî idarelere devredilmesiyle birlikte, artık, bazı bakanlıkların taşra teşkilatlarına gerek kalmayacaktır. Bu anlayışa uygun olarak, bakanlıklar, taşra teşkilatı olan ve olmayan bakanlıklar olarak ikiye ayrılmıştır.

Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra, taşra teşkilatı kuramayacak olan bakanlıklar şunlardır: Dışişleri, Tarım ve Köyüşleri, Bayındırlık ve İskân, Sanayi ve Ticaret, Sağlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Ulaştırma, Kültür ve Turizm, Çevre ve Orman Bakanlıklarıdır.

Yukarıda ismi sayılan bakanlıklar, taşrada, mahallî düzeyde, doğrudan, hizmeti yerine getiremeyeceklerdir. Bu bakanlıklardan bazılarının yerine getiremeyecekleri hizmetleri burada zikredecek olursak, Sağlık Bakanlığının, hastane, sağlıkocağı ve sağlıkevlerinin; Kültür Bakanlığının, devlet güzel sanatlar galerileri, müzeler, kütüphaneler ve halk kütüphaneleri, kültür merkezleri ve ören yerlerinin. -tabii, burada, ören yerlerinin biraz daha düşünülmesi gerektiği kanaatindeyim- Çevre ve Orman Bakanlığının, fidanlık, piknik yerleri, dinlenme tesisleri ve benzeri tesislerinin; Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün, huzurevi, çocuk yuvası ve kreşlerinin; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün spor sahası, spor salonu ve stadyumlarının tamamen il özel idareleri tarafından yürütüleceğini arz etmek istiyorum.

İçişleri Bakanlığı, burada, bu yetkilerle büyütülmüş durumdadır. İl özel idareleri, il daimî encümenlerinin başkanlığı valiler tarafından yürütülmekte olduğundan, İçişleri Bakanlığının yetkileri burada büyütülmüştür. Dolayısıyla, yerel yönetimlerin yetkilerinin ve işlevlerinin artırılmasından dolayı, mahallî idareler, yerel yönetimler bakanlığı kurulması ihtiyacı hâsıl olmuştur kanaatindeyim. Yine, reformların fizibilite, etüt, inceleme, değerlendirme, araştırma gibi çok yönlü vektörel elemanlarla değerlendirilmesi için, reformlar bakanlığı kurulması da gerekmektedir. Gerçekten, Avrupa'da, birçok ülkede reformlarla ilgili bakanlıklar bulunmaktadır ve reformlar, daha uzun süreçli incelemelerden, bilimsel değerlendirmelerden sonra uygulamaya konulmaktadır.

Bu arada, Avrupa'daki bazı bakanlıkları incelemeye tabi tutarsak: Portekiz'de, 19 adet bakanlık bulunmaktadır; bunların arasında Şehircilik ve Çevre Bakanlığı, Bakanlar Kurulu Bakanlığı gibi bakanlıklar vardır. Belçika'da, federal bakanlıkların sayısı 14'tür; Kamu Sağlığı, Gıda Güvenliği ve Çevre Bakanlığı bulunmaktadır; Çevre Bakanlığı, çevreye sonuç etkisi nedeniyle Sağlık Bakanlığına bağlanmıştır. Avusturya'da, 12 adet bakanlık bulunmaktadır: Eğitim, Bilim ve Kültür Bakanlıkları, Tarım, Orman, Çevre ve Su Ekonomisi Bakanlıkları aynı bakanlık çatısı altında toplanmışlardır. Yine, İsviçre'de Eğitim, Bilim Bakanlığı; Finlandiya'da Tarım, Orman Bakanlığı; Hollanda'da Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanlığı, Çevre, İskân ve Şehir Planlaması Bakanlığı aynı çatı altında hiz-

met götürmektedir. İtalya'da Çevre, Toprak Koruma, Erozyon ve Tarım, Orman Bakanlıkları bulunmakta; sandalyesiz bakanlıklar arasında ise, kurumsal reformlar ve merkezî yetkilerin mahallî idarelere devri adı altında bir bakanlık bulunmaktadır. Yine, Lüksemburg'da 26 adet bakanlık bulunmakta; Kamu Görevleri ve Yönetim Reformu Devlet Bakanlığı, ayrıca, sekreteryası bulunmaktadır.

Görüldüğü gibi, İrlanda'da Çevre ve Yerel Yönetimler Bakanlığı bulunmakta; Almanya'da Aile, Yaşlılar, Kadınlar, Gençlik Bakanlığı, Çevre, Doğa Koruma ve Reaktör Güvenliği Bakanlığı bulunmaktadır. Fransa'da ise Kamu Hizmeti, Devlet Reformu ve Ademimerkeziyetçilik Bakanlığı bulunmaktadır. Fransa, bu konuda kendisini devamlı yenilemekte ve sistemini devamlı revize etmektedir.

Yine İngiltere'de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Arslan.

MİKAİL ARSLAN (Devamla) - Yine, bakanlıkların taşra teşkilatı kuramayacak olması ve hizmetlerin il özel idarelerince yapılacak olması şu hususları öne çıkarmaktadır:

Valilerin sorumlulukları artacaktır, denetimin önemi artacaktır, seçilmişlerin önemi artacaktır. İl özel idarelerinin nüfusa göre pay almasından dolayı, bölgesel adaletsizliğe yol açılabilecektir. O yüzden, il özel idarelerinin yetkileri ve malî güçleri artırılmalıdır. İl özel idaresine bağlı müdürlüklerin kendi kendine yeterli hale gelmesi gerekmektedir. Müdürlükler, kendileriyle ilgili sorunlarda uzmanlaşmış merkezî idareden devamlı yetki almakta, görüş sormakta ve destek almaktadırlar. Bu şekilde, buradaki müdürlüklerimizin kendi kendilerine yeterli hale gelmesi için biraz zamana ihtiyaç bulunmaktadır ve devamlı destek alması gerekmektedir.

Yine, il özel idarelerinin, bu kadar yetki ve görev almasından dolayı yapı ve işlevi yeniden düzenlenmeli ve yeni uygulamalarla teçhiz edilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlar mısınız Sayın Arslan.

Buyurun.

MİKAİL ARSLAN (Devamla) - Bütün bunlar reformların silsile halinde bundan sonra başlayacağını ve yeni düzenlemelere süratle ihtiyaç hissedileceğini göstermektedir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Arslan.

Madde üzerinde, şahsı adına söz isteyen, Çorum Milletvekili Feridun Ayvazoğlu.

Buyurun.

FERİDUN AYVAZOĞLU (Çorum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 16 ncı maddesiyle ilgili söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlamadan önce, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Şu ana kadar bu tasarıyla ilgili yapılan konuşmalar ve tartışmalar, bellibaşlı çarpıcı noktaları ortaya koymuş bulunuyor. Bu tasarı, her şeyden önce, kamu vicdanında kabul görmemiş bir tasarıdır. Şöyle ki: Tasarının, hazırlanış ve yapılış şekliyle bilimsellikten uzak, ülkemizin coğrafi, siyasal ve sosyal gerçekleriyle bağdaşmayan, kişisel egoların ve görüşlerin ağır bastığı, maalesef, Müsteşar Ömer Dinçer damgası yemiş bir tasarı olduğu gerçektir.

Yine, bu tasarının gerek hükümet tasarısı olarak sunulmasındaki kişisel -siyasal damga gerekse komisyondaki görüşülme şekli, komisyondan kaçırılması ve Yüce Meclise getirilmesi de dahil olmak üzere, yaygın bir benzerlikle tanımlanırsa, yangından mal kaçırmaya dönüşmüştür.

Değerli arkadaşlar, biz, komisyon üyeleri olarak, Adalet Komisyonunda, Türk Ceza Kanunuyla ilgili değişiklik yapmaktayız ve şu ana kadarki altkomisyon çalışmalarımız, sivil toplum örgütlerinin ve demokratik kitle örgütlerinin görüşlerine değer vererek, bir konsensüsle devam etmektedir; çünkü, işin içinde, ne demokrasiyle kavgalı ne de cumhuriyet karşıtı Sayın Müsteşar Dinçer vardır ne de buna benzer birileri; ama, bunlara karşın, değerli hukukçular ve biz ve siz, yani, milletin özgür vekilleri vardır.

Görüşülen bu tasarının yapısında ve içeriğinde ise, şer siyaset kokan, tüccar siyaset anlayışında, esas amacı, devleti küçültme adına üniter devlet yapısını bozan, merkezi otoriteyi, cumhuriyeti ve demokrasiyi zayıflatmak olan, federatif tipte eyalet sistemine geçişin ayak izleri vardır. Sonuçta, bu tasarı, halkın ve ülkenin bölünmesine geçişin ilk adımı olan tasarıdır.

Değerli milletvekilleri, şu anda, ülkemiz düzeyinde, bölgelerarası dengesizlikleri daha da artırarak, gelir dağılımını adaletsiz şekilde bozacak, köyler ve kentlerdeki yaşam düzeyini daha da çarpıklaştıracak bir tasarıyla karşı karşıyayız. Devamında, bu tasarıyla, kamu hizmetleri için gerekli olan kamu kaynakları, bölgeler arasındaki dengesizlikler gözardı edilerek, nüfusa göre dağıtılacak ve sonuçta, dengesizlikler ile uçurumlar daha da artacaktır. Tasarının 16 ncı maddesiyle, birkaç bakanlığın taşra teşkilatının kaldırılacak olup olmaması, olumlu bir şey getirmeyecektir; ama, buna karşın, olumlu bulunan çok şeyi ise alıp götürecektir.

Yüce Meclisin değerli üyeleri, kısaca, bu tasarı, bazılarının dediğinin aksine, bir reform, hele hele, bir devrim değildir; çünkü, ülkemizde devrim, 1919'da, ulusla birlikte, Kuvayı Milliye ruhuyla yapıldı. Eğer, bunlar, bu yoldan sapılmadan yaşama geçirilebilseydi, devletin de halkın da bugüne kadar çektiği siyasi ve ekonomik sıkıntıların çoğunluğu aşılrđı. Devamında, kendine güvenle bakan, geleceğine ve gençliğine güven veren mutlu bir toplum, onurlu bir devlet olabilmemiz hiç de zor olmayacaktı.

Sayın AKP milletvekilleri, iddia ettiğiniz reform, daha önceleri, İngiltere'de ve Amerika Birleşik Devletlerinde olan ve sonradan terk edilen bir sistem olup, kamu hukukunda da yeri olmayan, Anayasamıza aykırı bir sistemdir. Eğer, iyi bir şeyler yapılacaksa, şeffaf olunacaksa, yerel yönetimlerin odak noktası konumunda olan belediyelerle ilgili mevzuattaki kolay ve faydacı değişikliklerle belediyelerin özerk yapıya kavuşturularak, malî kaynaklarını artırıp çözmek daha akılcı ve gerçekçi olmaz mıydı?!

Değerli milletvekilleri, anlatmaya çalıştığım bu ve benzer nedenlerden dolayı, uyarıyoruz; iddia ettiğiniz reform, devrim, seksen yıl önce elde edilen devrimin "d"si bile değildir. Aksine, bugün ve bugüne kadar yapılmaya çalışılan, mirasyedi anlayışıyla özelleştirme uğruna, cumhuriyetin kurum ve kuruluşlarının peşkeş çekilerek, cumhuriyete, halka, demokrasiye ve laikliğe karşı bir devrimdir; ama, unutmayınız ki, vicdanlarda kabul görmeyen bu tasarının yasallaşmasına, yaşama geçmesine, anayasal kuruluşlarımızla, demokratik kitle örgütleriyle, sivil toplum örgütleriyle ve halkımızla, izin vermeyeceğiz, verdirtmeyeceğiz.

Yüce Meclise saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ayvazoğlu.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde İçtüzüğün 72 nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısıyla "kamuda ilk kez bütün kamu kurumlarının uyması gereken temel ilkelerin bir bütün olarak ortaya konduğu, kamuda katılımcılık, şeffaflık, hesap verebilirlik, etkililik, hizmetlerin sonucuna odaklılık, insan haklarına saygı, bürokratik işlemlerde ve mevzuatta sadelik, bilgi teknolojilerinden yararlanma ve benzeri ilkelerin uygulanabilir hale getirildiği teşkilat yapıları, yatay organizasyon ve yetki devri esaslı uyarınca yeni ve

etkin bir çerçeveye kavuşturulmakta olduğu bakanlıklar ve kuruluşlar arasındaki görev dağılımı netleştirilerek, mükerrerliklerin önlenmesinin öngörüldüğü, gereksiz hale gelmiş kuruluşların veya işlevlerin tasfiyesi veya uygun birimlere devri gündeme getirildiği, merkezi idare ile mahalli idareler arasında yetki ve görev paylaşımı netleştirilerek, merkezi idarenin stratejik düzeyde etkinliği artırılırken, mahalli idarelerin operasyonel düzeyde esneklikleri ve kaynaklarının genişletildiği, devletin asli hizmetleri dışında bakanlıkların taşra teşkilatının ortadan kaldırılarak yerel ve yerinden yönetim birimlerinin güçlendirildiği, kamuda stratejik yönetim anlayışının benimsendiği ve kaynak tahsisi mekanizmalarıyla ilişkisinin kurulduğu, denetim sistemi performans esaslı ve içdenetim boyutunun güçlendirilmiş hale getirildiği, halk denetçisi (ombudsman) mekanizması dahil olmak üzere kamu denetiminin güçlendirildiği, bu kapsamda, merkezi idarenin görev ve fonksiyonlarının belirlendiği, mahalli müşterek nitelikli görev ve hizmetlerin mahalli idarelere bırakıldığı; yine, bu kapsamda merkezi birimlerin strateji geliştirme, genel koordinasyon ve yönlendirme kapasitesi artırılırken, mahalli idarelerin inisiyatif kullandırma ve operasyonel esnekliğinin vurgulandığı, değişen koşulların gerektirdiği (CHP sıralarından "yavaş okusun" sesleri) farklılaşma ihtiyacını giderecek esneklikler verilirken, bütünlük içinde uyumlu çalışmanın gerektirdiği minimum genel standart birliğinin de korunduğu, etkililik ve ekonomiklik ilkelerinden vazgeçmeden, mahalli ihtiyaçların yerel düzeyde karşılanması ilkesinden hareket edildiği; ayrıca, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısında, kamu yönetiminde bütünlük ilkesinin korunmasına, merkezi yapılar ile mahalli idareler arasında tamamlayıcı bir anlayışla işbirliği ile koordinasyona azamî önem verildiği; yine, idarî usul, saydamlık ve vatandaşın bilgi edinme hakkı, e-dönüşüm Türkiye projesi ve e-devlet bürokrasinin azaltılması ve basitleştirilmesi, vatandaş memnuniyetinin ölçülmesi, performans sistemine ve ödüllendirmeye geçiş, kamuda etik kuralların gözden geçirilmesi gibi birçok alanda yapılacak düzenlemelerle bu kanunda öngörülen çağdaş yönetim anlayışı hayata geçirileceği" genel gerekçede belirtilmiş ise de, tasarı, kamuoyunda, sivil toplum kuruluşlarında yeteri kadar tartışılmadığı için, aceleyle yapılacak bir düzenlemeyle uygulamada büyük sorunlarla karşılaşılacak, kamu yönetiminde arzu edilen kaliteye ulaşamayacak ve tasarının genel gerekçesinde ve madde gerekçesinde belirtilen hedeflere de erişilemeyecektir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının yasalaşmasıyla kamu hizmetlerinin yerinden yönetimle daha etkin olarak sunulacağı söylenmektedir. Oysa, sorun, bu hizmetleri merkezi kamu yönetiminin mi, yoksa, yerel yönetimlerin mi sunacağından önce, devletin bu hizmetleri sunmayı temel görev sayıp saymadığıdır, bu hizmetler için yeterli ödenek ayırıp ayırmadığıdır. Yeni düzenlemenin böyle bir meselesi yoktur. Daha doğrusu kamu hizmeti sunma sorumluluğu merkezi yönetimin üzerinden atılmaya çalışılmaktadır.

Üstelik kamu hizmeti üretimi sadece yerele aktarılmamakta, yerel yönetimler aracılığıyla bir bölümü piyasaya, özel üretime aktarılmakta, vatandaş kavramı yerine "müşteri" kavramı getirilmektedir.

Bütün bu nedenlerle, maddenin görüşülmesine devam edilerek konunun daha çok aydınlığa ve açıklığa kavuşmasında sayısız ve sınırsız yarar bulunduğu inandığımız için, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 72 nci maddesi uyarınca, görüşülmekte olan maddeyle ilgili görüşmelerin devam etmesine karar verilmesi için bu önerge verilmiştir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının görüşülmekte olan 16 ncı maddesiyle ilgili görüşmelerin İçtüzüğü'nün 72 nci maddesi uyarınca devam etmesine karar verilmesini arz ederiz.

Haluk Koç

Feramus Şahin

Mehmet Kartal

Samsun

Tokat

Van

Ufuk Özkan

Haşim Oral

Manisa

Denizli

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Arayacağım Sayın Anadol.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır; önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde 10 dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılacaktır.

Soru sorma süresi 5 dakikadır.

Buyurun Sayın Işık.

AHMET IŞIK (Konya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Merkezi idarenin taşra teşkilatı eliyle yerine getirdiği hizmetlerin mahalli idarelere devredilmesiyle birlikte, artık, bazı bakanlıkların taşra teşkilatına gerek kalmayacağı, bu nedenle de, bakanlıkların, yeni anlayışa uygun olarak, taşra teşkilatı olan ve olmayan bakanlıklar olarak ikiye ayrıldığı madde gerekçesinde ifade edilmektedir.

Birinci sorum: Taşra teşkilatları devredilmiş bakanlıkların fonksiyonları ile işbu bakanlıkların, taşradaki yerel yönetimlerle hiyerarşileri ve hizmet ilişkileri neler olacaktır?

İkinci sorum: Yerel yönetimlerin devraldıkları taşra teşkilatlarıyla amaca uygun işler görebilmeleri için, bu yönetimlere ilave kaynaklar sağlanacak mıdır?

Son sorum: Sayın Bakanımız taşra yönetimlerinin içdenetimlerine yönelik bilgilendirmede bulunabilir mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Işık.

Buyurun Sayın Kart.

ATILLA KART (Konya) - Sayın Başkan, aracılığınızla şu soruyu yöneltmek istiyorum:

Sayın Bakan, bilindiği gibi, idarî vesayet, yasalarımızla düzenlendiği gibi Anayasamızın 123, 126 ve 127 nci maddelerinde de açık ve amir bir şekilde düzenlenmiştir. İdarî vesayeti uygulamak, sonuçta, teknik bir uygulamadır ve mevzuatımıza göre, bu teknik uygulama teftiş kurulları vasıtasıyla yapılmaktadır.

Bakıyoruz, getirilmek istenilen yasayla, "içdenetim" adı altında bu teftiş kurullarını etkisiz ve güçsüz hale getiren, bunun yanında, tamamen ast-üst ilişkileri içinde denetimi amaçlayan bir yapılanma, bir düzenleme hali söz konusu olmaktadır. Oysa, biliyoruz ki, teftiş kurullarının etkili olabilmesi için, özerk bir yapıya sahip olması gerekir. Bu sebeple, Anayasanın ilgili maddelerinde ve tasarının 6 ncı maddesinde, her ne kadar idarî vesayet kavramı korunmuşsa da, aslında, uygulamada bu idarî vesayeti hayata geçirecek olan mekanizma yok edilmiş olmaktadır, bu idarî vesayet kavramının fiili dayanağı kalmamış olmaktadır. Bu durum, takdir edersiniz ki, idarenin bütünlüğünü doğrudan etkileyecek olan bir süreçtir. Bu sebeple, idarî vesayeti fiilen kaldırdığınız takdirde, mülki idare koordineyi ve idarenin bütünlüğünü nasıl sağlayacaktır?

Bu soruyu Sayın Adalet Bakanına da; yani, hükümet sıralarında görev yapmakta olan Adalet Bakanına da sordum. Sayın Bakan, tasarının 18 inci maddesiyle bu sakıncaların giderilebileceğini söyledi. Oysa ki, 18 inci maddeyle böyle bir amaca, böyle bir sonuca ulaşmak mümkün değil Sayın Bakanım. Bu sebeple, sorumla sınırlı olmak üzere, somut, tutarlı ve açık cevap vermenizi diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kart.

Buyurun Sayın Uzdil.

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle, ören yerlerinin yeniden düşünülmesi, yerel yönetim bakanlığı kurulması, bölgesel dengesizliklerin oluşacağı konusunda endişelerini belirten AKP'li arkadaşşıma, sözcüye teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Uzdil, sorunuzu sorar mısınız.

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - Sayın Bakanımızın bu konudaki düşüncelerini öğrenmek istiyorum.

Sayın Bakanım, geçen hafta size soru sormuştuk, yazılı cevap vereceğinizi söylediniz. Sorumuz "görüştiğünüz üniversiteler, demokratik kitle örgütleri ve meslek odalarından bu tasarıya olumlu görüş bildiren kim var, bu görüşü bize iletir misiniz" demiştik. Bu sorumuza yazılı cevap vereceğim demiştiniz; hâlâ beklemekteyiz. Tasarı geçip gidecek; ama, bizim sorumuz cevaplandırılmayacak.

Sayın Bakanım, Anayasamız yerli yerinde durmakta; devletin temel yapısıyla uğraşmaktayız, sosyal devleti yok etmekteyiz. Görüşülen tasarı, kamu yönetimini düzenlemekte; toplumun, vatandaşın, vatanın üzerindeki devletin geleceğini görüşmekteyiz. Laikliği, milliyetçiliği ve cumhuriyeti, İslami esaslar gözetilerek, yeniden yorumlamaya kalkıyoruz. Demokrasi diyorsunuz; ama, tramvaya benzetiyorsunuz. Örgütlü toplum diyorsunuz; tarikatları, cemaatleri öne çıkarmaya çalışıyorsunuz, vatandaşın örgütlenmesini zorlaştırıyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Uzdil, sorunuzu sorar mısınız.

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - Sorumu soruyorum efendim.

Şeffaf, katılımcı yönetim diyorsunuz; kamu yönetiminin yerine, vatandaşı kaldırıp, müşteriye getirip, şirket-müşteri ilişkisini gündeme getirmeye çalışıyorsunuz. Peki, 3 Kasımda aldığımız yüzde 35 oyla, bu hukuksal değişiklikleri yapma konusunda kendinizi haklı görüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Uzdil.

Buyurun Sayın Boztaş.

MEHMET BOZTAŞ (Aydın) - Efendim, şu anda yürürlükte bulunan 3046 sayılı Yasanın 5 inci maddesinde, bakanlıkların temel kuruluşları belirtilmekte ve "Bakanlıklar, merkez teşkilatı ile ihtiyaca göre kurulan taşra ve yurtdışı teşkilatından ve bağlı ve ilgili kuruluşlardan meydana gelir" denilmektedir. Bu tasarıda ise, bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşları olmayacaktır. Bu maddede yapılan düzenlemeye göre, bakanlık adı verilen yapı yurtdışı örgütüne sahip olamaz. Bu durumda Dışişleri Bakanlığı ne olacaktır?

Yurtdışı örgütlenme, bağlı ve ilgili kuruluş bünyelerinin bakanlık genel yapısını tanımlayan bu maddede açıkça belirtilmesi gerekirdi. İstisna durumlar ve sınırlamaların bu genel hükümlerden sonra belirlenmesi, yasama tekniğinin bir gereğidir. Bu durum, tasarının özensiz hazırlandığı biçiminde mi, yoksa, bakanlıkların merkez ve taşra dışında başka bir parçaya sahip olamayacakları biçiminde mi yorumlanmalıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Boztaş.

Soru sorma süresi dolduğundan, buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Önce, Sayın Işık'ın sorusundan başlıyorum. Sayın Işık, bu yasa tasarısıyla bazı bakanlıklarımızın taşra teşkilatlarına gerek kalmadığını ve bu nedenle bu teşkilatların yerel yönetimlere devredildiğini ifade etti. Bir düzeltme yapmak istiyorum. "Taşra teşkilatlarına gerek kalmadığı" şeklin-

deki bir düşünce tam yerine oturmaz. Bu bakanlıklarımızın taşrada görmüş olduğu hizmetler, yerinden çözülebilecek sorunları veya hizmetleri ifade ettiği için, bu bakanlıklarımızın taşra teşkilatlarını, biz, ortadan kaldırmıyoruz, il özel idarelerine ve belediyelerimize devrediyoruz. Yani, personeliyle, araç gereçleriyle, menkul ve gayrimenkul mallarıyla ve ödenekleriyle birlikte, bazı bakanlıklarımızın, 15 icracı bakanlıktan 9 tanesinin taşra teşkilatlarının birçoğunu il özel idarelerine, bir bölümünü de belediyelerimize devrediyoruz. Yani "bunlara gerek yoktur" şeklindeki bir mantıkla hazırlanmadı; buradaki personelimiz yine o ilimizde hizmet etmeye devam edecektir, bakanlıklarımızın taşra teşkilatındaki araç gereçler yine vatandaşımıza hizmet vermeye devam edecektir; ancak, bunlar, il özel idareleri ve belediyelerin bünyesinde bu hizmetlerine devam edeceklerdir.

"Peki, ilave kaynak verilecek mi" dediniz. Kuşkusuz ki, taşra teşkilatları yerel yönetimlere devredilecek olan bakanlıklarımızın bu konuyla ilgili ödenekleri de yerel yönetimlere devredilecek. Geçici maddeler okunduğunda, bunun ödenekleriyle birlikte devredileceğini de, zaten, görmüş oluyoruz.

Sayın Kart, idarî vesayetin teftiş kurulları tarafından yerine getirildiğini ifade ettiler. Aslında, idarî vesayet, teftiş kurulları tarafından değil, mahallî yönetimlerle ilgili İçişleri Bakanlığı tarafından yerine getirilir. Anayasanın 127 nci maddesinde idarî vesayetle ilgili merkezî yönetimin yetkisi kaldığı sürece -ki, biz, bir anayasa değişikliği yapmadık- ilgili yasa tasarısına idarî vesayeti taşımasak dahi, zaten, idarî vesayet var olmaya devam edecektir; çünkü, Anayasa ve onun maddeleri üstün hukuk normudur. Eğer, yasalarımızda herhangi bir tereddütle karşılaşırsak, üstün hukuk normu olan Anayasaya başvurur ve sorunu o şekilde çözeriz.

"Teftiş kurullarını etkisiz hale getiriyorsunuz" dedi Sayın Kart. 18 inci maddenin -ki, biraz sonra sanıyorum onu da görüşmeye başlayacağız- son fıkrasında, bazı bakanlıklarımız -ki, bunun içinde İçişleri Bakanlığı da vardır- birim tarzında, örgüt tarzında denetim birimi kurma imkânına sahip oluyorlar. 18 inci maddenin son fıkrasını şöyle bir okuduğumuzda, sanıyorum, bu konudaki tereddütler büyük ölçüde gidecektir. "İçişleri, Maliye, Millî Eğitim, Sağlık ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarında, temel görev ve hizmetlerin bir gereği olarak, kurum dışı işyeri, mükellef veya üçüncü kişi ve kuruluşlar ile mahallî idarelere yönelik olmak üzere, kuruluş kanunlarında belirtilmek şartıyla anahizmet birimi şeklinde rehberlik ve denetim birimi oluşturulabilir. Hâkim ve savcılarının denetimi için öngörülen hükümler saklıdır" denilmek suretiyle, aslında, denetim zayıflatılmıyor, denetim, çağdaş denetim anlayışının Türkiye'ye taşınması gibi bir yola giriyor. Nitekim -daha sonra önümüze gelecek, şu anda taslak halinde hazırlandı- mahallî idareler kanun tasarılarıyla ilgili taslağımızda "belediyelerle ilgili denetimin kapsamı ve türleri" isimli 54 üncü madde var. Tabii, zamanım dolmak üzere olduğu için bu maddeyi okuyamıyorum. Bu madde okunduğunda, bu konudaki tereddütlerin büyük ölçüde, hatta büyük ölçüde de değil, tamamıyla giderileceğini hemen ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, Sayın Özdil dediler ki: "Ne zaman yazılı cevap vereceksiniz?" İhtüzükte "onbeş gün içinde cevaplandırılır" deniliyor. İzin verin de, İhtüzüğün o opsiyonunu ben de kullanayım Sayın Özdil. Onbeş gün içerisinde size cevap gelecektir.

İslamî esaslara göre demokrasi tarifi yapıyorsunuz filan... Bunlar son derece talihsiz beyanlardır.

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - Talihsiz değil, gerçek bunlar. Ne yazık ki, Müsteşarınızın düşüncesi.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Türkiye Cumhuriyeti Devleti, demokratik, laik bir sosyal hukuk devletidir. Laiklik demek, devletin nizamlarının herhangi bir dinin kurallarına göre tertiplenmemesi anlamına gelir. O bakımdan, bu konuları sık sık, ısıtıp ısıtıp gündeme getirmek, aslında, cumhuriyetin temel nitelikleriyle ilgili tereddütlerinizin olduğunu gösteriyor. (AK Parti sıralarından alkışlar)

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Hepimizin ayıbı: ama, ne yazık ki öyle.

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Seksen yıl geçmiş, hâlâ cumhuriyeti ve onun temel niteliklerini tartışıyor olursanız, birileri de çıkar "yahu, bu nasıl cumhuriyetmiş, seksen yılda hâlâ oturmamış mı" diye sorar. Lütfen, bunları sık sık gündeme getirmeyin. Ne bu ülke insanının ne bu Parlamenteoda bulunan milletvekillerinin ne cumhuriyetle ne onun temel nitelikleriyle bir problemi vardır. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Bir de, Sayın Özdil, lütfen, şu tasarımı doğru dürüst okuyun! Bakın "müşteri" diyorsunuz. Şu tasarının neresinde müşteri geçiyor; bana bir gösterir misiniz lütfen!. Gösterin bana. Neresinde "müşteri" var, gösterir misin?

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - Tarım hizmetlerini ihaleye verirsiniz, müteahhidin karşısındaki müşteri olmaz mı?!

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Neresinde "müşteri" kelimesi geçiyor?! Okumadan konuşuyorsunuz; lütfen, okuyun!

Sayın Boztaş'ın sorusuna, zamanım dolduğu için, bir sonraki madde görüşülürken cevap vereceğim.

Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Madde üzerinde 2 adet önerge vardır. Önergeleri, önce geliş sıralarına göre okutacağım, sonra ayrıntılıklarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlıklar" başlıklı 16 ncı maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç	Feramus Şahin	Mehmet Kartal
Samsun	Tokat	Van
Ufuk Özkan		Haşim Oral
Manisa		Denizli

BAŞKAN - Aykırı olan ikinci önergeyi okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlıklar" başlıklı 16 ncı maddesinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç	Feramus Şahin	Mehmet Kartal
Samsun	Tokat	Van
Ufuk Özkan		Haşim Oral
Manisa		Denizli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet önergeye katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Sayın Koç?..

HALUK KOÇ (Samsun) - Gerekçe okunsun.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarıya bağlı (II) sayılı cetvelde taşra teşkilatı olmayan bakanlıklar arasında Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığına yer verilmesi Anayasaya aykırıdır. Belirtilen bakanlıkların taşra teşkilatı kuramaması halinde bu bakanlıkların üstlendiği ve Anayasanın emrettiği birtakım hizmet ve görevlerin Anayasanın emrettiği biçimde yerine getirilmesi mümkün olmayacaktır.

Ulaşımda görevli gerek Ulaştırma Bakanlığına gerekse Bayındırlık ve İskân Bakanlığına (II) sayılı cetvelde yer verilmesi, ulaşımda merkezî planlamanın ve planın uygulanmasında büyük engel oluşturur ve idarenin bütünlüğüne, genel yetkili oluşuna dair anayasal düzenlemelere aykırılık oluşturur.

Enerji alanında yapılacak yatırımlar büyük ölçekli yatırımlar olması nedeniyle merkezî olarak planlanması ve uygulanması esastır ve yapısı gereği rekabete uygun olmadığından "doğal bir tekel" niteliği taşır. Anayasanın "Tabii servetlerin ve kaynakların aranması ve işletilmesi" başlıklı 168 inci maddesinde "Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzelkişilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzelkişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzelkişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzelkişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunla gösterilir" denilmektedir. Tasarıda ise, madencilik faaliyetleri, merkezî idare tarafından yerine getirilecek olan görev ve hizmetler arasında sayılmış, yerel yönetimlere devri öngörülmüştür. Böyle bir düzenleme Anayasanın 168 inci maddesine aykırı olacaktır.

Tasarıda Sanayi ve Ticaret Bakanlığının (II) sayılı cetvel kapsamına alınması, ülke genelinde makro düzeyde bir sanayi politikası üretilmesi ve uygulanması olanağını ortadan kaldırmakta ve merkezî idarenin genel yetkili oluşuna dair Anayasal düzenlemeye aykırılık oluşturmaktadır.

Anayasanın 169 uncu maddesinin birinci fıkrası, doğal kaynaklarımızın en önemlilerinden biri olan ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için devlete gereken tedbirleri alıp, kanunlar koymak ve bütün ormanları gözetmek ödevini getirmektedir. İkinci fıkrada, devlet ormanlarının yalnızca devletçe yönetilmesi ve işletilmesinin kanunla düzenleneceği, mülkiyeti ve yönetiminin özel kişilere devrolunamayacağı belirtilmekte, maksatlı olarak yapılan orman tahripleri, ağaçlar ve ormanlara tecavüzlerle ormanların zamaşımı suretiyle mülk edinilemeyeceği, kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamayacağı kesin olarak hükme bağlanmış bulunmaktadır. Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilmeyeceği hususu da üçüncü fıkrada anayasal bir hüküm olarak yer almaktadır. Bu nedenle, Çevre ve Orman Bakanlığının taşra teşkilatının yerel yönetimlere devredilmesi yönetim bütünselliğini ortadan kaldıracığı için ormancılık bilim ve gerekleri ile millî park kavramına ters düşmektedir. Çünkü, ormancılık çok dinamik bir ekosistem yönetimidir ve bu bağlamda yapılacak çalışmalar belde, ilçe, hatta, il sınırlarına bağlı kalamaz. Çevre politikalarının önemi de artık yadsınmaz.

Anayasanın "Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması" başlıklı 56 ncı maddesi "Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler" demektedir. Anayasanın bu açık hükmü, (II) sayılı cetvelde Sağlık Bakanlığının taşra teşkilatının yerel yönetimlere devredilmesiyle gerçekleştirilemeyecek noktaya gelecektir.

Sayılan gerekçelerle 349 sıra sayılı kanun tasarısının 16 ncı maddesinin, Anayasaya aykırılıkları nedeniyle tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Karar yetersayısını arayacağım Sayın Anadol.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır; önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlıklar" başlıklı 16 ncı maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç (Samsun) ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Sayın Koç, gerekçeyi mi okutayım?

HALUK KOÇ (Samsun) - Gerekçe okunsun.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlıklar" başlıklı 16 ncı maddesinin madde gerekçesinde aynen şu ifadelerle yer verilmiştir:

"Bakanlıklar, yeni kamu yönetimi anlayışına uygun olarak ikili bir ayırım içinde değerlendirilmiştir.

Merkezî idare, kamu hizmetlerinin büyük bir çoğunluğunu hem merkezî hem de mahallî düzeyde doğrudan kendisi yerine getirmekte ve mahallî düzeydeki hizmetleri illerde ve ilçelerde kurulan taşra teşkilâtı eliyle yürütmektedir.

Genel gerekçede de açıklandığı üzere, merkezî idarenin zaman içerisinde birçok görev ve yetkiyi üstlenmek suretiyle aşırı bir şekilde büyüdüğü ve buna bağlı olarak hantallaşıp etkililiğinin azaldığı bilinmektedir. Yapılan bu ayırım ile bir yandan mahallî idarelerin uygulama kapasiteleri artırılırken, diğer yandan ayrıntılardan kurtulmuş ve günlük uygulamalardan soyutlanmış merkezî idarenin, asli işlevlerine dönerek strateji geliştirme ve denetleme alanında yoğunlaşması amaçlanmıştır.

Maddenin uygulanmasıyla, yerinden yönetim, katılım, hizmetin vatandaşa en yakın birim tarafından yerine getirilmesi, kamuoyu denetimi gibi ilkelerin hayata geçirilmesi; maliyetlerin düşürülmesi, kamu hizmetlerinde etkililik ve verimliliğin sağlanması mümkün olacaktır.

Merkezî idarenin taşra teşkilâtı eliyle yerine getirdiği bazı hizmetlerin mahallî idarelere devredilmesiyle birlikte, artık bazı bakanlıkların taşra teşkilâtına gerek kalmamaktadır. Bu nedenle, bakanlıklar yeni anlayışa uygun olarak taşra teşkilâtı olan ve olmayan bakanlıklar olarak ikiye ayrılmaktadır.

Kanunun ekinde (I) sayılı cetvelde tüm bakanlıkların sayıldığı listeye yer verilmiş; bu bakanlıklardan taşrada teşkilat kuramayacak olanlar ise (II) sayılı cetvelde belirlenmiştir. Böylece (II) sayılı cetvelde yer alan bakanlıklar bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra taşra teşkilâtı kuramayacaklar ve taşrada mahallî düzeyde doğrudan hizmet yerine getiremeyeceklerdir. (I) sayılı cetvelde yer alan bakanlıklardan ise Adalet Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı taşra teşkilâtı kurarak, bu teşkilâtı eliyle bazı hizmetleri yerine getirebileceklerdir."

Tasarıya bağı (II) sayılı cetvelde taşra teşkilatı olmayan bakanlıklar arasında Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığına yer verilmesi halinde, bu bakanlıkların üstlendiği ve Anayasanın emrettiği birtakım hizmet ve görevlerin Anayasanın emrettiği biçimde yerine getirilmesi mümkün olmayacaktır.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle bu maddenin gerekli katılımcılık da sağlanarak yeniden düzenlenmesini sağlamak üzere tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 16 ncı madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

III. - Y O K L A M A

BAŞKAN - Maddenin oylamasından önce, bir yoklama talebi vardır; şimdi, bu talebi yerine getireceğim.

Önce, yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okutup, salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim; yeterli sayıda sayın üye salonda hazırsa, elektronik cihazla yoklama yapacağım.

Yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okutuyorum:

Sayın Haluk Koç?.. Burada.

Sayın Haşim Oral?.. Burada.

Sayın Mevlüt Coşkun?.. Burada.

Sayın Halil Tiryaki?.. Burada.

Sayın Mustafa Gazalcı?.. Burada.

Sayın Bayram Meral?.. Burada.

Sayın Erdal Karademir?.. Burada.

Sayın Necati Uzdil?.. Burada.

Sayın Mehmet Parlakyiğit?.. Burada.

Sayın Atilla Başoğlu?.. Burada.

Sayın Nurettin Sözen?.. Burada.

Sayın Atilla Kart?.. Burada.

Sayın Mustafa Özyürek?.. Burada.

Sayın Abdulkadir Ateş?.. Burada.

Sayın Birgen Keleş?.. Burada.

Sayın Mesut Özakcan?.. Burada.

Sayın Kerim Özkan?.. Burada.

Sayın Tuncay Ercenk?.. Burada.

Sayın Atila Emek?.. Burada.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, yoklama için 3 dakika süre veriyorum.

Adlarını okuttuğum sayın üyelerin, yoklama için, elektronik cihaza girmemelerini rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri, pusula gönderen sayın milletvekillerinin salonda bulunup bulunmadıklarını arayacağım.

Ertuğrul Yalçınbayır?..

Gürsoy Erol?..

Ömer Kulaksız?..

Sedat Kızılcıklı?..

HALUK KOÇ (Samsun)- Sayın Başkan, bunlara müdahil olun.

BAŞKAN- Mehmet Alp?..

Halil Aydoğan?.. Burada.

Dengir Mir Mehmet Fırat?.. Burada.

Mahfuz Güler?.. Burada.

Ali Temür?..

Bayram Özçelik?..

Nihat Ergün?.. Burada.

Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır.

**V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

4.- Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı : 349) (Devam)

BAŞKAN - 16 ncı Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 15.46

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 15.57****BAŞKAN : Başkanvekili Sadık YAKUT****KÂTİP ÜYELER : Yaşar TÜZÜN (Bilecik), Mehmet DANIŞ (Çanakkale)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57 nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

349 sıra sayılı tasarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

4.- Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı: 349) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Tasarının 17 nci maddesini okutuyorum:

Bakanlık merkez teşkilatı kurulmasına ilişkin esaslar

MADDE 17. - Bakanlıkların merkez teşkilatının kurulmasında aşağıdaki esas ve usuller uygulanır:

a) Ana hizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinin kurulması, kaldırılması, görev, yetki ve sorumlulukları kanunla düzenlenir.

b) Bağlı ve ilgili kuruluşlar eliyle yürütülen hizmetler için bakanlık merkez teşkilatında ayrıca birim kurulamaz.

c) Bakanlık merkez teşkilatında 28 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde gösterilenler dışında hiyerarşik kademe teşkil edilemez. Ancak, birim ve personel sayısı dikkate alınarak bakanlıklardan sadece merkez teşkilatı bulunanlar ile müsteşarlık şeklinde kurulan bağlı kuruluşlarda en çok üç; diğer bakanlıklarda en çok beş müsteşar yardımcılığı; başkanlık ve genel müdürlük şeklinde kurulan bağlı kuruluşlarda en çok üç başkan yardımcılığı ve genel müdür yardımcılığı kadrosu ihdas edilebilir.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Denizli Milletvekili Mustafa Gazalci söz istemiştir.

Buyurun Sayın Gazalci. (CHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA GAZALCI (Denizli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşmekte olduğumuz Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 17 nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına söz aldım; tümünüzü saygıyla selamlıyorum.

Bu madde, bakanlığın merkez örgütünün kurulmasına ilişkin temelleri, esasları belirtiyor. Gerçi, tasarıda örgüt denilmiyor "teşkilat" deniliyor; bir yandan, yasa tasarısının, çağdaş, ileri, bilgi toplumunu temsil ettiği söyleniyor, öte yandan dilde de bir özen gösterilmemiş bu maddede de bütününde de. Yasa, anlaşılacak içindir, halk içindir. Örneğin "yönetim" sözü dilimize yerleştiği halde, tasarının kimi yerlerinde "idare" sözcüğüne yer veriliyor "teşkilat" deniliyor "ihdas" deniliyor, bu maddede olduğu gibi "hiyerarşi" sözcüğü var, gençlerin hiç anlayamayacağı "tadat" sözcüğü var. Salt dil açısından değil, içerik açısından da, tasarı, gerçekten büyük sakinçalar doğuruyor. Örneğin, bu

maddenin (a) bendinde "Anahizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinin kurulması, kaldırılması, görev, yetki ve sorumlulukların dağıtımı yasayla düzenlenir" deniliyor; hemen arkasındaki (b) bendinde ise "Bağlı ve ilgili kuruluşlar eliyle yürütülen hizmetler için bakanlık merkez teşkilatında ayrıca birim kurulamaz" deniliyor; yani, bakanlık kendini bağlıyor.

Değerli arkadaşlar, burada hemen her maddede "CHP de böyle düşünüyordu, bu tasarı, yıllardır özlemimizdi diyorlardı" diye söyleniyor. Şimdi, bir karmaşa yaratılıyor. Gerçekten yıllardır merkezi yönetimden yakınıldığı doğrudur; bir yerel yönetim yasasının çıkarılması doğrudur; ama, CHP ile AKP'nin önerdiği arasındaki ayırım ya da bugün kamuoyunu ayaklandıran, bütün kuruluşları ayaklandıran nedir?!

Bakın, burada yetki ve sorumluluk veriliyor; tamam, bunda bir şey yok; ama, o yetki ve sorumluluk içinde, aynı zamanda, merkezi örgüt "ben kendimi yetkili kabul etmiyorum" diyor; yani "yerel yönetimler, ilgili birim bu işi yapıyorsa, ben hiçbir şey yapmam; dünya yıkılsa da yapmam" diyor; yani, bir, böyle bir ayrılık var.

İkincisi, değerli arkadaşlar, bu yetkiyle birlikte, özelleştirme yetkisi veriliyor. Sayın Bakan, hükümet ve ilgili sözcüler, bunu bir türlü anlamak istemiyor. Efendim, siz de yakınmıştınız... Evet yakındık; merkezi örgütten biz de yakındık. Yerel yönetime yetki verilmesini istedik, kaynak dağıtılmasını istedik; bütün bunlar doğru. Peki, burada eğri olan ne; o yetkiyle birlikte, açıkgeçlülük edip, işi, kamu hizmetini özel kesime devretmek...

Şimdi, o yetkide bir de kendinin elini kolunu bağlamak söz konusu. "Ben bir şey yapamam, bu yapabilir, edebilir" de değil, bundan önceki yasalarda olduğu gibi; "yapamaz, kuramaz" deniliyor; Sayın Bakanım "kuramaz" deniliyor.

Bakın, Türkiye, nerelerden nerelere geldi değerli arkadaşlar. Bir zamanlar, bütün ulus çapında, eğitimde, kültürde yapılanları -bu millet mektepleriyle, köy enstitüleriyle yapılanları saymıyorum-örneğin, bir tek sağlıkta -bugün taşra örgütü kurulamaz denilen sağlıkta- şöyle bir anımsayalım; Kurtuluş Savaşından sonra bir başka savaş başladı; karabilsizlikle eğitim alanında savaşılırken, sağlıkta da, örneğin, sıtma ve veremle Anadolu çapında büyük bir savaş verildi ve Türkiye, bunu başarmıştır; gerçekten başarılı olmuştur.

Şimdi, diyeceksiniz ki, efendim, o, bilmem seksen yıl önceydi, yetmiş yıl önceydi; hayır; çağımızda öyle salgın hastalıklar var ki -televizyonlardan izliyorsunuz- Çin'de de olsa, İngiltere'de de olsa, seferberlik ilan ediliyor; bütün herkes ayağa kalkıyor; yasaklar konuluyor. Peki sen ne yapıyorsun; efendim ben karışmam, yapamam... Şimdi, böyle bir şey olamaz. İşte, fark burada değerli arkadaşlar. 9 tane bakanlık; yani, bunun içerisinde Sağlık Bakanlığı var, Kültür Bakanlığı var, Orman Bakanlığı var ve kamuyu ilgilendiren bakanlıklar var. "Ben bu konuda hiçbir şey yapamam; çünkü, orada yapılıyor" deniliyor. Peki, o yapabilecek mi bu işi; hayır, o da özel kesime devredecek. İşte, fark bu; bir türlü bunu anlamıyorsunuz. Yani, çağdaşlık, bilgi toplumu, şu bu deniliyor; ama, aradaki fark, gizleniyor, ısrarla anlatılıyor.

Değerli arkadaşlar, şimdiden, Kültür Bakanlığı, kıyıların kiraya verilmesinden, müzelerin yabancılara işletmeye verilmesinden söz ediyor. Şimdi, bütün ören yerlerini, müzeleri, kıyıları; halkın gireceği yerleri düşünün; yarın devrettiği zaman belki "buraya halk giremez" denilecektir. Diyorsunuz ki "burada halk var; biz, bunu halk için yapıyoruz." Ama, doğuracağı sonuç öyle olmayacak; burada anlaşalım.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Tabela asılacak!..

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) - Evet, değerli arkadaşlar "tabela asılacak" diyor değerli arkadaşımız "halk giremeyecek diye tabela asılacak" diyor bu arkadaşımız; çok acı, çok, değerli arkadaşlar!

Bu, bir gereksinimden doğmuş bir yasa değil, Türkiye'nin gereksinimi var; ama, kendi yapısına uygun, böyle, IMF'nin, Dünya Bankasının, OECD'nin dayatmasıyla çıkarılacak bir yasa değil. Öyle sözcükler var ki bu tasarının içinde, Dünya Bankasına verilen o niyet mektuplarındaki cümleler aynı. 12 Eylülde, savcılar çeşitli davalarda -ben biliyorum- Barış davasında da, DİSK davasında da aynı cümleleri kullanırdı. Burada da bakıyorsunuz, bu tasarıda çok açık. İsterse, ben, o niyet mektuplarındaki satır ile bu tasarıdaki, aynı cümleleri gösterebilirim. Hele, o gerekçede, bir karmaşa olan gerekçede birtakım fotoğraflar çekiliyor, şöyle değil mi böyle değil mi; işte, ulusal gelir çarpık değil mi... Bütün bunlar doğru; ama, getirdiğiniz çözüm ne; çözüm, efendim, bunu kamu yapamaz; yerel yönetimler yapamaz, bunu özel kesime, sivil kuruluşlara verelim. O sivil kuruluşlar ne; ölçüt yok. Vakıflar mı ya da yandaş dernekler mi ya da bir başkası mı; ne zaman verilecek; bu yok. İşte, karşı çıkılan budur değerli arkadaşlar.

Ben hukukçu değilim; ama, bu tasarının Anayasaya aykırı olduğunu, bütün hukukçular, özellikle Anayasa profesörleri söylüyor ve diyorlar ki: "İdarenin bütünlüğü içinde, genel yönetimler, genel yetki sahibidir; yerel yönetimler ise, adı üstünde, yerel yetki sahibidir." Bu tasarıda, bu karıştırmış. Nerede Anayasaya aykırılık diyorsunuz; işte, burada. Anlaşalım... Görüştüğümüz bu 17 nci maddede, dünya yıkılsa, bağlı kuruluşların yaptığı işleri bakanlık yapamaz diyorsunuz. Şimdi, ille burada yazması mı gerekiyor bağlanan elin kolun bağlandığı?!

Değerli arkadaşlar, yerel yönetimler, yerel yetkilere sahip olabilir; ama, genel yönetimler de genel yetki sahibidir; Anayasa bunu öngörüyor; ama, siz, Anayasayı değiştirmeden, bu tasarıyla, o yetkiyi veriyorsunuz. Sayın Bakanım, buradaki yanlışlıklardan birisi de işte bu.

Değerli arkadaşlar, bir de, siz inanabilirsiniz; efendim, her şeyi özel kesim yapsın; kamu kesiminde çalışanlar sözleşmeli olsun; yabancı şirketler gelsin, yerli şirketler gelsin; belediyeler yerli şirket olsun, sosyal devletin modası geçmiş diyebilirsiniz; parası olan varsa hizmetten yararlanır diyebilirsiniz; ama, bir şeyi yapamazsınız; geleceğe ipotek koyamazsınız. Sizin, seçmenin dörtte 1'inden oy aldığınız doğru; sizin meşruluğunuzu tartışmıyoruz; ama, tartıştığımız, geleceğe ipotek koymaktır. Bu tasarıda diyorsunuz ki... Yarın, sizin kafadaki bir iktidar gelmedi, örneğin sosyal devlet anlayışına inanan Cumhuriyet Halk Partisi geldi; siz, burada, bizim önümüzü bağlayamazsınız "kuramazsınız, yapamazsınız" diyemezsiniz. Bakın, biz, yerel yönetimlere yetki verilmesini istiyoruz; ama, istemediğimiz, o yetkinin bakanlıkta olmamasıdır, orada yasak getirilmesi; öbür tarafta da özel kesime ya da sivil kuruluşlara -ucu belli değil, ölçütü belli değil- açılmasıdır; yanlış olan odur. Çoğulculuk öldürülüyor; gerçekten, gelecek karartılıyor değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gazalci, konuşmanızı toparlayabilir misiniz.

Buyurun.

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bu tasarıyı hazırlayan kişinin kişiliği üzerinde çok duruldu, arkadaşlar da alınıyorlar; ama, değerli arkadaşlar, inatlaşma burada da sürüyor. Bakın, bir iyi niyet olsa, bu kadar, kamu yönetimindeki anlayışı, Türkiye'nin... "Cumhuriyette kuşkunuz mu var" diyor Sayın Bakan; yok, sizin de kuşkunuzun olmadığına inanıyoruz; ama, Ömer Dinçer'in kuşkusu olduğuna inanıyoruz; çünkü, o, çok açık söylüyor: "Olmadı" diyor, "olmadı; bu laiklik olmadı, cumhuriyet olmadı..."

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Fal bakıyorsunuz, fal...

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) -Hayır, fal değil, makale...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Fal bakıyorsunuz, fal, fal...

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) - Fal değil. Öyle söyleyip kafanı indirme.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Hayal kuruyorsun...

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) - Değerli arkadaş, burada, hayal kurmuyoruz; makale hayal olabilir mi?! Yani, bizim kuşukumuz, bu tasarının başında oturan kişide.

RESUL TOSUN (Tokat) - Tasarının başındaki adam orada oturuyor.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, hatibe söz atmayalım.

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) - O, televizyona çıkıp söylüyor; o, anlatıyor. Siz, özelemleri çarpıyorsunuz; siz, halkın isteklerini çarpıyorsunuz. Siz, aynen, üniversitede YÖK'e karşı tutum var; şöyle bir tasarı hazırlayıp da üniversiteyi ele geçiriverirsek, bu olur.. Merkezî örgüte, insanlar tepki duyuyor. Burada, Ankara'ya gelmeyeceksiniz deniliyor; oh ne kadar güzel... Ama, yarın, bir özel kesime ya da vakfa ya da sivil kuruluşa verip, arkadaş, para vereceksin, kamu hizmeti devri geçti denildiği zaman, o parası olmayan insan ne olacak?! Burada, bu tasarıda bu var.

RESUL TOSUN (Tokat) - Bir daha oku!..

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) - Değerli arkadaşlar, ben, o yüzden, bu tasarının, gerçekten, sosyal devlet anlayışına, Anayasanın ruhuna, kamu hizmeti anlayışına aykırı olduğuna inanıyorum ve kazanılmış hakların -kişisel konuşmamda da söylediğim gibi- budandığına inanıyorum; yani, kamu çalışanına da hiçbir şey vermiyor, ondan alıp götürüyor. Bakın, kamu çalışanına toplu sözleşme hakkı verilmiyor, grev hakkı verilmiyor. Onun hakkını, siz, 1 500 000'e yakın insanın hakkını alıyorsunuz, sözleşmeli yapıyorsunuz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA GAZALCI (Devamla) - Değerli arkadaşlar, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Gazalci.

Madde üzerinde, şahsı adına söz isteyen Karabük Milletvekili Sayın Mehmet Ceylan; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET CEYLAN (Karabük) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun tasarısının 17 nci maddesiyle ilgili şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, küreselleşen dünyada, hemen her alanda yoğun bir rekabet yaşanmaktadır. Ülkelerin rekabetçi bir yapıya kavuşmalarında kamu yönetim sistemlerinin çok önemli bir fonksiyonu olduğu bir gerçektir. Kamu yönetim sisteminin, çok iyi işleyen verimli bir sistem olması, ülkelerin kamu hizmeti alanındaki rekabet gücünü de olumlu yönde etkilemektedir. Kamu olsun, özel olsun bütün organizasyonlarda sürekli büyüme eğilimi olduğu hepimizin malumudur. Büyüyen bir yapı içinde ise hiyerarşi artmakta, dikey ve yatay iletişim güçleşmekte, kaynak israfı oluşmaktadır. Maalesef, ülkemizin kamu yönetim sistemi de zaman içinde dikey ve yatay örgütlenmelerle giderek büyümüş ve ağır işleyen hantal bir yapıya bürünmüştür.

Dünyada yeni kamu yönetim anlayışı, dikey örgütlenmeden ziyade, ihtisaslaşmaya önem veren yatay örgütlenmeyi, etkili bir yapıyı, sonuç odaklı bir çalışmayı ve etkin kaynak kullanımını ve süratli iş akışını gerektirmektedir.

Türk kamu yönetim sistemine baktığımızda, zaman içinde hem dikey hem de yatay örgütlenmenin arttığını gözlemekteyiz. Dikey örgütlenme olarak, bir bakanlığın yapılanmasına baktığımızda, en üst makam ile en alt makam arasında; yani, bir bakan ile bir memur arasında -bir dikey örgütlenmede- yaklaşık 10 adet kademe bulunmaktadır. Örneğin, en üst kademedeki bakan, altında müsteşar, müsteşar yardımcısı, genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı, daire başkan yardımcısı, şube müdürü, şube müdür yardımcısı ve uzman, uzman yardımcısı veya memur olarak düşündüğümüzde, bir bakan ile bir memur arasında, yaklaşık 10 tane kademe ve örgütlenme bulunmaktadır. İşte böylesi bir yapı, maalesef, kamu yönetim sistemimizde hantallığa ve iş akışının yavaşlamasına sebep olmaktadır.

İşte, bu tasarıyla, yeni sistemde, bu dikey örgütlenmedeki kademeler olabildiğince azaltılmakta ve verimli bir iş akışı sağlanması amaçlanmaktadır.

Tasarının 28 inci maddesinde hem hiyerarşik kademeler azaltılmış hem de yeni hiyerarşilerin oluşmasının engellenmesi için, 17 nci maddede tadadı bir şekilde sayılan kademeler dışında yeni kademeler oluşturulması yasaklanmıştır.

Maddenin (a) fıkrasına göre, bakanlıkların anahizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinin kurulması, kaldırılması, görev, yetki ve sorumluluklarının kanunla düzenleneceği ifade edilmektedir.

Bu düzenlemeyle, merkezi idarenin kanun dışındaki idarî tasarruf niteliğindeki düzenlemeleri ile mahallî idarelere veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilen yetki, görev ve sorumlulukları kendilerinde toplamasının önüne geçilmiş olmaktadır.

Ayrıca, maddenin (b) fıkrasıyla, bağlı ve ilgili kuruluşlar eliyle yürütülen hizmetler için, bakanlık merkez teşkilatında ayrıca birim kurulması önlenmektedir.

Bu fıkra ile da, kaynak kullanımında ve hizmetlerin yerine getirilmesinde etkinlik ve verimliliğin sağlanabilmesi ve yetki karmaşasının önenebilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin (c) fıkrasında ise, bakanlık merkez teşkilatında 28 inci maddede belirtilen kadrolar dışında yeni kademelerin teşkil edilmesi engellenmektedir, ancak, birim ve personel sayısı dikkate alınarak, bakanlıklardan sadece merkez teşkilatı bulunanlar ile müsteşarlık şeklinde kurulan bağlı kuruluşlarda en çok 3, diğer bakanlıklarda ise, taşra teşkilatı olanlarda, en çok 5 müsteşar yardımcılığı, başkanlık ve genel müdürlük şeklinde kurulan bağlı kuruluşlarda da en çok 3...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ceylan, sözlerinizi toparlayabilir misiniz.

MEHMET CEYLAN (Devamla) - Toparlıyorum Başkanım.

...başkan yardımcılığı ve genel müdür yardımcılığı kurulabilecektir.

Özetle söylemek gerekirse, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısında getirilen bu maddeyle, gerçekten, Türk kamu sisteminde önemli bir gelişme sağlanmaktadır. Dikey örgütlenme içinde kademeler ve bürokrasi azaltılmakta, verimlilik artırılmaktadır. Bu şekilde de, Türk kamu yönetimi sisteminde verimlilik artışı sağlanarak, kamu yönetiminin rekabet gücü artmış olacaktır.

Bu duygu ve düşünce içinde, kanunlaşacak olan bu tasarının hayırlı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ceylan.

Madde üzerinde, şahsı adına Isparta Milletvekili Mevlüt Coşkuner söz istemiştir.

Buyurun Sayın Coşkuner.

MEVLÜT COŞKUNER (Isparta) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 17 nci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

17 nci maddenin (a) fıkrası üzerinde durmayacağım; çünkü, madde gerekçesinde "bunların kanunla düzenlenmesi Anayasanın bir gereğidir" deniliyor.

Ben, 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanunun ilgili maddesinde yer almasına karşın, bu maddede, bakanlık teftiş kurullarına, yani, denetim birimlerine yer verilmemesini sorgulamak istiyorum.

Yolsuzlukla mücadele edeceği söylemleriyle iktidara gelen bir siyasî anlayışın, devletin yolsuzluklara ilişkin hafızasını boşaltma amacına yönelik bu düzenlemesini halkımıza şikâyet ediyorum.

Şimdi, burada, tasarının müzakerelerinin başlamasından beri, bu suçluluğun telaşıyla denetim fonksiyonunun yeniden örgütleneceğini iddia ediyorlar; yani, şimdi, bu yasa tasarısıyla, siyasallaştırdıkları, her siyasî iktidar değişikliğiyle yeniden atanacak üst düzey bürokratik makamların belirleyeceği kamu görevlileri içdenetçi olarak atanacak ve bu atanacak kişiler de, kendilerini atayan hiyerarşik amirlerinin verdikleri kararların hukuka uygunluk ve malî denetimlerini yapacaktır. Bizden bu gerekçeye inanmamızı nasıl beklersiniz?! Kaldı ki, denetim görevinin, sürekliliği olmayan, her dönem değişecek denetçiler eliyle yürütülmesi, yolsuzluklar konusunda, kamunun hafızasının boşaltılmasından başka bir şey değildir. İçdenetçi atamak yerine, işlevini yerine getiremediğini iddia ettiğiniz; ama, çalışanlarına da övgüler yağdırdığınız ve tahiyye yaptığınız anlayışınızı değiştirmeniz gerekir; çünkü, o müfettişler görevlerini yapmak zorundadırlar.

Tasarının (b) fıkrası üzerinde de durmayacağım.

Tasarının (c) fıkrasının gerekçesinde, hiyerarşik kademelerin azaltıldığı iddia edilmektedir. Şu andaki uygulama, bakanlık ve bağlı kuruluşların merkez teşkilatında 2 müsteşar yardımcılığının ihdas edilebilmesine; ancak, zorunlu durumlarda bu sayının 5'e kadar çıkarılabilmesine olanak tanımaktadır. Bu fıkranın gerekçesinde, üst amir durumundaki kişiler bakımından, yardımcılık müessesesinin devamında yarar görüldüğü belirtilmektedir. Buna dayanak olarak da "üst düzey amirlerinin protokol görevleri ile izin, görev gibi nedenlerle görevlerinin başında bulunmadığı durumlarda yerlerine vekil bırakılması gerekmektedir" açıklamasına yer verilmektedir. Ancak, bu gerekçe ortada dururken, taşra teşkilatları olan bakanlıklarda zaten zorunlu durumlarda 5 olarak belirlenen müsteşar yardımcılığı kadrosunda bir indirimle gidilmemektedir. Şimdi, hiyerarşik kademeleri azalttığınızı iddia edeceksiniz ve eleştirdiğiniz bu uygulamada, taşra teşkilatı olan bakanlıklar için, zaten halen uygulanan 5 müsteşar yardımcısı kadrosunda indirime gitmeyeceksiniz! Bu, madde gerekçesinin inandırıcılığını ortadan kaldırmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçen haftaki bir oturumda, Sayın Dengir Mir Mehmet Fırat, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresinin hazırladığı Devlet Teşkilatı Rehberini, kürsüde, elinde sallayarak şov yaptı. Devlet Teşkilatı Rehberi, Cumhurbaşkanlığından sivil toplum örgütlerine kadar geniş bir yelpazede kurulmuş teşkilatları tanımlayan, bilimsel bir çalışmanın ürünüdür. Belirttiğim kurum ve kuruluşların hukukî dayanakları, belirli bir bilimsel sistematik içerisinde bu rehberde yer almaktadır. Sizin, bu kanun tasarısıyla yapacağınız değişikliklerden sonra, ne kadar sayıda ve unvanı hiyerarşik kademe azaltılacaktır? Bunun yanıtını istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, elbette ki, Cumhuriyet Halk Partisi de, böyle bir yerinden yönetimi istemektedir; ama, bizim çekincelerimiz vardır. Bu çekinceler şu şekilde sıralanmaktadır:

Bütünlük Sorunu: Yönetim bir bütündür ve bu temel yasaya uygun olarak çıkarılacağı açıklanan diğer 10 yasanın, bu yasaya uyumlu olup olmadığını bilememekteyiz.

Toplumsal Uzlaşma Sorunu: Yasanın, toplumsal bir uzlaşmanın ürünü olmadığı endişemiz vardır.

Anayasaya Uygunluk Sorunu: Tasarının sunulduğu içeriğinin Anayasaya uygunluğu tartışmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Coşkuner.

MEVLÜT COŞKUNER (Devamla) - Sosyal Devlet Sorunu: Tasarının, sosyal devletin gerekliliğine inanmayan bir öz taşıdığı, yaygın bir görüştür.

Üniter Yapı Sorunu: Tasarı, devletin üniter yapısına ilişkin tereddütleri de tartışma gündemine getirmektedir.

Kamu Çalışanlarına İlişkin Sorun: Kamu çalışanlarının siyasallaştırılması söz konusudur. Onun için, Cumhuriyet Halk Partisinin sunduğu projeye hiçbir zaman uymamaktadır.

Bu düşüncelerle, Yüce Meclisi, tekrar, selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Coşkuner.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde, İçtüzüğün 72 nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarı ile "kamuda ilk kez bütün kamu kurumlarının uyması gereken temel ilkelerin bir bütün olarak ortaya konulduğu, kamuda katılım-cılık, şeffaflık, hesap verebilirlik, etkililik, hizmetlerin sonucuna odaklılık, insan haklarına saygı, bürokratik işlemlerde ve mevzuatta sadelik, bilgi teknolojilerinden yararlanma vb ilkelerin uygulanabilir hale getirildiği teşkilat yapıları, yatay organizasyon ve yetki devri esaslı uyarınca yeni ve etkin bir çerçeveye kavuşturulmakta olduğu Bakanlıklar ve kuruluşlar arasındaki görev dağılımı netleştirilerek mükerrerliklerin önlenmesinin öngörüldüğü, gereksiz hale gelmiş kuruluşların veya işlevlerin tasfiyesi veya uygun birimlere devri gündeme getirildiği merkezî idare ile mahallî idareler arasında yetki ve görev paylaşımı netleştirilerek, merkezî idarenin stratejik düzeyde etkinliği artırılırken, mahallî idarelerin operasyonel düzeyde esneklikleri ve kaynaklarının genişletildiği devletin aslı hizmetleri dışında Bakanlıkların taşra teşkilatının ortadan kaldırılarak yerel ve yerinden yönetim birimlerinin güçlendirildiği, kamuda stratejik yönetim anlayışının benimsendiği ve kaynak tahsisi mekanizmalarıyla ilişkisinin kurulduğu, denetim sistemi performans esaslı ve içdenetim boyutunun güçlendirilmiş hale getirildiği, halk denetçisi (ombudsman) mekanizması dahil olmak üzere kamu denetiminin güçlendirildiği, bu kapsamda merkezî idarenin görev ve fonksiyonlarının belirlendiği, mahallî müşterek nitelikli görev ve hizmetlerin mahallî idarelere bırakıldığı, yine bu kapsamda merkezî birimlerin strateji geliştirme, genel koordinasyon ve yönlendirme kapasitesi artırılırken, mahallî idarelerin inisiyatif kullandırma ve operasyonel esnekliğinin vurgulandığı, değişen koşulların gerektirdiği farklılaşma ihtiyacını giderecek esneklikler verilirken bütünlük içinde uyumlu çalışmanın gerektirdiği minimum genel standart birliğinin de korunduğu, etkililik ve ekonomiklik ilkelerinden vazgeçmeden, mahallî ihtiyaçların yerel düzeyde karşılanması ilkesinden hareket edildiği, ayrıca, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısında, kamu yönetiminde bütünlük ilkesinin korunmasına, merkezî yapılar ile mahallî idareler arasında tamamlayıcı bir anlayışla işbirliği ile koordinasyona azamî önem verildiği, yine, idarî usul, saydamlık ve vatandaşın bilgi edinme hakkı e-dönüşüm Türkiye projesi ve e-devlet bürokrasinin azaltılması ve basitleştirilmesi, vatandaş memnuniyetinin ölçülmesi, performans sistemine ve ödüllendirmeye geçiş, kamuda etik kuralların gözden geçirilmesi gibi birçok alanda yapılacak düzenlemelerle bu kanunda öngörülen çağdaş yönetim anlayışının hayata geçirileceği" genel gerekçede belirtilmiş ise de tasarı kamuoyunda, sivil toplum kuruluşlarında yeteri kadar tartışılmadığı için aceleyle yapılacak bir düzenlemeyle uygulamada büyük sorunlarla karşılaşılacak, kamu yönetiminde arzu edilen kaliteye ulaşılamayacak ve tasarının genel gerekçesinde ve madde gerekçesinde belirtilen hedeflere de erişilemeyecektir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının yasallaşmasıyla, kamu hizmetlerinin yerinden yönetimle daha etkin olarak sunulacağı söylenmektedir. Oysa sorun, bu hizmetleri merkezî kamu yönetiminin mi yoksa yerel yönetimlerin mi sunacağından önce, devletin bu hizmetleri sunmayı temel görev sayıp saymadığıdır, bu hizmetler için yeterli ödenek ayırıp ayırmadığıdır. Yeni düzenlemenin böyle bir meselesi yoktur. Daha doğrusu, kamu hizmeti sunma sorumluluğu merkezî yönetimin üzerinden atılmaya çalışılmaktadır. Üstelik, kamu hizmetleri üretimi sadece yerele aktarılmamakta, yerel yönetimler aracılığıyla bir bölümü piyasaya, özel üretime aktarılmakta, vatandaş kavramı yerine müşteri kavramı getirilmektedir.

Bütün bu nedenlerle, maddenin görüşülmesine devam edilerek konunun daha çok aydınlığa ve açıklığa kavuşmasında sayısız ve sınırsız yarar bulunduğuna inandığımız için Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 72 nci maddesi uyarınca görüşülmekte olan maddeyle ilgili görüşmelerin devam etmesine karar verilmesi için bu önerge verilmiştir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının görüşülmekte olan 17 nci maddesiyle ilgili görüşmelerin İttüzüğün 72 nci maddesi uyarınca devam etmesine karar verilmesini arz ederiz.

Haluk Koç

V. Haşim Oral

Mevlüt Coşkuner

Samsun

Denizli

Isparta

Mustafa Gazalacı

Halil Tiryaki

Denizli

Kırıkkale

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Karar yetersayısını arayacağım Sayın Anadol.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır; önerge reddedilmiştir.

Madde üzerinde 10 dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılacaktır.

Soru sorma süresi 5 dakikayla sınırlandırılmıştır.

Buyurun Sayın Işık.

AHMET IŞIK (Konya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bakanlıkların anahizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinin kurulması, kaldırılması, görev, yetki ve sorumlulukları kanunla düzenlendiğinden, bu durum Anayasanın bir gereğiymiş, diğer taraftan kanun dışındaki düzenlemeler idarî tasarruflar olduğundan; merkezî idarenin üst düzey birimlerinin, bu gibi tasarruflarla, mahallî idarelere veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilen yetki, görev ve sorumluluklarının kendilerinde toplanmasının da önüne geçilmiş olacağından gerekçede bahsedilmektedir.

Sayın Bakanım, birinci sorum: Bahsedilen sorumluluğun sınırları nelerdir?

İkinci sorum: Kamu yönetiminde yatay örgütlenmeden bahisle dikey örgütlenmenin olumsuzluklarına dikkat çekilmektedir. Yatay örgütlenme yapılanmasının temel kriterleri nelerdir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Işık.

Buyurun Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Sayın Başkan, aracılığınızla, Sayın Bakana iki soru yönelteceğim ve cevapların da sorulara bağlı olmasını isteyeceğim.

Bundan önceki sorularımızda, bu tasarının stratejik plan kavramını getirip getirmediğini, beş yıllık kalkınma plancılığından vazgeçilip vazgeçilmediğini sorduk; hükümet bir türlü cevap vermedi. Örneğin, 12 nci madde, bakanların hangi temel metinlere bağlı olacağını belirlemekte; bunların arasında kalkınma planı ve programlarına yer vermemektedir. Bir kez daha soruyoruz: 14 üncü maddeye göre bakanlıkların yönetimi, Anayasaya, yasalara, hükümet programına, Bakanlar Kurulu stratejilerine uygun olacaktır. Bakanlar, bakanlıklarını yönetirken, kalkınma planı ve yıllık programları uygulamaktan sorumlu olamayacaklar mı? Yazılması mı unutuldu, yoksa, kalkınma planı mı kaldırılıyor?

İkinci sorum: 3046 sayılı Yasanın 21 inci maddesi bakanların görev, yetki ve sorumluluklarını belirliyor. Burada "bakan, bakanlık kuruluşunun en üst amiridir. Bakanlar, bakanlık hizmetlerini mevzuata, Hükümetin genel siyasetine, millî güvenlik siyasetine, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle ve Bakanlığın faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevli ve Başbakana karşı sorumludur" denilmektedir.

Şimdi, bakanlıklar, millî güvenlik siyasetine uymakla yükümlü değil midir? Bu kıstas şimdiki düzenlemeden neden çıkarılmıştır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çetin.

Buyurun Sayın Karademir.

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bakanıma, sormak istiyorum: Çevrenin korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kılınması bağlamında, onlarca uluslararası sözleşmelere imza attığımız bilinmektedir; 1972 Stockholm Birleşmiş Milletler Çevre ve İnsan Konferansı ile başlayan süreçte, 1992 Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı, 1996 İstanbul Habitat II Konferansı, 2002 Johannesburg Sürdürülebilir Kalkınma Konferansları ve benzerleri. Ancak, bu tasarı, çevre ve çevre sağlığı gibi kamusal hizmetlerin yerele devredileceğini ve bu hizmetlerden de kamunun çekileceğini açıkça beyan etmektedir. Bu bağlamda, tasarı, Anayasanın sağlık ve çevreye ilişkin 56 ncı maddesine aykırı değil midir?

İkinci sorumu soruyorum: Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısında II sayılı cetvelde de görüleceği gibi, Çevre ve Orman Bakanlığının, taşra teşkilatları kurması yasaklanmıştır. Son zamanlarda da, basınıımızda, bazı belediyelerin çöplerini düzensiz döktükleri ve kanalizasyonlarını denize akıttıkları haberleri yer almıştır. Bu tür örnekler, ülkemizde saymakla bitmez. Kaldı ki, sizin iktidarınızca çıkarılan 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Çevre ve Orman Bakanlığını, çevrenin korunması ve iyileştirilmesi, kırsal ve kentsel alanda arazinin ve doğal kaynakların en uygun ve verimli şekilde kullanılması ve korunması, ülkenin doğal bitki, hayvan varlığı ile doğal zenginliklerinin korunması, geliştirilmesi ve her türlü çevre kirliliğinin önlenmesi ile ormanların korunması ve geliştirilmesi konularıyla yetkili kılmıştır. Durum böyle iken -hangi mantık ve anlayışla- çevre gibi bir alanın tek başına yerel yönetimlerin insafına bırakılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Karademir.

Soru sorma süresi tamamlanmıştır.

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, soru yönelten üç arkadaşımıza cevap vermeden önce, biraz önce gruplar adına yapılan konuşmalarda da şahsıma bazı sorular yöneltildi; izin verirseniz, oradan başlayarak açıklanması gereken konularla ilgili, Muhterem Genel Kurulu bilgilendirmek istiyorum.

Sayın Gazalıcı "tasarıda teşkilat kelimesi geçiyor, idare kelimesi geçiyor; neden örgüt kelimesi geçmiyor" diye bir soru yönelttiler. Değerli arkadaşlarım, biz, bu tasarımı hazırlarken Anayasa dili kullanmaya özen gösterdik. Dolayısıyla, Anayasamızda "teşkilat" ve "idare" kelimeleri birlikte, aynı madde içinde geçtiği gibi, farklı maddelerde de geçmektedir. O bakımdan, Anayasa dili kullanmaya özen gösterdiğimiz için, bu kelimeler bu yasa tasarısında da muhafaza edilmiştir.

Bunun dışında, arkadaşlarımız sık sık şu konuyu gündeme getiriyorlar ve -yeniden bir açıklama yapma ihtiyacını hissediyorum- "siz bu tasarıyla kamu hizmetlerini özelleştiriyorsunuz, kamu hizmetlerinin özel sektör tarafından yapılmasını öngörüyorsunuz" diyorlar. Dün de açıkladım.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Sayın Başkan, sorularımıza yanıt istiyoruz. Bunların sorularla alakası yok ki.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Anayasamızda devletin aslı ve sürekli görevlerinin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yapılacağı yazılıdır. Aslı ve sürekli olmayan görevlerle ilgili Anayasamızda bir kısıtlama yoktur.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Sayın Bakan sorulara cevap versin, Sayın Başkan.

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Çetin, dün de söyledim, tekrar aynı cümleyi kullanmak zorundayım; sizin, soru sorma özgürlüğünüz var da, benim cevap verme özgürlüğüm yok mu; istediğim gibi cevap veririm. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Sorulara cevap verin Sayın Bakan.

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Veriyorum işte... Bunlar da soru, bunlar da son derece önemli sorular.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Çıkar konuşursunuz, onlara da cevap verirsiniz Bakan olarak.

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Özel-leştirmeyle ilgili, 11 inci maddeyi -geçti- tekrar okumanızı istirham ediyorum. Madde, merkezî yönetimin veya mahallî yönetimin, hangi kamu hizmetlerini, üniversitelere, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına veya özel sektöre gördüreceğini düzenlerken, oraya çok önemli bir engel konuluyor; yani, bunun serbestçe kullanılmasının önüne geçmek için, hangi kamu hizmetlerinin gör-dürülebileceği konusunun kanunla düzenleneceğini öngörmek suretiyle, bu konuda yasama organına; yani, Türkiye Büyük Millet Meclisine görev yüküyor. O bakımdan, bunda endişe etmeye mahal yoktur.

Aslı ve sürekli görevlerin dışındaki birtakım hizmetler, bugün dahi özel sektör tarafından görülmektedir. İçinizde belediye başkanlığından gelen arkadaşlarım var; -ben, tek tek biliyorum-onlar, temizlik hizmetlerini özel sektöre gördürüyorlardı; öyle değil mi? Özellikle, kuruluşlarının buna benzer hizmetlerini, hizmet satın alma yoluyla gördürüyorlardı. Niye buna karşı çıkıyorsunuz?! Bunun gibi bir düzenlemeyi bir tasarı metnine taşımıştır.

Bunun dışında, Sayın Coşkuner, "ne kadar hiyerarşik kademe kaldıracaksınız" dedi ve biraz önce, 17 nci maddeyle ilgili soru soran Sayın Işık da bu anlama gelen bir soru yönelttiler; ne kadar hiyerarşik kademe kaldırılacak ve bundan ne kadar tasarruf elde edilecektir şeklinde anladım ben onu.

Değerli arkadaşlarım, Devlet Personel Başkanlığı uzmanlarına bir hesap yaptır-dım; yani, bu tasarımı verdim, bu tasarıyla, özellikle bakanlıklarda ve taşra teşkilatında ne kadar kademeyi ortadan kaldırıyoruz... Çünkü, biz, dikey örgütlenmeden vazgeçerek yatay örgütlenmeye geçiyoruz, hiyerarşik kademeler azalsın, bürokrasi azalsın, hizmetlerde çabukluğu getirelim diye.

Bakınız, Devlet Personel Başkanlığı uzmanlarının bana vermiş olduğu raporda 3 845 ara kademenin kaldırıldığı; bunun, kaldırılan ara kademelerdeki görevliler bazında yıllık tasarrufunun 66 trilyon 139 milyar lira olduğu belirtiliyor. Mesela, 22 müsteşar yardımcılığı kadrosu azaltılıyor; bir müsteşar yardımcısının bir de odacısı var, şoförü var, arabası var, öyle değil mi. Şimdi, bunları da hesap ederseniz, bizim hesaplamalarımıza göre, ara kademelerin kaldırılmasından devletin yıllık 500 trilyon lira gibi bir avantajı olacaktır. O bakımdan, bu tasarı, kamuda ciddi bir tasarrufu da gündeme getirmektedir.

Vaktim dolduğu için, diğer arkadaşlarımızın sorularına yazılı olarak cevap vereceğim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Madde üzerinde 3 adet önerge vardır. Önergeleri önce geliş sıralarına göre okutup, sonra aykırılık derecelerine göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 17 nci madde başlığının "Bakanlık merkez teşkilatı kurulmasına ilişkin esas ve usuller" şeklinde değiştirilmesi arz ve teklif olunur.

Eyüp Fatsa
Ordu
N. Doğan Topaloğlu
Ankara

Hacı Biner
Van

Ali Osman Sali
Balıkesir
Hüsnü Ordu
Kütahya

BAŞKAN - İkinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık merkez teşkilatı kurulmasına ilişkin esaslar" başlıklı 17 nci maddesinin (c) bendinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç	Haşim Oral	Halil Tiryaki
Samsun	Denizli	Kırıkkale
Mustafa Gazalçı		Bayram Meral
Denizli		Ankara

BAŞKAN - En aykırı ve son önergeyi okutup, işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık merkez teşkilatı kurulmasına ilişkin esaslar" başlıklı 17 nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç	Haşim Oral	Mevlüt Coşkuner
Samsun	Denizli	Isparta
Mustafa Gazalçı	Salih Gün	Halil Tiryaki
Denizli	Kocaeli	Kırıkkale
	Bayram Meral	
	Ankara	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Sayın Koç?..

HALUK KOÇ (Samsun) - Gerekçe okunsun.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık merkez teşkilatı kurulmasına ilişkin esaslar" başlıklı 17 nci maddesinin madde gerekçesinde aynen şu ifadelere yer verilmiştir:

"Bir bakanlığın anahizmet birimlerinden önemli görülen bazı alanlarda bağlı kuruluş statüsünde kurumlar oluşturulmasına imkân verildiğinden, kaynak kullanımında ve hizmetlerin yerine getirilmesinde etkinlik ve verimliliğin sağlanabilmesi ve yetki karmaşasının önlenmesi için bağlı ve ilgili kuruluşlar eliyle yürütülen hizmetler nedeniyle ayrıca bakanlık merkez teşkilatında birimler oluşturulması engellenmektedir.

Kamu yönetiminde, hizmetlerin daha hızlı görülmesinde olumlu katkıları olan yatay örgütlenme yerine, hantallığa ve iş ve işlemlerin süreçlerinin uzamasına yol açan dikey örgütlenmeler yaygınlık kazanmıştır. Bu durum, kamu yönetiminde verimliliğin önündeki en önemli engellerden biri olan hiyerarşik kademelerin çoğalmasına yol açmaktadır. Bu nedenle, 28 inci maddede hem hiyerarşik kademeler azaltılmış, hem de yeni hiyerarşikler oluşmasının engellenmesi için bu maddede tadadî bir şekilde sayılan kademeler dışında yeni kademeler oluşturulması yasaklanmıştır. Bununla birlikte, kurum ve kuruluşların tepe noktasında bulunan yöneticilerin aynı zamanda kurumu temsil et-

meleri nedeniyle, bunların idarî görevleri yanı sıra protokole ilişkin görevleri de bulunmakta, bazı durumlarda bu görevler yöneticilerin zamanlarının önemli bir bölümünü işgal etmektedir. Ayrıca, bu yöneticilerin izin, görev gibi nedenlerle görevlerinin başında bulunmadığı durumlarda, yerlerine vekil bırakılması gerekmektedir. Vekâletin kurumdaki herhangi bir birimin başında bulunan yöneticilere bırakılması halinde bütüncül bakış kaçırılılabilmektedir. Bu gibi nedenlerden dolayı sadece en üst amir durumundaki kişiler bakımından yardımcılık müessesesinin devamında yarar bulunmaktadır. Bu kapsamda, birim ve personel sayısı dikkate alınarak bakanlıklardan sadece merkez teşkilatı bulunanlar ile müsteşar şeklinde kurulan bağlı kuruluşlarda en çok üç; diğer bakanlıklarda en çok beş müsteşar yardımcılığı; başkanlık ve genel müdürlük şeklinde kurulan bağlı ve ilgili kuruluşlarda en çok üç başkan yardımcılığı ve genel müdür yardımcılığı kadrosu ihdas edilebilmesine imkân tanınmaktadır."

Bakanlık merkez teşkilatı kurulmasına ilişkin 17 nci maddenin (a) bendinde anahizmet, danışma ve yardımcı birimlerin kurulması, kaldırılması, görev yetki ve sorumluluklarının kanunla düzenleneceği hükmüne yer verilmiştir. Bu, yenilik getiren yeni bir düzenleme değildir, anayasal ilkelerin tekrarı niteliğindedir.

17 nci madde ile getirilen düzenlemede anahizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinin kurulmasına ilişkin esaslar düzenlenmiş; ancak mevcut uygulamada yer alan denetim birimlerine yer verilmemiştir. Tasarının diğer maddelerinde denetime ilişkin düzenlemelere yer verilmiş; ancak bu maddelerde de teftiş kurullarının kapatılması öngörülmüştür. Teftiş kurullarının kapatılması Anayasada yer alan hukuk devleti anlayışının gerçekleşmesini engelleyen bir tutumun tasarıya yansımalarıdır. Ayrıca tasarının genel gerekçesinde tasarının en önemli amaçlarından biriymiş gibi gösterilen şeffaf yönetim anlayışının da tasarının içeriğinde gözönünde tutulmadığının önemli bir göstergesidir. Denetim işlevinin devlet kurumlarında kariyer sistemiyle işe alınan vasıflı personel yerine, hiyerarşik amirlerin belirlediği içdenetçilere gönderilmesi de, hukuk devletinin gerçekleşmesini engelleyici bir durumdur. Denetçi olarak belirlenen kişilerin kendilerini atayan hiyerarşik amirlerinin verdikleri kararların hukuka uygunluk, malî denetim ve performans denetimini yapacak olmaları, denetim fonksiyonundan beklenen işlevin yerine getirilmesi için bir engeldir. Teftiş kurullarının kapatılması ve denetim fonksiyonunun sürekliliği olmayan kamu görevlilerine gördürülmesi, yolsuzluklar konusunda devletin hafızasının boşaltılması anlamına gelmektedir.

17 nci maddenin gerekçesinde hiyerarşik kademelerin azaltıldığı belirtilmiştir. Halen yürürlükte olan mevzuata göre bakanlıklar ve bağlı kuruluşların merkez teşkilatında 2 müsteşar yardımcısının görev yapabilmesine ilişkin düzenleme yapılmış, zorunlu hallerde bu sayının 5'e çıkabilmesine olanak tanınmıştır. 17 nci maddenin (c) bendinde zorunlu haller gözetilmeksizin 5 müsteşar yardımcısı kadrosu verilmesi madde gerekçesi ile çelişmektedir.

Belirtilen çelişki ve eksikliklerden dolayı maddenin tasarı metninden çıkarılarak yeniden düzenlenmesinde zorunluluk bulunmaktadır.

BAŞKAN - Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Arayacağım Sayın Anadol.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır; önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık merkez teşkilatı kurulmasına ilişkin esaslar" başlıklı 17 nci maddesinin (c) bendinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç (Samsun) ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge sahipleri?..

HALUK KOÇ (Samsun) - Gerekçe okunsun.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık merkez teşkilatı kurulmasına ilişkin esaslar" başlıklı 17 nci maddesinin madde gerekçesinde aynen şu ifadelere yer verilmiştir:

"Bir bakanlığın anahizmet birimlerinden önemli görülen bazı alanlarda bağlı kuruluş statüsünde kurumlar oluşturulmasına imkân verildiğinden, kaynak kullanımında ve hizmetlerin yerine getirilmesinde etkinlik ve verimliliğin sağlanabilmesi ve yetki karmaşasının önlenmesi için, bağlı ve ilgili kuruluşlar eliyle yürütülen hizmetler nedeniyle ayrıca bakanlık merkez teşkilatında birimler oluşturulması engellenmektedir.

Kamu yönetiminde, hizmetlerin daha hızlı görülmesinde olumlu katkıları olan yatay örgütlenme yerine, hantallığa ve iş ve işlemlerin süreçlerinin uzamasına yol açan dikey örgütlenmeler yaygınlık kazanmıştır. Bu durum, kamu yönetiminde verimliliğin önündeki en önemli engellerden biri olan hiyerarşik kademelerin çoğalmasına yol açmaktadır. Bu nedenle, 28 inci maddede hem hiyerarşik kademeler azaltılmış hem de yeni hiyerarşiler oluşmasının engellenmesi için bu maddede tadafî bir şekilde sayılan kademeler dışında yeni kademeler oluşturulması yasaklanmıştır. Bununla birlikte, kurum ve kuruluşların tepe noktasında bulunan yöneticilerin aynı zamanda kurumu temsil etmeleri nedeniyle, bunların idarî görevleri yanı sıra protokole ilişkin görevleri de bulunmakta, bazı durumlarda bu görevler yöneticilerin zamanlarının önemli bir bölümünü işgal etmektedir. Ayrıca, bu yöneticilerin izin, görev gibi nedenlerle görevlerinin başında bulunmadığı durumlarda, yerlerince vekil bırakılması gerekmektedir. Vekâletin kurumdaki herhangi bir birimin başında bulunan yöneticilere bırakılması halinde bütüncül bakış kaçırılmaktadır. Bu gibi nedenlerden dolayı sadece en üst amir durumundaki kişiler bakımından yardımcılık müessesesinin devamında yarar bulunmaktadır. Bu kapsamda, birim ve personel sayısı dikkate alınarak bakanlıklardan sadece merkez teşkilatı bulunanlar ile müsteşarlık şeklinde kurulan bağlı kuruluşlara en çok 3, diğer bakanlıklara da en çok 5 müsteşar yardımcılığı, başkanlık ve genel müdürlük şeklinde kurulan bağlı ve ilgili kuruluşlarda en çok 3 başkan yardımcılığı ve genel müdür yardımcılığı kadrosu ihdas edilebilmesine imkân tanınmaktadır."

Bakanlık merkez teşkilatı kurulmasına ilişkin 17 nci maddenin (a) bendinde anahizmet danışma ve yardımcı birimlerin kurulması, kaldırılması, görev, yetki ve sorumluluklarının kanunla düzenleneceği hükmüne yer verilmiştir. Bu, yenilik getiren bir düzenleme değildir; Anayasal ilkelerin tekrarı niteliğindedir.

17 nci maddeyle getirilen düzenlemede anahizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinin kurulmasına ilişkin esaslar düzenlenmiş; ancak, mevcut uygulamada yer alan denetim birimlerine yer verilmemiştir. Tasarının diğer maddelerinde denetime ilişkin düzenlemelere yer verilmiş; ancak, bu maddelerde de teftiş kurullarının kapatılması öngörülmüştür. Teftiş kurullarının kapatılması Anayasada yer alan hukuk devleti anlayışının gerçekleşmesini engelleyen bir tutumun tasarıya yansımasıdır. Ayrıca, tasarının genel gerekçesinde tasarının en önemli amaçlarından biriymiş gibi gösterilen şeffaf yönetim anlayışının da tasarının içeriğinde gözönünde tutulmadığının önemli bir göstergesidir. Denetim işlevinin devlet kurumlarında kariyer sistemiyle işe alınan vasıflı personel

yerine hiyerarşik amirlerin belirlediği içdenetçilere gördürülmesi de, hukuk devletinin gerçekleşmesini engelleyici bir durumdur. Denetçi olarak belirlenen kişilerin kendilerini atayan hiyerarşik amirlerinin verdikleri kararların hukuka uygunluk, mali denetim ve performans denetimini yapacak olmaları, denetim fonksiyonundan beklenen işlevin yerine getirilmesi için bir engeldir. Teftiş kurullarının kapatılması ve denetim fonksiyonunun sürekliliği olmayan kamu görevlilerine gördürülmesi, yolsuzluklar konusunda devletin hafızasının boşaltılması anlamına gelmektedir.

17 nci maddenin gerekçesinde hiyerarşik kademelerin azaltıldığı belirtilmiştir. Halen yürürlükte olan mevzuata göre bakanlıklar ve bağlı kuruluşların merkez teşkilatında 2 müsteşar yardımcısının görev yapabilmesine ilişkin düzenleme yapılmış, zorunlu hallerde bu sayının 5'e çıkabilmesine olanak tanınmıştır. 17 nci maddenin (c) bendinde zorunlu haller gözötilmeksizin 5 müsteşar yardımcısı kadrosu verilmesi madde gerekçesiyle çelişmektedir.

Belirtilen çelişki ve eksikliklerinden dolayı maddenin tasarı metninden çıkarılarak yeniden düzenlenmesinde zorunluluk bulunmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 17 nci madde başlığının "Bakanlık merkez teşkilatı kurulmasına ilişkin esas ve usuller" şeklinde değiştirilmesi arz ve teklif olunur.

Eyüp Fatsa (Ordu) ve arkadaşları.

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılıyoruz efendim.

EYÜP FATSA (Ordu) - Gerekçeyi okutun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madde başlığıyla fıkranın uyumunun sağlanması, ifadenin daha belirgin olması için öneride bulunulmuştur.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 17 nci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN - Maddenin oylanmasından önce bir yoklama talebi vardır; şimdi, bu talebi yerine getireceğim.

Önce, yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okutup, salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim; yeterli sayıda üye salonda hazırsa, elektronik cihazla yoklama yapacağım.

Yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okutuyorum:

Sayın Salih Gün?.. Burada.

Sayın Bayram Meral? Burada.

Sayın Erdal Karademir?..	Burada.
Sayın Muharrem İnce?..	Burada.
Sayın Kerim Özkan?..	Burada.
Sayın Osman Özcan?..	Burada.
Sayın Mehmet Boztaş?..	Burada.
Sayın Atila Emek?..	Burada.
Sayın Abdulkadir Ateş?..	Burada.
Sayın Kemal Sağ?..	Burada.
Sayın Nurettin Sözen?..	Burada.
Sayın Mehmet Parlakyiğit?..	Burada.
Sayın Mehmet Işık?..	Burada.
Sayın Atilla Başoğlu?..	Burada.
Sayın Ersoy Bulut?..	Burada.
Sayın Selami Yiğit?..	Burada.
Sayın Halil Tiryaki?..	Burada.
Sayın Mustafa Gazalcı?..	Burada.
Sayın Mehmet Yıldırım?..	Burada.

Yoklama için 3 dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4.- Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı : 349) (Devam)

BAŞKAN- Maddeyi, kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

18 inci maddeyi okutuyorum:

Bakanlık merkez teşkilatı

MADDE 18. - Bakanlık merkez teşkilatı, bakanlığın sorumlu olduğu hizmetlerin yürütülmesi; bu hizmetlerle ilgili politika, standart ve hedeflerin belirlenmesi; planlama, koordinasyon ve denetimin sağlanması; eğitim, izleme ve değerlendirme görevlerinin yerine getirilmesi amacıyla aşağıdaki birimlerden meydana gelecek şekilde düzenlenir:

- Bakanlıkların hizmet ve görev alanlarına giren faaliyetlerini yürüten anahizmet birimleri,
- Bakana ve anahizmet birimleri ile bağlı ve ilgili kuruluşlara teknik, planlama, araştırma-geliştirme, hukuki ve malî konularda yardımcı olan danışma birimleri,
- İnsan kaynakları ve destek hizmetlerini yerine getiren yardımcı hizmet birimleri.

İçişleri, Maliye, Millî Eğitim, Sağlık ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarında, temel görev ve hizmetlerin bir gereği olarak, kurum dışı işyeri, mükellef veya üçüncü kişi ve kuruluşlar ile mahallî idarelere yönelik olmak üzere, kuruluş kanunlarında belirtilmek şartıyla anahizmet birimi şeklinde rehberlik ve denetim birimi oluşturulabilir. Hâkim ve savcılarının denetimi için ön-görülen hükümler saklıdır.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Sayın Birgen Keleş; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA BİRGEN KELEŞ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; incelemekte olduğumuz tasarrufların 18 inci maddesine ilişkin olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tasarının 18 inci maddesinde, bakanlıkların merkez teşkilatı tanımlanmaktadır. Aslında, bu madde, tasarrufların en önemli maddelerinden bir tanesidir. 18 inci maddede, anahizmet birimlerinden, planlamadan, araştırma-geliştirmeden, hukuki ve mali konularda yardımcı olacak danışma birimlerinden, insan kaynaklarından ve destek hizmetlerinden söz edilmektedir; ama, bugün için fevkalade önemli bir işlevi olan teftiş kurullarına yer verilmemektedir.

Tasarı, denetimi, iç ve dışdenetim olarak ayırmakta; içdenetimi, her kamu kurumunda en üst düzeydeki yöneticiye bağlı olarak çalışacak içdeneticilere vermektedir. Sayıştayın denetimi ise, kendi sorumluluğunda olan kuruluşların mevzuata uygunluğunu da içeren mali denetimini kapsamaktadır. Ayrıca, bu kuruluşların verimlilik, etkinlik, ve tutumluluk esasına göre de incelenmesi öngörülmektedir.

İçdeneticilerin, yolsuzlukları derinlemesine araştırarak, delil toplayacak, inceleme yapacak, soruşturma yapacak yetkileri yoktur. Nitekim, eğer, soruşturma gerektiren bir durum tespit edilirse, bunu, en üst amire bildirmeleri öngörülmektedir. Yalnız, ne var ki, en üst amire durum bildirdikten sonra da, soruşturmanın kimler tarafından, nasıl yürütüleceği belli değildir.

Ayrıca, teftiş kurulları kaldırıldığında -sayın milletvekilleri, burası önemli- bu kurullara yasalarla verilmiş olan görevlerin kim tarafından nasıl yerine getirileceği de belli değildir. Örneğin, Anayasanın 135 inci maddesi, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının devlet tarafından idari ve mali bakımdan denetlenmesini öngörmektedir. Gene Anayasanın 171 inci maddesi, devleti, kooperatifçiliğin gelişmesini sağlayacak tedbirleri almakla görevli kılmıştır.

Gerek Anayasa gerek çeşitli yasa hükümleri nedeniyle, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının, şirketleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek odalarını, ticaret sicillerini, kooperatifleri, organize sanayi bölgelerini, küçük sanayi sitelerini, Ölçüler ve Ayar Kanunu kapsamındaki aletleri, yaş meyve ve sebze hallerini denetleme görevi vardır. Oysa, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının teftiş kurulu kaldırılmıştır. Başka teftiş kurullarına da benzer görevler verilmiştir; ama, bunların da, söz konusu görevleri bundan sonra kimin yapacağı belli değildir.

Sayın milletvekilleri, ayrıca, sadece bir bakanlığın değil, tüm kamu yönetimini ilgilendiren geniş kapsamlı yolsuzluk ve usulsüzlükleri kimlerin soruşturacağı da, kurumlararası, uluslararası ve organize nitelikli suçlarda yolsuzluk araştırmasını kimlerin yapacağı da belirsizdir. Oysa, bütün Batılı ülkelerde, bu konularda, teftiş, soruşturma ve inceleme yapmak üzere belli kurumlar vardır ve bunlar, yürütme erki içinde yer almaktadır.

Sayın milletvekilleri, denetim, bütün dünyada, gerek kamu yönetiminde gerek büyük özel girişimlerde çok önemli bir yere sahiptir. Türkiye'de de bu böyle olmuştur ve çok ciddi görevler üstlenen teftiş kurulları. aynı zamanda, üst düzey devlet memuru ve hatta devlet adamı yetiştirme okulları halinde de görev yapmıştır.

Teftiş kurulları kaldırılırsa, mali sisteme güven sarsılacak, karmaşık nitelikli organize suçlarla savaşım etkinliği azalacaktır. Yöneticilerin denetlenmesi, terörün mali kaynaklarıyla mücadele edilmesi fevkalade güç bir duruma gelecektir.

Sayın milletvekilleri, iktidar teftiş kurullarının kaldırıldığının iddia edilemeyeceğini; çünkü, bazı bakanlıklarda teftiş kurullarına benzer birimler oluşturulduğunu ileri sürmektedir. Aslında, tasarıda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, İçişleri, Maliye, Millî Eğitim ve Sağlık Bakanlıklarında kurumdışı işyeri, mükellef veya üçüncü kişi ve kuruluşlar ile mahallî idarelere yönelik olmak üzere anahizmet birimi şeklinde rehberlik ve denetim birimi oluşturulabileceği belirtilmiştir.

Sırası gelmişken, Sayın Bakanın "müşteri" kelimesi nerede var sorusunu yanıtlamak isterim. "Müşteri" kelimesi buradaki "işyeri" kelimesinin yerinde vardı değerli arkadaşlarım. Buradaki "işyeri" ifadesinin yerine "müşteri" kelimesi kullanılıyordu. Taslak, şimdi, bende, yanımda yok; ama, Sayın Hasan Fehmi Güneş'te, masasında var, isteyen, ilgilenen görebilir. Orada "müşteri" kelimesi yer almıştı; metnin son şeklinde kaldırılmıştır.

Bazı bakanlıklarda denetim birimlerinin kurulacağı öngörülmüştür; ama, bütün bakanlıklarda böyle bir birimin kurulması öngörülmediği gibi, kurulması öngörülen bakanlıklarda da bir zorunluluk getirilmemiştir. Bu tasarı yasalaştığında, bakanlıklarda "içdenetçi" adını taşıyan ve herhangi bir kurula bağlı olmadan çalışan görevliler olacaktır. Ayrıca, belirli bakanlıklarda ise, hesap uzmanları kurulu gibi, kurumdışı işyeri, mükellef veya üçüncü kişi ve kuruluşlar ile mahallî idarelere dönük olarak denetim yapan birimler bulunacaktır; ama, değerli arkadaşlarım, bunların hiçbiri, teftiş kurullarıyla aynı işleve sahip değildir.

Tasarının çeşitli maddelerinde, merkezî idarenin, planlama, koordinasyon ve denetleme fonksiyonlarının artırıldığı ve güçlendirildiği belirtilmektedir. Ayrıca, merkezî idarenin, eski işlevlerine dönerek, strateji geliştirme ve denetleme alanında yoğunlaşacağı da belirtilmektedir. Ne var ki, 18 inci maddeyle, bakanlık yapısından teftiş kurullarının kaldırılması, tasarının çeşitli yerlerinde yer alan bu amaç maddelerine de aykırıdır, onunla çelişmektedir.

Eğer, gerçekten, ciddi bir denetim amaçlanıyorsa, o takdirde yapılacak olan şey, teftiş kurullarını kaldırmak değil, tam tersine, güçlendirmektir. Belediyelerin kapasiteleri, deneyimsizlikleri, içeriden ve dışarıdan maruz kalabilecekleri baskılar düşünüldüğünde, ciddi bir denetimin önemi çok açık olarak görülmektedir.

Sayın milletvekilleri, tasarının hazırlık aşamasında teftiş kurullarının kaldırılmasına gösterilen tepki üzerine, Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa iki madde eklenmiş ve Maliye Bakanı ile İçişleri Bakanına, bazı koşulların gerçekleşmesi durumunda, teftiş işlerinde yetkili denetim elemanlarından yararlanma yetkisi verilmiştir. Ancak, bundan, müfettişlerin soruşturma yetkisinin devam ettiği gibi bir sonuç çıkarılmamalıdır; çünkü, bu yetki çok özel koşullarda verilmiştir. Kamu malî yönetimi ve kontrol sisteminin çökmesi, yolsuzluklarla ilgili çok önemli işaretlerin ortaya çıkması durumunda böyle bir yetki kullanılabilir. Onun için, yaratılan boşluk geçerlidir ve gerçektir.

Teftiş kurulları tasfiye edilerek kamu denetiminin zayıflatıldığı ileri sürüldüğünde, kamu yöneticilerinin, soruşturmacılar aracılığıyla soruşturma yapabilecekleri belirtilmektedir. Değerli milletvekilleri, denetim faaliyeti, meslekî güvenceden yoksun olan, denetim konusunda bilgi birikimi olmayan ve de bağımsız hareket edemeyen kişiler tarafından yapılamaz.

Bu kanun tasarısının öngördüğü idarî yapı "hesap verilebilirlik" gibi moda kavramlara yer vermekle birlikte, bunun altyapısını da hazırlamış değildir; çünkü, hesap vermenin yaşama geçirilebilmesi için, yetki veren ve bu yetkiyi alan tarafların olması lazımdır. Oysa, burada öngörülen düzende, yetki genişliği çerçevesinde, merkezin taşraya yetki devri ve merkezin yerel yönetimler üzerindeki vesayet yetkisi ortadan kaldırıldığından, merkez ile yerel yönetim arasında böyle bir bağlantının kurulması mümkün değildir.

Sayın Bakan "idarî vesayeti Anayasadan kaldırmadık. Onun için, her ne kadar, idarî vesayeti yeni kanuna taşımiyorsak da, merkezin idarî vesayeti olmadığını söyleyemeyiz" diyor. Kusura bakmayın ama, bu, hiç anlamlı bir açıklama değildir; çünkü, eğer bu mantık işletilirse, o zaman, hiçbir yasanın Anayasaya aykırı olduğu ileri sürülemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Keleş, toparlayabilir misiniz.

Buyurun.

BİRGEN KELEŞ (Devamla) - Toparlıyorum efendim.

Sürülemez; çünkü, Anayasada olan hüküm eğer yasada olmazsa, Anayasaya aykırılık iddiasının da geçerliliği olamaz.

Değerli arkadaşlarım, taşra teşkilatı olmayan bakanlıkların yerel yönetimler için politika üretmeleri ve yerel yönetimlerin de kendi üretmedikleri politikaları uygulamaları gerçekçi bir çözüm değildir. Eğer, bakanlığın, taşrada yürütülecek faaliyetlerle ilgili örgütü ve bununla ilgili bir bütçesi yoksa, bundan, genel müdürlerin, müsteşarların, bakanların sorumlu tutulması da zordur. Yine, belirlenen politikaları yaşama geçirecek hedeflerin saptanmasında rolü olmayan yerel yönetimlerin de bunların uygulamasından sorumlu tutulmaları fevkalade güçtür.

İncelemekte olduğumuz 18 inci maddenin geri çekilmesi birkaç nedenle çok önemlidir. Bir defa, 18 inci maddede teftiş kurullarına yer verilmemesi yüzünden, Anayasa ve yasalarla devlete verilen görevlerin yerine getirilmesi açısından bir boşluk yaratılmıştır; ikincisi, tasarının amaçları ile getirdiği yapı arasında çelişki vardır; üçüncüsü de, tasarıyla getirilen düzenleme sonucunda, hesap verme olanağı ortadan kalkmıştır.

Eğer, amacınız, gerçekten, etkin, verimli, çağdaş ve demokratik bir kamu yönetimi oluşturmak olsaydı, o zaman, tasarımı ve 18 inci madde gibi maddeleri geri çekerdiniz; biz de, o durumda, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bütün gücümüzle size destek verirdik. Eğer, amacınız, mevcut sistemi çökerterek bir boşluk yaratmak ve bundan yararlanarak çağdışı bir düzen getirmekse, o takdirde yapabileceğimiz tek bir şey vardır, o da, size, tarihi sorumluluğunuzu hatırlatmaktır; biz de, zaten, bunu yapıyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Keleş.

Madde üzerinde, şahsı adına, Sivas Milletvekili Sayın Selami Uzun, buyurun.

SELAMİ UZUN (Sivas)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İngiliz rönesansının en bağımsız düşünürü Thomas More, ceza kuramı üstüne şöyle der: "Öyle yasalar çıkarın ki, köyleri, çiftlikleri yıkan beyler ya hepsini yeniden yapmak ya da toprağı yeniden çiftlik kuracak insanlara bırakmak zorunda kalsın. Zenginlerin cimri bencilliğini frenleyin, sömürme, tekel kurma hakkını alın ellerinden. Aylak insan bırakmayın memleketinizde. Tarımı geliştirin, yeni üretim yolları yaratın. Yoksulluk yüzünden bugüne dek hırsızlık, serserilik, uşaklık eden birsürü insan oralara girip yararlı bir çalışma yoluna girsin. Bütün bu anlattığım dertlere çare bulamazsanız, adaletinizle övünmeyin." İslam düşünürü Farabi, 10 uncu Asırda "siyasî toplum, mutluluk için vardır" diyerek, toplumsal ortak amacı açıklıyor.

Değerli milletvekilleri, yarım asırdan fazladır Türkiye'de idarenin yeniden yapılandırılması konuşulmakta; ama, şimdi, sadece konuşulmakla kalmayıp, gerçekten kamu yeniden yapılandırılmaktadır. Dünyada örnekleri var; ama, Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri tarihinde bu işi yapmak bu Meclise nasip olmaktadır. Bu bir ayrıcalıktır, belki övünülecek bir şeydir. Modern siyasal bilimin habercisi sayılan Fransız Etienne de la Boetie, 16 ncı Asırda "gözü pek kişiler istedikleri iyiliğı elde etmek için tehlikeye atılmaktan hiç korkmazlar. Akıllı kişiler ise, hiçbir güçlükten kaçınmazlar" demektedir. Bu güç iş için taşın altına elini koyacak sizden başka hiçbir meclis ve hükümet çıkmamıştır. Yüzelli yıldır, bu toprakların üzerinde yaşayan insanların asıl sorunu nedir biliyor musunuz; çeşitli siyasal ve toplumsal sorunların yanında, asıl sorun, sistemin daha fazla ekmeğe üretip üretememe sorunudur. Dünyayla aramızdaki fark açılmış durumdadır. Yani, sorun, kâğıt üzerinde gelir-gider hesabı, bilanço açıklaması değil, Meclisteki milletvekillerinden köydeki Mehmet Efendiye varıncaya kadar ilgilendiren ekmeğe konusudur, ekmeğe daha fazla pay alma konusudur, artık, dünyadaki ekmeğe daha fazla pay alabilme yarısıdır.

Toplumun tüm kesimleri, siyasî partiler bir değişimden söz ederken, topyekûn değişimden söz etmenin zamanı gelmiştir. Öyleyse, bunu hangi yöntemle halledeceğimizi konuşmanın zamanıdır. Kamu Yönetimi Temel Kanunu, kapsamlı ve köklü düzenleme içeren veya öngören bir reformun başlangıç yasası olmuştur.

Bir reformda, devletin yürütmesi gereken neler olacağı belirlenmeliydi; belirlenmiştir.

Bir reformda, özel sektör ve sivil toplum örgütleri tarafından yürütülmesi halinde daha verimli olacak hizmetler belirlenmeliydi; belirlenmiştir.

Bir reformda, kısa vadede kamuda bırakılıp uzun vadede kamunun çekileceği alanlar belirlenmeliydi; belirlenmiştir.

Bir reformda, stratejik açıdan kamuda kalması gereken sektörler belirlenmeliydi; belirlenmiştir.

Bir ilkeler ve standartlar seti oluşturulmuştur.

Bu yasa tasarısının en önemli boyutu ise, siyasî kararlılıktır. Siyasî kararlılık olmayan hiçbir yerde reform gerçekleştirilemez arkadaşlar. Japonya ve İngiltere gibi ülkelerde bu siyasal kararlılıkla reformlar gerçekleştirilmiş olup, İngiltere'de bu komitenin başkanlığını bizzat Başbakanın yaptığını ve her toplantıya katıldığını biliyoruz.

BAYRAM ALİ MERAL (Ankara) - Saddam da siyasî kararlar aldı!..

SELAMİ UZUN (Devamla) - Reformlarda kamuoyu desteği önemli diğer bir ayaktır ki, Türkiye toplumu, uzun yıllardır zaten buna hazırdır.

Bir önemli ayak da, bürokrasi örgütlenmesidir ki, belki bizim için en önemli noktalardan birisi de burasıdır; çünkü, her kurum konuya kendi geleceği açısından bakmaktadır.

Aslında, bu temel yasanın ve devamında gelecek olan yasaların özeti, 5 inci maddenin (e) bendinde görülmektedir. Burada "görev, yetki ve sorumluluklar hizmetten yararlananlara en uygun ve en yakın birime verilir" denilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELAMİ UZUN (Devamla) - Sayın Başkanım, 1 dakikamız daha var mı?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Uzun.

SELAMİ UZUN (Devamla) - Rahmetli Vali Recep Yazıcıoğlu, çok yerinde bir tespitle şöyle derdi: "Türkiye, 1930'larda şimdikinden daha demokratikti." Bunu niye diyordu; geçen gün Genel Başkan Yardımcımız Dengir Fırat'ın tespitleriyle 1921 Anayasasında "Büyük Millet Meclisince vazedilecek kavanin mucibince evkaf, medaris, maarif, sıhhiye, iktisat, ziraat, nafia ve muavenet-i içtimaiye işlerinin tanzim ve idaresi, vilayet şûralarının salahiyeti dahilindedir" denilmektedir. Biz, bu tasarıyla 1921 Anayasasının 11 inci maddesini yakalamaya çalışıyoruz arkadaşlar; yakalayacağız ve daha birçok şeyi yakalayacağız.

Sevgiler, saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Uzun.

Madde üzerinde, şahsı adına söz isteyen, Kocaeli Milletvekili Sayın İzzet Çetin; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 18 inci madde hakkında söz almış bulunmaktayım; Yüce Meclisin değerli üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, madde, "Bakanlıklar ile Bağlı ve İlgili Kuruluşların Teşkilatlanmasına İlişkin Esas ve Usuller" kısmının Birinci Bölümünde yer alıyor. Tasarının genel yaklaşımına koşut olarak, bakanlıkların merkez teşkilatlarında bir daralma ve küçülme öngörülüyor. Madde incelendiğinde, bakanlıkların teşkilat yapıları içerisinde daha önce yer alan danışma ve denetim birimleri yerine, sadece danışma birimleri yer almış. Tasarının Üçüncü Kısmında daha ayrıntılı olarak tartışılacağı gibi, bakanlıkların denetim birimleri olan teftiş kurulları kaldırılmıştır.

Tasarının kamuoyundaki tartışmaları sürerken, İktidar Partisi sözcüleri, bildiği gibi, teftiş kurullarının tasfiyesine gerekçe olarak, yolsuzlukların bu kurullara rağmen önlenemeyişini göstermişlerdi. Peki, bakanlıklarda, teftiş kurullarının yerine, denetim görevi için ne getiriliyor; teftiş kurullarının görevini, kamu kurum ve kuruluşlarında üst yöneticinin belirleyeceği içdenetim elemanları yerine getirecek; yani, üst yöneticinin kendi sorumluluğundaki icraatları, yine kendisinin görevlendireceği kişilerce yapılacak, bununla da yolsuzluklar önlenecek, öyle mi?!

Burada güdülen amaç, yolsuzlukların önlenmesi değil, tersine, yapılanların denetimden kaçırılmasıdır.

Yine, ilerideki maddelerde tartışılacağı gibi, burada, içdenetim böylece ortadan kaldırılıp, dışdenetimi de yerli-yabancı özel sektöre verip denetimsiz alanda her istediğini yapma imtiyazı arayışı vardır.

İktidar Partisi Lideri ve sözcülerinin yargıya karşı da aynı yaklaşımı sergilediklerini dikkatlerinize sunuyorum.

AKP, yargıya güvenmediği için, dokunulmazlıkların kaldırılmasına karşı çıkıyor; teftiş kurumuna güvenmediği için teftiş kurullarını tasfiye ediyor; üzerlerindeki dokunulmazlıklar yetmiyormuş gibi, durmadan, kendilerine, bürokratlarına ve yandaşlarına dokunulmazlık arayışını sürdürüyor. 18 inci madde, bir yandan teftiş kurullarını kaldırırken, 5 bakanlıkta rehberlik ve denetim birimi kurulmasına izin veriyor. Ancak, bunun nasıl ve neler olacağı, bu birimlerin hangi ilke ve kriterlere göre çalışacağı gibi konular belirsiz. Gerçi, Sayın Bakan, tasarının 2 nci maddesi üzerinde yapmış olduğum konuşmaya verdiği cevapta, 18 inci maddeye atıfta bulunarak, 5 bakanlıkta kurulması öngörülen rehberlik ve denetim birimlerinin teftiş kurullarının yerine kurulduğunu söylemişti; ancak, Sayın Bakan tasarımı dikkatlice inceleyecek olursa, öngörülen bu denetim biriminin kurumiçi denetim faaliyetiyle bir ilgisinin olmadığını görecektir. Bu denetim ve rehberlik hizmetleri kurum dışına yöneliktir. Sayın Bakan, bunun, klasik anlamdaki teftiş denetimiyle ilgisi yoktur; yani, bakanlıkların mensubu durumunda olan kamu görevlilerinin denetimi ve soruşturulması bu birimlerin görev alanlarının dışındadır.

Kaldı ki, madde, bu haliyle bile belirlenen amacı tam olarak karşılamaya yeterli değildir. Örneğin, son beş yılda Sanayi ve Ticaret Bakanlığı müfettişleri tarafından yürütülen denetimlerin yüzde 85-90'ına yakını, tamamen kurum dışı üçüncü kişi ve işyerlerine karşı olmuştur. Bunlar, Türk Ticaret Kanununa göre kurulan şirketler, kooperatifler, esnaf odaları, ticaret ve sanayi odaları gibi diğer kuruluşlardır. Ne var ki, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, bu maddede sayılan bakanlıkların içerisinde yer almamıştır.

18 inci madde konusunda dile getirmek istediğim diğer bir konu da (c) bendiyle ilgilidir. Burada yardımcı hizmet birimleri düzenlenirken, insan kaynakları yönetimi ve destek hizmetleri biriminden söz edilmektedir.

Yine, tasarının temel amacına hizmet eden söylemleri, yani, kamu yönetiminden işletme yönetimine söylemi burada yer almış. Tasarının 35 ve 46 ncı maddelerinde de ayrıntılı olarak tartışacağımız gibi, insan kaynakları yönetimi özel sektöre ait bir kavramdır ve kamu yönetiminden şimdiye kadar personel yönetimi kavramı kullanılmamıştır. İnsan kaynakları yönetiminin personel yönetimi yerine ikame edilmesinde güdülen amaç, kamu personel rejiminin 4857 sayılı İş Yasasına kötü duruma getirilerek iş hukuku mevzuatımıza aktarılan esnek çalışma hükümlerini, bir anlamda kamu personeline de uygulanabilir duruma getirmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Devamlı) - Bu düzenleme ve tasarıdaki insan kaynaklarına ilişkin diğer düzenlemeler, kamu personel rejiminde esas olan iş güvencesinin çözülerek iş güvencesiz çalışma biçimini olağan hale getirmeye yöneliktir.

Değerli arkadaşlarım, Kamu Yönetimi Kanunu Tasarısının, hazırlayanların "çok tartıştık, çok sorduk" savları ile toplumsal kesimlerin "hiç görüşümüz alınmadı" açıklamaları arasında ezilmiş bir tasarı olduğunu görmeyi bekliyor, bu tasarımı olduğu gibi geri çekmeyi öneriyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum; teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çetin.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde, İçtüzüğün 72 nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır; önergeyi okutuyorum.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Tane tane okuyalım...

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısıyla "kamuda ilk kez bütün kamu kurumlarının uyması gereken temel ilkelerin bir bütün olarak ortaya konulduğu, kamuda katılım- cılık, şeffaflık, hesap verebilirlik, etkililik, hizmetlerin sonucuna odaklılık, insan haklarına saygı, bürokratik işlemlerde ve mevzuatta sadelik, bilgi teknolojilerinden yararlanma vb. ilkelerin uygulanabilir hale getirildiği teşkilat yapıları, yatay organizasyon ve yetki devri esaslı uyarınca yeni ve etkin bir çerçeveye kavuşturulmakta olduğu, bakanlıklar ve kuruluşlar arasındaki görev dağılımı netleştirilerek mükerrerliklerin önlenmesinin öngörüldüğü, gereksiz hale gelmiş kuruluş- ların veya işlevlerin tasfiyesi veya uygun birimlere devri gündeme getirildiği, merkezi idare ile mahalli idareler arasında yetki ve görev paylaşımı netleştirilerek, merkezi idarenin stratejik düzey- de etkinliği artırılırken, mahalli idarelerin operasyonel düzeyde esneklikleri ve kaynaklarının genişletildiği, devletin asli hizmetleri dışında bakanlıkların taşra teşkilatının ortadan kaldırılarak yerel ve yerinden yönetim birimlerinin güçlendirildiği, kamuda stratejik yönetim anlayışının benimsendiği ve kaynak tahsisi mekanizmalarıyla ilişkisinin kurulduğu, denetim sistemi perfor- mans esaslı ve içdenetim boyutunun güçlendirilmiş hale getirildiği, halk denetçisi (ombudsman) mekanizması dahil olmak üzere kamu denetiminin güçlendirildiği, bu kapsamda merkezi idarenin görev ve fonksiyonlarının belirlendiği, mahalli müşterek nitelikli görev ve hizmetlerin mahalli idarelere bırakıldığı, yine bu kapsamda merkezi birimlerin strateji geliştirme, genel koordinasyon ve yönlendirme kapasitesi artırılırken, mahalli idarelerin inisiyatif kullandırma ve operasyonel es- nekliğinin vurgulandığı, değişen koşulların gerektirdiği farklılaşma ihtiyacını giderecek esneklik- ler verilirken bütünlük içinde uyumlu çalışmanın gerektirdiği minimum genel standart birliğinin de korunduğu, etkililik ve ekonomiklik ilkelerinden vazgeçmeden, mahalli ihtiyaçların yerel düzeyde karşılanması ilkesinden hareket edildiği, ayrıca Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısın- da kamu yönetiminde bütünlük ilkesinin korunmasına, merkezi yapılar ile mahalli idareler arasın- da tamamlayıcı bir anlayışla, işbirliği ile koordinasyona azamî önem verildiği, yine idari usul, say- damlık ve vatandaşın bilgi edinme hakkı, e-dönüşüm Türkiye projesi ve e-devlet bürokrasinin azaltılması ve basitleştirilmesi, vatandaş memnuniyetinin ölçülmesi, performans sistemine ve ödüllendirmeye geçiş, kamuda etik kuralların gözden geçirilmesi gibi birçok alanda yapılacak düzenlemelerle bu kanunda öngörülen çağdaş yönetim anlayışının hayata geçirileceği" genel gerekçede belirtilmiş ise de, tasarı kamuoyunda, sivil toplum kuruluşlarında yeteri kadar tar- tışılmadığı için aceleyle yapılacak bir düzenlemeyle uygulamada büyük sorunlarla karşılaşılacak, kamu yönetiminde arzu edilen kaliteye ulaşamayacak ve tasarının genel gerekçesinde ve madde gerekçesinde belirtilen hedeflere de erişilemeyecektir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının yasalaşmasıyla kamu hizmetlerinin yerinden yönetimle daha etkin olarak sunulacağı söylenmektedir. Oysa, sorun, bu hizmetleri merkezi kamu yönetiminin mi yoksa yerel yönetimlerin mi sunacağından önce, devletin bu hizmetleri sunmayı temel görev sayıp saymadığıdır. bu hizmetler için yeterli ödenek ayırıp ayırmadığıdır. Yeni düzen- lemenin böyle bir meselesi yoktur; daha doğrusu, kamu hizmeti sunma sorumluluğu merkezi yönetimin üzerinden atılmaya çalışılmaktadır.

Üstelik, kamu hizmeti üretimi sadece yerele aktarılmamakta, yerel yönetimler aracılığıyla bir bölümü piyasaya, özel üretime aktarılmakta, "vatandaş" kavramı yerine "müşteri" kavramı getirilmektedir.

Bütün bu nedenlerle, maddenin görüşülmesine devam edilerek konunun daha çok aydınlığa ve açıklığa kavuşmasında sayısız ve sınırsız yarar bulunduğuna inandığımız için, Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğünün 72 nci maddesi uyarınca görüşülmekte olan maddeyle ilgili görüşmelerin devam etmesine karar verilmesi için bu önerge verilmiştir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının görüşülmekte olan 18 inci maddesiyle ilgili görüşmelerin İttüzüğün 72 nci maddesi uyarınca devam etmesine karar verilmesini arz ederiz.

Haluk Koç

Mehmet Yıldırım

Mevlüt Coşkuner

Samsun

Kastamonu

Isparta

Halil Tiryaki

Mustafa Gazalcı

Kırıkkale

Denizli

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

HALUK KOÇ (Samsun) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Karar yetersayısını arayacağım Sayın Koç.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Sayın milletvekilleri, karar yetersayısı yoktur.

Birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 17.32

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.48

BAŞKAN : Başkanvekili Sadık YAKUT**KÂTİP ÜYELER : Ahmet KÜÇÜK (Çanakkale), Mehmet DANİŞ (Çanakkale)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57 nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

349 sıra sayılı tasarının müzakeresine devam edeceğiz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

4- Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı: 349) (Devam)

BAŞKAN -Komisyon ve Hükümet yerinde.

18 inci maddeyle ilgili olarak İttüdüğün 72 nci maddesine göre verilen görüşmelerin devamına ilişkin önergenin oylamasında karar yetersayısı bulunamamıştı.

Şimdi, önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yetersayısını arayacağım.

Önergeyi Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır; önerge kabul edilmiştir.

Madde üzerinde, 10 dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılacaktır. Soru sorma süresi 5 dakikadır.

Buyurun Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Sayın Başkan, aracılığımızla, Sayın Bakana yönelteceğim soru Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunuyla bağlantılı olduğu için, sizin kesmemenizi, Sayın Bakanın da soruya bağlı cevap vermesini diliyorum.

Sorum şu: 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 75 inci maddesinde Maliye Bakanına, 77 nci maddesinde İçişleri Bakanına, kamu malî yönetimi ve kontrol sistemi içinde, kamu idareleri ve mahallî idareler nezdinde denetim yapma görevi verilmiştir. Tasarının 18 ve 40 ıncı maddelerinde, bu hükmeye paralel olarak, İçişleri Bakanı açısından gerekli düzenleme yapılmışken, Maliye Bakanı için aynı yöndeki düzenlemenin yapılmadığı görülmektedir. Böylece, İçişleri Bakanlığının tasarının 18 inci maddesinde yer alan denetim birimi oluşturabilme yetkisi ile Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 77 nci maddesinde yer alan teftiş ettirme yetkisini karşılayan düzenlemeler, bu eklenen fıkralarla açıklığa kavuşturulmaktadır. Ancak, İçişleri Bakanlığı için getirilen bu açıklayıcı düzenlemelere paralel olarak, Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 75 inci maddesinde yer alan düzenleme gereği, benzeri bir belirlemenin Maliye Bakanlığı için de yapılması gerekmektedir. Zira, temel görev ve hizmetlerinin bir gereği olarak, sadece mahallî idareler üzerinde değil, bütün üçüncü kişi ve kuruluşlarla mükellefler nezdinde denetim yaptırma gibi geniş bir yetkiyi haiz olan Maliye Bakanının, Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 75 inci maddesinde belirtildiği üzere, tüm kamu idareleri nezdinde teftiş yetkisi de bulunmaktadır. Ayrıca...

BAŞKAN - Sayın Çetin, soruyu sorar mısınız.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Hemen soruma geliyorum.

Ayrıca, tasarının 18 inci maddesinde "...kuruluş kanunlarında belirtilmek şartıyla anahizmet birimi şeklinde rehberlik ve denetim birimi kurulabilir" denilmekte ve "hâkim ve savcılarının denetimi için öngörülen hükümler saklıdır" taahhüdü getirilmektedir. Burada yer alan bu ve benzeri

tanımların, yönetimde ve denetimde birlik ilkesini ortadan kaldırdığı inancındayım; bu yanlışın düzeltilmesi gerektiği düşüncemi de saklı tutuyorum. Devlet yönetiminde birliğin sağlanması, denetimin ayırmızsız her kademede işlerliğini koruyabilmesi için, son derece özenli çalışma yapılması gerekmektedir. Bu çalışmanın olumlu sonuçlanması için de, ilgili tüm kesimlerin görüşleri alınmalıdır. Bu nedenle, iki yasanın denetimle ilgili hükümleri arasında da, belirsizliği giderecek bir açıklayıcı düzenleme yapılması gerektiğinden, tasarının 18 inci maddesinin de, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu sistemi içinde, kamu idarelerinin de tadil edilmesi şarttır.

Sorum şu: Bu durumda, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasasının 75 inci maddesi hükümlerini nasıl uygulayacaksınız?

İkinci sorum: Madde bu şekliyle geçtiği takdirde bakanlık teftiş kurullarının son durumlarının ne olacağını izah edebilir misiniz?

Üçüncü sorum: Bu durumda, gelecekte yapılacak yolsuzlukları nasıl önlemeyi düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çetin. 5 dakikalık sürenin 3 dakika 30 saniyesini kullandınız.

Buyurun Sayın Boztaş.

MEHMET BOZTAŞ (Aydın) - Sayın Başkan, daha önceki maddelerde sorduğumuz bir soruya yanıt alamamıştık. Sayın Bakan, sürenin yetmediğinden bahisle, daha sonraki maddelerde yanıt vereceğini söyledi; ancak, şu ana kadar, bu yanıtı alamadık. Bu nedenle, sorumu tekrar ediyorum.

Bakanlıkların temel kuruluşuyla ilgili 5 inci maddede, şu andaki mevzuata göre, 3046 sayılı Yasanın 5 inci maddesine göre "Bakanlıklar, merkez teşkilatı ile ihtiyaca göre kurulan taşra ve yurtdışı teşkilatından ve bağlı ve ilgili kuruluşlardan meydana gelir" denilmektedir. Bugünkü görüşülmekte olan tasarının maddesi -bakanlıkların, bağlı ve ilgili kuruluşları vardır- hükmüne göre, bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşları olmayacaktır. Bu maddede yapılan düzenlemeye göre "bakanlık" adı verilen yapı, yurtdışı örgütüne sahip olamaz. Bu durumda, Dışişleri Bakanlığı ne olacaktır? Yurtdışı örgütlenme, bağlı ve ilgili kuruluş bünyelerinin bakanlık genel yapısını tanımlayan bu maddede açıkça belirtilmesi gerekirdi. İstisna durumlar ve sınırlamaların bu genel hükümden sonra belirlenmesi yasa tekniğinin bir gereğidir demiştik. Bu durum, tasarının özensiz hazırlandığı biçiminde mi, yoksa bakanlıkların merkez ve taşra dışında başka bir parçaya sahip olamayacakları biçiminde mi yorumlanmalıdır demiştik, bu sorumuza yanıt alamamıştık. Yine Sayın Bakanım şu da sormak istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Boztaş, 5 dakikalık süre dolmak üzere; dakika dolunca keseceğim; sorunuzu sorar mısınız.

MEHMET BOZTAŞ (Aydın) - Tamam efendim.

Yine kalkınma planlarına ve yıllık programlara...

BAŞKAN - Sayın Boztaş süre tamamlanmıştır.

MEHMET BOZTAŞ (Aydın) - Peki efendim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Çetin, partisi adına yapmış olduğu konuşmada da dile getirdi, şimdi soru sorarak da teftiş kurullarının kaldırılmasının denetimi zayıflatıp, zayıflatmayacağını sordu ve ayrıca, şimdi sormuş olduğu soruda da bu tasarının ilgili maddesinde İçişleri Bakanlığının teftiş kurullarının devamının sağlandığını, aynı anlamda Maliye Bakanlığı için bir düzenleme yapıldığı, yapıl-

mayacağımı sordular; benim, kendisinin bu açıklamasından ve sorusundan anladığım budur. Şimdi, izin verirsiniz denetimle ilgili bu tasarının getirmiş olduğu yeniliklerden sizlere kısaca bahsetmek istiyorum ve dolayısıyla Sayın Çetin'in sorusuna da cevap vereceğim.

Değerli arkadaşlarım, kamu kurum ve kuruluşlarında bu tasarıyla üç türlü denetim yapılacaktır. Bunlardan bir tanesi hukuka uygunluk denetimidir; yani, kamu kurum ve kuruluşlarının eylem ve işlemlerinin ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uygun olup olmadığı bakımından denetim yapılacaktır. Ayrıca, yine bu tasarıya göre mali denetim yapılacaktır; yani, gelir-gider ve mallara ilişkin hesap ve işlemlerin doğru olup olmadığı yönünden de denetim yapılacaktır. Üçüncü bir denetim yolu da performans denetimidir; yani, yönetimin faaliyetleri, uygulamaları etkin mi, verimli mi ve ekonomik mi, bu açıdan da kamu kurum ve kuruluşları denetime tabi olacaktır. Peki, kim yapacaktır bu denetimleri; bu tasarıda, başlıca iki ana denetim yolu öngörülmektedir. Bunlardan bir tanesi içdenetimdir, diğeri de dışdenetimdir. İçdenetim, ilgili bakanlığın, kuruluşun içdenetim elemanlarınca yapılan denetimdir. Dışdenetim ise, Sayıştayca yapılacaktır, hesap ve işlemleri üzerinden yapılacaktır. Yine bu tasarıda, Sayıştayda özel ihtisas daireleri kurulabileceği öngörülmektedir, ayrıca, Sayıştayca bölge düzeyinde taşra birimlerinin oluşturulabileceği de öngörülmektedir.

Şimdi, Sayın Çetin'in özellikle altını çizerek vurguladığı konuya gelmek istiyorum. Şu anda görüşmekte olduğumuz 18 inci maddenin son fıkrasında, İçişleri, Maliye, Millî Eğitim, Sağlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarında, anahizmet birimi şeklinde rehberlik ve denetim birimi oluşturulacağı yazılıdır; yani, bu bakanlıklarda, tek kişinin denetimi değil, bir kurumun denetiminin söz konusu olduğunu ifade etmek istiyorum.

Şimdi, İçişleri Bakanlığına, başka bir maddeyle, farklı bir imtiyaz tanındığını, bunun neden Maliye Bakanlığına tanınmadığını ifade ettiler. Tasarımızın daha sonra görüşeceğimiz 40 ıncı maddesine, Komisyonunda şöyle bir ilave yapıldı, izin verirsiniz, okumak istiyorum: "Mahallî idareler, bunların bağlı kuruluşları, işletmeleri ile mahallî idare birliklerinin mali işlemler dışında kalan diğer idarî işlemleri; idarenin bütünlüğüne, kalkınma planı ve stratejilerine, merkezî idare tarafından belirlenen standart, ilke ve politikalara uygunluğu açısından İçişleri Bakanlığı tarafından da denetlenir" fıkrası eklendi.

Bu fıkrayı eklemenin, İçişleri Bakanlığında Teftiş Kurulu devam edecektir anlamında yorumlandığını tahmin ediyorum. Onun için, Maliye Bakanlığının da böyle bir hakka sahip olması düşünülmektedir ki, Sayın Çetin de "18 inci maddeye şu ibareyi eklerseniz bu hakkı elde eder" diye bir değerlendirme yaptı.

Değerli arkadaşlarım, bizim, Hükümet olarak, 40 ıncı maddeyle ilgili yanlış anlamaları önlemek ve bu tereddütleri ortadan kaldırmak için şöyle bir değişiklik teklifimiz olacaktır: "Bu denetim, 18 inci maddenin ikinci fıkrasına göre kurulacak rehberlik ve denetim birimi marifetiyle yapılacaktır." 18 inci maddenin son fıkrasında sayılan bakanlıklar arasında herhangi bir ayırım yapılmasın diye, bunu vurgulamak için, böyle bir değişiklik önergemiz var. 40 ıncı madde görüşülürken bu konuda daha detaylı bilgi verme imkânımız olacaktır.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Sayın Bakanım, iki yasa arasında fark var.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Boztaş "Dışişleri Bakanlığının yurtdışı teşkilatları ne olacaktır" diye sordular. Sayın Boztaş, tasarının 23 üncü maddesini okursanız, bu sorunun cevabını orada bulmanız mümkündür. İzin verirsiniz, okuyayım:

"Yurtdışı hizmetlerinin yürütülmesi

Madde 23.- Dışişleri Bakanlığı ile Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı hariç -yani, yurt dışında temsilciliği bulunan kuruluşlarla ilgili hariç- bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları yurtdışı teşkilatı kuramazlar."

Demek ki, Dışişleri Bakanlığı istisna tutulmuş; Dışişleri Bakanlığının yurtdışı teşkilatları olacak demektir.

Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim; sürem doldu.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Madde üzerinde 7 adet önerge vardır; önergeleri, önce geliş sıralarına göre okutacağım, sonra ayrıntılarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 18 inci maddesinin son fıkrasında geçen "mükellef" ibaresinin "sorumlu" olarak değiştirilmesini arz ederim.

Erdoğan Özenen
Niğde

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 18 inci maddesinin (a) bendinde geçen "hizmet" ibaresinin "sorumluluk" olarak değiştirilmesini arz ederim.

İsmail Bilen
Manisa

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 18 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "koordinasyon" ibaresinin "eşgüdüm" olarak değiştirilmesini arz ederim.

Sabri Varan
Gümüşhane

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 18 inci maddesinin son fıkrasında geçen "saklıdır" ibaresinin "saklı tutulabilir" olarak değiştirilmesini arz ederim.

Kerim Özkul
Konya

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 18 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "düzenlenir" ibaresinin "düzenlenebilir" olarak değiştirilmesini arz ederim.

İbrahim Köşdere
Çanakkale

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık merkez teşkilatı" başlıklı 18 inci maddesinin son fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç
Samsun

Mehmet Yıldırım
Kastamonu

Mevlüt Coşkuner
Isparta

Halil Tiryaki
Kırıkkale

Mustafa Gazalcı
Denizli

BAŞKAN - En aykırı ve son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık merkez teşkilatı" başlıklı 18 inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç	Mehmet Yıldırım	Mevlüt Coşkuner
Samsun	Kastamonu	Isparta
Halil Tiryaki		Mustafa Gazalcı
Kırıkkale		Denizli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Biz de katılmıyoruz efendim.

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Komisyon Başkanının ifadesini duyamadık Sayın Başkan.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Komisyon Başkanı önergeye katılmıyor efendim.

HALUK KOÇ (Samsun) - Teşekkür ederiz efendim.

BAŞKAN - Sayın Koç, ben duydum.

HALUK KOÇ (Samsun) - Biz de duyalım; ona göre oy kullanacağız. Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi ...

HALUK KOÇ (Samsun) - Gerekçenin okunmasını talep ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarının 18 inci maddesi bakanlıkların merkez teşkilatlarını tanımlamaktadır. Tasarıda, anahizmet birimlerine, danışma birimlerine, yardımcı hizmet birimlerine değinilmekte; ancak, teftiş kurullarına yer verilmemektedir. Tasarıyla teftiş kurullarının kaldırılması, kamu yönetimi açısından çok büyük bir eksiklik; çünkü, denetim açısından büyük bir boşluk yaratılmaktadır.

Tasarıda getirilen düzenlemeyle, Anayasa ve yasalarla teftiş kurullarına verilen görevlerin nasıl yerine getirileceği konusu açıkta kalmaktadır. Yolsuzluk ve usulsüzlükleri kimin soruşturacağı, organize suçlarla ve uluslararası suçlarla nasıl mücadele edileceği de belirsiz bir hal almaktadır. Bazı bakanlıklarda kurulması öngörülen rehberlik ve denetim birimleri, nitelik ve yetki açısından teftiş kurullarıyla kıyaslanamaz. Bu durum, tasarının, merkezî idarenin denetim fonksiyonlarını artırma ve etkinleştirme amacıyla da çelişkilidir. Tasarıyla getirilen yapı, hesap verme sorumluluğunun gereklerinin yerine getirilmesine ve merkezde belirlenen amaç ve hedeflerin yerel yönetimler tarafından yaşama geçirilmesine de uygun değildir.

Madde metninin düzenlenmesinde katılımcı bir anlayış benimsenmemiştir. En çok üyeye sahip sendikalarımızdan KESK, 18 inci maddenin (c) bendinde yer alan "insan kaynakları" biriminden, yürürlükteki mevzuatta yer alan personel daire başkanlıklarının kastedildiğini ve özel sektörde kullanılan bu kavramın kamu sektörüne yerleştirilerek, özel sektör ilkelerine dayalı bir personel rejimi oluşturulmak istendiğini vurgulamaktadır.

18 inci maddede "İçişleri, Maliye, Millî Eğitim, Sağlık ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarında, temel görev ve hizmetlerin bir gereği olarak, kurum dışı işyeri, mükellef veya üçüncü kişi ve kuruluşlar ile mahallî idarelere yönelik olmak üzere, kuruluş kanunlarında belirtilmek şartıyla anahizmet birimi şeklinde rehberlik ve denetim birimi oluşturulabilir" hükmüne yer verilmiştir.

Belirtilen bakanlıkların içerisinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığının sayılmamış olması, bu maddede sayılan bakanlıkların hangi kriterlere göre tespit edildiği konusunda ciddi kuşkuların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, özel kanunlardan kaynaklanan kurumdışı üçüncü kişilere yönelik denetim yetki ve görevi en fazla olan bakanlıkların başında gelmesine karşın, 18 inci maddede sayılan bakanlıkların içinde yer almamıştır. Oysa, Türk Ticaret Kanunu, Kooperatifler Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu, 5590 sayılı Kanun, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayarlar Kanunu gibi özel yasalarda Sanayi Bakanlığında ve bir kısmı da doğrudan bu bakanlık müfettişlerine denetim görevi verilmiştir. Ayrıca, bakanlık ve bakanlık müfettişlerinin yaş sebze meyve ve toptancı halleri, umumî mağazalar, yurtiçi fuarlar, küçük sanayi siteleri, organize sanayi bölgeleri, endüstri ve teknoloji bölgeleri gibi kuruluşlar üzerinde denetim görevleri de bulunmaktadır. Bu kadar geniş denetim görevi verilmiş bulunan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teftiş Kurulunun kapsam içine alınmamasının nedenleri anlaşılmamıştır.

Anayasanın "kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları" başlıklı 135 inci maddesinde, "Bu meslek kuruluşları üzerinde Devletin idarî ve malî denetimine ilişkin kurallar kanunla düzenlenir" hükmüne yer verilmiştir. Buna göre, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının denetlenmesi Anayasanın emridir. Bu kurumlara rehberlik ve denetim hizmetlerinin verilmesi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığında kurulacak rehberlik ve denetim birimiyle mümkündür.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısını tanıtmak üzere milletvekillerine sunulan kitapçıklarda "kurumdışı işyeri" kavramı yerine "müşteri" kavramı kullanılmıştır. Tasarının 18 inci maddesine ilişkin tanıtım taslağında "müşteri" kavramının öngörülmesi, sivil toplum kuruluşlarının tasarıya yönelik olarak "vatandaş kavramını yok ederek bunun yerine müşteri kavramı getirilmek isteniyor" şeklinde yaptıkları eleştirileri de doğrulamaktadır.

18 inci maddenin, yukarıda açıklanan eksiklik ve tutarsızlıklar ile sivil toplum örgütlerinin katılımı da alınarak yeniden düzenlenmesini sağlamak üzere tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN -Önergeyi...

K.KEMAL ANADOL (İzmir)- Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Arayacağım Sayın Anadolu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...Karar yetersayısı vardır; önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı Kanun Tasarısının "Bakanlık merkez teşkilatı" başlıklı 18 inci maddesinin son fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç (Samsun) ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ATILLA KOÇ (Aydın) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Sayın Koç, konuşacak mısınız?

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, gerekçenin okunmasını arz ediyorum.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarının 18 inci maddesi bakanlıkların merkez teşkilatlarını tanımlamaktadır. Tasarıda anahizmet birimlerine, danışma birimlerine, yardımcı hizmet birimlerine değinilmekte; ancak, teftiş kurullarına yer verilmemektedir. Tasarıyla teftiş kurullarının kaldırılması, kamu yönetimi açısından çok büyük bir eksikliktir; çünkü, denetim açısından büyük bir boşluk yaratılmaktadır.

Tasarıda getirilen düzenlemeyle, Anayasa ve yasalarla teftiş kurullarına verilen görevlerin nasıl yerine getirileceği konusu açıkta kalmaktadır. Yolsuzluk ve usulsüzlükleri kimin soruşturacağı, organize suçlarla ve uluslararası suçlarla nasıl mücadele edileceği de belirsiz bir hal almaktadır. Bazı bakanlıklarda kurulması öngörülen rehberlik ve denetim birimleri, nitelik ve yetki açısından teftiş kurullarıyla kıyaslanamaz. Bu durum, tasarının merkezi idarenin denetim fonksiyonlarını artırma ve etkinleştirme amacıyla da çelişkilidir. Tasarıyla getirilen yapı hesap verme sorumluluğunun gereklerinin yerine getirilmesine ve merkezde belirlenen amaç ve hedeflerin yerel yönetimler tarafından yaşama geçirilmesine de uygun değildir.

Madde metninin düzenlenmesinde katılımcı bir anlayış benimsenmemiştir. En çok üyeye sahip sendikalarımızdan KESK, 18 inci maddenin (c) bendinde yer alan "insan kaynakları" biriminden yürürlükteki mevzuatta yer alan personel daire başkanlıklarının kastedildiğini ve özel sektörde kullanılan bu kavramın kamu sektörüne yerleştirilerek özel sektör ilkelerine dayalı bir personel rejimi oluşturulmak istendiğini vurgulamaktadır.

18 inci maddede "İçişleri, Maliye, Millî Eğitim, Sağlık ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarında, temel görev ve hizmetlerinin bir gereği olarak, kurum dışı işyeri, mükellef veya üçüncü kişi ve kuruluşlar ile mahallî idarelere yönelik olmak üzere, kuruluş kanunlarında belirtilmek şartıyla anahizmet birimi şeklinde rehberlik ve denetim birimi oluşturulabilir" hükmüne yer verilmiştir. Belirtilen bakanlıkların içerisinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığının sayılmamış olması, bu maddede sayılan bakanlıkların hangi kriterlere göre tespit edildiği konusunda ciddi kuşku ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, özel kanunlardan kaynaklanan kurum dışı üçüncü kişilere yönelik denetim yetki ve görevi en fazla olan bakanlıkların başında gelmesine karşın 18 inci maddede sayılan bakanlıkların içinde yer almamıştır. Oysa, Türk Ticaret Kanunu, Kooperatifler Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu, 5590 sayılı Kanun, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayarlar Kanunu gibi özel yasalarda Sanayi Bakanlığına ve bir kısmı da doğrudan bu bakanlık müfettişlerine denetim görevi verilmiştir. Ayrıca bakanlık ve bakanlık müfettişlerinin yaş sebze meyve ve toptancı halleri, umumî mağazalar, yurtiçi fuarlar, küçük sanayi siteleri, organize sanayi bölgeleri, endüstri ve teknoloji bölgeleri gibi kuruluşlar üzerinde denetim görevleri bulunmaktadır. Bu kadar geniş denetim görevi verilmiş bulunan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teftiş Kurulunun kapsam içine alınmamasının nedenleri anlaşılabilir.

Anayasanın "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları" başlıklı 135 inci maddesinde "Bu meslek kuruluşları üzerinde Devletin idarî ve malî denetimine ilişkin kurallar kanunla düzenlenir" hükmüne yer verilmiştir. Buna göre, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının denetlenmesi Anayasanın emridir. Bu kurumlara rehberlik ve denetim hizmetlerinin verilmesi Sanayi ve Ticaret Bakanlığında kurulacak rehberlik ve denetim birimi ile mümkündür.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısını tanıtmak üzere milletvekillerine sunulan kitapçıklarda "kurum dışı işyeri" kavramı yerine "müşteri" kavramı kullanılmıştır. Tasarının 18 inci maddesine ilişkin tanıtım taslağında "müşteri" kavramının öngörülmüş olması, sivil toplum kuruluşlarının tasarıya yönelik olarak "vatandaş kavramını yok ederek bunun yerine müşteri kavramı getirilmek isteniyor" şeklinde yaptıkları eleştirileri de doğrulamaktadır.

18 inci maddenin son fıkrasının yukarıda açıklanan eksiklik ve tutarsızlıklar ile sivil toplum örgütlerinin katılımı da alınarak yeniden düzenlenmesini sağlamak üzere tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN -Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 18 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "düzenlenir" ibaresinin "düzenlenebilir" olarak değiştirilmesini arz ederim.

İbrahim Köşdere
Çanakkale

BAŞKAN - Komisyon katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ATILLA KOÇ (Aydın) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Biz de katılmıyoruz efendim.

EYÜP FATSA (Ordu) - Gerekçe okunsun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Bakanlık merkez teşkilatına takdir hakkı tanınabilmesi için böyle bir düzenlemeye gidilmesine gerek duyulmuştur.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 18 inci maddesinin son fıkrasında geçen "saklıdır" ibaresinin "saklı tutulabilir" olarak değiştirilmesini arz ederim.

Kerim Özkul
Konya

KERİM ÖZKUL (Konya) - Sayın Başkanım, geri çekiyorum.

BAŞKAN - Önerge geri çekilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 18 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "koordinasyon" ibaresinin "eşgüdüm" olarak değiştirilmesini arz ederim.

Sabri Vardar
Gümüşhane

HALUK KOÇ (Samsun) - "Sabri Varan" efendim, soyadını doğru okuyun!

KÂTİP ÜYE AHMET KÜÇÜK (Çanakkale) - "Sabri Varan, Gümüşhane Milletvekili".

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ATILLA KOÇ (Aydın) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet önergeye katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

EYÜP FATSA (Ordu) - Gerekçe okunsun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarıda geçen yabancı kökenli kelimelerin temizlenmesi amacıyla bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 18 inci maddesinin (a) bendinde geçen "hizmet" ibaresinin "sorumluluk" olarak değiştirilmesini arz ederim.

İsmail Bilen

Manisa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ATILLA KOÇ (Aydın) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet önergeye katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

EYÜP FATSA (Ordu) - Gerekçe okunsun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bakanlıkların sorumluluklarının da olduğunun hatırlatılması için bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 18 inci maddesinin son fıkrasında geçen "mükellef" ibaresinin "sorumlu" olarak değiştirilmesini arz ederim.

Erdoğan Özegen

Niğde

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ ATILLA KOÇ (Aydın) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?..

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Biz de katılmıyoruz efendim.

EYÜP FATSA (Ordu) - Gerekçe okunsun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

"Sorumlu" ibaresinin kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 18 inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

III. – Y O K L A M A

BAŞKAN - Maddenin oylanmasından önce bir yoklama talebi vardır; şimdi bu talebi yerine getireceğim.

Önce, yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okutup, salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim. Yeterli sayıda sayın üye salonda hazırsa, elektronik cihazla yoklama yapacağım.

Üyelerin isimlerini okutuyorum:

Haluk Koç?.. Burada.

Mehmet Yıldırım?.. Burada.

Gökhan Durgun?.. Burada.

Şevket Arz?.. Burada.

Halil Tiryaki?.. Burada.

Bayram Meral?.. Burada.

Mustafa Gazalıcı?.. Burada.

Erdal Karademir?.. Burada.

Selami Yiğit?.. Burada.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu?.. Burada.

Enver Öktem?..

YILMAZ KAYA (İzmir) - Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN - Tekabbül ediyorsunuz.

Atilla Başoğlu ?.. Burada.

Mehmet Parlakyiğit?.. Burada.

Nurettin Sözen?.. Burada.

Oya Araslı?..

TÜRKÂN MİÇOĞULLARI (İzmir) - Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN - Tekabbül ediyorsunuz.

Ali Rıza Bodur?.. Burada.

Bülent Baratalı?.. Burada.

Mehmet Vedat Melik?..

MEHMET KARTAL (Van) - Üstleniyorum.

BAŞKAN - Tekabbül ediyorsunuz.

Atıla Emek?.. Burada.

Abdülkadir Ateş?.. Burada.

Yeterli sayıda üye bulunmaktadır.

Yoklama için 3 dakikalık süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır.

**V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

4.- Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı: 349) (Devam)

BAŞKAN - 18 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19 uncu maddeyi okutuyorum:

Bakanlık anahizmet birimleri

MADDE 19. - Bakanlıkların sorumlu oldukları temel hizmet ve görevler, merkez teşkilatı bünyesinde kurulan anahizmet birimleri tarafından yerine getirilir.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen, Kars Milletvekili Selami Yiğit; buyurun. (CHP Sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA SELAMİ YİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz tasarının 19 uncu maddesi üzerinde Grubum adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dünyanın birçok ülkesinde ve ülkemizde kamu yönetiminin hantallaşması, halkın temel ve acil sorunlarına çözümler üretilememesi, bütün siyasi oluşumları ve hükümetleri bazı arayışlara yöneltmiştir. Şunu herkes kabul etmelidir ki, kamu yönetiminde yaşanan aksaklıklar nedeniyle kamuda bir reform yapılması, ülkemizde, artık, zorunlu bir hal almıştır; ancak, sosyal niteliğini kaybetmeyen kamusal hizmetler, halkımızın daha etkin kullanabileceği, daha sağlıklı bir biçimde yararlanabileceği hale getirilmelidir. 57 nci hükümet döneminden başlayarak gündeme getirilen kamu yönetimi reformu çalışmaları, 58 ve 59 uncu hükümetler döneminde de devam etmiştir; ancak, gündeme getirilen tasarı, başta demokratik kitle örgütleri olmak üzere toplumun tüm örgütlü kesimlerinden büyük tepki toplamaktadır. Bu tasarılar hakkında Partimiz Cumhuriyet Halk Partisi de ciddi eleştiriler getirmekte ve endişeler taşımaktadır.

Değerli milletvekilleri, nedir bu endişeler? Öncelikle, bu tasarı, zaten kör total yürütülmeye çalışılan sosyal devlet anlayışını tamamen ortadan kaldırmaya yönelik düzenlemeleri içermektedir. Tasarıdaki anlayış, sosyal ve ekonomik fonksiyonlarla donatılmış bir devletin istenmediğini ortaya koymaktadır. Devlete ait ne kadar sosyal ve ekonomik politika aracı varsa, bu tasarıyla tasfiye edilmektedir. Böylece, ulusal devletin maddi temelleri de ortadan kaldırılmış olmaktadır ki, bizim açımızdan, ulusal devlete yönelik bir tehdit. Bu, tasarıya karşı çıkmanın en temel gerekçesini oluşturmaktadır.

Değerli milletvekilleri, yeni dünya düzeninin öngördüğü rekabetçi piyasa şartlarına odaklanmış ve sosyal devlet olma ilkesi ortadan kaldırılmış bir devlet biçimi, bu tasarlarda yer almaktadır. Bu tasarlarda, felsefesiyle Anayasanın 2 nci maddesinde yerini bulan, sosyal devlet ilkesine aykırıdır. Kamu hizmeti, parçalanarak parasallaştırılmakta ve ticarileştirilmektedir.

Değerli milletvekilleri, kamu hizmetini ticarî bir faaliyet olarak düşündüğümüzde, orada sosyal devletten söz etmek mümkün değildir; çünkü, böylece, tüm toplumsal yaşam piyasa koşullarına göre düzenlenmiş olmaktadır. Bu da, ekonomik gücü elinde bulunduran azınlığın refahını, geniş kesimlerin ise daha da yoksullaşmasını ve kamu hizmetlerinden yararlanmamasını getirmektedir.

Bu tasarlarda içinde yer alan yerel yönetimler reformu da, benzer endişeleri taşımamıza neden olacak düzenlemeler içermektedir; çünkü, yerelleşmeyle amaçlanan da, sonuç olarak, kamu hizmetlerinin ticarileşmesini ve özelleştirmesini beraberinde getirmektedir. Hizmet satın alma anlayışı yaygınlaşacaktır. Zaten niteliksiz olan kamu hizmetlerini yerelleşmeyle birlikte düzenlemeye kalkmak tam tersi bir etki yaratacak ve geniş halk yığınlarının bu hizmetlerden yararlanmamasına neden olacaktır.

Ülkemizde, son derece yanlış olarak, yerel yönetimler ve kamu hizmetlerinin yerelleştirilmesi, demokratikleşme gibi sunulmaktadır. Oysa, gerçek demokrasi, yalnızca seçimle işbaşına gelmek ya da merkezî otoritenin bazı yetkilerini yerel örgütlere devretmek değildir. Amaç, siyasi demokrasi kadar, iktisadi demokrasiyi de gerçekleştirmek olmalıdır. Gerçek demokrasi, halkın eğitim, sağlık, barınma gibi temel ihtiyaçlarının herkese eşit alanlarla, eşit imkânlarla ve kamu eliyle sunulmasını içerir.

Eğitimin, sağlığın ticarileştiği, geniş kesimlerin Anayasayla güvence altına alınmış bu temel haklarını kullanmadığı bir ülkede demokrasiden söz etmek mümkün değildir. Bu yasal düzenlemeyle, eğitim ve sağlık gibi temel kamusal hizmetler gelecekte daha da pahalı olacak, düşük gelirli kesimlerin de bu hizmetlerden yararlanması zorlaşacaktır.

Değerli milletvekilleri, 1980'den sonra, Türkiye'de, ithal ikameci ekonomiden serbest piyasa ekonomisine geçilmiştir. Ayrıca, dönemin iktidarı tarafından "vergi alma, borç al" politikası benimsenmiştir. Oysa, kamu hizmetlerinin temel geliri, borç almak değil, vergi toplamaktır. Vergilendirilemeyen ekonomi, önemli ölçüde kayıtdışı çıkmıştır. Devlet, bu kez, kayıtdışı ekonomiden, yüksek faizle borç almaya başlamıştır. Faizler yükselmiş, yatırımlar düşmüştür. Vergi toplayamayan devlet, kamu hizmetini ve sosyal yardımları yapamaz hale gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, işte bu aşamada, bu taslakla, merkez, yapmadığı hizmetleri yerele havale etmek istemektedir. Hizmetlerin yerele havale edilmesi, bu tasarıyla, devletin sosyal olma özelliğini de ortadan kaldırmaktadır. Geçmişte malî alanda yapılan yanlış uygulamalar, bu tasarıyla, idarî alana da taşınmak istenmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu taslağa ilişkin değinilecek çok fazla konu vardır. Özellikle, memur sendikalarımızı ve meslek örgütlerini çok yakından ilgilendiren, kamu çalışanlarının özlük haklarını ve demokratik haklarını kaybetmelerine yol açacak bazı düzenlenmeler de getirilmektedir. Devlet, yalnızca, polisi, jandarması, mahkemesiyle kamu düzenini sağlamakla görevli değildir ve olmamalıdır. Devlet, vatandaşını koruyan, gözeten, toplumsal geliri adaletli olarak bölüştüren, zor gününde vatandaşın yanında bulunabilen, adil ve etkin devlet olmalıdır. Günümüzde, bunu başaran devletlere "çağdaş devlet" denilmektedir. Türkiye de, bu temel düzenlemeleri layıkıyla yaparak, çağdaş bir devlet olma yolunda ilerlemelidir. Eğer ülkemiz, kendi geleceği hakkında söz sahibi olmak istiyorsa, ülkeyi yönetenlerin ve toplumu etkileyen kesimlerin ruhundaki bu küreselleşme rüzgârından kurtulmalıdır; çünkü, küresel güç, yaydığı değerler sistemiyle, toplumları, ülkeleri tahrip etmektedir; sosyal devlete ait ne kadar sosyal ve ekonomik politika araçları varsa, hepsini tasfiye etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu tasarinın, Türkiye'nin siyasi ve ekonomik anlamda ufkunun daraltıldığı, sorunların ağırlaştığı ve büyük bir borç yükü altına sokulduğu bir dönemde gündeme getirilmesi düşündürücüdür; çünkü, bu tasarıyla, sosyal ve ekonomik fonksiyonlarla donatılmış bir devletin istenmediği ortaya çıkmaktadır. Türkiye gibi belli bölgesel ve diğer hassasiyetlerin yoğun olduğu ülkelerde böylesi düzenlemelere gitmek yanlıştır ve tehlikelidir.

Değerli milletvekilleri, öte yandan, bu tasarıyla, Devlet Planlama Teşkilatı devredışı bırakılmaktadır; makroplanlar terk edilmekte, bunun yerine yerel planlamalar yapılmaktadır; anahizmet birimleri ile yerel hizmet birimlerinin ilişkisi koparılmaktadır; bakanlıklararası eşgüdüm ve ortak plan yapma olanağı ortadan kaldırılmaktadır.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bu maddeye ve bu tasarıya ret oyu vereceğimizi bildirir, hepimizi saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yiğit.

Madde üzerinde şahsı adına söz isteyen, Sakarya Milletvekili Sayın Recep Yıldırım; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

RECEP YILDIRIM (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 19 uncu maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, burada -aslında bir metin hazırlamıştım ama- bu temel yasadaki, Kamu İhale Yasasındaki ve yerel yönetimlerdeki sıkıntıları yaşayarak gelen bir arkadaşınızm. Buradaki konuşmasında beni de misal gösteren, daha önce bakanlık yapmış olan Hasan Fehmi Güneş Beyefendi, Sakarya Akyazı'da hemşerimiz bulunmakta, yaptığımız hizmetleri orada görmektedir ve şahit olmuştur. Ben, şunu arz etmek istiyorum:

Kamu yönetiminin merkezden yapılması iflas etmiştir; şu ana kadar gecikmesi hakikaten çok hatalı olmuştur. 57 hükümet geçti, 57 hükümetin yapamadığı, cesaretle uygulayamadığı bu yasayı 58 inci ve 59 uncu hükümetlerin bu şekilde getirmesi büyük bir başarıdır. Ben şahsen, burada, göreve geldiğimiz zaman, bu hizmetlerin yapılmasında ne kadar sıkıntı çekildiğini yaşayan bir kardeşinizim. Aynı zamanda, 1999 depreminde de yerelleşmemenin kötü faturasını -açık bir dilde- bütün belediye başkanlarımız yaşamıştır. Kamu yönetimi ve yerel yönetimler birlikte olmadığı takdirde ayağa kalkmanın çok zor olduğunu yaşadık. Bakınız, göreve geldik, hizmetler konusunda bir işçi alacaksınız, bir memur getireceksiniz, eliniz kolunuz bağlı; bunda Ankara'dan müsaade alacaksınız, yapacaksınız. Karşınıza muhtarlar gelmekte, belediye başkanı arkadaşlar gelmekte, merkezdeyseniz beldelede vazife yapan arkadaşlarımız gelmekte, bir kamyon çakıl istiyor muhtar, sağlık ocağının yapılmasıyla ilgili, bir ihata duvarını yapacak, karşınıza geliyor, siz, o köye belediye sınırlarının dışında olduğu için yardım edemiyorsunuz. Valilik ve köy hizmetleri, onlar da kendi ellerindeki imkânlarla hizmeti götürmek istiyor; ama, programında yoksa bu hizmetleri sunamıyor.

Değerli kardeşlerim, bir köyün suyu için 1 metre boru döşenmesi, bir deponun yapılması için, bir ihata duvarının veya bir taş duvarın yapılması için, küçük bir meblağ paranın alınması için, köy muhtarlarımız, halkımız, belediyelerimiz, ilgili kurum ve kuruluşların peşinde, politikacıların peşinde, gece gündüz, vilayetiyle Ankara yolları arasında gidip gelmekte; bunu, muhalefet milletvekili arkadaşlarımız da, belediye başkanlığı yapmış arkadaşlarımız da açık ve net olarak bilmektedirler. Bu yasa çıktığı takdirde, bakınız bunların hepsi kökten silinecek; gidip gelmek de, siyasetteki bütün olumsuzluklar, rüşvetler, yolsuzluklar da ortadan kalkacaktır: açık ve net olarak söylüyorum.

Arkadaşlar, 1989'da göreve geldim, anacaddeleri asfaltlamak istedik. Karayolları "biz belediyelere asfalt yapamıyoruz, kendi hizmetlerimizi yürütemiyoruz" dedi. Köy Hizmetleriyle anlaşarak yapalım dedik "bizim programımız var, programın dışına çıkamayız" dediler. Belediye olarak bir asfalt şantiyesi kurduk, kendi asfaltımızı kendimiz yapalım dedik ve yaptık. Öyle bir noktaya geldik ki arkadaşlar, özel sektörün -Sakarya genelinde konuşuyorum, bütün iller için de bu geçerlidir- yapmış olduğu asfaltı daha pahalı yapar hale geldik. Bu kez, asfalt şantiyemizi kapattık ve özel sektörden asfalt alarak ilçemizin yollarına asfalt yapmaya, parke döşemeye başladık ve bunları, kendi belediye elemanlarımıza yaptırmadık.

Şimdi, özelleştireceğiz diyorsunuz. Siz de iyi biliyorsunuz ki, halkın karşısına çıktığımız zaman, her türlü şeyi yapacağız, edeceğiz diyorsunuz; ama, bu Parlamento'ya geldiğiniz zaman, şu masaya oturduğunuz zaman ne oluyor; halkın ihtiyacının dışında konuşuyorsunuz. Bakın, arkamızda ne yazıyor: "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." (AK Parti sıralarından alkışlar) Milletin; ama, o milletin vermiş olduğu reylerle buraya gelen arkadaşların, inancına, zihniyetine, her türlü ahlak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN -Sayın Yıldırım, konuşmanızı toparlar mısınız.

Buyurun.

RECEP YILDIRIM (Devamla) - Bakınız, yaptığınız konuşmaların tümünün özeti şu: "Sosyal devlet ortadan kaldırılıyor."

FAHRETTİN ÜSTÜN (Muğla) - Evet.

RECEP YILDIRIM (Devamla) - "Çağdaş bir yasa değil. Cumhuriyette karşı bir yasa. Dinci yapıyı ve etnik köken ayırımını körükleyecektir."

FAHRETTİN ÜSTÜN (Muğla) - Evet.

RECEP YILDIRIM (Devamla) - "Bu yasa Anayasa aykırıdır. Tam tartışılmadı. Demokrasiye ters düşmektedir. Hizmetler özelleştiriliyor..."

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Anayasa Mahkemesinde görürsünüz.

RECEP YILDIRIM (Devamla) - Yahu, başka ne var?!

Sayın Komisyon Başkanımız, Bakanımız açıkça söylüyor, bu tasarının Anayasaya aykırı bir tek maddesini çıkaramadınız, söyleyemediniz.

HALUK KOÇ (Samsun) - Kaç defa söyledik!

RECEP YILDIRIM (Devamla) - Bakın, lafla değil, işle geliyorum.

Ben 1989'da göreve geldiğimde -Sakarya'da o zaman Cumhuriyet Halk Parti zihniyetli bir belediye başkanımız vardı ve diğer belediye başkanlarımız vardı- Türkiye'de işçisine üç beş ay maaş ödeyemeyen belediyeler vardı. Akyazı Belediyesi olarak "işçinin alnteri kurumadan hakkını ödeyin" prensibiyle çalıştık ve işçisine altınla, dolarla maaş ödeyen bir belediye başkanı karşınızda. (AK Parti sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Altınla, dolarla nasıl maaş ödeniyor?!

RECEP YILDIRIM (Devamla) - İşi, öyle polemige getirmeyin, rica ediyorum.

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Sünnette mi gelmişti o altınlar?!

RECEP YILDIRIM (Devamla) - Bir konuyu da hesap ediyorum, bakın: Rahmetli babam, 1960'larda şunu söylemişti -bakın, aynı zihniyet, o arkadaşlar da rahmetli oldu- yirmi yıl belediye başkanlığı yapmış olan Ahmet Sarıçizmeli -Sayın Bakanım iyi tanır- Akyazı ilçe merkezindeki parkın önüne betondan yol yapıyor. Betondan bu yolu yaparken, sizin zihniyetinizdeki bir amcaya "amca, bu yol iyi oluyor mu" diye soruyor. Amca da "iyi olmuyor" diye cevap veriyor. "Yahu arkadaş, niye olmuyor?" diye sorunca da "yahu olmuyor; çünkü, muhalefet partisiyiz de onun için olmuyor" diyor. Bakın, bu kafa, bu anlayış -özür diliyorum- 1960'larda böyleydi. Bakın, 2000'li yıllara geldik, hâlâ aynı anlayıştasınız; ilerleyin kardeşlerim, açıkça söylüyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Bizim kimseye karşı kastımız yoktur. İşte, Halep oradaysa arşın burada. Türkiye'de şu anda Başbakanlık koltuğunda oturan, inancına, samimiyetine, her türlü ahlakına, töresine ciddi şekilde... (AK Parti sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

Bakın, çamurdan geçilmeyen o yerlerde halkın gönlünü yaparak Başbakan olmuştur, inşallah, Türkiye ileriye gidecektir. (AK Parti sıralarından alkışlar; CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar[!])

Değerli kardeşlerim, bu duygularla, hepinizi saygıyla selamlıyor, hörmetlerimi arz ediyorum; sağ olun, var olun. (AK Parti sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar [!])

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yıldırım.

BAYRAM ALİ MERAL (Ankara) - Sayın Başkanım... Efendim...

BAŞKAN - Madde üzerinde, şahsı adına, Sayın Bayram Meral; buyurun.

BAYRAM ALİ MERAL (Ankara) - Sözcü beni eleştirdi. Üstelik de "Egemenlik kayıtsız şart-sız milletindir" sözünü göstererek.

BAŞKAN - Sayın Meral, madde üzerinde söz talebiniz var; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Meral, ille ki yerinizden laf atacaksınız. Zaten, söz talebiniz var, kürsü sizin; buyurun.

BAYRAM ALİ MERAL (Ankara) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; görüşülmekte olan tasarının 19 uncu maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Bakanımız, bütün konuşmalarında "sivil toplum örgütlerinden görüş aldık" diye buyurmuşlardı. Şimdi, elime bir faks geçti; bu ayın 24'ünde toplantı yapmışlar; Türk-İş, Hak-İş, DİSK, KESK, Memur-Sen, BASK, Türkiye İşçi Emeklileri Derneği, Tüm İşçi Emeklileri Derneği, Tüm

Bağ-Kur Emeklileri Derneği, Türkiye Mimarı ve Mühendis Odaları Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Dış Hekimleri Birliği, Türkiye Eczacılar Birliği, Türk Tabipler Birliği, Türk Veteriner Hekimler Birliğinin sizlere selamları var sayın milletvekilleri. Diyorlar ki: "Bu yasa tasarısı toplum beklentilerine cevap vermiyor, yasa tasarısından rahatsızlık duyuyoruz. Toplumsal bir uyum sağlamayı düşünüyorsa, bu tasarımı geri çeksinler." Size diyorlar, ben de bunu sizlere iletiyorum. "Sivil toplum örgütleri" dediğiniz, sizi, bizi buraya gönderenler, sizden bir görev bekliyor ve "bu yasa tasarısını geri çekin" diyorlar. Çekmezseniz... Halk şu anda meydanlarda. Size oy veren, meydanlardaki o halkı, polisle karşı karşıya getirmeye hakkınız yok. Geçmişte bunu yapanlar, şimdi balkonlardan sizi seyrediyor. Unutmayın ki, o halk -onların tersine bir iş tutarsanız- onlara verdiği derisi, yarın size de verecektir.

Bakınız -bir taraftan kapatıyoruz, bir taraftan açıyoruz- 19 uncu maddede deniliyor ki: "Bakanlıkların sorumlu oldukları temel hizmet ve görevler, merkez teşkilatı bünyesinde kurulan anahizmet birimleri tarafından yerine getirilir." Yani, bazı birimler kurulacaktır.

Sayın Bakanım, peki, birim kuruyorsanız, oturmuş, hizmet üreten Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünü niye kapatıyorsunuz? Sizin Sayın Bakanınız -biraz önceki konuşmacıya da cevap olsun- Plan ve Bütçe Komisyonunda "özel sektörün 1 000 000 000 liraya yaptığı bir işi 200 000 000 liraya kamuya yaptırıyorum" demedi mi; dosyalarınızda bunlar yok mu değerli arkadaşlarım? Beceriksiz bir belediye başkanı başaramamış, bunun suçunu bir başka şeye yüklemesin, başaramamış! (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, yapılması gereken dünya kadar iş var. Meydanlarda söz verdiniz emekliye; emekli, şimdi, geceyi bekliyor ki, pazarlardan domates toplasın, elma toplasın; ucuz ekmek kuyruklarında baygınlık geçirenler var; onlarla ilgili yasa getirseniz ya! Her evde üniversiteyi bitirmiş bir iki işsiz genç var. Avrupa Birliğinden bekliyorsunuz ki, onbeş sene sonra bize mama gönderir, biz de bunu millete dağıtırız. Bir çivi çakın, çivi; bir çivi çakmış mısınız memlekete?! (CHP sıralarından alkışlar)

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Çiviler çaktık, çiviler!

ORHAN SEYFİ TERZİBAŞIOĞLU (Muğla) - 29 Martta konuşacağız!

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, çiftçi, pancarı sökmedi, toprağın altında duruyor, toprağın; esnaf, kan ağlıyor; fakat, pişkinsiniz değerli arkadaşlarım. Bu pişkinliğinize hayranım. Geçenlerde Maliye Bakanınızı seyrettim televizyonda, efendim, hayalî ihracattan geldi, ondan sonra arsadan geldi, şimdi de mısırdan bahsediyor; öyle bir pişkinlik ki, ne surat maşallah, çifte kavrulmuş Çorum leblebisi! Bu pişkinliği bırakın arkadaşlar. Bu pişkinliğin dersini mi aldınız siz.

Arkadaşlar, sizin yanınıza hiç işsiz gelmiyor mu, hiç emekli gelmiyor mu, hiç esnaf gelmiyor mu? Ne iş gördünüz; yani, 57 nci hükümetten farklı yaptığımız bir işi anlatın bize. 57 nci hükümetten, 58 inci hükümetten veya 55 inci hükümetten farklı ne yaptınız?! Özelleştirmeden bahsediyor; Başbakan geldi Türk-İşin genel kuruluna, özelleştirme mağdurlarına "onbeş gün sonra yasa çıkarıp sizleri işe aldırırım" diyordu, taslağı geri çektiniz; günah, günah!.. Milleti sızlattıyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Buyurun Sayın Meral.

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla)- Değerli arkadaşlarım, şimdi yasa çıkmasın demiyoruz. Her şey dört dörtlük gidiyor demiyoruz. Sorunlar var; ama, talandan mal kaçırır gibi aceleniz ne?!

HALİL AYDOĞAN (Afyon)- Sakin... Sakin...

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla)- Hal mi koyuyorsun sakın sakın?!. Sakini mi kaldı bunun?.. Neresi sakın bunun?..

Şimdi, sayın milletvekilleri, belediyelerde sorun var, biliyoruz, işlerin bazı konularda iyi gitmediğini biliyoruz; fakat, bunun bir ölçüsü vardır; benim gücüm var ve ben bunu yaparım.

ASIM AYKAN (Trabzon)- Halktan geliyor, halktan!..

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla)- Yapmayın bunu... Ne güçler gördük biliyor musun... Ondan sonra, 4 metrelik, 2 metrelik bir yerde, sığınmakta... Neler gördük... Güç, önemli değildir değerli arkadaşlarım; gücü, güçlerle birleştirip sorunlara yönlendirmek, sorunları çözmek önemlidir. Elimi kaldırdım bitti; biter. Biri de gelir düzeltir... Biri de gelir, düzeltir... Sorun bu değildir. Öyle bir şey koymak lazım ki, sürekli kalsın; helal olsun bu Meclis geldi, bu yasa tasarısını çıkardı ve millet bundan rahatladı denilsin.

Şimdi, vatandaş meydanlarda. Yani, şimdi, Türk-İş'ten al, mimar, mühendislerden al, memur ekibinden al, veteriner hekimlerden al, Türk tabiplerden al; bunların hepsi meydanlarda. Bunların söylediklerinin kayda değer hiçbir anlamı yok mu sayın milletvekilleri?!.. Bunlar, sizin vatandaşlarınız değil mi?!.. İçinizde doktor yok mu, mühendis yok mu, o şeylere kayıtlı değil misiniz; sizin kiler bağıırıyor... Benim de konfederasyonum bağıırıyor; çıkıp bunu burada dile getiriyorum.

Bir şey daha söylüyorum. Yol-İş, bir gün birçok milletvekilinizi buyur etti ve bir otel lokantasında yemek yediniz; helalü hoş olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla)- Köy Hizmetlerinin kapanmayacağına dair oradaki genel başkanımıza, arkadaşlarıma söz verdiniz. Ne çabuk unutuyorsunuz yediğinizi!.. Bir kahvenin kırk yıl hatırı vardır deniliyor; yani, orada söz vermediniz mi?! İçinizden orada olanlar yok muydu?! Yok muydu orada?! Niye kapatıyorsunuz? (AK Parti sıralarından gürültüler)

Bir dakika arkadaşlar..

BAŞKAN - Sayın Meral, toparlar mısınız konuyu.

BAYRAM ALİ MERAL (Devamla) - Hemen toparlıyorum.

Oldubitti, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ilçelerde kaymakamın, illerde valinin emrinde çalışmıyor mu; özel idareyle bütünleşmemiş mi... Ne günahı var ki, bu oturmuş müesseseyi... Plan ve Bütçe Komisyonunda oradaki işçileri konuşuruz, şimdi de geliyorsunuz paha biçiyorsunuz.

Sayın Bakanım, sendikanın ilanından rahatsızsın, toplu sözleşme yapamazlar diyorsun; bu yasa toplu sözleşme bırakıyor mu! Bu yasayla bundan sonra -daha bir maddede konuşacağım- kısa süreli iş-mevsimlik iş... Toplu sözleşme... Nerede toplu sözleşme yapacak, bitiriyorsunuz bununla. Binlerce insan kapının dışına çıkacak, göreceksiniz bu yasadan sonra, meydanlara çıkamayacaksınız. Onun için, bu değerli kuruluşun teklifini kabul edin, tasarımı geri çekin.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Meral.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde İktüzüğün 72 nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır; önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarıyla "kamuda ilk kez bütün kamu kurumlarının uyması gereken temel ilkelerin bir bütün olarak ortaya konulduğu, kamuda katılımcılık, şeffaflık, hesap verebilirlik, etkililik, hizmetlerin sonucuna odaklılık, insan haklarına saygı, bürokratik işlemlerde ve mevzuatta sadelik, bilgi teknolojilerinden yararlanma vb. ilkelerin uygulanabilir hale getirildiği teşkilat yapıları, yatay organizasyon ve yetki devri esaslı uyarınca yeni ve etkin bir çerçeveye kavuşturulmakta olduğu, bakanlıklar ve kuruluşlar arasındaki görev dağılımı netleştirilerek mükerrerliklerin önlenmesinin öngörüldüğü, gereksiz hale gelmiş kuruluşların veya işlevlerin tasfiyesi veya uygun birimlere devri gündeme getirildiği, merkezi idare ile mahalli idareler arasında yetki ve görev paylaşımı netleştirilerek, merkezi idarcının stratejik düzeyde etkinliği artırılırken, mahal-

li idarelerin operasyonel düzeyde esneklikleri ve kaynaklarının genişletildiği, devletin asli hizmetleri dışında bakanlıkların taşra teşkilatının ortadan kaldırılarak yerel ve yerinden yönetim birimlerinin güçlendirildiği, kamuda stratejik yönetim anlayışının benimsendiği ve kaynak tahsisi mekanizmalarıyla ilişkisinin kurulduğu, denetim sistemi performans esaslı ve içdenetim boyutunun güçlendirilmiş hale getirildiği, halk denetçisi (ombudsman) mekanizması dahil olmak üzere kamu denetiminin güçlendirildiği, bu kapsamda merkezî idarenin görev ve fonksiyonlarının belirlendiği, mahallî müşterek nitelikli görev ve hizmetlerin mahallî idarelere bırakıldığı, yine bu kapsamda merkezî birimlerin strateji geliştirme, genel koordinasyon ve yönlendirme kapasitesi artırılırken, mahallî idarelerin inisiyatif kullanırma ve operasyonel esnekliğinin vurgulandığı, değişen koşulların gerektirdiği farklılaşma ihtiyacını giderecek esneklikler verilirken bütünlük içinde uyumlu çalışmanın gerektirdiği minimum genel standart birliğinin de korunduğu, etkililik ve ekonomiklik ilkelere vazgeçmeden, mahallî ihtiyaçların yerel düzeyde karşılanması ilkesinden hareket edildiği, ayrıca Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısında kamu yönetiminde bütünlük ilkesinin korunmasına, merkezî yapılar ile mahallî idareler arasında tamamlayıcı bir anlayışla, işbirliği ile koordinasyona azami önem verildiği, yine idarî usul, saydamlık ve vatandaşın bilgi edinme hakkı, e-dönüşüm Türkiye projesi ve e-devlet bürokrasinin azaltılması ve basitleştirilmesi, vatandaş memnuniyetinin ölçülmesi, performans sistemine ve ödüllendirmeye geçiş, kamuda etik kuralların gözden geçirilmesi gibi birçok alanda yapılacak düzenlemelerle bu kanunda öngörülen çağdaş yönetim anlayışının hayata geçirileceği" genel gerekçede belirtilmiş ise de, tasarı, kamuoyunda, sivil toplum kuruluşlarında yeteri kadar tartışılmadığı için, aceleyle yapılacak bir düzenlemeyle uygulamada büyük sorunlarla karşılaşılacak, kamu yönetiminde arzu edilen kaliteye ulaşılamayacak ve tasarımın genel gerekçesinde ve madde gerekçesinde belirtilen hedeflere de erişilemeyecektir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının yasallaşmasıyla kamu hizmetlerinin yerinden yönetimle daha etkin olarak sunulacağı söylenmektedir. Oysa, sorun, bu hizmetleri merkezî kamu yönetiminin mi yoksa yerel yönetimlerin mi sunacağından önce, devletin bu hizmetleri sunmayı temel görev sayıp saymadığıdır, bu hizmetler için yeterli ödenek ayırıp ayırmadığıdır. Yeni düzenlemenin böyle bir meselesi yoktur; daha doğrusu, kamu hizmeti sunma sorumluluğu merkezî yönetimin üzerinden atılmaya çalışılmaktadır.

Üstelik, kamu hizmeti üretimi sadece yerele aktarılmamakta, yerel yönetimler aracılığıyla bir bölümü piyasaya, özel üretime aktarılmakta, "vatandaş" kavramı yerine "müşteri" kavramı getirilmektedir.

Bütün bu nedenlerle, maddenin görüşülmesine devam edilerek konunun daha çok aydınlığa ve açıklığa kavuşmasında sayısız ve sınırsız yarar bulunduğu inandığımız için, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 72 nci maddesi uyarınca, görüşülmekte olan maddeyle ilgili görüşmelerin devam etmesine karar verilmesi için bu önerge verilmiştir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının görüşülmekte olan 19 uncu maddesiyle ilgili görüşmelerin, İçtüzüğü'nün 72 nci maddesi uyarınca devam etmesine karar verilmesini arz ederiz.

Haluk Koç

Ali Cumhur Yaka

Atıla Emek

Samsun

Muğla

Antalya

Kemal Sağ

Mehmet Küçükaşık

Adana

Bursa

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Birleşime saat 20.00'ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati : 18.54

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.00****BAŞKAN : Başkanvekili Sadık YAKUT****KÂTİP ÜYELER : Yaşar TÜZÜN (Bilecik), Enver YILMAZ (Ordu)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57 nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyoruz.

349 sıra sayılı Kanun Tasarısının müzakerelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

4.- Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı: 349) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

349 sıra sayılı Kanun Tasarısının 19 uncu maddesi üzerindeki soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Akbulut?.. Yok.

Buyurun Sayın Karademir.

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Bakanım sizin kanalınızla sormak istiyorum. Kamu malları, devletle bağıntılı olan, özel mülkiyete elverişli olmayan, herkesin ortak ve genel yararlanmasına sunulan, kamu yararına kullanılmak üzere ayrılan, bir kamu hizmetine tahsis olunan mallardır, ormanlar, meralar, yaylalar, kıyılar, su kaynakları, akarsular, göller gibi. Tasarıya göre bu kamu mallarının yönetimi ve sorumluluğu mahallî idarelerin eline geçecektir. Bu malların niteliklerinin değişmemesi ve korunması için mahallî idareler ne gibi önlem alacaktır? Yoksa, geçmişte 3194 sayılı İmar Yasasının 11 inci maddesinin son fıkrasında yer aldığı gibi, mera gibi kamu mallarının niteliklerinin kaybettirilerek, önce Hazinesin mülküne daha sonra da özel mülkiyete dönüştürülmesi mi hesaplanmaktadır?

İkinci bir soru sormak istiyorum. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun taşınır ve taşınmaz mallarının yerel yönetimlere devredilmesiyle, tümü korunmaya muhtaç çocuklara, yaşlılara ve özürllülere bağışlanmış olan mal varlıklarının amacı dışında kullanılmasının yolu açılacak mıdır?

Özürllüler ve kimsesizlere bağışlanmış mallarda yerel yönetimlerin dilediği gibi tasarrufta bulunmaları nasıl önlenecektir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Karademir.

Buyurun Sayın Emek.

ATİLA EMEK (Antalya) - Sayın Başkanım, aracılığınızla, Sayın Bakanım sormak istiyorum. Sayın Bakanım, bugünkü birleşimde açıkladığı üzere, cumhuriyetin değerlerine içten bağlı olduğunu ifade ettiler; biz de buna katılıyoruz ve takdirle karşılıyoruz; ancak, cumhuriyetin temel değerlerine karşı fikir taşıyan, şimdi ise Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının başmimarı olan Başbakanlık Müsteşarı Sayın Ömer Dinçer'in, bu anlayışla görevini sürdürmesinden yana mısınız? Karşı iseniz, görevden alınması gerekli midir? Bu hususun cevaplandırılmasını saygıyla talep ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Emek.

Sayın Kılıçdaroğlu, buyurun.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Üç sorum olacak Sayın Bakana.

Temmuz 2003'te bir ilk taslak hazırlanmış ve bu taslakta, teftiş kurulları, güçlendirilerek muhafaza ediliyordu. Daha sonra, Eylül 2003'te teftiş kurulları tamamen çıkarıldı; ama, bu arada, Ağustos 2003'te, Sayın Ömer Dinçer hakkında, Eyüp 2. Ağır Ceza Mahkemesinde, müfettiş raporlarına dayanılarak dava açıldı. Teftiş kurullarının bu tasarıdan çıkarılmasının temel nedeni, Ömer Dinçer hakkında açılan dava mıdır?

Bir diğer sorum: Türkiye'de, bugün, binlerce sivil toplum örgütü var. Sayın Bakanım, acaba, bu tasarımı tümüyle destekleyen 3 sivil toplum örgütünü sayabilir misiniz?

Son bir soru: Bir yandan teftiş kurulları kaldırılırken, Adalet Bakanlığınca hazırlanan yolsuzlukla mücadele kanunu tasarı taslağında, savcılar ile müfettişler arasındaki işbirliğini öngören hükümlere yer veriliyor. Acaba, hangi gerekçeyle ve niçin böyle bir düzenlemeyi Adalet Bakanlığı öngörüyor?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kılıçdaroğlu.

Sayın Kart?.. Yok.

Sayın Oral, buyurun.

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Sayın Bakanım, bu yeni yasa ve ilgili madde -çok samimî olarak soruyorum- hangi kaliteyi içermektedir? Çağdaş mıdır? Bunun ötesinde, insanımıza ne katkılar getirecektir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Oral.

Buyurun Sayın Bakanım.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, arkadaşlarımızın sorularına cevap vermeye çalışacağım; ancak, grup adına yapılan, ara vermeden önceki konuşmada, Sayın Bayram Meral Beyin "Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünü niçin kapatıyorsunuz" sorusunun da çok önemli ve cevaplandırılması gereken bir soru olduğuna inanıyorum.

Sayın Meral de ifade ettiler, Yol-İş Sendikası gazetelere tam sayfa ilanlar vermek suretiyle, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün niçin kapatılmaması gerektiğini izaha çalışıyorlar; ancak, bu açıklama okunduğunda, aslında, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün niçin yerel yönetimlere devredilmesi gerektiğinin itiraflarını görmek mümkün. Şöyle söyleniyor: Ülkemizin 290 000 kilometrelik köy yollarında kar mücadelesi yapıyor, kapalı köy yollarını açıyor; yaz aylarında köy yollarının bakım ve onarımını yapıyor ve bunu da, personel, evlerinden uzak şekilde yerine getiriyor. Köy Hizmetleri, taşınmaz eğitime katkı sağlıyor; 140 000 kilometrelik köy yollarında, 20 000 köyden binlerce çocuğumuz, yüzlerce araç kullanılarak eğitim için okullara taşınıyor. Double yollar projesine, her yıl, yaz aylarında 1 200, kış aylarında 700 araç ve yüzlerce işçisiyle katkı sağlanıyor.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Sayın Başkan, Bakan, konuşmalara kürsüden yanıt verebilir; sorulan sorulara yanıt versin lütfen.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - İzin verin; bu da bir sorudur.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Konuşmalara kürsüden cevap verin!

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Grubunuz adına bir milletvekilinin kürsüye çıkıp sorduğu soru, en az sizinki kadar önemlidir Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Siz, oradan, istediğiniz sorulara cevap veriyorsunuz!

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Tabii, siz, istediğiniz gibi soru sorarsanız, ben de istediğim gibi cevap veririm. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Bu sorular...

BAŞKAN - Sayın Çetin, Sayın Bakan, sayın milletvekillerinin sordukları sorulara cevap veriyor.

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, ben cevap vermeye devam ediyorum.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Sayın Başkan, bu soruların cevapları ilgili maddenin oylamasını etkileyecek; cevap verilmesi gereken soruları cevaplasınlar.

BAŞKAN - Sayın Çetin, Sayın Bakan sizin istediğiniz yerden mi cevap verecek?!

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Bakın, burada sayılan bütün bu hizmetler, bu hizmetlerin büyük bir çoğunluğu, il özel idareleri tarafından yapılıyor şu anda; İl Özel İdaresi Kanunuyla, bunların büyük bir bölümü il özel idarelerine verilmiş. Dolayısıyla, mesela, duble yollar projesine, her yıl, yaz aylarında 1 200, kış aylarında da 700 aracı ve yüzlerce işçiyi veriyoruz.

MEHMET YILDIRIM (Kastamonu) - Yapılan yollardan geçilmiyor Sayın Bakan!

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Kim yürütüyor duble yol çalışmalarını; il özel idaresi, valilik değil mi. Şimdi, bu fiili işbirliğini hukukî işbirliği haline getirmenin kime ne zararı vardır allahaşkına?! (AK Parti sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Bakın, bu personel, bu araç ve gereçler, şu anda, fiilen il özel idaresi tarafından kullanılıyor mu; kullanılıyor. Mademki birlikte çalışıyorsunuz, mademki, bir ilimizde, köylere yönelik bu hizmetleri birlikte yapıyorsunuz, o halde, Ankara'dan talimat almaya, Ankara'da ayrıca bir genel müdürlüğe ne gerek var; bu hizmetler zaten yerinde görülüyor. Bunları, araçlarıyla, personeliyle birlikte, valiliğe bağlarsınız, il özel idarelerine bağlarsınız, bu hizmetler çok daha uygun bir şekilde yürür.

YILMAZ KAYA (İzmir) - Bir ara arkadaşlarınıza anlatırsınız bunları; şimdi soruları cevaplandırın.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Aynı şeyleri okuyup, söyleyip duruyorsunuz!..

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Şimdi, değerli arkadaşlarım, biz, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde çalışan hiçbir arkadaşımızı kapının önüne koymuyoruz. Bunlar, çalışmalarına, il özel idaresinin personeli olarak devam edecektir; zaten, o illerde oturmaktadırlar, o illerde hizmet görmekte-dirler. O bakımdan, efendim, ha Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlanmış, ha valiliğe bağlanmış... Mademki, o vilayet sınırları içerisinde, yerinden yönetime, yerinden yönetim sınırları içerisinde hizmet sunuyor bu arkadaşlarımız, yerinden yönetim organlarına bağlamak en mantıklı, en akıllı iş değil mi? (AK Parti sıralarından "Evet" sesleri)

YILMAZ KAYA (İzmir) - Ha gayret Sayın Bakan!..

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - O bakımdan, burada, kurumsal milliyetçilik yaparak, efendim Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde biz çalışıyoruz, bizim personelimiz de orada çalışıyor, bu nedenle, işte, böyle gelmiş böyle gitsin diyemezsiniz. Bakın, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 2003 yılında bütçesi 1,5 katrilyon liradır arkadaşlar; bu bütçenin yüzde 76'sı personel giderlerine ayrılmaktadır; yatırım için ayrılan yüzde 23 civarında bir bölümdür. Böylesine hantal hale gelmiş bir kurumu, kuşkusuz ki, biz, yasasını ortadan kaldırarak kapatıyoruz; ama, personelinin asla mağdur etmiyoruz ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü personelinin, merkezde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesine veriyoruz, taşra teşkilatlarında da, o personeli, il özel idarelerine veriyoruz. Bu, ülkemizin ekonomisi açısından da önemlidir, personelimizin durumunda da herhangi bir değişiklik olmayacaktır.

BAŞKAN - Sayın Bakan...

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Diğer sorulara yazılı cevap vereceğim.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Yazılı cevap değil Sayın Bakan, bu sorulardaki amaç maddenin özünü açmaktır.

YILMAZ KAYA (İzmir) - Kamuoyuyla paylaşmak istiyoruz.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Maddeye ilişkin bilgilenmek istiyoruz. Sayın Bakan nutuk çekmek istiyorsa, çıkar kürsüye, nutkunu çeker.

BAŞKAN - Sayın Çetin, söylediklerinizden hiçbir şey anlaşılmadı; bir.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - İsterseniz anlarsınız Sayın Başkan.

BAŞKAN - İkincisi, Sayın Bakanın cevaplarını dinlemek istemiyorsanız soru sormazsınız; bu kadar kolay. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Sayın Başkan, Meclisi yönetme anlayışınız bu mu?!

BAŞKAN - Madde üzerinde 7 adet önerge vardır, önergeleri önce geliş sıralarına göre okutacağım, sonra aykırılıklarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 19 uncu maddesinde geçen "getirilir" ibaresinin "getirilebilir" olarak değiştirilmesini arz ederim.

Erdoğan Özegen
Niğde

BAŞKAN - İkinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 19 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki ikinci fıkranın eklenmesini arz ederim.

İkinci fıkra: Bakanlıklar gerekli gördüğünde görevlerinin bir kısmını veya tamamını taşra teşkilatına devredebilir.

Kerim Özkul
Konya

BAŞKAN - Üçüncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 19 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki ikinci fıkranın eklenmesini arz ederim.

İkinci fıkra: Maliye, İçişleri ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarının bünyesinde merkez teşkilatı haricinde yetki ve görevler taşra teşkilatına devredilebilir.

İsmail Bilen
Manisa

BAŞKAN - Dördüncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 19 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki ikinci fıkranın eklenmesini arz ederim.

İkinci fıkra: Bakanlık anahizmet birimleri taşra teşkilatını kaynakların yerinde kullanılması ve etkinlik açısından denetler.

İbrahim Köşdere
Çanakkale

BAŞKAN - Beşinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 19 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki ikinci fıkranın eklenmesini arz ederim.

İkinci fıkra: Anahizmet birimleri ayrı bir tüzelkişilik ve bütçeye sahip olabilir.

Sabri Varan
Gümüşhane

BAŞKAN - Altıncı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık anahizmet birimleri" başlıklı 19 uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç	Mehmet Parlakyiğit	Mehmet Işık
Samsun	Kahramanmaraş	Giresun
Ali Cumhur Yaka		Ali Rıza Bodur
Muğla		İzmir

"Madde 19.- Bakanlıkların sorumlu oldukları hizmet ve görevler, merkez teşkilatı bünyesinde kurulan anahizmet birimleri tarafından yerine getirilir"

BAŞKAN - En aykırı olan son önergeyi okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık anahizmet birimleri" başlıklı 19 uncu maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç	Mevlüt Coşkuner	Halil Tiryaki
Samsun	İsparta	Kırıkkale
Mustafa Gazalcı	Şevket Arz	Mehmet Yıldırım
Denizli	Trabzon	Kastamonu
	Bayram Meral	
	Ankara	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Arayacağım Sayın Anadol.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, karar yetersayısı yoktur.

Birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 20.20

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.30

BAŞKAN : Başkanvekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER : Yaşar TÜZÜN (Bilecik), Enver YILMAZ (Ordu)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57 nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

349 sıra sayılı kanun tasarısının müzakerelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

4.- Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı: 349) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon?.. Yerinde.

Hükümet?.. Yerinde.

Tasarının 19 uncu maddesinin metinden çıkarılmasına ilişkin Samsun Milletvekili Haluk Koç ve arkadaşlarının önergesinin oylanmasında karar yetersayısı bulunamamıştı. Önergeyi tekrar oylarınıza sunup, karar yetersayısını arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık bulunduğundan, oylamayı elektronik cihazla yapacağız.

Oylama için 3 dakika süre veriyorum ve oylama işlemi başlatıyorum.

Pusula gönderen sayın milletvekillerinin Genel Kurul salonundan ayrılmamalarını rica ediyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Gürsoy Erol?.. Burada.

Halil Aydoğan?.. Burada.

Mehmet Özlek?.. Burada.

Hamit Taşcı?.. Burada.

Orhan Taş?.. Burada.

Ramazan Can?.. Burada.

Mustafa Zeydan?.. Burada.

Zekeriya Akçam?.. Burada.

Sayın milletvekilleri, karar yetersayısı vardır; önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık anahizmet birimleri" başlıklı 19 uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç (Samsun) ve arkadaşları

"Madde 19- Bakanlıkların sorumlu oldukları hizmet ve görevler, merkez teşkilatı bünyesinde kurulan anahizmet birimleri tarafından yerine getirilir."

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Gerekçeyi mi okutalım?

HALUK KOÇ (Samsun) - Evet.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık anahizmet birimleri" başlıklı 19 uncu maddesinin madde gerekçesinde aynen şu ifadelere yer verilmiştir:

"Maddede bakanlığın anahizmet birimlerinin kuruluş nedeni belirlenmektedir. Buna göre, bir bakanlığın sorumlu olduğu temel hizmet ve görevler anahizmet birimleri tarafından yerine getirilecektir. Anahizmet birimleri dışındaki bakanlık hizmet birimleri bu nitelikteki görevleri yerine getiremeyeceklerdir."

349 sıra sayılı kanun tasarısının 19 uncu maddesinde bakanlıkların sorumlu oldukları temel hizmet ve görevler, merkez teşkilatı bünyesinde kurulan anahizmet birimleri tarafından yerine getirilir hükmüne yer verilmiştir. Bu hüküm yürürlükteki mevzuatla paralellik taşımaktadır. 349 sıra sayılı tasarının genel gerekçesinde şu tespitlerde bulunulmuştur:

"Küreselleşme ve sanayi toplumu şartlarından bilgi toplumuna geçiş şeklinde özetlenebilecek olan dünyadaki gelişmeler ile halkımızın artan ve çeşitlenen talepleri, etkililiğin artırılması ve katılım-cılık ekseninde kamu yönetiminde kapsamlı bir yeniden yapılanma ihtiyacını gündeme getirmiştir.

Esasen, ülkemizde kamu yönetiminde yeniden yapılanma çabaları uzun bir geçmişe sahiptir. 1930'lu yıllarda başlayan bu yöndeki çalışmalar, 1950'li yıllarda devam etmiş, 1960 sonrası "Merkezî Hükümet Teşkilatı Araştırma Projesi" (MEHTAP) başta olmak üzere çeşitli çabalarla sürdürülmüş, 1988 yılında Altıncı Plan hazırlıkları kapsamında, ilk kez AB'ye uyumu ve vatandaş odaklı olmayı gündeme getiren Kamu Yönetimi Araştırması (KAYA) projesi ile belli bir olgunluğa ulaşmıştır. Çeşitli plan ve programlarda olduğu gibi 2001-2005 dönemini kapsayan Sekizinci Plan kapsamında da yönetimde yeniden yapılanma ihtiyacı dile getirilmiş ve bu amaçla özel ihtisas komisyonlarınınca çalışmalar yapılmıştır.

Ancak, tüm bu çabalar çeşitli nedenlerle başarısız kalmış ve kamu yönetiminde arzu edilen kaliteye ulaşılamamıştır. Yapılan çeşitli araştırmalara, yayımlanan raporlara ve alınan kararlara karşılık, ülkemizin 1980 sonrası ekonomi alanında gerçekleştirdiği serbestleşmeyi ve değişimi kamu yönetimi alanında tam olarak başardığı söylenemez. Bugün yaşadığımız sorunların temelinde, bu kısmi değişimin doğurduğu uyum sorunları önemli bir yer tutmaktadır. 1990'lı yıllarda daha belirgin hale gelen kamuda yeniden yapılanma ihtiyacı ihmal edilmiş ve ülkemiz, bu alanda diğer ülkelerin gerçekleştirdikleri değişimin oldukça gerisine düşmüştür. Dünya genelinde yaşanan hızlı değişim ve özellikle ülkemizin son yıllarda yaşanan krizlerle sürdürülemez olduğu belirginleşen mevcut yönetim anlayışı ve yapısı dikkate alındığında, kamuda yeniden yapılanmanın vaktinin çoktan gelip geçtiği, bu alanda ihtiyacın da ötesinde bir gerekliliğin olduğu gözlenmektedir.

Bu genel çerçeve içinde hazırlanan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı yeni ve kapsamlı bir perspektif içinde kamu yönetiminde yeniden yapılanma sürecini başlatmak ve bu sürece rehberlik etmek üzere hazırlanmıştır. Kamu yönetimi zihniyetinde, yaklaşımında ve yöntemleri ile organizasyon yapısında köklü değişiklikler öngören tasarı; kapsamlı bir çerçeve ve uzun vadeli bir perspektif içinde, merkezî idare ve mahallî idarelerde iyi yönetim ilkelerini hayata geçirmeyi hedeflemektedir."

Tasarının genel gerekçesinde de belirtildiği gibi, kamuoyuna reform olarak sunulan bir tasarının mevcut mevzuatta yer alan hükümleri tekrar etmesi ve bu konuda yenilikler içermemesi çelişkili bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Tasarının 19 uncu maddesinde yapılan düzenlemenin mevcut haliyle kapsamaması gereken konuları kapsamadığı için eksiklikler içerdiği ve özensiz bir şekilde hazırlandığı görülmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 19 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki ikinci fıkranın eklenmesini arz ederim.

İkinci fıkra: "Anahizmet birimleri ayrı bir tüzelkişilik ve bütçeye sahip olabilir."

Sabri Varan
Gümüşhane

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?..

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Gerekçeyi mi okutalım?

HALUK İPEK (Ankara) - Gerekçe okunsun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Hizmetlerin etkinliğinin sağlanması amacıyla böyle bir düzenleme ihtiyacı duyulmuştur.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 19 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki ikinci fıkranın eklenmesini arz ederim.

İkinci fıkra: "Bakanlık anahizmet birimleri, taşra teşkilatını kaynakların yerinde kullanılması ve etkinlik açısından denetler."

İbrahim Köşdere
Çanakkale

İBRAHİM KÖŞDERE (Çanakkale) - Sayın Başkanım, önergeyi geri çekiyorum.

BAŞKAN - Önerge geri çekilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 19 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki ikinci fıkranın eklenmesini arz ederim.

İkinci fıkra: "Maliye, İçişleri ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarının bünyesinde merkez teşkilatı haricinde yetki ve görevler taşra teşkilatına devredilebilir."

İsmail Bilen
Manisa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Gerekçe mi okunsun?

HALUK İPEK (Ankara) - Gerekçe okunsun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Bu üç bakanlığın örgütlenmesindeki özel önem dolayısıyla taşra örgütlenmesi ayrıcalığı taşımaması amacını taşır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 19 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki ikinci fıkranın eklenmesini arz ederim.

İkinci fıkra: "Bakanlıklar gerekli gördüğünde görevlerin bir kısmını veya tamamını taşra teşkilatına devredebilir."

Kerim Özkul
Konya

KERİM ÖZKUL (Konya) - Sayın Başkan, önergeyi geri çekiyorum.

BAŞKAN - Önerge geri çekilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 19 uncu maddesinde geçen "getirilir" ibaresinin "getirilebilir" olarak değiştirilmesini arz ederim.

Erdoğan Özege
Niğde

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Gerekçe mi okunsun?

HALUK İPEK (Ankara) - Gerekçe okunsun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Merkez teşkilatına görevleri yerine getirmede rahatlık sağlamak amacıyla böyle bir düzenlemeye gidilme ihtiyacı duyulmuştur.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 19 uncu madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

III. – Y O K L A M A

BAŞKAN - Maddenin oylanmasından önce bir yoklama talebi vardır; şimdi, bu talebi yerine getireceğim.

Önce, yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okutup, salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim. Yeterli sayıda sayın üye salonda hazırsa, elektronik cihazla yoklama yapacağım.

Üyelerin isimlerini okutuyorum:

Haluk Koç?.. Burada.

Kemal Anadol?.. Burada.

Ali Topuz?.. Burada.

Ali Arslan?.. Burada.

İzzet Çetin?.. Burada.

Yılmaz Kaya?.. Burada.

Kemal Sağ?.. Burada.

Ali Cumhur Yaka?.. Burada.

Osman Özcan?.. Burada.

Abdulkadir Ateş?.. Burada.

Atilla Kart?.. Burada.

Mehmet Parlakyiğit?.. Burada.

Atilla Başoğlu?.. Burada.

Mehmet Yıldırım?.. Burada

Birgen Keleş?..

ATİLA EMEK (Antalya) - Tekabbül ediyorum.

BAŞKAN - Tekabbül ediyorsunuz.

Tuncay Ercenk?.. Burada.

Erdal Karademir?.. Burada.

Kemal Kılıçdaroğlu?.. Burada.

Oya Arası?.. Burada.

Ersoy Bulut?.. Burada.

Yoklama için 3 dakika süre veriyorum.

Adlarını okuttuğum sayın üyelerin, yoklama için elektronik cihaza girmemelerini rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

4.- Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı: 349) (Devam)

BAŞKAN - 19 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20 nci maddeyi okutuyorum:

Bakanlık danışma birimleri

MADDE 20.- Bakanlık merkez teşkilatında ihtiyaca göre aşağıdaki danışma birimleri kurulabilir:

- a) Strateji Geliştirme Başkanlığı.
- b) Hukuk Müşavirliği.
- c) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.

Gerekli görülen hallerde 33 üncü Maddede öngörülen esaslar dahilinde bakanlık müşavirliği kadrosu ihdas edilebilir.

Bağlı kuruluşların merkez teşkilatında ihtiyaca göre Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği ile Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği kurulabilir.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Yılmaz Kaya; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YILMAZ KAYA (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 20 nci maddesiyle ilgili, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, bu tasarının komisyonlarda görüşülmesi sırasında, büyük tartışmalar yaşanmış; ancak, bizim, hem yöntem hem de yasa tasarısının içeriği üzerine belirttiğimiz görüşler, yaptığımız haklı itirazlar, her zaman yapıldığı gibi, hiç dikkate alınmamış ve yine, çoğu kez yapıldığı gibi, İçtüzük, âdeta, katledilerek, ayaklar altına alınarak, komisyonlarda, görüşmeler, sadece AKP'li üyelerin katılımıyla tamamlanmış ve sonuçta, tasarı, bugün Meclis Genel Kuruluna getirilmiştir.

Sadece bizim görüşlerimiz ve karşı çıkışlarımız dikkate alınmamakla kalmamış, bir özel üniversite hariç, diğer tüm üniversitelerin, sendikaların, sivil toplum kuruluşlarının, baroların, barolar birliğinin, derneklerin hiçbirinin de, görüşleri ve karşı çıkışları dikkate alınmamıştır.

Bir komisyon başkanı düşünün ki, yasa tasarısı görüşülmekteyken, komisyon görüşmelerine son vermiş ve daha sonra, İçtüzük gereği, yeni bir toplantı saati ve yeri bildirip yeniden toplantı yapması gerekirken, sadece AKP'li komisyon üleriyle, bilinmeyen bir yerde, bilinmeyen bir zamanda gizlice komisyon toplantısı yapmış, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarihinde ilk kez korsan komisyon toplantısı düzenlenmiş ve o komisyondan geçen bu tasarı Meclis Genel Kuruluna getirilmiştir.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - İlk defa da, bir komisyon bir grup tarafından basılmış!..

YILMAZ KAYA (Devamla) - Böyle yapmaya devam ederseniz, çok basılır daha.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - "Basılmış!.." Tamam!..

YILMAZ KAYA (Devamla) - Bir komisyon başkanı düşünün ki, bu korsan toplantı yerini bulup komisyona katılan partimizin komisyon üyesi Kırklareli Milletvekili Sayın Mehmet Siyam Kesimoğlu'nun komisyonda yaptığı itirazları hiç dikkate almamış ve bunları tutanaklara geçirtmemiştir.

İşte, İçişleri Komisyonundan bu şekilde, tamamen usulsüz, İçtüzüğe aykırı, hukuk ihlalleriyle dolu bir görüşme sürecinden sonra geçen söz konusu yasa tasarısı, daha sonra Plan ve Bütçe Komisyonundan geçerek benim de üyesi bulunduğum Anayasa Komisyonuna gelmiştir. Anayasa Komisyonunda yapılan görüşmelerde Hükümeti temsilen bulunan Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Ali Şahin tasarımı savunarak, komisyon raporunda da yer alan görüşlerinde, tasarının uzun sürede hazırlandığını belirtmiştir.

Değerli arkadaşlar, tek başına uzun zaman kavramı o kadar subjektif bir kavramdır ki, bir kişinin uzun bulduğu bir süreyi başka bir kişi kısa bulabilir. Örneğin, bir saat otobüs bekleyen bir kişi çok uzun zaman beklemiş olabilir; ancak, üç dört yaşında okumayı öğrenen bir çocuk kısa

zamanda okumayı öğrenmiş sayılabilir; ama, devletin önemli birimlerinde ve devlet yapısında köklü değişiklikler yapma iddiasıyla hazırlanan bu tasarı, inanın ki, uzun zamanda hazırlanmamıştır; aksine, çok kısa bir zamanda, gerekli hazırlık yapılmadan, âdeta paldır küldür hazırlanmış ve önümüze getirilmiştir.

Bu tür köklü değişiklikler yapma iddiasıyla hazırlanan yasalar, Avrupa ülkelerinde, yıllarca tartışılıp ilgili birimlerle tam bir mutabakat sağlanmasıyla ve ayrıca uygulanmaya başlanması halinde yaratması muhtemel sakinca ve aksaklıklar, doğuracağı olumsuz sonuçlar dahi düşünülerek hazırlanmaktadır; yani, bu ülkelerde, bu süreç dört-beş yılı bulmaktadır. Oysa, bu yasa tasarısı, Sayın Bakanın hem komisyonlarda hem de birçok yerde belirttiği gibi uzun sürede hazırlanmış bir yasa değildir.

Yine, komisyon raporunda yer alan bir iddia -ki, bu, bence sadece bir iddiadır- siyasi partilerin, sivil toplum örgütlerinin, üniversitelerin, kısaca, her kesimin önerilerinden yararlanıldığıdır. Şimdi, ben, Sayın Bakana soruyorum; bir üniversite dışında hangi üniversiteden öneri aldınız da, o önerileri değerlendirdiniz? Hangi sivil toplum örgütünün görüşlerini değerlendirdiniz? Hangi siyasi partilerin katkılarından faydalandınız? Sayın Bakan, biraz önce, bununla ilgili sorulan soruya da ısrarla cevap vermekten kaçınmıştır; tahmin ediyorum devlet sırrı değildir, herhalde, bu soruya maddenin görüşülmesinin bitiminden sonra cevap verecektir. Katılımdan şunu anlıyorsanız bir diyeceğimiz yoktur: Siyasi partiler, sivil toplum örgütleri, üniversiteler, sendikalar ve diğer kuruluşlar, size bu yasanın kötü bir yasa olduğunu, uygulanmasının büyük sakinca olacağını, devletin üniter yapısı konusunda zararları olacağını, sosyal devlet anlayışına son verdiğini, kamu hizmetlerinden yararlanmada vatandaş kavramını ortadan kaldırıp müşteri kavramını esas aldığını, bütün bunlara rağmen kamu yönetimini de kolaylaştırmadığını söylemelerine rağmen "en iyisini biz biliriz" mantığıyla bildiğinizi okuyarak gelen bu itirazları hiç dikkate almadan, bu görüş ve itirazların tam tersini yapmanıza rağmen, bunu katılımcılık sayıyorsanız bir diyeceğimiz yoktur. Sizin katılımcılık anlayışımız bu mudur?

Değerli arkadaşlar, sizin, görüşlerini aldığımızı söylediğiniz üniversitelerden, sendikalardan, barolardan, sivil toplum örgütlerinden bize her gün yüzlerce yazı gelmektedir ve bu tasarıya itirazları içeren bu yazılarda, bu tasarinin yasallaşmaması gerektiği belirtilmekte ve engel olmamız istenmektedir. Kısacası, bu tasarı bir katılım sonucu ve mutabakatla hazırlanmış bir tasarı değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, tasarinin gerekçesinde yer alan ve Anayasa Komisyonunda Sayın Bakanın hararetle savunduğu ve tasarinin yasallaşması halinde gerçekleşeceği iddia edilen merkezde toplanan görev, yetki ve sorumlulukların belli bir bölümünün mahalli idarelere aktarılması sonucu, vatandaşın kendisine en yakın noktadan hizmet alabileceğini, vatandaşın aldığı hizmetin kalitesinin yükseleceğini ve rahat etmesinin gerçekleşeceğini düşünmekse, en iyimser tabirle, tam bir hayalperestliktir.

Değerli arkadaşlar, mahalli idarelere devrettiğiniz bazı yetki, görev ve sorumluluklarla birlikte onlara bazı doğüstü güçler ya da sihirli değnek de mi devrediyorsunuz?! Yerel yönetimlere yüzde 5 daha fazla kaynak aktaracaksınız ve vatandaşın en yakın noktadan, daha kaliteli hizmet almasını ve rahat etmesini sağlayacaksınız; buna siz inanıyor musunuz?! Bunu bir yana bıraktık, yetki, görev ve sorumluluk devrettiğiniz yerel yönetimler, bu yapılacağını hayal ettiğiniz şeyleri yapmadığında ne yapacaksınız? Bu yasayla, her türlü denetim makamını devre dışı bıraktığımız için, sorumluluk verdiğiniz bu birimleri nasıl denetleyeceksiniz? Bu yasa tasarısıyla Sayıştay'ı bile zafiyete uğrattığımızın farkında değil misiniz? Sayıştayın bile denetim yetkisinin öze devrinin bu yasayla mümkün olduğunu bilmiyor musunuz? Yetki, görev ve sorumluluk verilen bu birim, bu yetkisini doğru olarak kullanmadığı takdirde görevlerini yerine getirmede ve sorumlu davranmadığında onu bunlara zorlamak için bir müeyyide uygulayamıyorsanız, vatandaşın daha kaliteli hizmet alabileceğini düşünmek nasıl mümkün olabilmektedir? Yani, siz böyle düşünüyorsunuz diye, vatandaş çocuğunu okula kaydettirirken artık ondan para istenmeyecek mi? Sağlık hizmetleri aldığında bir ücret ödemeyecek mi?

Değerli arkadaşlar, vatandaş kamudan hizmet bekler; bunun merkezî idare veya yerel idare tarafından verilmiş olması onun için hiç önemli değildir. Kısacası, bu tasarının, vatandaşın daha kaliteli ve kendisine en yakın noktadan hizmet alacağı iddiası da doğru olmayıp, ayrıca, mümkün görünmemektedir.

Değerli arkadaşlar, bu tasarının hazırlanmasının asıl gerekçelerinden biri de, merkezî idareyi parçalayarak, onu yok ederek, ortadan kaldırarak, kamu çalışanlarını tasfiye etme düşüncesidir. Bu sayede, kamu çalışanları tamamen tasfiye edilecek ve onların güvenceleri de ortadan kaldırılacaktır; ama, bununla da kalınmayacak, aynı anda, ihdas edilen yeni kadro ve birimlerle, hem yerelde kadrolaşma yoluna gidilecek hem de üst düzey kamu görevlileri siyasallaştırılacaktır. Bu yasa tasarısı, bu anlamda çok büyük olanaklar sağlamak ve dolayısıyla, çok büyük sakıncalar taşımaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı adıyla görüşmekte olduğumuz bu yasa tasarısında dikkati çeken ve ilk kez tanık olduğumuz bir husus da, tasarının adında bulunan "temel yasa" ibaresidir. Bu "temel yasa" ibaresinin, kaldırılmış olmasına rağmen... Bilindiği üzere, hukuk sistemimizde temel yasa, Anayasadır. Kanunlar hiyerarşisine göre de, Anayasadan sonra gelen hukuksal düzenlemeler, yasalardır. Şimdi, bu temel yasa ara kademesi, nereden, kimden ve neye dayanılarak icat edilmiştir? Bu tasarının ne denli gayri ciddi bir tasarı olduğu da bu şekilde yapılan düzenlemeden anlaşılmaktadır. Yoksa, bunun bilinmesine rağmen, üniter yapıda olmayan ve federatif yapıda yer alan temel yasa çıkarma hazırlığıyla, üniter yapının zafiyete uğratılması mı amaçlanmaktadır?.. Yasa tasarısının mimarı olan ve görüşleri tasarının gerekçesini oluşturan Ömer Dinçer'in ileri sürdüğü görüşlerden olan, Türkiye Cumhuriyetinin başlangıçta ortaya koyduğu bütün temel ilkelerin laiklik, cumhuriyet ve milliyetçilik gibi birçok temel ilkenin yerini daha çok katılımçı, daha ademimerkezîyetçi, daha Müslüman bir yapıya devretmesi zorunluluğu ve artık bunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kaya.

YILMAZ KAYA (Devamla) - ...zamanının geldiği düşüncesi mi hayata geçirilmek istenmektedir?! Savunduğu görüşler cumhuriyete, laikliğe, milliyetçiliğe apaçık karşı olan ve daha önce bazı ülkelerde tesis edilen veya edilmek istenen İslamî yönetim biçimlerinden ders çıkarılması ve hataların tekrar edilmemesi gerektiğini belirten ve halen de bu görüşleri savunmakta ısrar eden Başbakanlık Müsteşarı Ömer Dinçer'in hazırladığı bu tasarıyla, bütün tepkilere, karşı çıkmalara rağmen yasalastırmaya çalışmanın ne gibi bir nedeni olabilir acaba?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hem yasa tasarısının taşıdığı ruh ve hukuk sistemimizde yeri olmayan bir düzenleme biçiminde olması hem de Anayasamızdaki sosyal devlet ilkesini bertaraf etmesi, "vatandaş" kavramı yerine "müşteri" kavramını esas alması, "kamu yararı" yerine "hizmet satışı" esasını getirmesi, karşılıksız hizmet yerine kâr amacı gütmesi, merkezî idareyi parçalayıp, yerine denetim dışı ve müeyyidesiz yetki, görev ve sorumluluk vermesi, özelleştirmeye olanak vermesi nedeniyle birçok hükmünün Anayasaya aykırı olduğu tartışılmaz olan bu tasarının Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edileceği belli değil midir!

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yukarıda izah ettiğimiz üzere, katılımçılıkla, şeffaflıkla, sosyal devlet ilkesiyle alakası olmayan ve Anayasaya apaçık aykırı olduğu belli olan, tasfiyeye yönelik çalışmaları içeren müeyyidesiz ve denetim dışı yetki, görev ve sorumluluğu yerele devrettiğinden, bu yasa tasarısına Grubumuz olarak karşı çıkmaktayız ve olumsuz oy kullanacağız.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Madde üzerinde şahsı adına söz isteyen, Konya Milletvekili Sayın Orhan Erdem; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 20 nci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Benden önce söz alan değerli CHP milletvekilimizi dinledim, maddeyle ilgili hiçbir şey söylemedi. Sanki, kanun tasarısının tümü üzerinde söz almış gibi, yine aynı şeyleri tekrarladi.

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Sen söyle! Grup adına konuş istersen...

BAŞKAN - Sayın Erdem, siz madde üzerinde konuşur musunuz.

ORHAN ERDEM (Devamla) - Ben konuşacağım; ama, Grubumuz ve Partimiz hakkında söylediği ithamları da düzeltmek durumundayız.

FERAMUS ŞAHİN (Tokat) - Bunu grup başkanvekiliniz düzeltir, sen işine bak!

HASAN ÖREN (Manisa) - 2 dakika geçti...

ORHAN ERDEM (Devamla) - "Cumhuriyet tarihinde ilk defa..."

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Sen cumhuriyet tarihini nereden biliyorsun?!

ORHAN ERDEM (Devamla) - "...bir komisyon toplantısı..."

ATİLA EMEK (Antalya) - Son görevini yapıyorsun...

ORHAN ERDEM (Devamla) - "... korsan toplantı şeklinde yapıldı" diye bir ifade kullanıyor. (CHP sıralarından "doğru, doğru" sesleri)

Cumhuriyet tarihinde ilk defa bir muhalefet partisi komisyon basıyordu. Bunu da herhalde ilk defa yaşıyorduk. (AK Parti sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürtlütler)

ALİ TOPUZ (İstanbul) - Ne demek basmak?!

ORHAN ERDEM (Devamla) - Biz oraya gittiğimizde komisyon üyesi arkadaşlar oturacak yer bulamamıştı ve bu arkadaşlar, gerekli çalışmaların yapılması için Başkana yer vermeleri talebinde bulunurken, hiç alakası olmayan arkadaşlar orada bulunuyordu.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - İçtüzüğü oku!

HASAN ÖREN (Manisa) - Sen madde üzerinde konuşuyorsun; bravo!

ORHAN ERDEM (Devamla) - Bunları söylemek gerekiyor; yanlış yönlendirmemek lazım.

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Her milletvekilinin komisyona katılma hakkı var.

ORHAN ERDEM (Devamla) - Ben fazla gerginlik yaratmak istemiyorum, maddeye geçiyorum.

YILMAZ KAYA (İzmir) - İçtüzükten haberin yok senin, ahkâm kesiyorsun!..

ORHAN ERDEM (Devamla) - Siz tekrar söz alır, konuşursunuz.

Değerli Grup Başkanvekiliniz yerinden laf atanlara ne güzel bir cevap veriyor "Başkanım, söz verin" diyor. Başkanım, söz istiyor arkadaş!..

Değerli arkadaşlar, 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş, Görev ve Esasları Hakkında Kanun tüm bakanlıkların danışma ve denetim birimlerini belirlemiştir. Bu kanuna göre, danışma ve denetim birimleri, teftiş kurulu başkanlığı, hukuk müşavirliği, basın ve halkla ilişkiler müşavirliği ve bakanlık müşavirlikleri şeklinde oluşturulmuştur. 20 nci maddeyle danışma birimleri tanımlanmış olup denetim birimleri ayrı bölümde değerlendirilmiştir. 20 nci maddede danışma birimleri, strateji geliştirme başkanlığı, hukuk müşavirliği, basın ve halkla ilişkiler müşavirliği birimlerinden oluşturulmuştur.

Kalkınma, ancak, ar-ge ve planlama sayesinde olur. Danışma birimlerinde daha önce var olan APK başkanlıklarının asıl görevleri, bakanlığa, hükümet programı, kalkınma plan ve programları, Bakanlar Kurulu kararları ve millî güvenlik siyaseti çerçevesinde verilen emir ve görevlerin yerine getirilmesi için çalışma esaslarını tespit etmek, bu esaslara uygun olarak bakanlığın anahizmet politika ve planlarının hazırlanmasına yardımcı olmak, uzun vadeli planlarla kalkınma planlarında ve yıllık programlarda öncelikle yer alması gerekli görülen hizmet ve tedbirlerin ve bunlarla ilgili

temel politikaların ilmi araştırma esaslarına göre tespitini sağlamaktır; ancak, siyasi nedenlerle, APK başkanlıkları, asıl görevlerini yerine getirmekten bir hayli uzaklaştırılmıştır; gerekli tercih ve öncelikleri ortaya koyamamakta, geleceğe dair vizyon ve hedefleri formüle edememektedir.

Sonuç olarak, değişimi yönetmek yerine değişime maruz kalmayla sonuçlanan bir süreç yaşanmaktadır. Bu nedenle, APK başkanlığı yeniden teşkil edilerek, strateji geliştirme başkanlığına dönüştürülmüştür. Strateji geliştirme başkanlığı, kamu kurum ve kuruluşlarının orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini ve bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını planlayacak, ayrıca, stratejik planların hazırlanması sonucunda ulusal plan ve stratejiler çerçevesinde oluşacak olan projeleri başarıyla ortaya koyacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Erdem.

ORHAN ERDEM (Devamla) - Burada temel amacımız, bu yapıların ve birimlerin isimlerini değiştirmek değil, tam aksine, ifade edildiği gibi, strateji üreten, geliştiren yapıları birbirine bağlayarak bir yeknesaklık oluşturmaktır. Kamu yönetiminde stratejik yönetim ile stratejik planlama anlayışına geçilmesi düşünülen önümüzdeki dönemde, strateji geliştirme başkanlığına çok önemli görevler düşecektir; âdeta, bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının beyni olacak bu birimler, stratejik plana uygun şekilde yıllık amaç ve hedeflerle, bunlara uygun olarak bütçeyi hazırlayacaktır. Ayrıca, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunuyla getirilen içdenetimlik hizmetlerinin daha iyi yerine getirilmesi için de gerekli altyapı, bu başkanlık tarafından yerine getirilecektir.

Değerli milletvekilleri, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kamu yönetimine yeni bir ivme kazandıracığına ve halkın problemlerini daha kısa sürede ve daha az maliyetle çözüme kavuşturacağına inanıyor; bu çalışmada emeği geçen tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Erdem.

Madde üzerinde, şahsı adına söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Kemal Sağ; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

KEMAL SAĞ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 20 nci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Maddede, bakanlık danışma birimlerinin yapılandırılması tanımlanıyor. Buna göre, strateji geliştirme başkanlığı, hukuk müşavirliği, basın ve halkla ilişkiler müşavirliği gibi birimlerin, bakanlık merkez teşkilatında ihtiyaca göre oluşturulacağı öngörülmüyor.

Aslında, üniter devlet yapısının terk edilme eğilimini yansıtan bir yasa tasarısının maddeleri üzerinde konuşmak veya eleştiri yapmak gereksizdir diye düşünüyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin benden önceki konuşmacılarını dikkatle dinleyen bir insan, bu yasanın ülkeyi nereye götürmek istediğini, zaten, kolayca anlayabilir.

Kamu yönetimine çağdaş bir anlayış getirme iddiasındaki iktidar, çağdaşıktan belirsizliği anlıyorsa, söylenecek birkaç sözümüz var.

Çağımız iletişim çağıdır, saydamlık çağıdır; hele hele, daha demokratik olma iddiasıyla yola çıkıyorsanız, gerçekten ne yapmak istediğinizi topluma açıklamak zorundasınız.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elazığ) - Toplum bizi anlıyor; siz anlıyor musunuz?!

KEMAL SAĞ (Devamla) - Kaldı ki, Meclisi oluşturan siyasi iradelerden değişime destek istiyorsanız, mantık ve amacınızı açıkça ortaya koymak durumundasınız. Ne yazık ki, Genel Kurulumuza sunulan tasarıyla ne yapılmak istendiği, bir bakıma, kamuoyundan gizlenmektedir. Burada yasa yapılıyor, burada adına reform denilen yeni bir yapılanma tartışılıyor; ama, ortada net bir fotoğraf yok; bakınca, "işte bu, o fotoğraf" denilecek bir tanımlama yok ortada.

Kamu yönetiminin yeniden yapılandırılmasını öngören bu tasarıda neyin ne olduğunu anlamak için müneccim olmak bile yetmez; zaten, belirsizlikler içerisinde Genel Kurula getirilen bu tasarıdaki tanımların netleşmesi ve anlaşılır hale gelebilmesi için birkaç yasa daha yapılması gerektiğini siz de belirtiyorsunuz. Oysa, içinde bulunduğumuz bilgi ve iletişim çağında, zaman o kadar hızlı geçiyor ve o kadar değerli ki, insanoğlu, verimi artırmak için az zamanda çok şey yapmanın yollarını aramaktadır. Biz ise, karmaşık, ne olduğu anlaşılmayan tanımlarla hizmet üretmeye çalışıyoruz, hem de yeniden yapılanma iddiasıyla ortaya çıkarak. Bu yeniden yapılanma iddiası, biraz şüphe uyandırıyor zihinlerde. Önce resmin flusunu gösterip sonra aslına geçmek varken, dahası çok şey yapıyormuş abartısını öne çıkarmak varken, gerçeğe yüzleşmek bilgi ve birikim ister. Bu bilgi ve birikim, Cumhuriyet Halk Partisinde var. Bu nedenle, ülkemiz ve halkımızın yüce menfaatlarını ilgilendiren her konuda görüşlerimizi belirtip, İktidar Partisini olumlu adımlarda destekliyor, olumsuz adımlarda, hem eleştirilerimizi hem de önerilerimizi belirterek iktidarı uyarıyoruz; ancak, ne var ki, iktidar, bilgi ve birikimlerini bizden daha farklı kaynaklara, örneğin, Sayın Ömer Dinçer ve benzerlerinin bilgi ve tecrübelerine dayandırdığı için, tabiiyle, varılan sonuçlar da farklı oluyor.

İktidar, yapmak istediğini açıkça dillendirmeli, kamuoyunun bilgisine sunmalıdır; eğer, halkın ihtiyaçları doğrultusunda yeni bir düzenlemeye gidiliyorsa, kamuoyundan gelen, sivil toplum örgütlerinden gelen eleştiriler dikkate alınmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Sağ.

KEMAL SAĞ (Devamla) - Ama, görünen o ki, İktidar Partisi AKP, kurulduğu günden beri dilinden düşürmediği sivil toplum örgütlerinin feryadını, iktidar olduğundan beri, nedense, duymazdan geliyor. Demokrasilerin yapıtaşlarını oluşturan sivil toplum örgütleri ve onların düşünceleri, hiçbir demokratik toplumda böylesine yok sayılmamıştır. Onları yok sayanlar, unutmayın ki, tarihte yerlerini almışlardır.

Sözlerimi tamamlarken, siz değerli AKP'li dostlarıma birkaç soru yöneltmek istiyorum.

1- Yeni düzenlemeyi iktidarın parmak çokluğuyla Meclisten geçirip, sözde reformunuzu gerçekleştirdikten sonra, kamu kadrolarını da yenileyecek misiniz?

2- Bu sözde reform sonucunda işinden olacak, yaşamının büyük bölümünü devlete hizmetle geçiren nice deneyimli insanı nerede istihdam edeceksiniz?

3- Son zamanlarda su yüzüne çıktığı gibi, kendinize yakın kadrolara, yine, öncelik mi vereceksiniz?..

4 üncü ve son sorum: Yoksa, reform, sizin lügatinizde, devletin yapısını ve kadrolarını değiştirme yöntemi olarak mı tanımlanıyor?.

İktidar Partisinin sayın mensupları, lütfen, devletimizin temel yapıtaşlarıyla oynamayın, bu devletin temelini sarsmayın, bu devlet yıkılırsa, unutmayın ki, altında hepimiz kalırız.

Sizleri bir kez daha bu konuda düşünmeye, sağduyulu olmaya ve bu yasa tasarısını geri çekmeye davet ediyor, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Sağ.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde, İçtüzüğün 72 nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır; önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısıyla "kamuda ilk kez bütün kamu kurumlarının uyması gereken temel ilkelerin bir bütün olarak ortaya konulduğu, kamuda katılım-cılık, şeffaflık, hesap verebilirlik, etkililik, hizmetlerin sonucuna odaklılık, insan haklarına saygı, bürokratik işlemlerde ve mevzuatta sadelik, bilgi teknolojilerinden yararlanma vb. ilkelerin uy-

gulanabilir hale getirildiği teşkilat yapıları, yatay organizasyon ve yetki devri esaslı uyarınca yeni ve etkin bir çerçeveye kavuşturulmakta olduğu, bakanlıklar ve kuruluşlar arasındaki görev dağılımı netleştirilerek mükerrerliklerin önlenmesinin öngörüldüğü, gereksiz hale gelmiş kuruluşların veya işlevlerin tasfiyesi veya uygun birimlere devri gündeme getirildiği, merkezî idare ile mahallî idareler arasında yetki ve görev paylaşımı netleştirilerek, merkezî idarenin stratejik düzeyde etkinliği artırılırken, mahallî idarelerin operasyonel düzeyde esneklikleri ve kaynaklarının genişletildiği, devletin aslî hizmetleri dışında bakanlıkların taşra teşkilatının ortadan kaldırılarak yerel ve yerinden yönetim birimlerinin güçlendirildiği, kamuda stratejik yönetim anlayışının benimsendiği ve kaynak tahsisi mekanizmalarıyla ilişkisinin kurulduğu, denetim sistemi performans esaslı ve içdenetim boyutunun güçlendirilmiş hale getirildiği, halk denetçisi (ombudsman) mekanizması dahil olmak üzere kamu denetiminin güçlendirildiği, bu kapsamda merkezî idarenin görev ve fonksiyonlarının belirlendiği, mahallî müşterek nitelikli görev ve hizmetlerin mahallî idarelere bırakıldığı, yine bu kapsamda merkezî birimlerin strateji geliştirme, genel koordinasyon ve yönlendirme kapasitesi artırılırken, mahallî idarelerin inisiyatif kullandırma ve operasyonel esnekliğinin vurgulandığı, değişen koşulların gerektirdiği farklılaşma ihtiyacını giderecek esneklikler verilirken bütünlük içinde uyumlu çalışmanın gerektirdiği minimum genel standart birliğinin de bulunduğu, etkililik ve ekonomiklik ilkelerinden vazgeçmeden, mahallî ihtiyaçların yerel düzeyde karşılanması ilkesinden hareket edildiği, ayrıca Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısında kamu yönetiminde bütünlük ilkesinin korunmasına, merkezî yapılar ile mahallî idareler arasında tamamlayıcı bir anlayışla, işbirliği ile koordinasyona azamî önem verildiği, yine idarî usul, saydamlık ve vatandaşın bilgi edinme hakkı, e-dönüşüm Türkiye projesi ve e-devlet bürokrasinin azaltılması ve basitleştirilmesi, vatandaş memnuniyetinin ölçülmesi, performans sistemine ve ödüllendirmeye geçiş, kamuda etik kuralların gözden geçirilmesi gibi birçok alanda yapılacak düzenlemelerle bu kanunda öngörülen çağdaş yönetim anlayışının hayata geçirileceği" genel gerekçede belirtilmiş ise de, tasarı kamuoyunda, sivil toplum kuruluşlarında yeteri kadar tartışılmadığı için, aceleyle yapılacak bir düzenlemeyle, uygulamada büyük sorunlarla karşılaşılacak, kamu yönetiminde arzu edilen kaliteye ulaşamayacak ve tasarımın genel gerekçesinde ve madde gerekçesinde belirtilen hedeflere de erişilemeyecektir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının yasalaşmasıyla kamu hizmetlerinin yerinden yönetimle daha etkin olarak sunulacağı söylenmektedir. Oysa sorun, bu hizmetleri merkezî kamu yönetiminin mi yoksa yerel yönetimlerin mi sunacağından önce, devletin bu hizmetleri sunmayı temel görev sayıp saymadığıdır, bu hizmetler için yeterli ödenek ayırıp ayırmadığıdır. Yeni düzenlemenin böyle bir meselesi yoktur; daha doğrusu, kamu hizmeti sunma sorumluluğu merkezî yönetimin üzerinden atılmaya çalışılmaktadır.

Üstelik, kamu hizmeti üretimi sadece yerele aktarılmamakta, yerel yönetimler aracılığıyla bir bölümü piyasaya, özel üretime aktarılmakta, "vatandaş" kavramı yerine "müşteri" kavramı getirilmektedir.

Bütün bu nedenlerle, maddenin görüşülmesine devam edilerek konunun daha çok aydınlığa ve açıklığa kavuşmasında sayısız ve sınırsız yarar bulunduğu inandığımız için, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 72 nci maddesi uyarınca, görüşülmekte olan maddeyle ilgili görüşmelerin devam etmesine karar verilmesi için bu önerge verilmiştir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının görüşülmekte olan 20 nci maddesiyle ilgili görüşmelerin, İçtüzüğü'nün 72 nci maddesi uyarınca devam etmesine karar verilmesini arz ederiz.

Haluk Koç	V. Haşım Oral	Halil Tiryaki
Samsun	Denizli	Kırıkkale
Feramus Şahin		Enis Tütüncü
Tokat		Tekirdağ

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Arayacağım Sayın Anadol.

Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Karar yetersayısı vardır; önerge kabul edilmemiştir.

Madde üzerinde, 10 dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılacaktır. Soru sorma süresi 5 dakikadır.

Buyurun Sayın Oral.

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Sayın Bakanım, ben, önce, sizin bize sorduğunuz bir sorudan yola çıkarak soru sormak istiyorum. Dediniz ki, Cumhuriyet Halk Partililer, cumhuriyetin seksen yılda tam olarak yerleşmediğinden, bu ulusun ulus bilincine ulaşmadığından mı yakınıyor, böyle bir tereddütleri mi var?.. Evet, Sayın Bakanım, bizim böyle tereddütlerimiz var. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde Şevki Yılmazlar var..

AHMET IŞIK (Konya) - Şevki Yılmaz'la ne alakası var?!

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Türkiye Cumhuriyetinin içinde, şu anda da, Türkiye'yi terk etmiş olan yerel yöneticiler var. Yine, Türkiye'de, Türk Bayrağı yerine başka örgütlerin bayraklarını yerel yönetimlerinde kullanan yerel yöneticiler var. Türkiye'de Atatürk'ün resminden rahatsız olan milletvekilleri var. Daha sayabileceğim bir sürü sebep var. Sizin bunu anlamanız, sizin, gerçekten, bir bakan olarak bunun sorumluluğunu taşımanız lazım. Onun için, bu konudaki hassasiyetimizi sizinle paylaşıyoruz ve hemen soruma geçiyorum.

Bu ilgili yasa tasarısında danışma birimi olan strateji geliştirme başkanlığı oluşturulması, iyi yönetim, özel işletme mantığı, işletmeye uygun insan arayışı ve işletmenin verimliliği için ise, yani, özel sektör gibi kâr-zarar hesabı yaparsa -ki, başka normatif ölçü aranamaz- kamu personelinin, cumhuriyetin temel hedefleri doğrultusunda eğitilmeleri ve gerekliliği yerine bunun piyasa argümanlarıyla belirlenmesi, yani, bu işin strateji araştırma geliştirme merkezleri eliyle yapılması, sosyal devletle ne kadar bağdaşır, bunu sizden öğrenmek istiyorum.

Saygıyla.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Oral.

Buyurun Sayın Kılıçdaroğlu.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, aracılığınızla, Sayın Bakana üç soru yöneltmek istiyorum.

Sayın Bakanım, Türkiye Cumhuriyetinde binlerce sivil toplum örgütü var. Acaba, bu tasarımı, tümüyle destekleyen üç sivil toplum örgütünün ismini verebilir misiniz? Bir kez sordum, yanıt vermediniz, ikinci kez soruyorum bunu.

Temmuz 2003'te bu taslak hazırlanırken, teftiş kurulları güçlendirilerek taslağa konulmuştu. Başbakanlık Müsteşarı Ömer Dinçer, Eyüp 2. Ağır Ceza Mahkemesinde, Ağustos 2003'te, müfettiş raporlarına dayanılarak yargılandıktan sonra, Eylül 2003'te, bu taslakla teftiş kurullarını kaldırdınız. Bunun temel gerekçesi bu olay mı?

Kürstüye çıkan AKP milletvekilleri, sürekli olarak şunu söylüyorlar: "Bu tasarıda bir tek madde gösterin ki, Anayasaya aykırı olsun. Devamlı soruyoruz, siz, hiçbir madde göstermiyorsunuz." Şimdi söylüyorum: Tasarının, 3 üncü maddesinin (c) bendi, 4 üncü maddesi, 5 inci maddesinin (d), (e) ve (f) bentleri, 7 nci maddesi, 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 11 inci maddesi, tasarıya ekli (II) sayılı cetvel, 42 nci madde, 43 üncü maddenin üçüncü fıkrası. Bu düşüncelere katılıyor musunuz?

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kılıçdaroğlu.

Buyurun Sayın Karademir.

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gerçi, sorularımı soruyorum; ama, Sayın Bakanımızdan bir türlü cevap alamıyorum. Bu tasarıyla ilgili, bizim sorularımız, katkı koyma açısından. Tereddütlerimizi dile getirmek istiyoruz, kamuoyuyla paylaşmak istiyoruz; ama, Bakanımız, ne yazık ki, cevap vermiyor.

Ben, yine, Bakanıma iki soru sormak istiyorum.

Tarım hizmetleri, merkezî planlamaya dayalı, havza bazında çalışma gerektiren, özel uzmanlık bilgisine gereksinim gösteren hizmetlerdendir. Devletin, tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması gibi görevleri bulunmaktadır. Bu anlamda, tarımsal hizmetlerin yerel yönetimlere devredilmesi, Anayasanın tarım ve hayvancılığa ilişkin 44 ve 45 inci maddelerine aykırı değil midir?

İkinci sorumu soruyorum. Bu tasarının, halkımızın ve ülkemizin çıkarlarını gözardı eden, yeraltı kaynaklarımızı yabancı tekelere açan, tarım topraklarımızın, mera alanlarımızın, ormanlarımızın, millî parklarımızın, tabiat parklarımızın, SİT alanlarımızın, ağaçlandırma alanlarımızın, kıyılarımızın, su havzalarımızın, turizm gelişim ve koruma bölgelerimizin talanının önünü açan düzenlemeler içerdiği düşünülebilir mi? Bu anlamda, tasarı, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının birçok maddesine de aykırılık göstermekte midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Karademir.

Buyurun Sayın Kart.

ATILLA KART (Konya) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Efendim, idarî vesayetle ilgili sorularıma cevap alınmadığını tekrar ifade etmek istiyorum; bu konudaki soru haklarımı saklı tutuyorum.

Bunun dışında, şunu sormak istiyorum: Anayasanın 42 nci maddesi eğitim ve öğrenim hakkını, 48 inci maddesi çalışma ve sözleşme hürriyetini, 51 inci maddesi ise sendika kurma hakkını düzenlemiştir. Bilindiği gibi, bu hakların tamamı, temel ve vazgeçilmez insan hakları kapsamında olan haklardır. Kamu yönetimi, varlıklı-yoksul ayırımı yapmadan, toplumun tüm kesimlerine bu hizmetleri götürmekle sorumludur. Anayasanın diğer ilgili maddeleri bir tarafa, kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi halinde, yukarıda sözü edilen Anayasa maddelerinden kaynaklanan görev ve sorumluluklar, yani, sosyal devlet vasfı uygulaması nasıl yerine getirilecektir? Bunun açıklanmasını istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kart.

Soru sorma süresi tamamlanmıştır.

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Önce, Sayın Oral'ın sorusundan başlamak istiyorum. Ben, konuşmam esnasında, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ilkeleriyle birlikte seksen yılı geride bıraktığını, son derece güçlü olduğunu, bu nedenle, cumhuriyetin tehlikede olduğu şeklindeki birtakım iddiaların cumhuriyete inancı olumsuz etkilediğini ifade etmişim. Sayın Oral birtakım isimler verdi; bunların, konuşmaları sebebiyle yargılandıklarını, haklarında dava açıldığını ve yurtdışına kaçtıklarını ifade etti. "Bunlar cumhuriyet için bir tehlike değil midir" dedi.

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Hatta, kınama cezası aldılar.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Birkaç konuşmanın, içeriğine asla katılmadığımız birtakım beyanların Türkiye Cumhuriyeti Devletini sarsabileceği ve yıkabileceği kanaatinde değilim; çünkü, Türkiye Cumhuriyeti Devleti ilelebet yaşayacak kadar güçlüdür ve Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ilkeleriyle birlikte sahibi de Türk Milletidir. (AK Parti sıralarından alkışlar) O bakımdan, hiçbir endişe duymuyoruz.

Sayın Kılıçdaroğlu ile Sayın Karademir'in soruları birbiriyle örtüşüyor. "Bu tasarı hazırlanırken kimlerden destek aldınız, size destek veren üç kurum sayabilir misiniz" diye soru yönelttiler. Bizim bu konuda hazırlamış olduğumuz, içerisinde tasarrufların ve gerekçelerinin bulunduğu kitapçığın iç sayfasında da yazılı olduğu gibi, biz, bu konudaki ilk çalışmamızı Ankara'da, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Başkanlığında yaptık. Ankara'daki üniversitelerimizin kamu hukuku alanında uzman öğretim üyeleri katıldılar. Bir gün yapıldı; buraya yarım gün ben de katıldım.

ALİ TOPUZ (İstanbul) - Üniversite, üniversite!

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Oroya katılan üniversitelerimizin ilgili kürsülerinin yetkilileri, saygıdeğer hocalarımız bu tasarıyla ilgili öneriler getirdiler, eleştiriler getirdiler. Biz de, bu önerileri ve eleştirileri tespit ettik, çalışmalarımızda değerlendirdik.

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Hangi üniversiteler?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Ayrıca, İstanbul'da Bilgi Üniversitesinde, yine aynı nitelikte çalışma yapıldı; İstanbul'da ve çevresindeki üniversitelerimizin kamu yönetimi alanında uzman öğretim üyeleri katıldılar; onların da görüşlerini...

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - Olumlu görüş bildirenleri soruyoruz.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Tüm üniversitelerimizden aşağı yukarı...

İstanbul'da Bilgi Üniversitesinin değerli yetkililerine çok teşekkür ediyoruz; onlar, kardeş üniversitelerin yetkililerini bu toplantıya davet ettiler; yüzde 90'dan fazla katılım oldu; onların da değerli görüşlerini aldık ve değerlendirdik.

Hemen şunu söyleyeyim: Herkesin üstünde ittifak edebileceği bir yasa tasarısını hazırlayabilmek ve Meclise sevk etmek pek mümkün değildir. Nasreddin Hoca'nın şu hikâyesini size hatırlatırım: Afedersiniz, merkebi, kendisi ve çocuğu pazara giderken başına gelenleri hepimiz bilirsiniz; hiç kimseyi memnun etmek mümkün değildir; kimi üstüne bindiğiniz için eleştirir, kimi yürüdüğünüz için eleştirir ve dolayısıyla kimi de sırtınıza aldığınız için eleştirir. O bakımdan, biz, aklın gereği olarak ve Türkiye'nin şartlarına ve dünyanın gittiği istikamete bakarak bu tasarıyı hazırladık.

Değerli arkadaşlarım, İzmir Milletvekili arkadaşımız Sayın Yılmaz Kaya "hangi partinin önerilerinden yararlandınız" dedi. Doğrusu, en fazla yararlandığımız siyasi parti Cumhuriyet Halk Partisi olmuştur. (AK Parti sıralarından alkışlar)

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Bravo!

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Onların önerilerinden yararlandık ve özellikle 2000 yerel yönetimler çalışmasını yapan ve bu çalışmada yer alan Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımıza, gayretleri sebebiyle, ortaya koymuş oldukları önerileri sebebiyle, gerçekten teşekkür ediyorum.

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Bir bizim hassasiyetimizi kavrayamadınız. hepsi o!..

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - "Merkezi yönetim yeniden yapılanacak ve merkezi yönetim koordinasyon ve denetim görevini yapacaktır" cümlesi, 2001 yılında kurulmuş olan AK Partiyi ve onların yetkililerini son derece etkilemiştir; doğrusu bundan yararlandık ve ayrıca, Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkanının bu Mecliste yapmış olduğu şu konuşmadaki ifadeler bizi son derece etkilemiştir ve bunlardan yararlandık: "Türkiye'deki bütün ebeleri, bütün hemşireleri, bütün imamları Ankara'dan tayin edeceksiniz; olacak iş midir?!"

ALİ TOPUZ (İstanbul) - Saptırmayın... Saptırmayın...

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - "Ankara'daki, Başkentteki 2 kilometrelik bir alan, Türkiye'deki bütün ilköğretmenlerinin, bütün hemşirelerin, bütün ebelerin sicillerini, tayinlerini, dosyalarını elinde bulunduracak, o izleyecek, o götürecektir; bunun bir anlamı kalmamıştır."

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Doğru... Doğru...

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - "Bakınız, şu Meclisin önüne her gün 20 000'in üzerinde insan geliyor. Bu neyi gösterir; Türkiye'deki idarî sistemin artık iflas ettiğini, tıkanıp gittiğini, bu sistemle işlerin götürülemeyeceğini, yürütülemeyeceğini gösterir."

Biz, Sayın Baykal'ın kendisine müteşekkirciz, bu konuşmalarından da yararlandık. (CHP sıralarından alkışlar) Tabii, diğer siyasi partilerin, daha önceden devletimizin yapmış olduğu, ilgili kurumların yapmış olduğu bu konudaki çalışmalarından yararlandık ve ülkemiz için yararlı gördüğümüz bu tasarımı huzurunuzda getirdik. İnanıyorum ki, bu Meclis bu tasarıya sahip çıkacaktır.

Çok teşekkür ederim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Sayın Bakan bizim sorularımıza cevap vermedi ki.

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Strateji geliştirmeye ilgili soruma cevap vermediniz.

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Biraz sonra cevap vereceğim.

BAŞKAN - Madde üzerinde 7 adet önerge vardır; önergeleri, önce geliş sıralarına göre okutacağım, sonra ayrıntılarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 20 nci maddesinde geçen "Hukuk Müşavirliği" ibaresinden sonra "Akademişyenler" ibaresinin eklenmesini arz ederim.

Mustafa Demir
Samsun

BAŞKAN - İkinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 20 nci maddesinde geçen "bakanlık müşavirliği" ibaresinden sonra "ve danışmanlık" ibaresinin eklenmesini arz ederim.

Mustafa Demir
Samsun

BAŞKAN - Üçüncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 20 nci maddesinde geçen "öngörülen esaslar dahilinde" ibaresinden sonra "Bakan danışmanı ve" ibaresinin eklenmesini arz ederim.

Orhan Erdem
Konya

BAŞKAN - Dördüncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 20 nci maddesine (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ederim.

d) Halkla İlişkiler Müşavirliği.

Kerim Özkul
Konya

BAŞKAN - Beşinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 20 nci maddesinde geçen "ve Halk-
la İlişkiler" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ederim.

Kerim Özkul
Konya

BAŞKAN - Altıncı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık danışma birimleri" başlıklı 20
nci maddesinin son fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç	Mehmet Yıldırım	Mevlüt Coşkuner
Samsun	Kastamonu	Isparta
Halil Tiryaki	Bayram Meral	Mustafa Gazalcı
Kırıkkale	Ankara	Denizli

BAŞKAN - En aykırı olan son önergeyi okutup, işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık danışma birimleri" başlıklı 20
nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç	Mevlüt Coşkuner	Mehmet Yıldırım
Samsun	Isparta	Kastamonu
Halil Tiryaki	İzzet Çetin	Bayram Meral
Kırıkkale	Kocaeli	Ankara
	Mustafa Gazalcı	Denizli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?..

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) -
Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Gerekçeyi mi?..

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Konuşacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sadece, bu maddenin değil,
tasarının bütününün geri çekilmesine ilişkin görüşlerimizi her seferinde söylüyoruz.

Sayın Bakan, biraz evvel, hem Genel Başkanımızın konuşmalarından hem de bizim daha ev-
vel hazırlamış olduğumuz, 1998 yılında hazırlanan belgelerimizden alıntılar yaparak kafaları karış-
tırmaya çalışıyor.

Şunu, altını çizerek söylüyorum: Türkiye'nin, kuşkusuz, bir idarî reforma ihtiyacı vardır; fakat,
bunun hem idarî işlerin basitleştirilmesi ve hızlandırılması hem de suiistimleri, yolsuzlukları ön-
leyecek birtakım tedbirleri alacak yöntemleri bulup çıkarması gerekir. Daha evvelki konuşmalarım-
da da söyledim, mahallî idarelerin, mutlaka, güçlendirilmesi ve malî imkânsızlıklarından kurtarıl-
ması bizim de düşüncemiz, bizim de önerimiz. Elbette, biz, olumlu olan her şeye katkı yapıyoruz,
yapmaya da hazırız. Bir tanesini örnek olarak vermek istiyorum. Bu Mecliste, daha 22 nci Dönem
açıldığında, demokrasinin aksak olmaması için, bir siyasal partinin genel başkanının Parlamento
dışında kalmasının demokrasile uyumlaşmayacağını kabul ederek, Sayın Başbakanın yasaklılığını,

kısıtlılığını, Cumhuriyet Halk Partisinin oylarıyla, birlikte kaldırdık; ama, iddiayla söylüyoruz, rahatsızlık duysanız da bir kez daha söyleyeceğim: Bakınız, buraya çıkmamdaki ana nedenlerden birisi -gerçi madde geçti ama- cumhuriyeti ve demokrasiyi tahrip edecek bir yasal düzenlemeden söz ettiğimizde, AKP içerisinde kimi arkadaşların olumlu tepki verirken, kimilerinin de şiddetle tepki gösterdiğine tanık oluyoruz. Örneğin, yasanın 4 üncü maddesinde, kamu yönetiminin temel amaç ve görevleri gerekçede yazılırken, Anayasamızın 5 inci maddesine atıfta bulunuluyor ve deniliyor ki: "Kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devletini korumak." Burada, eğer kişilerin ve toplumun refah ve huzurundan önceki cümle "cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak" ise ve de bu, madde metninden çıkarılıyorsa, elbette, bu yasanın getireceklerinden kuşku duyuyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanın biraz evvel -biraz evvel değil, her gün- bir bakan sorumluluğundan, bir devlet adamlığı, bir hükümet üyesi olmanın sorumluluğundan uzak, ne tür soru sorarsak soralım verdiği yanıt aynı; Köy Hizmetlerinde çalışanların zaten illerde çalıştığını ve şimdi de valiliklere bağlı olarak çalışmaya devam edeceklerini söylüyor; ama, Sayın Bakan, eğer o koltukta oturuyor ise, onların bir işverene bağlı olarak çalıştıklarını, sendikahlık haklarını kullandıklarını, yarın da, eğer bu yasal düzenleme geçerse, sendikahlık haklarını kaybetmeleri bir yana, toplu sözleşme haklarından da mahrum bırakılacaklarını, 1 işvereni yerine 81 ayrı işvereni olacağını; bırakınız işçileri, o kurumda çalışan memurların da, sözleşmeli statüye aktarıldıktan sonra, belki, seçimden seçime uzatılacak şekilde onları idareye bağımlı hale getirmeyi amaçladıklarını; binbir çileyle, uzun yıllar mücadeleyle elde ettikleri sendikahlık hakkı toplu sözleşme hakkından yoksun olsa da, o sendikahlık hakkını, kullanamayacaklarını, kaybedeceklerini, en az benim kadar bilmiş olmasına rağmen, istismar ediliyor.

Bir başka konu: Gerçekten, bu tasarının başına bakıldığında, iki bürokratla birlikte, TESEV'e, TÜSİAD'a, TOBB'a, YASED'e teşekkür ediliyor. Orada, açıkça, şunun anlaşılması gerekir: Bu tasarının bir ayağı bürokrasi, bir ayağı TESEV, TÜSİAD, TOBB, YASED, bir ayağı da hükümet; yani, sermaye tabanlı kuruluşlar ile hükümet bir olmuş, halkın elindeki, demokratikleşme adına, ekonomik kalkınma adına, uzun yıllar vermiş oldukları mücadeleler sonunda elde ettikleri hakları, tek tek yontma çabasından başka bir şeyi görebilmek mümkün değil. Gerçekten, ikide bir, konuşmacılar, çıkıyorlar, diyorlar ki, katılım; Cumhuriyet Halk Partisi katkı vermiyor... Görüyoruz, sah-te önergelerle, önerge hakkımızı tıkadınız; sözlü soruları basarak, tıkamaya çalışıyorsunuz. Biz ne soru sorarsak soralım, bakan, katkılardan uzak, benim oğlum bina okur, döner döner yine okur diye, aynı mantıkla konuşmaya devam ediyor; böyle mi katkı olacak?!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, eğer, Türkiye'de, gerçekten, Türkiye'nin ihtiyaçlarına cevap verebilecek, Türkiye'yi çağdaş dünyayla buluşturabilecek, Türkiye'nin demokratikleşmesinin, ekonomik kalkınmasının önündeki engelleri kaldırabilecek, yerel yönetimlerin güçlenmesine ciddi anlamda katkı yapacak, Türkiye'ye özgü, kendimize özgü bir yasal düzenleme geldiği zaman, inanın ki, Cumhuriyet Halk Partisi, sizlerden çok daha fazla, o yasaya katkı yapacaktır. Onun için, ben, özellikle Sayın Bakandan rica ediyorum; devlet adamlığı, bakanlık ve hükümet üyeliği sorumluluğu içinde, sorular sorulara... Biz, sorularımızı millet adına soruyoruz, halk adına soruyoruz, bizimle alay etmek, milletin, halkla alay etmek anlamına gelir. O nedenle, Sayın Bakanın, sorduğumuz soruların özüne uygun yanıt vermesini istiyoruz; çünkü, sorduğumuz soru, görüşülen maddenin oylanmasına etki etmek amacıyla sorulan sorudur, Bakanın siyasî nutuk atmasına, siyasî olarak konuşmasına yönelik bir soru değildir.

Bunları belirtmek için söz aldım. Tasarının ve bu maddenin geri çekilmesi, ülkemizin, halkımızın menfaatinadır diyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çetin.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık danışma birimleri" başlıklı 20 nci maddesinin son fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç (Samsun) ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Sayın Anadol, konuşulacak mı, gerekçeyi mi okutayım?

K. KEMAL ANADOL (İzmir) - Gerekçe okunsun.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık danışma birimleri" başlıklı 20 nci maddesinin madde gerekçesinde aynen şu ifadelere yer verilmiştir:

"Bakanlık merkez teşkilatında kurulacak hizmet birimlerinden bir bölümü de danışma birimleridir. Bu birimler, bakanlığın sorumlu olduğu temel hizmetlerin yerine getirilmesinde bakana ve anahizmet birimleri ile bağlı ve ilgili kuruluşlara yardımcı olmak, bu hizmetlerle ilgili politika, standart ve hedeflerin belirlenmesi, planlanması, koordinasyonu ve denetiminin sağlanması görevlerini yapmak üzere kurulacak Strateji Geliştirme Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği ve Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğidir.

Bu birimler dışında, gerekli görülmesi halinde 33 üncü maddede belirtilen esaslar çerçevesinde bakanlık müşavirliği kadrosu da ihdas edilebilecektir.

Bakanlığa bağlı kuruluşların merkez teşkilatında ise ihtiyaç duyulması halinde Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği ile Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği kurulabilecektir."

3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 174 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 13.12.1983 gün ve 174 Sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 202 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun "Bakanlık ve bağlı kuruluşların merkez teşkilatındaki danışma ve denetim birimleri" başlıklı 12 nci maddesi, bakanlık ve bağlı kuruluşlarda teftiş kurulları kurulması öngörmektedir. 349 sıra sayılı kanun tasarısının aynı konuyu düzenleyen 20 nci maddesinde ise denetim birimlerine yer verilmediği görülmektedir. Teftiş kurullarının kapatılması Anayasada yer alan hukuk devleti anlayışının gerçekleşmesini engelleyen bir tutumun tasarıya yansımadır; ayrıca, tasarının genel gerekçesinde tasarının en önemli amaçlarından biriymiş gibi gösterilen şeffaf yönetim anlayışının da tasarının içeriğinde gözönünde tutulmadığının önemli bir göstergesidir. Denetim işlevinin devlet kurumlarında kariyer sistemiyle işe alınan vasıflı personel yerine, hiyerarşik amirlerin belirlediği içdenetçilere gördürülmesi de, hukuk devletinin gerçekleşmesini engelleyici bir durumdur. Denetçi olarak belirlenen kişilerin kendilerini atayan hiyerarşik amirlerinin verdikleri kararların hukuka uygunluk, malî denetim ve performans denetimini yapacak olmaları, denetim fonksiyonundan beklenen işlevin yerine getirilmesi için bir engeldir. Teftiş kurullarının kapatılması ve denetim fonksiyonunun sürekliliği olmayan kamu görevlilerine gördürülmesi, yolsuzluklar konusunda devletin hafızasının boşaltılması anlamına gelmektedir.

Tasarıda getirilen düzenleme ile Anayasa ve yasalarla teftiş kurullarına verilen görevlerin nasıl yerine getirileceği konusu açıkta kalmaktadır. Yolsuzluk ve usulsüzlükleri kimin soruşturacağı, organize suçlarla ve uluslararası suçlarla nasıl mücadele edileceği de belirsiz bir hal almaktadır. Bazı bakanlıklarda kurulması öngörülen rehberlik ve denetim birimleri nitelik ve yetki açısından teftiş kurulları ile kıyaslanamaz. Bu durum tasarının merkezî idarenin denetim fonksiyonlarını artırma ve etkinleştirme amacıyla da çelişkilidir. Tasarıyla getirilen yapı, hesap verme sorumluluğunun gereklerinin yerine getirilmesine ve merkezde belirlenen amaç ve hedeflerin yerel yönetimler tarafından yaşama geçirilmesine de uygun değildir.

349 sıra sayılı kanun tasarısının 20 nci maddesinin son fıkrasının, yukarıda açıklanan eksiklik ve tutarsızlıkların giderilmesi ile sivil toplum örgütlerinin katılımının da alınması suretiyle yeniden düzenlenmesini sağlamak için madde metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 20 nci maddesinde geçen "ve Halkla İlişkiler" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ederim.

Kerim Özkul

Konya

KERİM ÖZKUL (Konya) - Sayın Başkan, bu ve diğer önergemi geri çekiyorum.

BAŞKAN - Önergeler geri çekilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 20 nci maddesinde geçen "öngörülen esaslar dahilinde" ibaresinden sonra "bakan danışmanı ve" ibaresinin eklenmesini arz ederim.

Orhan Erdem

Konya

ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkan, önergemi geri çekiyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar [!])

BAŞKAN - Önerge geri çekilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 20 nci maddesinde geçen "bakanlık müşavirliği" ibaresinden sonra "ve danışmanlık" ibaresinin eklenmesini arz ederim.

Mustafa Demir

Samsun

MUSTAFA DEMİR (Samsun) - Sayın Başkan, önergelerimi geri çekiyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar [!])

BAŞKAN - Önergeler geri çekilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 20 nci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

III. – Y O K L A M A

BAŞKAN - Maddenin oylanmasından önce bir yoklama talebi vardır; şimdi, bu talebi yerine getireceğim.

Önce, yoklama talebinde bulunan sayın üyelerin isimlerini okutup, salonda bulunup bulunmadıklarını tespit edeceğim; yeterli sayıda sayın üye salonda hazırsa, elektronik cihazla yoklama yapacağım.

Üyelerin isimlerini okutuyorum:

Haluk Koç?.. Burada.

Haşim Oral?.. Burada,

Halil Tiryaki?.. Burada.

Enis Tütüncü?.. Burada.

Erdal Karademir?.. Burada.

Kemal Anadol?.. Burada.

Ali Topuz?.. Burada.

İzzet Çetin?.. Burada.

Yılmaz Kaya?.. Burada.

Feridun Baloğlu?.. Burada.

Oya Araslı?.. Burada.

Birgen Keleş?.. Burada.

Abdulkadir Ateş?.. Burada.

Atila Emek?.. Burada.

Ersoy Bulut?.. Burada.

Ramazan Kerim Özkan?.. Burada.

Osman Özcan?.. Burada.

Atilla Kart?.. Burada.

Tuncay Ercenk?.. Burada.

Mehmet Küçükaşık?.. Burada.

Yoklama için 3 dakika süre veriyorum.

Aldarını okuttuğum sayın üyelerin, yoklama için, elektronik cihaza girmemelerini rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır.

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

4.- *Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı : 349) (Devam)*

BAŞKAN - 20 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

21 inci maddeyi okutuyorum:

Bakanlık yardımcı hizmet birimleri

MADDE 21. - Bakanlık merkez teşkilatında ihtiyaca göre aşağıdaki yardımcı hizmet birimleri kurulur:

- a) Özel Kalem Müdürlüğü,
- b) İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı,
- c) Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı.

Taşra teşkilatı olan bakanlıklarda insan kaynakları birimi genel müdürlük şeklinde kurulabilir. Bağlı kuruluşların merkez teşkilatında ihtiyaca göre İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı ile Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulur.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Mersin Milletvekili Ersoy Bulut; buyurun efendim. (Alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ERSOY BULUT (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesi üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunmaktayım; Yüce Heyeti saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bundan evvel, konuşma yapan bir değerli AKP milletvekili arkadaşım, bu yasa tasarısının gerçekleşmesi halinde, Ulu Önder Atatürk'ün "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" sözünün de gerçek anlamda yerine getirilmiş olacağını söylediler. Ama, ben diyorum ki: Bu milletin köylüsünün, bugün, üç beş ithalatçının para kazanması uğruna her türlü sebzesinin, domatesinin, biberinin, patlıcanının, kabağının bile, her türlü meyvesinin dışardan ithal edilmesi karşısında ne yoksul duruma düştüğünü, bir ziraat yüksek mühendisi ve eski bir genel müdür olarak gittiğim, gördüğüm seçim bölgesinde aynen hissettim, yaşadım. Çiftçi bitmiş, çiftçi ölmüş, çiftçi artık köyden şehre inecek dolmuş parasını dahi bulamaz hale gelmiş.

Ben aynı zamanda bir muz üreticisiyim; inanın iki sene önce sattığım muzun kilosu bugünkünden daha fazlaydı; ama, gübre, ilaç, işçilik katbekat arttı ve şu anda para kazanamıyorum ya bu köylü ne yapsın, sebzesi hiç para etmiyor, hayatı bitmiş, kararmış. Bunun yanında esnafımız dersenez kepengini bir kuruş alışveriş yapmadan kapıyor, bankaya olan borçlarını ödeyemez hale gelmişler.

Geçenlerde Partim adına gönderildiğim Trakya'daki birkısım illerde gördüm, aynen yaşadım, kendi seçim bölgesinde de aynen yaşadım. 2 000 nüfuslu bir beldede bile 10'un üzerinde kahvehane var ve hıncahınc dolu, muazzam bir genç işsiz nüfus var. Türkiye, tarihinin en fazla işsiz gençliğinin bulunduğu bir dönemi yaşıyor. Bu denli perişan hale gelmiş çiftçi, esnaf ve gence bir de diyoruz ki, bu kanun tasarısı çıktıktan sonra kamu hizmetleri yerele aktarılacak; ama, yerel de bunu şirketlere, özel sektöre devredecek, şirketler de vatandaşa devletin bugün bedava verdiği hizmetleri parayla... Parası olan düdüğü çalacak bundan sonra. O köylünün devletin hizmetlerini parayla alma şansı ve imkânı var mı; hayır. O itibarla, bu kanun tasarısının çıkması halinde, egemenlik kayıtsız şartsız milletindir dediğimiz o milletin fertleri daha da yoksul olacak, daha da perişan olacak.

Değerli arkadaşlarım, ben, sözüme başlamadan evvel, bir hususa dikkatinizi çekmek istiyorum.

Şöyle soluma baktığımda görüyorum ki, Bakanlar Kurulu koltuklarında bir tek bakan yok.

AYHAN ZEYNEP TEKİN (Adana) - İşleri güçleri var...

ERSOY BULUT (Devamla) - Sayın Mehmet Ali Şahin, tek başına, bu kanun tasarısını hazırlayan insan değil, tek başına muhatap olan insan değil...

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - O da gitti...

AYHAN ZEYNEP TEKİN (Adana) - Orman Bakanı Sayın Pepe burada.

ERSOY BULUT (Devamla) - ...ama, böylesine, ülkede reform yapıyorum, ülkenin yapısını değiştireceğim iddiasındaki bir yasa çıkarılırken, Bakanlar Kurulu sıralarının bomboş olması karşısında, yeminle söylüyorum, utanıyorum şimdi ben. Emin olun, utanıyorum! Olmaz!..

AYHAN ZEYNEP TEKİN (Adana) - Evlerinden takip ediyorlar.

ERSOY BULUT (Devamla) - Sayın arkadaşım, gerçekten olmaz!.. Yarın, biz de gelir, biz de aynısını yaparsak, aynı şeyi siz söyleyin.

AYHAN ZEYNEP TEKİN (Adana) - Bir sürü işleri var...

ERSOY BULUT (Devamla) - Ama, yapmayız sevgili hemşerim; sağ ol... (AK Parti sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlarım, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz de, kamu yönetiminin yeniden düzenlenmesinden yanayız. Ülkemizde kamu yönetimi hantallığının olduğu doğrudur, merkezî idare tıkanmıştır. Uygulanan idarî vesayet sistemi, yerel yönetimlerin elini kolunu bağlamıştır; bu da doğrudur. Bu yapının mutlaka iyileştirilmesinin gerektiği, esasen, bizim Partimizin de görevidir, hatta, görüşüdür. Ancak, böylesine önemli, böylesine hayati bir konu, deneyimli kamu yönetimi uzmanlarının, devlete hizmet vermiş deneyimli ve tarafsız bürokratların, sivil toplum örgütlerinin, üniversitelerin ve siyasî partilerin katılımıyla hazırlanır. Ancak, siz böyle yapmadınız. Kapalı kapılar ardında "cumhuriyetçiliği, laikliği ve milliyetçiliği din temelinde değiştirmek gerekir" diyecek kadar karanlık düşünen bir müsteşar ve birkaç arkadaşının hazırladığı tasarımı, yangından mal kaçırırçasına önümüze koyuyorsunuz. Bu tasarının toplumsal bir uzlaşma sonucu hazırlanmasında ne sakınca görüyorsunuz?! Kimden, neyi kaçırıyorsunuz?! Avrupa Birliğine gireceğiz diyoruz. Avrupa'da bu tür reformlar, yukarıda belirttiğim gibi, çok geniş katılımlarla, tartışılarak hazırlanmış ve bu günlere gelinmiştir.

Bu tasarı, devlet sistemimizi, yerellik ve özelleştirme ilkeleri üzerinde değiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu tasarı, merkezî idarenin dağıtılıp parçalanmasını amaçlamaktadır. Bunlar da, 21 inci Yüzyıl sömürgeciliğinin inşasını teşkil etmekle eşanlamlıdır.

Bu model, ülkemizin ulusal birliğini ve toplumsal varlığını tehdit etmektedir. Amerika Birleşik Devletlerinden kamu yönetimi uzmanları davet edilse, federal sisteme yakın bir sistem oluşturun dense, acaba, bu uzmanlar, bu derece cesur olabilirler mi, ulusal sistemimizi bir anda tersyüz edebilirler mi?!

Anayasamızın güvencesindeki ulusal devlet, sosyal devlet ve yetki devrine dayanan yerinden yönetim ilkelerine rağmen, bu kanun tasarısıyla, küreselleşme, özelleştirme ve yerelleştirmenin gölgesinde yasama, yargı ve yürütme erkinin paylaşılması, dolayısıyla da, zaten koordinasyon sorunu olan Türk kamu yönetiminde karar alma ve denetim mekanizmasıyla sürecin parçalanması öngörülmektedir. Yasama, yürütme ve yargı erkinin uluslararası tahkim, ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşmalar gibi çeşitli vasıtalarla sınırlandırılmış olduğu gerçeği de dikkate alındığında, başkanlık benzeri bir sistemin, vergi koyma ve toplama yetkileri de verilmiş bir federal devlet yapısının kapımızda olduğunu, üniter devlet yapımızın değiştirilmek istendiğini de görmemek mümkün değildir.

Değerli arkadaşlarım, kamu hizmeti, niteliği gereği, bir mal değildir; kamu hizmeti, toplumsal gereksinmelerin giderilmesi için ortaklaşa alana sunulan bir hizmettir. Ortaklaşa alana sunulduğu için, bir rekabete dayanmaz, olabildiğince daha fazla insanın yararlanması esasını güder ve dolayısıyla da, burada bir ortaklaşalık ve paylaşım süreci vardır. Bu tasarıyla, kamu hizmetlerinden ancak parası olanın yararlanabilmesi esası getirilmektedir. Bu hizmetlerin piyasalar aracılığıyla yürütülmesi, kamu hizmetlerinin ucuz, kolay, ulaşılabilir, herkese eşit uygulanabilir, saydam ve etkin olmasını sağlayamayacaktır.

Hizmette etkinliğin sağlanması, kalitenin artırılması ise, mevcut hizmet birimlerinin adlarını değiştirmekle sağlanamaz. Bu tür bir yaklaşım, sağlasa sağlasa, kamuda kadrolaşmayı sağlar ki, üzerinde tartıştığımız tasarının da temel amaçlarından biri bu olmaktadır.

Ne yapmaktasınız; kamu kurumlarının isimlerini değiştirerek, sözde "yeniden yapılanma" adı altında görevden alacağınız kişilere yargı yolunu kapatarak, yandaşlarınıza yer açmak ve kendinize dikensiz bir gül bahçesi yaratmanın peşindediniz. İsimlerini değiştirdiğiniz personel genel müdür-

lükleri ya da daire başkanlıkları ve idarî ve malî işler daire başkanlıkları, mevcut yönetim sistemimizin içerisinde var olup, burada yapılan, söz konusu kurumların işlevlerini tartışmak yerine, isimlerini değiştirmekten ibarettir.

21 inci maddeyle, bakanlık makamının çalışma programını düzenlemek üzere özel kalem müdürlüğü, insan kaynaklarını yönetmek üzere insan kaynakları daire başkanlığı veya genel müdürlüğü, idarî ve malî işleri yürütmek üzere destek hizmetleri daire başkanlığı önermektedir. Mevcut personel daire başkanlıkları veya genel müdürlükleri, idarî, malî işler daire başkanlıkları ve özel kalem müdürlüklerinin yürürlükteki görevleri, bu tasarıнын 34, 35 ve 36 ncı maddelerinde tanımlanan görevlerle örtüşmektedir.

Personel daire başkanlıkları veya genel müdürlükleri, tek başına, tayin, nakil ve atamaların yapıldığı yerler değildir; ancak, geline günde, yapılan hizmetler, tayin, nakil hizmetleriyle sınırlı kalmıştır; dolayısıyla, işlevleri daralmıştır. Personel genel müdürlüklerinin görevlerinden biri de, personel planlaması yapmak ve hayata geçirmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bulut, toparlayabilir misiniz.

Buyurun.

ERSOY BULUT (Devamla) - Tabii.

Bu, maalesef, yapılamamıştır. O nedenledir ki, bu tasarıнын 46 ncı maddesinde belirtilen merkezde yığılmalar meydana gelmiş, taşranın birçok yerinde eleman sıkıntısı, elemana olan ihtiyaç sürekli hale gelmiştir. Bu dengesiz dağılımın önüne, kurumların isimlerini değiştirerek, performans göre yapılacak değerlendirmelerle, hele hele mevcut ücret dengesizliğini ve yetersizliğini gidermeden geçemezsiniz.

Az gelişmiş yerlerde yatırım yapacak işadamlarına, sanayicilere bedava arsa ve birtakım kolaylıklar sağlanırken, aynı yerlerde hizmet gören kamu çalışanlarına ne tür imkânlar sağlandığı, doğrusu, merak konusudur. İşe yeni başlamış, 7 nci, 8 inci dereceden bir mühendise, merkezde 735 000 000 TL, taşrada ise 800 000 000 TL ücret vermektensiniz. Yoksulluk sınırının altında ücret verdiğiniz ve mahrumiyet bölgelerinde çalışan bu görevlilerden nasıl performans beklersiniz?!

Olayın bir başka yönü de yönetseldir. Tayin nakil işlerine kimlerin, nasıl müdahale ettiğini hepimiz bilmekteyiz. Eski bir Personel ve İdari İşler Genel Müdürü olarak ben daha iyi bilmekteyim ki, bu baskılar ortadan kalkmadığı sürece, isim de değiştirseniz, ne yaparsanız yapınız, personel planlaması yapamazsınız.

Genelde personel yönetiminin amacı, personele vereceğiniz eğitimlerle bilgisini sürekli yenilemesini sağlamak, böylece personelin niteliğini artırmak, nitelikli personeli de uygun zamanda ve uygun yerlerde istihdam etmek olmalıdır. Bunu da, mevcut personel yönetiminin görevleri arasında görmekteyiz. Burada sorun, yönetimlerin işlevsel olmayışıdır.

Değerli arkadaşlarım, sözü edilen birimlerin görevlerini gereği gibi yerine getirmediklerine inanıyorsanız, onların isimleriyle değil, işlevleriyle ilgileniniz; o nedenle işlevsel olmadıklarını belirleyip, bunları gidermek için çaba sarf ediniz; ediniz ki, iyi niyetli olduğunuz anlaşılabilirsin.

Bütün bunları, devletin temel yapısını değiştirme, kendi ideolojinizi ve yandaşlarınızı devlette hâkim kılma adına yapıyorsunuz dediğim takdirde kızılıyorsunuz; ama, ne yazık ki, tasarıda baştan sona bu amaçlanmıştır.

Toplumun her katmanında büyük bir çoğunluk bu tasarıya karşıdır ve sizler de toplumsal karşı duruşa kayıtsız kalmazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERSOY BULUT (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Ülkemiz çıkarı ve menfaati gereği, sizleri, toplumsal mutabakat sağlanmadan, dar bir kadro tarafından hazırlanarak gündeme getirilen bu tasarıya ve görüşmekte olduğumuz 21 inci maddeye "hayır" demeye davet ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bulut.

Madde üzerinde şahsı adına söz isteyen, Tokat Milletvekili Sayın İbrahim Çakmak; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÇAKMAK (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - Temel olmaktan çıktı.

İBRAHİM ÇAKMAK (Devamla) - Ülkelerin ve toplumların hayatlarında, unutulmayan ve etkisi uzun süren olaylar olmuştur. Geleceği çok yakın ilgilendiren ve kalıcı izler bırakan bu olaylar ve kararlar, güçlü iktidarların ve devlet adamlarının işidir. Türkiye Cumhuriyetinin en kapsamlı ve en etkili bir alanı ilgilendiren bir kanun tasarısı, bugün, Meclis gündeminde tartışılmaktadır. Vatandaşlarımız, bu değişikliği merakla ve ilgiyle takip ediyor, bir an önce hayata geçmesini bekliyor. Maalesef, her kesim tarafından yıllarca konuşulan, beklenen yerinden yönetim anlayışı bir türlü ele alınamamış ve hayata geçirilememiştir. Bu değişimi ve reformu, bu değerli Meclis sağlayacak; belki de, döneminin en hayırlı hizmetini yapacaktır. Böylesine önemli ve anlamlı yapılanmayı hayata geçirme gayretinden dolayı, hükümeti de kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, merkezî yönetimin yetkilerinin bir kısmının mahallî idarelere devredilmesi, devletin aslı işlerinde daha etkin ve verimli olması, sorunların daha çok yerinde çözülmesi herkesin isteğidir. Hükümetimiz, bu talebin yerine getirilmesi ve ülkenin bir an önce sıçrama yaparak ekonomik ve sosyal refaha kavuşması için, yerinden yönetimi sağlamak ve hayata geçirmek üzere, bu değişikliği gündeme getirmiştir. Bunların toplum hayatında ve ülke yönetiminde ne denli menfaat sağlayacağı kısa zamanda anlaşılacaktır; çünkü, gelişmiş ülkelerin çoktan terk ettiği hantal devlet anlayışının faturasını, bu fakir millet, çok pahalıya ödemeye devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bugün, geleceğimizi ilgilendiren bu reform tasarısıyla, toplumun taleplerine karşı daha duyarlı, katılımcılığa önem veren, şeffaf, daha küçük, ancak, daha etkin bir kamu yönetimini konuşuyoruz. Böyle bir yönetim anlayışının herkes tarafından kolay anlaşılması da mümkün değildir. Tarih, nice yenilikleri hayata geçirenleri ve onlara karşı çıkanları görmüştür. Biz böyle bir yapılanmaya karşı değiliz; ama, diğerleri değişsin, ben değişmeyeyim mantığıyla konuya bakanların samimiyetini ve niyetini kamuoyu yakinen bilmekte ve değerlendirmektedir. Bu yüzden, içinde bulunduğumuz asırdaki, kamu yönetiminin saydam, katılımcı, hesap verebilir, etkili ve verimli, insan hak ve özgürlüklerine saygılı, hukuka dayanan, esnek ve süratli bir yönetim anlayışıyla mümkün olabileceği gerçeğini herkes kabul etmektedir.

Sayın milletvekilleri, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesinde, bakanlık merkez teşkilatında, ihtiyaca göre, özel kalem müdürlüğü, insan kaynakları daire başkanlığı, destek hizmetleri daire başkanlığı adı altında yardımcı birimlerin kurulması öngörülmektedir. Bununla beraber, taşra teşkilatı olan bakanlıklarda insan kaynakları biriminin genel müdürlük şeklinde kurulması düşünülmüştür. Bağlı kuruluşların merkez teşkilatında, ihtiyaç durumuna göre, insan kaynakları daire başkanlığı ile destek hizmetleri daire başkanlığı kurularak, toplumun isteklerine ve önceliklerine dikkat ederek hizmet sağlayacaklardır.

İhtiyaçlara en uygun ve en etkin yönetim anlayışının yerine getirileceğine inanıyorum. Bu ülkenin, artık, demode olmuş, yetki karmaşası ve bürokrasi kısılcığında boğulan bu hantal yönetim anlayışının yükünü çekmeye tahammülü yoktur.

Değerli milletvekilleri, bakanlıklarda bu hizmetlere etkin ve süratli devam edilebilmesi için, özel kalem müdürlüğüyle, bakanın çalışma programının, resmî ve özel yazışmalarının, protokol ve tören işlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesi sağlanacaktır. İnsan kaynakları daire başkanlığı ise, bakanlığın insangücü politikasını ve planlamasını yapmak ve teklif etmek, üretmek, personel ataması, nakil, sicil, terfi, ücret, emeklilik ve benzeri özlük işlerini yürütmek, bakanlık teşkilatının eğitim planını hazırlamak ve uygulamak üzere görevlendirilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Çakmak.

İBRAHİM ÇAKMAK (Devamla) - Üçüncü olarak, yeni oluşan destek hizmetleri daire başkanlığı da, bakanlığın taşınır ve taşınmaz mal kayıtlarını tutmak, bakanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlayıp yürütmek üzere hizmetlerde bulunacaktır.

Bunların hepsi, çok uzun tecrübeyle oluşan, devlet yönetim tecrübesi ve dünya gerçeklerine açık ve devletimizin hassasiyetleri dikkate alınarak hazırlanan bir görev dağılımıdır ve akıl ve bilime dayalı bir yönetim anlayışını mümkün kılacaktır.

Yıllarca konuşulan, beklenen, bir türlü ele alınamayan böylesine önemli bir kanunun milletimize hayırlı olmasını diliyorum; hepimize saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çakmak, teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde, şahsı adına söz isteyen, Aydın Milletvekili Sayın Özlem Çerçioğlu.

Buyurun Sayın Çerçioğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesine ilişkin şahsım adına söz almış bulunmaktayım; Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maddede, bakanlık merkez teşkilatında, ihtiyaca göre, özel kalem müdürlüğü, insan kaynakları daire başkanlığı, destek hizmetleri daire başkanlığı kurulabileceği hükmü yer alıyor.

Değerli arkadaşlar, öncelikle, şunu ifade etmek istiyorum: Yasanın bütünlüğü ve maddenin içeriğine bakıldığında, bir musibetle karşı karşıya kalacağımız açıkça görülmektedir. Tasarının, bu maddelerin yasalara geçmesi halinde, bir nepotizmle karşı karşıya kalacağız; yani, akraba kayırcılık mekanizması hayata geçecektir. Hükümet yetkilerini taşraya devrederken, bu kez yeni imtiyazlar doğacaktır. Dolayısıyla, hükümet, kendi düşüncesini ve felsefesini geniş kitlelere yayacak bir mekanizmayı hayata geçirecektir, daha doğrusu, kadrolaşma hareketi başlamış olacaktır. Hükümetin her fırsatta dile getirdiği, bürokrasiyi azaltma söylemleri ne olacak?! Bu, düpedüz, yeni atamaların yapılacağı bir kadrolaşmadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakınız, bu maddeyle -tasarının genel anlayışı içerisinde- gerçekleştirmek istediğiniz icraatlardan biri de, düşünce yapısı size uygun olan ve olmayanı ayırarak, kadrolaşma hareketinizi hayata geçirip, uzman yöneticilerin yetiştirilmesini sağlamaktır. Bu mantıkla da rejimi, kapalı bir kompartımana koyarak yola çıkıyorsunuz. Bu, ağır bir vebaldir; fakat, Türkiye'yi hiçbir yere taşıyamayacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Anadolu insanı, bir iş umudu için hayal kurarken, siz aynı düşüncüyü taşıyan kişileri işe alarak kadrolaşma hareketini yapacaksınız! Bu insanlara haksızlık etmiyor musunuz?! Yaptığınız, demokrasinin en temel kuralı olan "eşitlik" ilkesine aykırı olmayacak mı?! Unutmayınız ki, bu halk, kendisine yapılanı unutmaz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; siz ne kadar iddia ederseniz edin, bu maddeyle çağdaş bir anlayış, maalesef, topluma kazandırılmıyor; sadece, aktüel, popüler bir anlayış yaklaşımı ortaya konulmaktadır. Bunun için, hükümetin, çağdaş olmak ile aktüel ve popüler olmak arasındaki farkı

iyi görmesi gerekmektedir; çünkü, çağdaşlık ile popüler kültür çok farklı şeylerdir. Devlet idaresi, popüler, günlük düzenlemeler değil, kalıcı, yapıcı ve üretken kurallar sağlamaktır. İsim değişiklikleriyle, taşra teşkilatlanmasını, görev ve yetki sonucunda -tabiri caizse- arapsaçına çeviren bir uygulamayı getiriyorsunuz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasa tasarısının yürürlüğe girmesiyle beraber, bu maddede belirtilen vasıflara ilişkin yeni kadro istihdamı gerekecektir. Anadolu insanı size dönüp sormaz mı; bu kadar kadro ne için?..

Bakınız değerli milletvekilleri, bu kadrolardan kimler yararlanacak; cevabı çok açık; bugünkü kadrolaşma anlayışınıza bakıldığında, belli ki, aynı nitelikte insanlar yararlanacak. Hani siz adaletten söz ediyordunuz; hani, herkese eşit olduğunuzu ifade ediyordunuz?! Bu yasayla mı bunlar gerçekleşecek?!

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu madde, teknik olarak, bir imtiyazlılığı getirmektedir. Özel kalem müdürü, insan kaynakları, destek birimi; bütün bunlar, yeni, farklı bir örgütlenme şeklidir; bu, tamamen, bir siyasallaşma mantığının hareketidir. Bu, toplumsal bütünlük adına doğru bir yasa ve madde değildir. Bu yasa, madde ve bütün olarak, toplumsal birliği sağlamamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; destek birimi, bize oy verene hizmet, vermeyene ceza mantığını ortaya koymaktan başka bir anlam taşımamaktadır. Bu, çok tehlikeli bir yaklaşımdır. Bunun, demokrasi ve çağdaşlıkla hiçbir alakası yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çerçioğlu, buyurun.

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU (Devamla) - Sizin, insan kaynaklarıyla özel bilgileri, özel kalem müdürüyle imtiyazı, destek birimiyle oy vermeyeni cezalandıran bir anlayışı gütmekten başka bir şey düşünmediğiniz apaçık ortadadır; işin özü de, maalesef, budur.

Şahsım adına, sorumlu olduğum Türk Milleti adına, bu maddenin memlekete hayırlı bir vesile olmayacağı gibi, musibet zuhur etmeden nasihat gerekli olduğuna inanarak görüşlerimi dile getirip, buna hayır oyu vereceğimi bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bu vesileyle, Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çerçioğlu.

Birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 22.22

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 22.36****BAŞKAN : Başkanvekili Sadık YAKUT****KÂTİP ÜYELER : Mehmet DANIŞ (Çanakkale), Yaşar TÜZÜN (Bilecik)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57 nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

349 sıra sayılı kanun tasarısının müzakerelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

4.- Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı: 349) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Sayın milletvekilleri, 21 inci madde üzerinde, İhtüzüğün 72 nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ile "kamuda ilk kez bütün kamu kurumlarının uyması gereken temel ilkelerin bir bütün olarak ortaya konulduğu, kamuda katılımcılık, şeffaflık, hesap verebilirlik, etkililik, hizmetlerin sonucuna odaklılık, insan haklarına saygı, bürokratik işlemlerde ve mevzuatta sadelik, bilgi teknolojilerinden yararlanma vb. ilkelerin uygulanabilir hale getirildiği teşkilat yapılarının, yatay organizasyon ve yetki devri esasını uyarınca yeni ve etkin bir çerçeveye kavuşturulmakta olduğu, bakanlıklar ve kuruluşlar arasındaki görev dağılımı netleştirilerek mükemmelliklerin önlenmesinin öngörüldüğü, gereksiz hale gelmiş kuruluşların veya işlevlerin tasfiyesi veya uygun birimlere devri gündeme getirildiği, merkezî idare ile mahallî idareler arasında yetki ve görev paylaşımı netleştirilerek, merkezî idarenin stratejik düzeyde etkinliği artırılırken, mahallî idarelerin operasyonel düzeyde esneklikleri ve kaynaklarının genişletildiği, devletin asli hizmetleri dışında bakanlıkların taşra teşkilatının ortadan kaldırılarak yerel ve yerinden yönetim birimlerinin güçlendirildiği, kamuda stratejik yönetim anlayışının benimsendiği ve kaynak tahsisi mekanizmaları ile ilişkisinin kurulduğu, denetim sistemi performans esaslı ve içdenetim boyutunun güçlendirilmiş hale getirildiği, halk denetçisi (ombudsman) mekanizması dahil olmak üzere kamu denetiminin güçlendirildiği, bu kapsamda merkezî idarenin görev ve fonksiyonlarının belirlendiği, mahallî müşterek nitelikli görev ve hizmetlerin mahallî idarelere bırakıldığı, yine bu kapsamda merkezî birimlerin strateji geliştirme, genel koordinasyon ve yönlendirme kapasitesi artırılırken, mahallî idarelerin inisiyatif kullandırma ve operasyonel esnekliğinin vurgulandığı, değişen koşulların gerektirdiği farklılaşma ihtiyacını giderecek esneklikler verilirken bütünlük içinde uyumlu çalışmanın gerektirdiği minimum genel standart birliğinin de korunduğu, etkililik ve ekonomiklik ilkelerinden vazgeçmeden, mahallî ihtiyaçların yerel düzeyde karşılanması ilkesinden hareket edildiği, ayrıca Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısında kamu yönetiminde bütünlük ilkesinin korunmasına, merkezî yapılar ile mahallî idareler arasında tamamlayıcı bir anlayışla, işbirliği ile koordinasyona azamî önem verildiği, yine idarî usul, saydamlılık ve vatandaşın bilgi edinme hakkı, e-dönüşüm Türkiye projesi ve e-devlet bürokrasinin azaltılması ve basitleştirilmesi, vatandaş memnuniyetinin ölçülmesi, performans sistemine ve ödüllendirmeye geçiş, kamuda etik kuralların gözden geçirilmesi gibi birçok alanda yapılacak düzenlemelerle bu kanunda öngörülen çağdaş yönetim anlayışının hayata geçirileceği" genel gerekçede belirtilmiş ise de, tasarı, kamuoyunda, sivil toplum kuruluşlarında yeterli kadar tartışılmadığı için aceleyle yapılacak bir düzenlemeyle uygulamada büyük sorunlarla karşılaşılacak, kamu yönetiminde arzu edilen kaliteye ulaşılamayacak ve tasarının genel gerekçesinde ve madde gerekçesinde belirtilen hedeflere de erişilemeyecektir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının yasalaşmasıyla kamu hizmetlerinin yerinden yönetimle daha etkin olarak sunulacağı söylenmektedir. Oysa, sorun, bu hizmetleri merkezî kamu yönetiminin mi yoksa yerel yönetimlerinin mi sunacağından önce, devletin bu hizmetleri sunmayı temel görev sayıp saymadığıdır, bu hizmetler için yeterli ödenek ayırıp ayırmadığıdır. Yeni düzenlemenin böyle bir meselesi yoktur; daha doğrusu, kamu hizmeti sunma sorumluluğu merkezî yönetimin üzerinden atılmaya çalışılmaktadır.

Üstelik, kamu hizmeti üretimi sadece yerele aktarılmamakta, yerel yönetimler aracılığıyla bir bölümü piyasaya, özel üretime aktarılmakta, "vatandaş" kavramı yerine "müşteri" kavramı getirilmektedir.

Bütün bu nedenlerle, maddenin görüşülmesine devam edilerek konunun daha çok aydınlığa ve açıklığa kavuşmasında sayısız ve sınırsız yarar bulunduğu inandığımız için, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 72 nci maddesi uyarınca, görüşülmekte olan maddeyle ilgili görüşmelerin devam etmesine karar verilmesi için bu önerge verilmiştir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının görüşülmekte olan 21 inci maddesiyle ilgili görüşmelerin İçtüzüğü'nün 72 nci maddesi uyarınca devam etmesine karar verilmesini arz ederiz.

Haluk Koç	Haşim Oral	Halil Tiryaki
Samsun	Denizli	Kırıkkale
Feramus Şahin		Enis Tütüncü
Tokat		Tekirdağ

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde üzerinde 10 dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılacaktır.

5 dakika soru sorma süresi vardır.

Buyurun Sayın Işık.

AHMET İŞİK (Konya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bakanlık merkez teşkilatında anahizmetlerin ve diğer hizmet birimlerinin iş ve işlemlerine yardımcı olmak ve bakanlıkta çalışanların özlük hakları, eğitimleri, idarî ve malî işleri gibi görevleri yürütmek üzere yardımcı hizmet birimleri kurulması öngörüldüğü; bu birimlerin, bakanlık makamının çalışma programını düzenlemek üzere özel kalem müdürlüğü, insan kaynaklarının yönetimini yürütmek üzere insan kaynakları daire başkanlığı ve bakanlığın idarî ve malî işleri ile güvenlik işlerini yürütmek üzere destek hizmetleri daire başkanlığı şeklinde belirlendiği; bağlı kuruluşların merkez teşkilatında ise özel kalem müdürlüğü hariç diğer iki yardımcı hizmet biriminin kurulmasına imkân tanındığı ifadesi madde gerekçesinde yer almaktadır.

Maddede ise: "Bakanlık merkez teşkilatında ihtiyaca göre, özel kalem müdürlüğü, insan kaynakları daire başkanlığı, destek hizmetleri daire başkanlığı kurulabilir" denilmektedir.

BAŞKAN - Sayın Işık, soruyu sorar mısınız.

AHMET İŞİK (Devamla) - Bağlantılı olduğu için Sayın Başkan...

Taşra teşkilatı olan bakanlıklarda insan kaynakları birimi genel müdürlüğü şeklinde kurulabileceği, bağlı kuruluşların merkez teşkilatında ihtiyaca göre insan kaynakları daire başkanlığı ile destek hizmetleri daire başkanlığı kurulabileceği ifade edilmektedir.

Birinci sorum: "Taşra teşkilatı olan bakanlıklarda genel müdürlük kurulabilir" denilmekte; oysaki, genel olarak daire başkanlığı kurulması öngörülmektedir. Bu ayırım kriteri nedir?

İkinci sorum: destek hizmetleri daire başkanlığında ne tür faaliyetler öngörülmektedir?

Son sorum ise, en ideal yasalar dahi insan kaynaklarıyla hayata geçirilebileceğine göre, insan kaynaklarındaki çalışmalarınız nelerdir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Işık.

Buyurun Sayın Oral.

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Sayın Bakanım, bu tasarıyla ilgili özellikle kendinizden bahsederken, tasarımı bize açıklarken, yerel yönetimlerce temizlik işlerinin özelleştirilmesinin şu anda zaten bir ölçüde yaşandığını söylüyorsunuz. Yani, bu tasarının, temizlik işlerinin özelleştirilmesiy-le o düzeye düşürülmesi gerçekten bizi düşündürüyor, sizi de düşündürmeli diye düşünüyorum.

Bir de demin sorduğum soruyu yineleyeceğim: Danışma birimi olan strateji geliştirme başkanlığı, gerekçesi, iyi yönetim, özel işletme mantığıyla, işletmeye uygun insan arayışıyla işletmenin verimliliği için ise; yani, özel sektör gibi kâr-zarar hesabı yaparsa -ki, başka normatif ölçü aranamaz- kamu personelinin, cumhuriyetin temel hedefleri doğrultusunda eğitilmeleri ve gerekliliği yerine, piyasa argümanlarıyla belirlenmesi, sosyal devletle bağdaşır mı Sayın Bakan?

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Oral.

Buyurun Sayın Coşkunoglu.

OSMAN COŞKUNOĞLU (Uşak) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aracılığınızla, Sayın Bakana iki soru yöneltmek istiyorum.

Birincisi, daha genel gerekçenin birinci paragrafından başlayarak, daha sonraki gerekçelerde ve konuşmalarda, bu yasanın, Türkiye'yi bilgi toplumuna taşıyacak nitelikte olduğu iddiası sık sık tekrarlandı. Daha önce, size bu yönde, bu yasa Türkiye'yi nasıl bilgi toplumuna taşıyacak diye sorduğumda, 5 inci maddenin (h) bendinde "kamu hizmetlerinde bilgi teknolojilerinden etkili ve yaygın şekilde yararlanılır" diyor -9 kelimelik bir fıkra- siz, buna dayanarak "bu sayede yapacağız" demiştiniz. Ben, bu yanıtı yeterli bulamadım. Taşra teşkilatı ve merkez teşkilatı üzerine, buralardaki hizmet birimleri olsun, diğer birimlerde olsun, bu türlü bilgi teknolojilerini kullanacak bir şey de göremedim. Bunu sormak istiyorum Sayın Bakanım.

İkinci sorum da, yine, bu tasarının çeşitli yerlerinde ve çeşitli zamanlarda, katılımı teşvik edici nitelikte olduğu çok ısrarla vurgulandı, halka hizmeti götürüleceği ve katılımı teşvik edeceği vurgulandı, keza destek kitabında da bu vurgulanıyor; fakat, daha önce Sayın Kılıçdaroğlu'nun sormuş olduğu soruya yanıt alamadık. Bu tasarıya destek veren 3 tane sivil toplum örgütünü örnek verebilir misiniz? TODAİ'yi örnek verdiniz; ama, o sivil toplum örgütü değil. Yani, toplum kesimlerini temsil eden, bu yasaya destek vermiş olan 3 sivil toplum örgütünü örnek verebilir misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Coşkunoglu.

Soru sorma süresi dolmuştur.

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, bu madde üzerinde soru soran üç arkadaşımız oldu; ancak, daha önce de, madde görüşülürken, yine, arkadaşlarımız tarafından, milletvekili arkadaşlarımız tarafından, şahsıma sorular yöneltilmişti; ama, zaman darlığı sebebiyle, zaman yetmediği için cevaplandıramamıştım. Bunlardan bir tanesi, Sayın Karademir'in sorusuydu; biri de, Sayın Oral'ın sorusuydu; onlara, hemen, kısaca cevap vermek istiyorum.

Sayın Karademir "kamu malları yerel yönetimlere devredilince ne olacak ve ayrıca, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu yerel yönetimlere devredilince, varlıkları nasıl korunacak" diye bir soru yönelttiler.

Saygıdeğer arkadaşlarım, şunu sanıyorum, hepimiz biliyoruz ve idrakindeyiz ki, merkezi yönetim de yerel yönetimler de, idarenin bütünlüğü ilkesi gereği, kamu kurumudur; yani, merkezi yönetim ayrı, yerel yönetim ayrı değil. Anayasamız, her ikisini de, idarenin bütünlüğü çerçevesi

içerisinde değerlendirmek suretiyle, idarenin parçaları olarak değerlendirmiştir. O bakımdan, bazı hizmetler merkezde görülürse iyi; bunlar yerele aktarılırsa, görevlerini tam anlamıyla yerine getiremezler, orada birtakım riskler oluşur demek, yerel yönetimlere ve orada görev yapan arkadaşlarımıza bir güvensizlik anlamına da yorumlanabilir.

MEHMET KARTAL (Van) - Yetki karmaşası yaratır Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Karademir'in böyle düşündüğünü söylemek istemiyorum.

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Sayın Bakan, bazı hizmetler var ki, bütünsellik arz ediyor.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Karademir böyle düşünmüyor, biliyorum; ancak, işte kamu mallarının bir bölümü, işte, piknik alanları örneğin -ilk aklıma gelen- fidanlıklar yerel yönetimlere bırakılırsa, yerel yönetimler, bunları, merkezî yönetim kadar itina ile koruyamaz, ellerinde tutamaz gibi bir düşünceyle bunun sorulduğu kanaatindeyim. Biz, yerel yöneticilerimize de, merkezî yöneticiler kadar güveniyoruz; onların da kamu hizmeti yaptığı inancındayız; bunu ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, Sayın Oral strateji geliştirme başkanlığıyla ilgili bir soru yönelttiler. Hemen şunu ifade edeyim ki, bu başkanlık, kamu kurumlarımız için bir nevi ar-ge mutfağı gibi çalışacaktır -bilindiği gibi, şu anda, kamuumuzda APK birimleri vardır- APK'nın yerine düşünülen kurumlardır. Bunlar, geleceğe dönük, ölçülebilir ve izlenebilir hedefler ortaya koyacaklar, bunu bütçelerle de dengelemek suretiyle, yıllardır özlemini çekmiş olduğumuz kamudaki reformu APK'nın yerine geçmek suretiyle gerçekleştireceklerdir. Bu amaçla, strateji geliştirme başkanlığı bu tasarı içerisinde yer almaktadır.

Biraz önce, Sayın Çetin şahsıyla ilgili bir iki cümle kullandı. Ben, şahsıma yönelik ithamlara pek cevap vermem, bunu kamuoyunun ve siz değerli arkadaşlarımızın takdirine bırakırım. Benim devlet adamı sorumluluğu taşımadığım anlamına gelecek ifadeler kullandılar. Benim devlet adamı sorumluluğu taşıyıp taşımadığının takdirini aziz milletim, halkım yapar, bunun takdiri Sayın Çetin'e de düşmez. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Özlem Çorapçioğlu Hanımefendi...

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Çerçioğlu...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Afedersiniz, çok özür dilerim. Özlem Hanımdan özür diliyorum.

Sayın Çorapçioğlu Hanımefendi...

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Çerçioğlu...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Çerçioğlu... Özür diliyorum...

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Daha, çok özür dileyeceksiniz!..

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Özlem Hanım, bizim, merkezdeki bazı yetkileri mahalline devretmekle ciddi bir kadrolaşma yapacağımızı, aynı düşünceyi taşıyan insanların kamuya yerleştirileceğini ifade ettiler ki, bu iddialara katılmak mümkün değil. Eğer, biz böyle düşünseydik, böyle bir tasarımı buraya getirmememiz gerekirdi; çünkü, hükümet olarak, tüm yetkiler bizim elimizde, tek başımıza da iktidara gelmişiz, bu yetkileri tepe tepe de kullanabiliydik. Şimdi, bu yetkilerin bir kısmını personeliyle, kaynaklarıyla birlikte yerel yönetimlere devreden bir iktidar ancak alkışlanır ve takdir edilir. (AK Parti sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Çünkü, o yerel yöneticiler sizin partinizden olabilir, başka siyasî partiden olabilir, bizim partimizden olabilir. Biz, seve seve bu yetkileri mahallî yönetimlere aktarıyoruz; ayrıca, kamuda görev alacak olan memur ve işçileri, yine, merkezî sistemle alacağız, bundan vazgeçmiş değiliz. Bakın, bu yılın 10 ve 11 Temmuzunda yeniden Kamu Personeli Seçme

Sınavı yapacağız. Ayrıca, işçilik sınavını da aynı gün yapmayı planlıyoruz. Yine, ayrıca, kurumların çalıştırmak durumunda olduğu özürülü vatandaşlarımız için, eski hükümlüler için de o gün sınav yapmak suretiyle vatandaşlarımızı lüzumsuz masraflardan da kurtarmak istiyoruz. Ne olacak bu sınav sonucunda; bu sınav sonucunda en yüksek puan almış olanlardan başlamak suretiyle -bunlar aynı düşünceyi taşır mı taşımaz mı, ben nereden bileyim onu, imtihana girmiş, ÖSYM sınav yapmış- kamu kuruluşlarına yerleştirilecek.

BAŞKAN - Sayın Bakan, tamamlayabilir misiniz.

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - O nedenle "kadrolaşıyorsunuz, aynı düşüncedeki insanları kamu kuruluşuna yerleştireceksiniz..." Bunlar, aslı astarı olmayan, gerçeği asla yansıtmayan şeylerdir. O bakımdan, biz, son derece şeffaf, vatandaşlarımıza adil davranan, işe girmelerinde de adalet ölçüsünü muhafaza edecek olan bir düşüncedeyiz, uygulamayı da bu şekilde yapacağız.

Çok teşekkür ederim. (AK Parti sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN GÜLER (Mersin) - Sayın Bakan, her şeye güveniyorsunuz da sınava mı güvenmiyorsunuz...

ALİ RIZA BODUR (İzmir) - Gözümüzün içine baka baka yalan söylüyorsunuz!..

ATILA EMEK (Antalya) - Bunlar cevap değil ki...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, soruyu soran sizsiniz, dinlemeyen yine sizsiniz, ne diyelim şimdi..

YILMAZ KAYA (İzmir) - Biz cevap istiyoruz, cevap!.. Cevap bunlar değil ki...

BAŞKAN - Madde üzerinde 7 adet önerge vardır, önergeleri önce geliş sıralarına göre okutacağım, sonra aykırılık derecelerine göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesinde geçen "İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı" ibaresinin "Personel Daire Başkanlığı" olarak değiştirilmesini arz ederim.

Orhan Erdem
Konya

BAŞKAN - İkinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesinde geçen "bağlı kuruluşların" ibaresinden sonra "ve ilgili kuruluşların" ibaresinin eklenmesini arz ederim.

Mustafa Demir
Samsun

BAŞKAN - Üçüncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salih Kapusuz	Mehmet Çiçek	Harun Tüfekci
Ankara	Yozgat	Konya
Abdullah Veli Seyda		Yahya Baş
Şırnak		İstanbul

"Bağlı kuruluşların merkez teşkilatında ihtiyaca göre İnsan Kaynakları ile Destek Hizmetleri Daire Başkanlıkları veya Müdürlükleri kurulur."

BAŞKAN - Dördüncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ederim.

"d) Basın Müşavirliği"

Mustafa Demir
Samsun

BAŞKAN - Beşinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısının 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ederim.

"d) Malî İşler Daire Başkanlığı kurulur."

Orhan Erdem
Konya

BAŞKAN - Altıncı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık yardımcı hizmet birimleri" başlıklı 21 inci maddesinin son fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç
Samsun

V. Haşim Oral
Denizli

Halil Tiryaki
Kırıkkale

Feramus Şahin
Tokat

Enis Tütüncü
Tekirdağ

BAŞKAN - Son ve en aykırı önergeyi okutup, işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık yardımcı hizmet birimleri" başlıklı 21 inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz

Haluk Koç
Samsun

V. Haşim Oral
Denizli

Halil Tiryaki
Kırıkkale

Feramus Şahin
Tokat

Enis Tütüncü
Tekirdağ

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Önerge sahipleri?..

HALUK KOÇ (Samsun) - Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Koç. (CHP sıralarından alkışlar)

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakan "uzun zamandır Sayın Grup Başkanvekili sosyal devlet ilkesinden vazgeçti herhalde, niye soru sormuyor" diye merakını belirtti. Hemen belirteyim, sisteme girmeye çalışmama rağmen, bir türlü ön sıralarda yer alamadım. Sayın Bakanla olan bu ilişkiyi bir süre inkişaa uğrattım, özür diliyorum; ama, Sayın Bakanın üç gündür söylediği "bu yasa tasarısı, sosyal devlet ilkesini etkilememektedir, böyle bir şey

yoctur ve burada bana bir tane 'müşteri' kavramı gösterin" sözünü burada tüm Meclisin ve Türk kamuoyunun önünde çürütmek için, belgeleriyle sizlerin huzurunuzda sunmak için, önerenin gerekçesi üzerinde söz aldım.

Değerli arkadaşlarım, 21 inci maddede, bakın, burada bakanlık personel yönetimini yürütecek daire başkanlığına "insan kaynakları" adı veriliyor. Şimdiki durumda 3046 sayılı Yasada bu fonksiyon "personel genel müdürlüğü" ya da "personel daire başkanlığı" olarak adlandırılan birime verilmiştir. Tasarı "personel birimi" yerine "insan kaynakları birimi" deyişini seçerek, kamu istihdam sistemine ilişkin bakışını ortaya koymaktadır; açığa düşmektedir, kendini teşhir etmektedir. (AK Parti sıralarından "Bravo" sesleri[!])

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Olmadı!..

HALUK KOÇ (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, övgü dolu sözlerinizi, lütfen, dinleyerek dile getirin ve duyarlılıkla değerlendirin.

Şimdi, tasarı, herhangi bir şirkette değil, bir defa, bir devlet dairesinde, bir kamu kurumunda çalışan ve varlık nedeni de bir kamu hizmeti üretmek olan insanı tanımlıyor değerli milletvekilleri. Tek tek çıkarlar karşısında, kamunun, halkın genel çıkarını gözetmekle yükümlü olan kamu görevlilerinin bütün bu özelliklerini yok sayıp yalnızca bir işgücü, bir mekanik tanımlamaya, bu dediğim sıfatlardan uzak bir çerçeveye oturtma gayreti, hatta, işgücü de değil, belki onları esnek istihdam modeli içerisinde bir sermaye olarak görüyor. "İnsan kaynakları" terimi, devleti hizmet vermek bakımından yasaklayan ve devleti "şirket" kavramıyla karıştıran moda bir terim günümüzde çok sık kullanılıyor.

HAMİT TAŞÇI (Ordu) - Çağdaşlık...

HALUK KOÇ (Devamla) - "İnsan kaynakları" terimi, çağdaşlıktan biraz uzak bir deyim değerli arkadaşım.

İnsan kaynakları terimi, açık söylüyorum, değerli milletvekilleri, belirli bir anlayışın ifadesidir. Bu anlayış, kamu hizmetini üstlenmeyi halka hizmet olarak görmekten vazgeçmek demektir. Kamu hizmeti yapmayı, yalnızca kendi çıkarını en üste çıkarma ve bunun bir aracı olarak görme anlayışıdır.

Sayın milletvekilleri, insan kaynakları terimi, kamuda istihdamın sözleşmelilik esasına dayandırılacağı anlamına gelir. İnsan kaynakları terimi, personele ücretin, kariyere göre değil, sözleşme ve performansa göre belirleneceği anlamına gelir.

Ücretin performansa göre belirlenmesi, temel ücretin kamu bütçesinden, bunun üstündeki kısmın, performansa göre, dönersermaye gibi sistemlerden karşılanması demektir. Yine kendi mesleğimle ilgili bir örnek vereceğim: Bir hekimin ücreti, ne kadar hastaya bakarsa o kadar çok olacaktır mantığı. Bu kısım, dönersermaye kasasına, müşteri haline getirilen hastadan alınacaktır ve alınmaktadır; örnekleri var. Gelmiyor mu hastalarınız hiç Anadolu'dan?! Özel muayene için üniversitelere göndermiyor musunuz?! Orada, o hastaya bakmakla yükümlü olan kişinin, o hastayı muayene etmesi için, dönersermayeye özel muayene fişi kestirdiğini biliyor musunuz?! İşte bunu derinleştiriyorsunuz, bunu kurumsallaştırıyorsunuz.

Ücreti performansa göre ödemek, tüm temel kamu hizmetlerinin özelleştirilmesiyle mümkündür.

Sayın milletvekilleri, bu nedenle, insan kaynakları teriminin seçilmesi -Sayın Bakan, buna hiç bir açılım getiremeyeceksiniz- işte, bu sosyal devlet ilkesinden vazgeçmek demektir. Eğer, tasarının müzakeresi önümüzdeki haftaya kalırsa, ilave kaynakları, hafta sonunda çalışmanıza başvurarak, belki, buna bir açıklama getirirsiniz.

Sayın milletvekilleri, buna çok örnek vermek mümkün.

Bir başka olay: Bakın, bu, Batı'da da tartışılıyor çünkü. Mesela, bir ilkokul öğretmeni düşünün. Birincisi yılda 20 öğrenci, diğeri 30 öğrenci eğitiyor. Sayın eğitimci milletvekillerimiz de burada. Bu örnekte 30 öğrenci eğiten öğretmeni mi verimli kabul edeceğiz? Bu mu performans? Nedir kriterler? Bunları iyi niyetle soruyoruz, tartışmaya açıyoruz.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Ölçü, üniversiteye sokma oranı, Sayın Koç.

HALUK KOÇ (Devamla) - Bazı arkadaşlarımız, çok dikkatle izliyorum, konunun içine dalmadan, konuya tam vâkıf olmadan sadece istenilen yoklamalar sırasında içeriye girip, bir futbol maçı izler gibi taraftar olma rolünü seçiyorlar; konuyu içerdigi boyutta değerlendirmeden, getirilen açıklamalara, kendi grubundan geliyorsa veya Sayın Bakanın açıklamasıysa alkışlayarak tempo tutuyorlar. Bu, milletvekili iradesiyle bağdaşmayan bir durumdur.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar; AK Parti sıralarından gürültüler)

CÜNEYİT KARABIYIK (Van) - Bu, milletvekillerine bir hakarettir.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Koç.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 349 sıra sayılı kanun tasarısının "Bakanlık yardımcı hizmet birimleri" başlıklı 21 inci maddesinin son fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Haluk Koç (Samsun) ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet önergeye katılıyor mu?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Koç.

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu önerenin lehinde tekrar söz aldım; bazı şeyleri, tekrar, huzurunuzda açıklamak istiyorum ve paylaşmak istiyorum.

ORHAN SEYFİ TERZİBAŞIOĞLU (Muğla) - Tamam; al.(AK Parti sıralarından gülüşmeler)

HALUK KOÇ (Devamla) - Vallahi çok komik bir şey söylemedim. Ben, milletvekili olarak görevimi yapıyorum; yani, sizi güldürecek bir açıklama hiç yapmadım; belki, olsa olsa, sizi, üzecek, derin derin düşündürecek açıklamalar yapıyorum. Gülerек karşılama gibi bir tevessül içinde bulunursanız bu çok yadırgatıcı oluyor. (AK Parti sıralarından gürültüler)

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Vakit boşa geçiyor Sayın Koç.

HALUK KOÇ (Devamla) - Olabilir efendim.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, hatibi dinleyelim lütfen!

HALUK KOÇ (Devamla) - Bakın, personel genel müdürlüğü biriminin adı -demin de söyledik- insan kaynakları olarak değiştirildi, değiştiriliyor. Şimdi, bu, kamu personel sisteminin nasıl düzenleneceğine ilişkin çok açık ipuçları veriyor. İnsan kaynakları terimi içi boş bir laf değil değerli arkadaşlarım. Bu, temel bir tercihi yansıtan bir deyim, bir seçim. Belli bir istihdam sisteminin benim sendiğini anlatan bir deyim; keşke çağdaş olabilse; o kadar uzaksınız ki o noktadan.

Bu istihdam sisteminin temel özellikleri şunlar: Esnek istihdam, sözleşmelilik, performans ücretlendirme, performans değerlendirme. Demin vurguladım, bir kere daha söylüyorum: Bu sistem, kariyer ilkesine dayanmamaktadır, memurluk sistemini yıkan bir anlayışa dayanmaktadır. Kariyer sistemi, kamu görevliliği sistemi, maaş ve ücretlerin vergi gelirleri kaynağından ödendiği sistemdir. İnsan kaynakları anlayışı, kamuda istihdam edilenlerin ücretini performansla dayandırarak, demin vurguladığım örnekteki gibi, dönersermaye sistemlerinden ödenmesini gündeme getirecektir.

Döner sermayenin bu şekilde ücret ödemeye başlaması, gelir elde ettiği oranda mümkündür. Geliri nereden elde edecek; hangi alanda hizmet veriyorsa, o alanda kamu hizmeti alması zorunlu olan vatandaşın elde edecek.

Sayın Bakan, bundan sonra, bu tasarı içerisinde hiçbir kavramın müşteri deyimini çağrıştırdığını bana gösterin diyemezsiniz. İşte, size, müşteri; vatandaşın müşteri kapsamında alındığı bir anlam.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Müşteri velinimetir.

HALUK KOÇ (Devamla) - Oldukça net ve Türkçe açıklıyorum Sayın Bakan.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Bu, sizin yorumunuz.

HALUK KOÇ (Devamla) - Bundan sonra, tekrar tekrar o soruyu sormaya hakkınız yok, çarptırmaya hakkınız yok, olayı yanlış yönlerde sunmaya hakkınız yok.

Sosyal devleti de bu yasa tasarısı delmektedir, vatandaşı da müşteri haline getirmektedir; açıklamaları da buradadır. Bundan sonra sorulara cevap verirken, isterseniz, sporda sponsorluk yasasından bahsedebilirsiniz.

Değerli milletvekilleri, bakın, bir başka örnek, bir başka kamu görevlisi örneği... Örnek olarak söyleyeyim: Bir polis memuru, bir güvenlik görevlisi, bulunduğu kurumda kendi alanıyla ilgili çalışıyor. Bunun performansını nasıl ölçeceksiniz; tutukladığı suçlu sayısı mı ölçeceksiniz?! Bunlar, berrak kriterler değil. Adalet hizmetlerinde nasıl bir verimlilik, performans ölçüsü bulacaksınız veya belediyelerde ve diğer yerel idarelerde şehir plancısının, hukukçunun, veterinerin, asfalt işçisinin, çöp işçisinin, su işçisinin, toplu taşıma işçisinin ve benzeri kamu çalışanlarının verimlilik ve performansını nasıl ölçeceksiniz?!

MEHMET KARTAL (Van) - Burada tek kriter var; bizdendir- bizden değildir!..

HALUK KOÇ (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, bu soruları, gerçekten, yüzlerce sayıda artırmak mümkün.

Bakın, savunduğunuz noktalarda Sayın Bakanı taltif ediyorsunuz; ama -ben, bugün bir basın toplantısında da söyledim- Grubunuzun taltif ettiği, alkışlarla desteklediği bakanlar çok açık veriyorlar. Sayın Şahin, bu oturumlarda, sosyal devlet konusunda ve demin vurguladığı, iddia ettiği "bu yasa tasarısında vatandaş müşteri haline gelmiyor" noktasındaki tezinde açığa düşmüştür; lütfen alkışlamayın. (AK Parti sıralarından gürültüler) Sayın Maliye Bakanı da aynı şekilde -bir başka konuşmada söylemiştim- kendisini alkışlarla taltif ettikçe başka işlere vesile olduğu ortaya çıkıyor; onu da taltif etmeyin, kendinize iyilik yaparsınız.

Bir başka soru...

AHMET IŞIK (Konya) - Tutuklama, hâkim kararıyla olur!

HALUK KOÇ (Devamla) - Kalkın, burada konuşun. Siz soru soruyorsunuz...

AHMET IŞIK (Konya) - Hâkim kararıyla olur tutuklama, polis tutuklayamaz. Açığa düşüyorsunuz, açığa!

HALUK KOÇ (Devamla) - Siz, doldurun; siz, engin bilginizle doldurursunuz, merak etmeyin.

AHMET IŞIK (Konya) - Tutuklama, hâkim kararıyla olur!

HALUK KOÇ (Devamla) - Şimdi, değerli milletvekilleri, bakın, bir arkadaşımız çıktı, şu verdiği naylon önergeleri geri çekmekle meşhur bir arkadaşımız, burada, yavaş yavaş, bu yasa tasarısı Anayasaya aykırı değildir, bir tanesini gösteremezsiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALUK KOÇ (Devamla) - Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Koç.

HALUK KOÇ (Devamla) - Teşekkür ederim, sağ olun; müsamahanızı suiistimal etmeyeceğim, güvenebilirsiniz.

Şimdi, bir kere daha söylüyorum; lütfen, Sayın Bakan gibi, buraya gelip aynı şeyleri tekrar etmeyin değerli arkadaşlarım. (AK Parti sıralarından gürültüler)

Bu yasa tasarısı, temelde Anayasaya aykırıdır; 123 ve 127 nci maddelerine aykırıdır. Bunların hepsi tutanaklara geçiyor. Daha birçok madde; 6, 7, 8, 9 uncu maddeler, Anayasanın 127 ve 128 inci maddelerine aykırıdır; taslağın görüşülecek olan 41 inci maddesi, Anayasanın 125 inci maddesine aykırıdır; birçok aykırılık var. Bakın, bunları söylüyorsunuz, tutanaklar sizi mahcup edecek; çünkü, bu yasa, aynı şekilde, buraya, tekrar görüşülmek için gelecek.

AHMET IŞIK (Konya) - Anlaştınız mı Sayın Başkan?!

HALUK KOÇ (Devamla) - Bu dediklerinizi, o zaman, tutanaklardan, biz, sizin yüzünüze tekrar vurmak zorunda kalacağız.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Koç.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ederim.

"d- Malî İşler Daire Başkanlığı kurulur."

Orhan Erdem

Konya

ORHAN ERDEM (Konya) - Önergelerimi geri çekiyorum.

BAŞKAN - Her iki önerge de geri çekilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ederim.

"d- Basın Müşavirliği."

Mustafa Demir

Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet önergeye katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Basınla ilgili işleri yürütmek üzere bir büronun kurulması ve yardımcı hizmetlerin bu büroyla yürütülmesi uygun olur.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salih Kapusuz (Ankara) ve arkadaşları

"Bağlı kuruluşların merkez teşkilatında, ihtiyaca göre, insan kaynakları ile destek hizmetleri daire başkanlıkları veya müdürlükleri kurulur."

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katlıyoruz efendim.

BAŞKAN - Sayın Fatsa?..

EYÜP FATSA (Ordu) - Gerekçeyi okuyalım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi değiştirilerek, daha küçük ölçekli bağlı kuruluşlarda halen olduğu gibi, yardımcı hizmet birimlerinin, ihtiyaca göre, daire başkanlığı veya müdürlük şeklinde kurulabilmesine imkân sağlanmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu tasarısının 21 inci maddesinde geçen "bağlı kuruluşların" ibaresinden sonra "ve ilgili kuruluşların" ibaresinin eklenmesini arz ederim.

Mustafa Demir

Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Sayın Demir?..

MUSTAFA DEMİR (Samsun) - Gerekçeyi okutunuz.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bağlı kuruluşlarla ilgili her düzenleme ilgili kuruluşları ilgilendirdiği için bu maddenin eklenmesi.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

349 sıra sayılı Kamu Yönetimi Temel Kanunu tasarısının 21 inci maddesinde geçen "insan kaynakları daire başkanlığı" ibaresinin "personel daire başkanlığı" olarak değiştirilmesini arz ederim.

Orhan Erdem

Konya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI BURHAN KUZU (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN - Sayın Erdem?..

EYÜP FATSA (Ordu) - Gerekçeyi okutunuz.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Mevcut uygulamanın bu şekilde bilinmesi nedeniyle.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

22 nci maddeyi okutuyorum:

Taşra teşkilatı ve kuruluşuna ilişkin esaslar

MADDE 22. - Taşra teşkilatı olan bakanlıklar illerde ve hizmetin niteliği ile ihtiyaçlar dikkate alınarak ilçelerde teşkilatlanır. Bunlar, vali ve kaymakama bağlı olarak çalışır.

Taşra teşkilatının kurulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur:

a) Taşra teşkilatı, görev ve hizmetin niteliğine, sosyal ve ekonomik şartlara ve nüfus durumuna göre farklı yapıda kurulabilir.

b) Bakanlıklar ile bağlı kuruluşların il ve ilçelerde, tek bir taşra teşkilatı kurmaları esastır.

c) Kamu hizmetlerinin zorunlu kıldığı hallerde, birden çok ili kapsayan alanlarda, sürekli veya geçici nitelikte, kanunla bölge teşkilatı kurulabilir. Ancak, bölge düzeyinde teşkilatlanan bakanlıklar illerde, illerde teşkilatlanan bakanlıklar ise bölge düzeyinde teşkilatlanamaz.

d) Bölge kuruluşları dışındaki taşra teşkilatı, Bakanlar Kurulu kararı ile kurulur, kaldırılır veya değiştirilir.

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen, Bursa Milletvekili Mehmet Küçükaşık; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Metnin geneline baktığımızda, özellikle Anayasada güvence altına alınan idarenin bütünlüğü ve üniter devlet yapısıyla bağdaşmayan bir çizgi sergilediği görülmektedir.

Bakanlıkların taşra teşkilatlarının kaldırılmasının sonucu ortaya çıkacak yetki boşluğu, bu maddede, yetki devriyle, valilik ve kaymakamlıklara bırakılmıştır.

Yönetmelikler hazırlanırken yasalara uygunluk, bir yasa hazırlanırken de Anayasaya uygunluk hukukun temel kuralıdır. Anayasanın 123, 126, 127 nci maddeleri, idarenin bütünlüğünü, yetki genişliği, yetki devri ve idarî vesayeti düzenlemektedir. Özellikle, Anayasanın ilgili maddeleri ortadayken, böylesi bir düzenlemenin yapılması aykırılık içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti devlet yönetimi anlayışı, demokrasiyi, özgürlüğü, insan haklarını savunma yanında, cumhuriyetin değişmez temel ilkelerine bağlılık ve üniter devlet anlayışını içerir.

Merkezî yönetim, devlet yönetiminin her aşamasını düzenleme, yönetim ölçülerini koyma, bunların uygulanışını izleme ve denetleme görevlerini güçlü biçimde yaptığı ölçüde, yerinden yönetimin, üniter devlet yapımızı zedelemesi olanaksızdır.

Merkezî yönetim, düzenleyici, kanun yapıcı ve denetleyicidir. Devletin rutin işlerini, merkezin koyduğu kurallar içerisinde yönetilmek üzere yerel yönetimlere aktaran merkezî yönetim, uygulamaları, dışarıdan ve çok daha etkin bir biçimde izleyebilir ve denetleyebilir. Bu tasarıda olması gereken bunlardı.

Tasarı, görünüşte, yerel yönetimleri tümüyle başıboş bırakır gibi bir izlenim vermektedir. Gerçekte, hükümet, siyasi bir etkileşim ve baskıyla, yerel yönetimleri etkisi altına almak istemektedir. Üniter devlet yapısının bozulmaya çalışılması, beraberinde, federatif yönetim biçimini getirmektedir; Ortaçağ derebeyliklerinde olduğu gibi, yerel yönetimlerin özerkliklerini ilan ederek "bu işlerin patronu benim, burası benim toprağım" anlayışıyla hareket etmesi kaçınılmaz hale gelecektir.

Valilik ve kaymakamlıkların "yerel yönetimlerin güçlendirilmesi" adı altında, devlet içinde devlet yaratılmaya çalışılmaktadır. Tasarı, üniter devlet yapısını ortadan kaldırması dışında, yine Anayasada yer alan ve cumhuriyetin temel ilkelerinden olan sosyal devlet ilkesini de zedelemektedir. Kamu hizmeti kavramının içi boşaltılmaktadır, ortadan kaldırılmaktadır. Bakanlık taşra teşkilatlarının kaldırılması, devletin vatandaşla sağladığı hizmetlerin yerel yönetimler kanalıyla yürütülmesi anlamına gelecektir. Bunun nasıl yapılacağına da, tasarının 10 uncu maddesinde açıkça yer verilmiştir. Yerel yönetimler, kamu hizmetlerini özel sektöre gördürebileceklerdir.

Şimdi, bir taraftan, vatandaşın sırtında yük diyerek, kamu vakıflarını, yaptıkları işlemlerden dolayı topladıkları paraları kaldıracak düzenlemeye gidiliyor, diğer taraftan bu yapılanları anlamsız kılacak, vatandaşın önüne çok daha büyük sorunlar çıkaracak bir düzenleme yapılmaya çalışılıyor. Vatandaş, devletle karşı karşıya geldiği her noktada, işinin yapılabilmesi için para vermesi gerekecektir; yani, kamu kuruluşları şirketleşecek, özel şirketler de kamu kuruluşları haline geleceklerdir.

Neden kamuda yeniden yapılanmaya ihtiyaç duyuyoruz; bu sorunun yanıtı, herhalde, vatandaş devletten korkar hale getirmek değildir. Hele reform, atanmış kaymakam ve valileri büyük yetkilerle donatarak da yapılamaz.

Bu kadar büyük yetkilerle donatılmış bir valinin atanmış olması, ileride, onun da seçimle iş başına gelmesini ister istemez doğuracaktır. Özellikle de, daha sonraki aşamalarda, vergi koyma ve yasal düzenleme yapma yetkisinin de il özel idarelerine verilmesi durumunda üniter yapıdan federatif yapıya geçiş kolaylıkla sağlanmış olacaktır.

Maddenin (a) bendinde "taşra teşkilatı, görev ve hizmetin niteliğine, sosyal ve ekonomik şartlara ve nüfus durumuna göre farklı yapıda kurulabilir" denilmekte; aynı maddenin son fıkrasında da "bölge kuruluşları dışındaki taşra teşkilatı, Bakanlar Kurulu kararı ile kurulur" denilmektedir. Bu hüküm, kamu örgütü kavramında kargaşa yaratacak niteliktedir. Her an değişebilecek bir kamu örgütü, yönetimde istikrarı, kazanılan deneyimleri, personelin güven duygusunu altüst edecek, halkın başvurularını ve kamuyla olan ilişkilerini ise zedeleyecektir.

Bakanlıkların taşra teşkilatında, görev ve personel sayısı açısından zaten bir esneklik vardır. Örgütün bulunduğu yere ve koşullara göre yasal sınırlar içerisinde bir esneklik sağlanabilir. Madenin yönetim etigi açısından sakıncaları bir yana, kamu yönetimi güvenilirliğine çok büyük sakıncalar getirecektir.

Burada, yine, Anayasanın 123 üncü maddesi karşımıza çıkmaktadır. 123 üncü maddede "İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir" denilmektedir. Buna göre, bakanlıkların görevleri ile bu görevleri yürütecek örgütleşmeyi -yani, kuruluşlarını- birbirinden ayırma ve ayrı statüde düzenleme olanağı ise, Anayasaya göre mümkün değildir.

Şimdi, biz, Devlet Su İşleri ve Köy Hizmetleri bölge müdürlüklerini daha önceki yasalarla kaldırmıştık. Şimdi ise, bu tasarıda, tekrar bölge müdürlüklerinin kurulmasını öngörüyoruz; ancak, Köy Hizmetleri il müdürlüğünün, il özel idarelerine bırakılması sakıncalar yaratmayacak mı? Örneğin, devam eden büyük sulama projeleri, köprü projeleri ne olacak? Şu anda, Türkiye, bir yarım kalan projeler mezarlığıdır. Seçilmiş il meclisleri bu projelere ne kadar kaynak ayıracaktır? Siyasi aykırılıklar ne oranda giderilecektir?

Örneğin, şu anda, çok net bir şey söylemek istiyorum. 1998 yılından beri Bursa'nın Mustafakemalpaşa İlçesinin bir köyünde köprü yapılması gerekiyor. Köy Hizmetleri Bursa İl Müdürlüğü projeyi hazırladı, her şeyi yaptı, bölge müdürlüğünden onaylandı, Genel Müdürlükten onaylandı. Bursa'da, şu anda, sadece 1 000 000 000 lira gibi çok büyük bir ödenek ayrıldı! Fakat, bu köprünün projesini çizecek mühendis, ne yazık ki, Bursa İl Müdürlüğünde yok, Bölge Müdürlüğünde yok, sadece Genel Müdürlükte var. Şimdi, söyler misiniz bana allahaşkına, biz bu projeyi kime çizdireceğiz?

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Özel sektöre çizdireceğiz.

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Devamla) - Özel sektöre...

Evet, siz, yetkiyi yerele devretmiyorsunuz. İşte sorun bu. Siz, bütün kamusal yetkileri özel sektöre devrediyorsunuz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Özel sektör düşman mı?!

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Devamla) - Allah'a şükür, Ünal bey, yine, karşılıklı konuştuk; ne güzel oldu; ama, siz, özel sektöre devrediyorsunuz; yani, sorun bu. Siz, yerel yönetimleri güçlendirmekten bahsetmiyorsunuz; siz, taşeronlaşma yoluyla, devleti özel sektöre devretmeyi düşünüyorsunuz, yabancı sermayeye devretmeyi düşünüyorsunuz. Sizin sorunuz bu zaten; bizim de eleştirdiğimiz bu.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Çok geride kaldınız, çok geride.

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Devamla) - Devam ediyorum.

Çok ileriye giderseniz fren yapamayacaksınız, duvarları delceksiniz; dikkat edin.

RECEP GARİP (Adana) - Devlette devamlılık esastır.

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Devamla) - Devlette devamlılık esastır.

BAŞKAN - Sayın Küçükaşık, Genel Kurula hitap eder misiniz.

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Devamla) - Ediyorum efendim.

Devlet Su İşleri, şimdi, kaldırıldı, bölge müdürlüklerini kaldırdınız; Devlet Su İşleri ne olacak şimdi? Devlet Su İşlerinin devam eden birçok projesi var, baraj projeleri var, elektrik projesi var.

Şu anda, hepimizin de bildiği gibi, Türkiye'nin hidroelektrik santrallerindeki kapasite yüzde 50'ye düşürüldü. Neden; çünkü, doğalgazdaki üretim yapan otoproduktörlerden elektrik alınsın diye.

Şimdi, Türkiye'de bir enerji darboğazına tekrar giriliyor; yine zam yapılacak. Pekala, siz, DSI'nin yetkilerini devrettiniz, elektrik ihalelerini bundan sonra kimler yapacak, kim ihale edecek? Bölge müdürlükleri mi, il özel idareleri mi yapacak bu projeleri? Bu projelerin birçoğuna uluslararası kaynaklardan, finans sağlanıyor. Bu projeleri bundan sonra kim yapacak? Türkiye Cumhuriyetinin daha önce iftiharla sunduğu GAP gibi projeler, batıda GAP'lar yapılamayacak mı? Siz, bunlardan vazgeçiyorsunuz, Türkiye'nin büyük projelerinden vazgeçiyorsunuz; çünkü, özel idarenin o kaynağı yok, o elemanı yok, o parası yok. Şunu yaparsınız; büyükşehir belediyelerini, uluslararası kuruluşlara borçlandırarak, devletin ve halkın sırtına, bugünkü gibi yıkarsınız; ancak onu yaparsınız, başka bir şey yapamazsınız.

Ayrıca, belediyelere verilen yetkileri de, İcra İflas Yasasında yapılan değişiklikle kaldıracaksınız, belediye mallarını haczedilebilir hale getireceksiniz; o toplumsal değerlerimizin, zenginliklerimizin de yabancıların eline geçmesini sağlayacaksınız. Lütfen, dikkat edin. Sermayeye el değıştirtiyorsunuz, kamusal alandan elinizi çekmiyorsunuz sadece...

İkincisi, il ve ilçe tarım müdürlükleri kaldırılıyor. Örneğin, bu ülkede tarım reformu uygulamaya konulamayacak mı arkadaşlar? Türkiye Cumhuriyetindeki tüm hükümetlerin temel prensibi, tarım reformunun yapılmasıdır. Tarım reformunu, bu Türkiye Cumhuriyeti yapacak mı yapmayacak mı? Ben, Sayın Bakana, bunu özellikle soruyorum. Tarım reformu ne olacak? Kim uygulayacak, hangi müdürlükler uygulayacak, hangi özel idare uygulayacak?

Örneğin, dağıntık toprakları birleştirmek, tarımda üretimi, verimi artırmak için toprak toplulaştırılması gibi projeler var. Toprak toplulaştırmasını yapacak, bana, hangi il özel idaresini gösterebilirsiniz? Türkiye'nin batısında gösterirsiniz, doğusunda gösterebilir misiniz, Orta Anadolu'da gösterebilir misiniz? Hangi ödenekle yapılacak, hangi parayla yapılacak bunlar? O kaynak yok.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Göreceksiniz, hepsini göreceksiniz.

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Devamla) - Şimdi görüyorum ben. Bakın, beyefendi, Türkiye Cumhuriyeti, bir köprüye, beş yıldan beri 1 000 000 000 lira ödenek ayırdı diyorum. 1 000 000 000 lirayla, onun ilan parasını veremezsiniz. Aldatmayın kendinizi; hiçbir şey yapmıyorsunuz.

"Türkiye tarım memleketi" diyorsunuz "insanlar burada aç" diyorsunuz "tarımsal sanayii destekleyeceğiz" diyorsunuz; siz, bunlardan vazgeçiyorsunuz.

İkinci çelişkinizi söyleyeyim size, yine tarımla ilgili; TİGEM ve haralar var bu ülkede. En son projeyle, TİGEM ve haralar kamusal alan dışına çıkarılmaktan vazgeçildi. Peki, hazıranda, TİGEM ve haraların da il özel idarelerine devredilecek olduğunu biliyor musunuz? Çok iyi bildiğinizi iddia ettiğiniz bu tasarıyla -haziran ayında hazırladığımız tasarıda- TİGEM ve haraları da il özel idarelerine devredecektiniz. Şimdi çıkarıldı bu tasarıdan. Hani, siz toplumda her şeyi tartışmıştınız, siz her şeyi biliyordunuz; niye çıkarmak zorunda kaldınız?! İleride ne yapacaksınız bunları, hangi bakanlığın uhdesinde bırakacaksınız, kime devredeceksiniz; yarın öbür gün kime devredilecek?..

RECEP GARİP (Adana) - Tartışmanın sebebi uzlaşmayı ummaktır.

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Devamla) - Uzlaşma falan değil!.. Siz, millî eğitimden de vazgeçiyordunuz; bakın, komisyonda "Millî Savunma Bakanlığını da devredelim" dediniz, İçişleri Bakanlığını da söylediniz, Millî Eğitimi de söylediniz. Yapmayın, gözünüzü seveyim!..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Küçükkaşık, toparlar mısınız.

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Devamla) - Yine, sağlık... Hastaneleri il özel idarelerine bırakıyorsunuz. Bakın, bugün, Bağ - Kurlu bir insan, SSK'lı bir insan, eğer ilçesinde devlet hastanesi varsa, nasıl tedavi olur allahaşkına?! Bu insan, fakir fukara fonundan yardım alıyor. İl özel idarelerine hastaneleri bıraktınız. Bu insan, kanser; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonundan da yeşil kartını alamadı; nerede tedavi olacak bana söyler misiniz? Genel sağlık sigortasını çıkaramadınız, çıkmayacak da çok uzun bir süre. Bu, tasarıya göre, bir yıl içerisinde yerel yönetimlere devredilecek. Bu insanları sokakta mı bırakacağız arkadaşlar? Dersiniz ki "yönetmelik çıkarırız..." Ben bir örnek vereyim; 1998 yılında hemşire iken dişhekimi olan bir arkadaşımız, 1998 yılından 2004 yılına kadar SSK Kanunu çıkmadığı için, SSK Kanununun çıktığı haziran ayından bugüne kadar da, dokuz aydan beri de yönetmelik çıkmadığı için kadrosunu alamadı, hâlâ hemşire olarak çalışıyor; sizin bundan haberiniz var mı?!

Biraz önce Sayın Bakana bir eleştiri yöneltildi; özelleştirme nedeniyle mağdur olan işçiler için çıkarılacak yasanın tasarısı, haziran ayından beri -tarih olarak da toplarsak- dokuz aydan beri Sayın Bakanın çekmecesinde bekliyor, daha ortaya konulmadı; niye konulmadığını biz bilmiyoruz; kendisi cevaplasın isterseniz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Engellemeyin de çıkaralım.

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Devamla) - Lütfen... Türkiye'de yaşıyorsunuz... Şurada, onbeş aydan beri hangi yasaları çıkardığımızı çok iyi biliyorsunuz. Bir İş Yasası çıkardık, Türkiye Cumhuriyetinin yarasına merhem olacak şekilde.

RECEP GARİP (Adana) - İnsaf, insaf... Hangi kanunları çıkardığımızı herkes biliyor.

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Devamla) - Canım, temel yasa olarak söylüyorum. Geri kalanlar anlaşmalardı, onlara biz de destek verdik. Bakın, başka bir yasa çıkarmadık burada. Uluslararası anlaşmaları, uyum yasalarını beraber çıkardık, biz de destek verdik.

Lütfen, çok iyi düşünün; Türkiye'nin üniter yapısını parçalayıcı, yerele devredici ve Anayasaya aykırı bu Kamu Yönetimi Reformu Yasasından lütfen vazgeçin. Anayasaya aykırı diyoruz, ben açıkça söylüyorum.(AK Parti sıralarından "Aklınız ermiyor" sesi)

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Devamla) - Eriyor... Bak, ben, Ankara Hukuk Fakültesi mezunuyum; benim hocam da, Sayın Prof. Dr. Oya Araslı.

Teşekkür ederim; saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Benim hocam da orada oturuyor, bak.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Küçükaşık.

Madde üzerinde şahsı adına söz isteyen, Mersin Milletvekili Sayın Hüseyin Güler; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN GÜLER (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; en içten sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 22 nci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Bu maddenin genel gerekçelerine baktığımızda, merkezî idare tarafından yerine getirilen hizmetlerin mahallî idarelere devri ve bakanlık hizmetlerinin taşra teşkilatlarına devrinin yaratacağı sorun ve sıkıntılar görülmeden, sivil toplum örgütleri ve ilgili kurum ve kuruluşların görüş ve düşüncelerine bakılmaksızın hazırlandığı, gösterilen tepkilerden de anlaşılmaktadır.

Kamu Yönetimi Reformu Yasa Tasarısını uzmanlarla konuşmak, bilgi edinmek ve üzerinde bol bol tartışmak suretiyle, ciddi bir hatadan dönmüş olacağımız kanısındayım.

İlgili maddeden anlaşıldığı kadarıyla, duruma göre sürekli değişebilen bir kamu örgütünün yaratacağı kaos, kurum içerisindeki, hiyerarşi karmaşasına ve çalışan personelin güven duygusunun zedelenmesine neden olacaktır.

Bakanlıkların, taşra teşkilatlarında farklılıklar göstermesi, esasen, Anayasamıza aykırılık göstermektedir. Aynı bakanlığın, (A) ilinde farklı (B) ilinde farklı bir teşkilat yapısında olması, içinden çıkılmaz bir kaos yaratmaktadır.

AKP Hükümetinin gündeme getirdiği bu yasa tasarısı, uluslararası sermaye örgütlerinin talep ettiği kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi ve kamu personelinin tasfiyesi girişiminden başka bir şey değildir. Yasa tasarısıyla, tüm kamu kurum ve kuruluşları hem merkezde hem yerel yönetimlerde, hizmetleri doğrudan kendi personeli ve örgütleri eliyle değil, özel sektöre devir yoluyla gördürmeyi amaçlamaktadır. Bu düzenleme, doğrudan doğruya, iş güvencesinin ve kamu çalışanlarının kazanılmış haklarını da yok etmeye yöneliktir. Çalışanların iş güvencesi yok edilerek 22 nci maddeyle sözleşmeli personel istihdamı hayata geçirilmek istenmektedir. Sağlık Bakanlığı başta olmak üzere birçok bakanlıkta çalışan personelin önemli bir bölümü, bu yasayla, kadrosuz sözleşmeli istihdam uygulaması içerisine alınarak, gerek işçi gerekse memur sendikalarının yok olma riskiyle karşı karşıya bırakılmak istenmektedir.

Ayrıca, mahallî idarelerin daha etkin olması isteniyorsa, eskimiş yasa hükümlerinin değiştirilerek bu idarelerin görev ve yetkilerinde çağdaş, akılcı yöntemlerle düzenleme yapılması, bunların daha özerk bir yapıyla verimli çalışmasını mümkün kılacak mali imkânlarla kavuşturulması gerektiğine inanmaktayım.

Merkezi iradenin, yerele indirgenmesiyle, birtakım siyasal sonuçlar da doğuracağı aşikârdır. Merkezi ekonomi politikaları idaresine, özerk üst kurullar eliyle, uluslararası ve yerel sermayenin ortak olmasıdır. Bu noktada, sermayenin yerelliğe müdahale şansının, yerel ekonominin uluslararası rekabette başarılı olması suretiyle artacağı görülecektir. Bu yasa, federal bir yapıya doğru gidişimizin başlangıcı olacaktır. Sağlık, kültür gibi hizmetlerin merkezî yönetimi, ulusal bilincin oluşması açısından da önemlidir. Yerel kültür ile ulusal kültürün birbirini karşılıklı beslediği bir dengenin kurulması, ortak ulusal kültür bilinci oluşturulması açısından önemlidir.

Bu kanunun, iddia edildiği gibi, bölgesel eşitsizliği giderici yönde mi çalışacağı, yoksa, bölgelerin ulusal ekonominin parçaları gibi değil de, birbirinden kopuk parçalar gibi mi ele alınacağı belirsizdir. Global ekonomiyle bütünleşmeyi ulusal ekonominin bölgeleri arasındaki bütünleşmenin önüne koyan bir yaklaşımın, devletin bölgeler arasındaki eşitsizlikleri gidermesine uygun bir yapı oluşturması zor görünüyor.

Bölgesel kalkınma, sadece üretim fazlası sağlamayı değil, üretim açığını kapatma bakış açısına sahip olmayı da gerektiriyor. Yeni yapı içerisinde, üretim açığı olan bölgelerin desteklenmesi nasıl olanaklı olacaktır? Merkezi bütçeden alacakları payın performansla ilişkilendirilmesi, performans düşüklüğü olan bölgelerin ihmaline yol açacaktır. Küreselleşme sürecinin acı bir ürünü olan fakirleşmenin, ülkemizin az gelişmiş bölgelerinde yaşanması nasıl engellenecektir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN GÜLER (Devamla) - Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Güler.

HÜSEYİN GÜLER (Devamla) - Bir diğer sonuç da, geçmişte banka ve belediyelere sağlanan uluslararası piyasalardan borçlanma şansının iyice artması, belediyelerin hizmet yarışı içerisinde sadece kendilerini değil, ulusal ekonomiyi de artan borç yüküyle karşı karşıya bırakacaktır. Bütçe disiplini üzerindeki olumsuz etkileri nasıl kontrol altına alınacaktır; merak ediyoruz.

Kamu hizmetlerinin piyasalaştırılması, kamu hizmetlerinin genişletilmesini ve yaygınlaştırılmasını değil, daraltılması ve ulaşılmaz hale getirilmesi sonucunu doğuracaktır. Bunun sebebi, kamu hizmetlerinde maliyetin azaltılmasına verilen önemdir. Bu da ücretlerin ve emek gelirlerinin düşürülmesi sonucunu yaratacaktır.

Öte yandan, kamu hizmetlerinin fiyatlandırılması ise, düşen ücret ve emek geliri sahiplerini, kamu hizmeti satın alamaz, kamu hizmetlerine ulaşamaz hale getirecektir. Şu anda yaşanmakta olan bu durum, kamu yönetimi reformu sonucunda daha da ağırlaşacaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Güler.

Madde üzerinde, şahsı adına, Adana Milletvekili Sayın Recep Garip; buyurun. (AK Parti sıralarından alkışlar)

RECEP GARİP (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 22 nci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hızla değişen ve gelişen bir dünyada yaşıyoruz. Değişmeyen tek şeyin değişim olduğunu sosyolojik bir tahlil olarak görmek ve gereğini iyi bir zamanlamayla yerine getirmek gerektiğine inanıyorum. Çağın ihtiyaçlarına yerinde ve zamanında çözüm bulmak, teşhis ve tedavi açısından son derece önemlidir. Ülkemizde yaşadığımız sorunların başında, çağın gelişmişliğine cevap veremeyen hantal bürokrasi gelmektedir. Bu anlayışın, modern dünyanın gereksinimlerine uygun bir biçimde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının 22 nci maddesi gereğince, bölgesel sorunların, yerel anlamda, yerinde tespitinin yapılarak kısa sürede çözüme kavuşturulması, bölge açısından ivedilik arz eden projelerin hayata geçirilebilmesi bakımından oldukça önemlidir. Örneğin, içmesuyu olmayan bir köyümüze hizmet götürülebilmek için proje onayından tutun, projeyi hayata geçirebilmek için gerekli olan ödeneğine kadar her türlü kararın Ankara'dan çıktığını düşünürsek, susuz kalan ya da su problemi olan köylerimizin yeterli hizmet alabilmesi için yaşanan mağduriyetin büyüklüğünü sizler de, elbette, takdir edersiniz. Bu durum, vatandaşlarımıza sunmaya çalıştığımız birçok hizmet kaleminde de böyledir.

Bu tasarı kanunlaştığı ve hayata geçirildiği takdirde, tüm hizmet alanlarında büyük bir zaman israfının önüne geçileceği gibi, vatandaşlarımıza -özellikle de taşrada, kasabada, kırsalda yaşayan vatandaşlarımıza- yerinde, zamanında, sağlıklı hizmetlerin götürülebilmesinin önü açılmış, konuyla ilgili tüm planlamalar bizzat yerinde yapılmış ve sonuçlandırılmış olacaktır.

Burada, Ankara'nın, yani, merkezi hükümetlerin yapması gereken, denetimi etkili bir şekilde yürütmektir, hukuki tikanlıkları süratle aşmak, daha özgür ve daha üretken bir Türkiye için gerekli yasal düzenlemeleri daha fazla zaman kaybetmeden yerine getirmektir. Bu, aynı zamanda, devlet ve millet bütünleşmesini, topluma, milletimize olan güvenin artarak devam etmesini sağlayacaktır.

Merkezi yapının küçülmesi, taşra teşkilatlarının güçlenmesi, kamunun, yerelde halkımızın ihtiyaçlarına ve bu ihtiyaçlardaki önceliklere göre şekillenmesini sağlayacaktır. İl merkezinde veya herhangi bir ilçedeki okulumuzun masa ve sıra ihtiyaçlarının bir yığın prosedürle hâlâ Ankara merkezli temin edilme yoluna gidilmesi düşündürücüdür. Çocuklarımız, hizmetin zamanında ulaştırılmamasından dolayı kırık dökük masa ve sıralarda eğitim ve öğretimlerini yapmak zorunda kalmaktadırlar. Bu tür hizmetlerin yerinde yapılması, artık, bir zorunluluk haline gelmiştir. Devletimizin her kurumuna aynı şekilde güvenmek ve bu güveni tesis etmek zorundayız. Hizmette başarının, etkili ve verimli çalışmanın yolu böyle bir güvenin tesis edilmesinden geçmektedir.

Siyaset, kurumlar ile insanlar arasındaki ilişkileri düzenler. Bu düzenlemede insanı esas almak, gerçekçi ve faydalı siyaseti ortaya çıkaracaktır. AK Parti, vatandaşımızın refah ve mutluluğunu, yaşam standartını yükseltmeyi ve daha insanca yaşamasını temel aldığı için, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı gibi birçok tasarayı gündemine almıştır ve bunları gerçekleştirmek için gayret etmektedir.

Alışkanlıklardan kurtulmanın zor olduğunu bilmekteyiz. Uzun yıllardır insanı değil devleti baz alan politikalar, bu politikalar sonucu yerleşen uygulamalar, insanımızın siyaset kurumuna olan güvenini yıpratmış, kurum ve vatandaş ilişkisinde hizmet değil, efendilik anlayışı ve tavırları hâkim olmuştur. Bugün git yarın gel anlayışı insanımızı bunaltmış, ne yazık ki bütün bunlar belli bir alışkanlık meydana getirmiştir. Vatandaşlarımız, böyle gelmiş böyle gidecek düşüncesiyle gününü geçirmekte, yanlış politika ve uygulamaların sonucu olarak çektiği sıkıntı ve zorlukların bitmeyeceğine inanmakta, yaşadığı olumsuzlukları burası Türkiye, burada değişim dışında her şey olur diyerek, bu alışkanlığı zoraki bir kader gibi sinesine çekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun efendim.

RECEP GARİP (Devamla) - AK Partinin tek başına iktidar olması, her şeye rağmen Türk insanının değişim istediğinin bir göstergesidir. Bizim için esas olan insandır. Köklü ve pratik değişimler için, özellikle zihinsel ve felsefi değişimler gerekmektedir. Felsefe ve anlayış değişmeden hiçbir şeyin değişeceğine inanmamaktayım. Grubumuz, kendi içinde bu felsefi değişimi yaşamış, sağlıklı ve insanî gelişimler için çaba sarf etmektedir. Bu tasarı, bütün pratik sonuçlarını bir kenara bırakarak, asıl olarak statükonun değil değişimin, kısa vadeli politika ve projelerin değil uzun ve yüzyıllar sürecek bir siyasetin ve projelerin işaretidir.

Biz, zorlukları kolay kılmaya geldik; kurumsal hegemonyanın devamı için değil, insanımızın rahata kavuşması için geldik; biz, efendilik etmeye değil hizmet etmeye geldik, hizmet ederek efen-

di olunabileceğine inandık. Bizler, milletin vekilleriyiz, halkımızın arzusu ve tercihiyle buraya geldik. Bizim için tek ölçü halkımızın isteğidir. Biz, halkımızı daha rahat, daha müreffeh, daha insanca ve en güzel barış ortamında yaşatmak için buradayız. Görevimizi asla unutmayacağız. Bütün gayretimiz, halkımızın gülmeyen yüzünü güldürmek, ülkemizi aydınlık yarınlara taşımaktır.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının bu maddesine olumlu oy vereceğimizi belirtiyor, saygılar sunuyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Garip.

Sayın milletvekilleri, 22 nci madde üzerinde, İçtüzüğün 72 nci maddesi gereğince verilmiş olan bir önerge vardır; önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısıyla "kamuda ilk kez bütün kamu kurumlarının uyması gereken temel ilkelerin bir bütün olarak ortaya konulduğu, kamuda katılımcılık, şeffaflık, hesap verebilirlik, etkililik, hizmetlerin sonucuna odaklılık, insan haklarına saygı, bürokratik işlemlerde ve mevzuatta sadelik, bilgi teknolojilerinden yararlanma vb. ilkelerin uygulanabilir hale getirildiği teşkilat yapılarının, yatay organizasyon ve yetki devri esaslı uyarınca yeni ve etkin bir çerçeveye kavuşturulmakta olduğu, bakanlıklar ve kuruluşlar arasındaki görev dağılımı netleştirilerek mükerrerliklerin önlenmesinin öngörüldüğü, gereksiz hale gelmiş kuruluşların veya işlevlerin tasfiyesi veya uygun birimlere devri gündeme getirildiği, merkezî idare ile mahallî idareler arasında yetki ve görev paylaşımı netleştirilerek, merkezî idarenin stratejik düzeyde etkinliği artırılırken, mahallî idarelerin operasyonel düzeyde esneklikleri ve kaynaklarının genişletildiği, devletin asli hizmetleri dışında bakanlıkların taşra teşkilatının ortadan kaldırılarak yerel ve yerinden yönetim birimlerinin güçlendirildiği, kamuda stratejik yönetim anlayışının benimsendiği ve kaynak tahsisi mekanizmalarıyla ilişkisinin kurulduğu, denetim sistemi performans esaslı ve içdenetim boyutunun güçlendirilmiş hale getirildiği, halk denetçisi (ombudsman) mekanizması dahil olmak üzere kamu denetiminin güçlendirildiği, bu kapsamda merkezî idarenin görev ve fonksiyonlarının belirlendiği, mahallî müşterek nitelikli görev ve hizmetlerin mahallî idarelere bırakıldığı; yine, bu kapsamda merkezî birimlerin strateji geliştirme, genel koordinasyon ve yönlendirme kapasitesi artırılırken, mahallî idarelerin inisiyatif kullandırma ve operasyonel esnekliğinin vurgulandığı, değişen koşulların gerektirdiği farklılaşma ihtiyacını giderecek esneklikler verilirken, bütünlük içinde uyumlu çalışmanın gerektirdiği minimum genel standart birliğinin de korunduğu, etkililik ve ekonomiklik ilkelerinden vazgeçmeden, mahallî ihtiyaçların yerel düzeyde karşılanması ilkesinden hareket edildiği, ayrıca, Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısında kamu yönetiminde bütünlük ilkesinin korunmasına, merkezî yapılar ile mahallî idareler arasında tamamlayıcı bir anlayışla işbirliği ile koordinasyona azamî önem verildiği, yine idarî usul, saydamlılık ve vatandaşın bilgi edinme hakkı, e-dönüşüm Türkiye projesi ve e-devlet bürokrasinin azaltılması ve basitleştirilmesi, vatandaş memnuniyetinin ölçülmesi, performans sistemine ve ödüllendirmeye geçiş, kamuda etik kuralların gözden geçirilmesi gibi birçok alanda yapılacak düzenlemelerle bu kanunda öngörülen çağdaş yönetim anlayışının hayata geçirileceği" genel gerekçede belirtilmiş ise de, tasarı, kamuoyunda, sivil toplum kuruluşlarında yeteri kadar tartışılmadığı için, aceyle yapılacak bir düzenlemeyle uygulamada büyük sorunlarla karşılaşılacak, kamu yönetiminde arzu edilen kaliteye ulaşılamayacak ve tasarının genel gerekçesinde ve madde gerekçesinde belirtilen hedeflere de erişilemeyecektir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının yasallaşmasıyla kamu hizmetlerinin yerinden yönetimle daha etkin olarak sunulacağı söylenmektedir. Oysa, sorun bu hizmetleri merkezî kamu yönetiminin mi, yoksa yerel yönetimlerin mi sunacağından önce, devletin bu hizmetleri sunmayı temel görev sayıp saymadığıdır, bu hizmetler için yeterli ödenek ayırıp ayırmadığıdır. Yeni düzenlemenin böyle bir meselesi yoktur: daha doğrusu, kamu hizmeti sunma sorumluluğu merkezî yönetimin üzerinden atılmaya çalışılmaktadır.

Üstelik, kamu hizmeti üretimi sadece yerele aktarılmamakta, yerel yönetimler aracılığıyla bir bölümü piyasaya, özel üretime aktarılmakta, "vatandaş" kavramı yerine "müşteri" kavramı getirilmektedir.

Bütün bu nedenlerle, maddenin görüşülmesine devam edilerek, konunun daha çok aydınlığa ve açıklığa kavuşmasında sayısız ve sınırsız yarar bulunduğuna inandığımız için, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 72 nci maddesi uyarınca, görüşülmekte olan maddeyle ilgili görüşmelerin devam etmesine karar verilmesi için bu önerge verilmiştir.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısının görüşülmekte olan 22 nci maddesiyle ilgili görüşmelerin İçtüzüğü'nün 72 nci maddesi uyarınca devam etmesine karar verilmesini arz ederiz.

Haluk Koç

Haşim Oral

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

Samsun

Denizli

Malatya

Kerim Özkan

Enis Tütüncü

Burdur

Tekirdağ

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde üzerinde 10 dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılacaktır.

Soru sorma süresi 5 dakikadır.

Buyurun Sayın Karademir.

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanımız birçok sorumuza hiç cevap vermedi, bir kısmına da yeteri açıklıkta cevap vermedi. Nedense, yine, Sayın Bakanımızın, bu anlayışıyla ilgili geçmişteki bir yaklaşımı da var önümde. Ben, bundan bir ay önce, Sayın Başbakan Tayyip Erdoğan'a bir soru yöneltmiştim, 59 uncu ve 58 inci hükümetlerdeki açıktan atamalarla ilgili. Bu atamalarla gelen kişilerin mezun oldukları, bitirdikleri okulları sormuştum. Sayın Bakan, sadece "dört yıllık lise" gibi cevaplarla bu soru önergemini cevaplandırdı. Yine, aynı bakana, açıktan atanmaların, bu görevlere gelmeden önce yaptıkları işleri sormuştum; bununla ilgili de hiçbir açıklama yapmamıştı.

BAŞKAN - Sayın Karademir, soruyu sorar mısınız.

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Nasıl bu tasarı için sadece Bilgi Üniversitesinden görüş aldık diyorsa, sorduğum, açıktan atan kişilerin hangi okullardan mezun oldukları sorusuna sadece "dört yıllık okul" veya "lise" diye cevap vermesi, sorulara ne kadar açık ve içten cevap verdiğinin bir göstergesi!

Ben, yine, sorularıma devam etmek istiyorum. Mevcut 32 adet millî parkımızın 28 tanesi orman rejimi altındadır. Bilindiği gibi, millî parklarımız başka kurum ve kuruluşlara devredilemez. Tasarının, Orman Yasasına ve ülkemizdeki millî park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı ve tabiat anıtlarının planlanmasını ve geliştirilerek yönetilmesini sağlayan Millî Park Yasasına, Anayasamızın 169 uncu maddesine ve Avrupa Peyzaj Sözleşmelerine aykırı olmadığını söylemek mümkün müdür?

Yine, Bakanıma bir soru daha sormak istiyorum. Enerji alanında yapılacak yatırımların büyük ölçekli yatırımlar olması nedeniyle, merkezi olarak planlanması esastır ve yapısı gereği rekabete uygun olmadığından, doğal bir tekel niteliği taşır. Ülkemizde enerji sektörünün bu özelliklerinden dolayı kamu hizmeti anlayışıyla yönetilmesi, kısa, orta ve uzun vadede planlanması yapılan ulusal bir enerji stratejisinin acilen oluşturulması gerekmektedir. bu hizmetlerin yerel yönetimlere devredilmesi Anayasaya aykırı değil midir?

Yine bu tasarıda, devlet hastaneleri, il özel idarelerine bırakılmış, bunun dışında kalan, koruyucu hizmet veren yataksız sağlık tesisleri belediyelere bırakılmıştır. Tasarıda, sağlık hizmeti veren kuruluşların üç ayrı idareye verildiği görülmektedir. Tasarıya göre, Türkiye'deki sağlık örgütlenmesinin temel direği sağlık müdürlükleri de işlevsiz kalmaktadır.

BAŞKAN - Sayın Karademir, süre bitmek üzere; lütfen, soruya gelin.

ERDAL KARADEMİR (İzmir) - Bitiriyorum.

Oysa, sağlık hizmetlerinin, Anayasamız açısından tek elden yürütülmesi zorunluluğu vardır. Tasarı bu şekliyle Anayasaya aykırı değil midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Karademir.

Buyurun Sayın Oral.

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Sayın Bakanım, vergi gelirlerinin yaklaşık yüzde 66'sı borç faizlerine gidiyor. Yine, vergi gelirlerinin yaklaşık yüzde 5'i de özel idarelere devrediliyor. Bu tasarının gelir kaynağı olarak bunlar öne çıkıyor. Acaba, bu, 81 ilin özel idaresi için yeterli olacak mıdır? Birinci sorum bu.

Yine, 22 nci maddenin (a) fıkrasında "taşra teşkilatı, görev ve hizmetin niteliğine, sosyal ve ekonomik şartlara ve nüfus durumuna göre farklı yapıda kurulabilir" deniliyor. Aynı maddenin son fıkrasında da "bölge kuruluşları dışındaki taşra teşkilatı, Bakanlar Kurulu kararı ile kurulur, kaldırılır veya değiştirilir" denilmektedir. Bu hüküm, kamu örgütü kavramında karmaşa yaratacak nitelik taşımamakta mıdır? Her an değişebilecek bir kamu örgütü, yönetimde istikrarı, edinilen deneyimleri, personelin güven duygusunu altüst ederek, halkın başvurularını ve kamuyla olan ilişkilerini zedeleyecek midir?

Anayasanın 123 üncü maddesinde "İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir" denilmektedir. Bu maddeye göre, bakanlıkların görevleri ile bu görevleri yürütecek örgütleşmeyi, yani kuruluşları birbirinden ayırma ve ayrı statüde düzenleme olanağı bulunmamaktadır diye düşünüyorum. Siz ne dersiniz?

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Oral.

Buyurun Sayın Işık.

Sayın Işık, soru sormak istemiyor musunuz?

AHMET IŞIK (Konya) - Yerime oturmuşlar da Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Işık.

AHMET IŞIK (Konya) - Sayın Başkanım, mikrofonum kapalı.

BAŞKAN - Sayın Tütüncü, buyurun.

AHMET IŞIK (Konya) - Sayın Başkan, konuşmadan mikrofonum kapandı.

ENİS TÜTÜNCÜ (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada sosyal devlet anlayışıyla ilgili tartışmalara tanık oluyoruz. Ben de Sayın Bakanımızdan, sosyal devlet anlayışıyla ilgili birikiminden yararlanmak amacıyla bir soru sormak istiyorum; eğer aydınlatırsa, gerçekten memnun olacağım. Çağdaş sosyal devlet anlayışının olmazsa olmaz koşulları arasında, tüm çalışanların, insan onur ve saygınlığına yaraşır bir ücret düzeyine kavuşturulması ilkesi yok mudur? Çağdaş sosyal devlet anlayışının olmazsa olmaz koşullarında...

BAŞKAN - Sayın Tütüncü, saati de dikkate alarak, soruyu sorar mısınız lütfen; saat 24.00'e 5 var.

ENİS TÜTÜNCÜ (Tekirdağ) - Tabii, soruyorum; sorular iç içe, soruyorum Sayın Başkan.

...bölgeler arasında ve çalışan nüfus grupları arasında gelir adaletsizliğinin kaldırılması olayı yok mudur ve çağdaş sosyal devlet anlayışının olmazsa olmaz koşullarının içinde beşikten mezara tüm insanların yaşlılık, maluliyet, ölüm, iş kazası, meslek hastalığı, hastalık, analık, işsizlik gibi sosyal ve ekonomik riskler karşısında sosyal güvenlik şemsiyesi altında tutulması ilkesi yok mudur? Bu konuda Sayın Bakanın bizi aydınlatmasını rica ediyorum ve bu tasarıda, acaba bu söylediğim olmazsa olmaz koşullar ne kadar kapsamaktadır?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Tütüncü.

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Önce Sayın Karademir'in sorularına cevap veriyorum. Sayın Karademir, 32 adet millî parkımızın başka kuruluşlara, yani, yerel yönetimlere devredilmesinin Anayasaya aykırı olup olmadığını sordular. Millî parklarımız yerel yönetimlere devredilmiyor; Çevre ve Orman Bakanlığının uhdesinde bundan sonra da korunmaya devam edilecektir. Bu tasarı öyle bir hüküm öngörmektedir.

Ayrıca, enerji yatırımlarıyla ilgili bir soru yönelttiniz. Aynı soruyu biraz önce -bir önceki madde görüşülürken- bir başka arkadaşımız da sormuştu. Hemen şunu ifade edeyim ki, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, bağlı bir kuruluştur. Bu tasarı bağlı kuruluşların taşra teşkilatlarını kaldırmamaktadır. Arkadaşlarımız bu tasarıyı bir bütün olarak inceledikleri için, oradan buradan birtakım cümleleri okuyarak sonuç çıkarmaya çalışıyorlar, tabii, böyle hatalı sonuçlara varıyorlar.

Biraz önce grup adına konuşan Küçükaşık arkadaşımız da "Bursa'daki Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün baraj projeleri ne olacak; devredeceksiniz yerel yönetimlere" dedi. Hayır, böyle bir şey yok. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatları duracak; çünkü, büyük ölçekli yatırımları, otoyolları, barajları yapma konusu yine merkezî hükümetin uhdesinde olacaktır.

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Bursa) - Bölge müdürlükleri kaldırıldıktan sonra, projeyi kim hazırlayacak? Projeleri bölge müdürleri hazırlar bölge müdürlüklerinde. O yöreyi Ankaradaki hangi bürokrat bilir? 1965'ten beri devam eden projeler var.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Bizim yerel yöneticilerimizin ilkokul mezunu olduğunu mu zannediyorsunuz siz? Yerel yönetimlerimizde, bu ülkede yetişmiş o kadar çok mühendislerimiz var ki, yerel yönetimlerimizde bunlar istihdam edilecek. Üniversitelerimizden hizmet satın alabiliriz. Nitekim öyle bir hüküm de getirdik. Kamu kurum ve kuruluşları üniversitelerimizden hizmet satın alacaklar; onlara da yaptırabilirler. Kaldı ki, eğer ülkemizin bazı yerlerinde, bazı yörelerinde mühendis açığı varsa, teknik eleman açığı varsa, hükümet olarak yapmamız gereken, ilave kadrolar vererek, yetişmiş, binlerce, elinde diploma olan gençlerimizi oralara göndererek bu açığı kapatırız. Yetişmiş elemanlarımız var çok şükür, hatta bunların bir kısmı yurt dışına gitmek durumunda bile kalıyorlar. (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET KÜÇÜKAŞIK (Bursa) - Bunlara verseydiniz bu hale gelmezdi.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - "81 il için yeterli olacak mı ödenekleriniz? Çünkü, bütçemizin gelirlerinin yüzde 65'ini biz faiz ödemelerine ayırıyoruz" dedi Sayın Oral. Son derece haklıdır. Gerçekten Türkiyemiz çok borçlu bir ülkedir, iç ve dış borcu çoktur; biz böyle bir tabloyu devraldık; ama bakın, bir yıl içerisinde faiz oranlarını yüzde 23'lere, yüzde 24'lere düşürmek suretiyle, 2003 yılı bütçesinde 65,5 katrilyon lira faiz ödemeyi öngörmüşken faiz oranları düşürüldüğü için 7 katrilyon lira daha az faiz ödedik. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Demek ki, malî disipline uyarsanız, bütçe dengelerini muhafaza ederseniz faiz oranları düşer, enflasyon düşer, bir gün gelir ki bütçenizden faizler için ayıracağınız para en alt noktaya iner, aradaki farkı da bu ülkenin kalkınması için, bu ülke insanının refahı için ayırırsınız. Biz de onun mücadelesini yapıyoruz. (AK Parti sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

NECATİ UZDİL (Osmaniye) - 55 milyar dolar artırdık mı artırmadık mı, azalttık mı?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - "Taşra teşkilatının kurulmasını Bakanlar Kuruluna veriyorsunuz" dedi Sayın Oral. Şu anda da öyledir Sayın Oral; yani, taşra teşkilatının kurulması zaten Bakanlar Kurulu kararıyla olmaktadır. Bizim bu tasarımda da yine Bakanlar Kurulunun kararıyla olacaktır.

Sürem dolmak üzere.

Ben, tabii, bu arada Sayın Koç'un müşteri kavramıyla ilgili sorusuna da cevap veremedim. Sayın Koç, insan kaynakları daire başkanlığının altında bayağı müşteri aradı. Şu arada müşteri sıkıntınız var galiba Sayın Koç. Seçimlere giderken böyle bir sıkıntı içerisinde olduğunuz anlaşılıyor. (AK Parti sıralarından alkışlar)

HALUK KOÇ (Samsun) - Yok efendim, size anlattım gerekçesini.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Bakın, bu tasarıda müşteri kavramı geçmemektedir; sadece kurum dışı işyeri kavramı geçmektedir. Kurumdışı işyeri kavramıyla kastedilen de şudur: Mesela, mahalli idareler, İçişleri Bakanlığı için kurumdışı işyeridir. Mesela vergi mükellefi olan işyerleri, Maliye Bakanlığı için kurumdışı işyeridir. Mesela, özel okullarımız, Millî Eğitim Bakanlığı için kurumdışı işyeridir.

V. HAŞİM ORAL (Denizli) - Biz vatandaştan bahsediyoruz.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Özel sağlık kurumları da Sağlık Bakanlığımız için kurumdışı işyeridir ve ayrıca tüm işyerleri, işgüvenliği denetimi açısından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı için kurumdışı işyeridir.

Müşteri kavramından bu kadar rahatsız olmanızı da anlayamadım. Keşke, kamu kuruluşlarında, devlet dairelerinde görev yapan memurlarımız, kamu görevlilerimiz oraya hizmet için gelen vatandaşlarımıza müşteri gibi davranabilse "siz benim velinimetimsiniz, sizin için buradayız" diyebilse... (AK Parti sıralarından alkışlar)

ALİ TOPUZ (İstanbul) - Vatandaş gibi davranın...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) - Aslında, onlara diyebilse ki "başka bir emriniz var mı ey vatandaşım, sizin için buradayız, siz, bizim velinimetimsiniz. Bugün git yarın gel demiyoruz, işinizi hemen yapacağız." Bundan niye rahatsız oluyorsunuz, niye rahatsız oluyoruz Sayın Koç?! (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

HALUK KOÇ (Samsun) - Sayın Bakan, isterseniz siz hiç konuşmayın, konuştuğca zora giriyorsunuz. Grubunuzun alkışı bile size yetmiyor, konuştuğca batıyorsunuz!

BAŞKAN - Madde üzerinde soru-cevap işlemi tamamlanmıştır; ancak, çalışma süremizin dolmuş olması sebebiyle, kanun tasarısı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için 26 Şubat 2004 Perşembe günü, alınan karar gereğince saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 24.00

VI. - SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Iğdır Milletvekili Dursun Akdemir'in, İmar Bankasının hazine bonusu satış yetkisine ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdüllatif Şener'in cevabı (7/1858)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularının Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 14. 01.2004

Prof. Dr. Dursun AKDEMİR
DYP Iğdır Milletvekili

1. İmar Bankasına el konulması aşamasında 50 Milyar TL. olan tasarruf mevduatına yönelik güvence ne amaçla tamamen kaldırılıp ticari ve diğer mevduat türlerini de kapsayacak şekilde sınırsız hale getirilmiştir ?
2. İmar Bankasında tasarruf, ticari ve diğer mevduat hesabı bulunanların alacakları TMSF aracılığı ile ödenirken, hazine bonusu alacaklıları neden bu uygulama kapsamı dışında tutulmuştur?
3. Hazine bonusu ihalesine girme ve aldığı hazine bonolarını vatandaşa satma yetkisi bulunmayan İmar Bankası, bono ihracının olduğu günlerde gazetelere ilan vererek piyasada oluşan değerini 4-5 puan üzerinde faiz vaat etmiştir. Neden bu ilan ve satışlara yetkili kamu kuruluşları karşı çıkıp vatandaş uyarılmamış gerekli tedbirleri almamışlardır? Söz konusu banka yönetiminde bulunan BDDK temsilcisi hangi gerekçe ile verilen ilanları durdurmamıştır?
4. Söz konusu bankanın bono alım satımına yetkili olmadığını vatandaşın hiçbir şekilde bilme olanağı bulunmadığı düşünüldüğünde İmar Bankasından iyi niyetle hazine bonusu alan ve mağdur edilen vatandaşlarımızı korumak için ne gibi tedbir düşünmektesiniz?
5. Bu konuyla ilgili olarak görevlerinde ihmal ve kusuru bulunanların tespiti yapılmış mıdır? Yapıldıysa haklarında ne tür işlem yapılmıştır?

T.C.
**DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI**

SAYI : B.02.0.001/01-4339
KONU : 7/1858-4341 esas sayılı
yazılı soru önergesi

24/02/2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :26.01.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1858-4341/15228 sayılı yazınız.

Iğdır Milletvekili Sayın Dursun AKDEMİR tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen ve Sayın Başbakan tarafından da koordinatörlüğümde cevaplandırılması tensip olunan 7/1858-4341 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı'nın 16.02.2004 tarih ve BDDK.2004.01.KİK.1-1926 sayılı yazısı ilişiktir.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Abdüllatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Dairesi)

SAYI : BDDK.2004.01.KİK.1- 1926

KONU : Soru önergeleri

16 SUBAT 2004

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sn. Doç.Dr. Abdüllatif ŞENER)

İLGİ: 30.01.2004 tarih ve B.02.0.001/(01)4131 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen Iğdır Milletvekili Prof. Dr. Dursun AKDEMİR'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/1858-4341 sayılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız aşağıda sunulmaktadır.

1) Bilindiği üzere, 01.06.2000 tarih ve 2000/682 sayılı Sigortaya Tabi Tasarruf Mevduatı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primler Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı ile sigortaya tabi tasarruf mevduatının tutarı 31.12.2000 tarihine kadar uygulanmak üzere 100 milyar Türk Lirası, 01.01.2001 tarihinden itibaren uygulanmak üzere ise 50 milyar Türk Lirası olarak belirlenmiştir.

Bununla birlikte, 2000 yılının Kasım ayında mali sistemde yaşanan dalgalanmalar nedeniyle, Hükümet 06.12.2000 tarihinde tasarruf sahiplerinin ve diğer kreditorlerin Türkiye'deki mevduat bankalarından olan alacaklarına ilişkin geçici bir tam garanti duyurusunda bulunmuştur. Bu kapsamda Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (Kurul) söz konusu garantinin uygulaması ile ilgili olarak 15.01.2001 tarihinde 151 sayılı kararı almıştır.

Söz konusu karar ile garantinin, Bankalar Kanununun Kurul ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna (Fon) verdiği yetkiler çerçevesinde, Bankalar Kanununun ilgili maddelerinin ihlal edilmesi sonucunda ilgili bankaların hisselerinin Fon tarafından devir alınması halinde uygulanacağı, tam garanti uygulamasına ihtiyaç duyulduğu sürece devam edileceği ve kamuoyuna önceden haber verilmesi suretiyle kaldırılacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, yukarıda belirtilen Bakanlar Kurulu Kararının 3 üncü maddesi ile 01.01.2001 tarihinden itibaren 50 milyar lira olarak belirlenen mevduat sigortası sınırı, 06.12.2000 tarihli Hükümet açıklaması çerçevesinde fiilen uygulanma olanağı bulamamış ve bu tarihten itibaren, sorunlu bankalara müdahale etmede hisselerin Fona devredilmesi yöntemi kullanılabilmiştir. Bunun sonucunda, bu bankaların tüm yükümlülüklerinin Fonca üstlenilmesi gerekmiştir.

Bu kapsamda, 03.07.2003 tarih ve 25157 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 03.07.2003 tarih ve 1083 sayılı Kurul kararında, Bakanlar Kurulunca 31.05.2000 tarihinde kararlaştırılan 2000/682 sayılı Sigortaya Tabi Tasarruf Mevduatı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primler Hakkında Kararın 1 inci maddesinde tanımlanan hesapların anapara ve faiz tutarları toplamının, 03.07.2003 tarihinden itibaren uygulanmak üzere tamamının, 05.07.2004 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 50 milyar Türk Lirasına kadar olan kısmının sigorta kapsamında olduğu kabul edilmiştir.

Konu ile ilgili olarak, söz konusu Resmi Gazete’de yayımlanan 1084 sayılı Kurul kararı ile ise, ilgili bankaların hisselerinin Fon tarafından devir alınması halinde işlerlik kazanan, kayıtlı bilanço dışı yükümlülükler de dahil olmak üzere Türkiye’de kurulmuş mevduat bankalarının ve bu bankaların bilançolarında hesapları konsolide edilen yurt dışı şubelerinin yükümlülüklerinin tamamının garanti kapsamında olması uygulamasının 05.07.2004 tarihinden geçerli olmak üzere kaldırılmasına karar verilmiştir.

Ayrıca, 4389 sayılı Bankalar Kanununun yukarıda yer verilen 15 inci maddesinin (6) numaralı fıkrasının (a) bendi ile tanınan yetkiye istinaden Kurul, 31.10.2003 tarih ve 1143 sayılı kararı ile “Sigortaya Tabi Tasarruf Mevduatı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere İlişkin Esaslar”ı belirlemiştir.

Söz konusu karar ile Türkiye’de faaliyet gösteren ve mevduat kabulüne yetkili bulunan bankaların, yurt içi şubelerinde gerçek kişiler tarafından açılmış olan Türk Lirası cinsinden tasarruf mevduatı ile tasarruf mevduatı niteliğini haiz altın depo ve döviz tevdiat hesaplarının anapara ve faiz tutarları toplamının 03.07.2003 tarihinden geçerli olmak üzere tamamının, 05.07.2004 tarihinden itibaren ise 50 milyar Türk Lirasına kadar olan kısmının mevduat sigortası kapsamında bulunduğu hükme bağlanmıştır.

Belirtilen kararların uygulanması sonucunda, T. İmar Bankası T.A.Ş.’nin hisselerinin Fona devredilerek, tüm yükümlülüklerinin üstlenilmesi yerine, kamu tarafından üstlenilecek mali yükün azaltılması amaç edinilerek tasarruf mevduatı tutarıyla sınırlandırılmıştır.

2) 5021 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Bankalar Kanunu Hükümlerine İstinaden Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan Türkiye İmar Bankası Türk Anonim Şirketi Hakkında Tesis Edilecek Bazı İşlemler Hakkında Kanun”un Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan Tasarı metninin geçici 1 inci maddesinin (a) fıkrası ile Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. ile ilgili olarak yapılan incelemeler sonucunda tespit edilen, söz konusu Banka bünyesinde karşılığı bulunmayan Devlet İç Borçlanma senetlerini, Bankaca düzenlenen makbuz karşılığında satın almış olan yatırımcıların mağduriyetlerinin giderilebilmesi için bu tutarların, 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca mevduat ödenmesinde izlenecek usul ve esaslara göre ödenmesinin sağlanması amaçlanmışsa da söz konusu Tasarının Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında verilen önerge ile bahse konu geçici madde, anılan Banka tarafından karşılıksız olarak satılan devlet iç borçlanma senetlerini satın alanların yatırdıkları tutarları gerek yargı yoluyla gerekse iflas masasından talep etmek hakkına sahip oldukları gerekçesiyle, bu tutarların Hazinece doğrudan ödenmemesine, bunun yerine ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. tarafından yapılan mevduat tasnifine göre, ticarî kuruluşlar ve diğer kuruluşlar mevduatı sahiplerinin kapsama alınmasına imkan verecek şekilde değiştirilmiştir.

3) Bilindiği üzere, T.İmar Bankası T.A.Ş.'nin bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin 03.07.2003 tarihi itibarıyla, 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin 3 numaralı fıkrasına istinaden kaldırılması ve Bankanın yönetim ve denetiminin anılan Kanunun 16 ncı maddesinin 1 numaralı fıkrası uyarınca Fona intikali sonrasında, Banka nezdinde yapılan incelemelerde karşılaşılan olayların, yapılan yolsuzlukların ve mevzuata aykırılıkların ayrıntılı olarak anlatıldığı bir rapor Kurumumuzca düzenlenerek kamuoyu ile paylaşılmıştır. Raporda da değinildiği üzere, Bankanın Devlet İç Borçlanma Senedi alım satım işlemleri (DİBS) yapma yetkisi Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 25.10.1990 tarihinde iptal edilmiştir.

Diğer taraftan, Bankalar Yeminli Murakıpları tarafından yapılan incelemeler sırasında konu ile ilgili olarak İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB)'nden alınan bilgilere göre, Bankanın 2001 yılı 12 nci ayından itibaren müşterileri ile DİBS alım-satım işlemleri yaparak bunları tescil ettirmek amacıyla İMKB'ye bildirdiği, ancak müşterilerle yapılan DİBS alım-satım işlemlerine yoğun olarak 21.10.2002 tarihinden itibaren başladığı tespit edilmiştir.

4) 4389 sayılı Bankalar Kanununun mevduata ilişkin hükümleri, "Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetmeliği" ve "Sigortaya Tabi Tasarruf Mevduatı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primler Hakkında Karar" hükümleri doğrultusunda genel olarak Hazine Bonusu ve Devlet Tahvili işlemlerinin doğrudan mevduat olarak kabul edilmesi ve bu suretle Tasarruf Mevduatı Sigortasına tabi tutularak mudilere ödeme yapılması imkan dahilinde bulunmamaktadır. Sigorta kapsamında ödemesi yapılacak tutarlar off-shore mevduatlar hariç olmak üzere, Türkiye'de faaliyet gösteren ve mevduat kabulüne yetkili bulunan bankaların, yurt içi şubelerinde gerçek kişiler tarafından açılmış olan Türk Lirası cinsinden tasarruf mevduatı ile tasarruf mevduatı niteliğini haiz altın depo ve döviz tevdiat hesaplarından oluşmaktadır. Hazine bonusu ve devlet tahvili işlemleri ile ilgili olarak ödeme yapılması ise yeni bir yasal düzenleme yapılmasını gerektirmektedir. Ayrıca, iyi niyetle yatırım yapmış, işlemlerinde muvazaa olmayan yatırımcıların mağduriyetinin giderilmesi için Kurumumuz önerileri yetkili makamlara iletilmiştir. 16.12.2003 tarih ve 5021 sayılı Kanun çerçevesinde, T. İmar Bankası T.A.Ş. nezdindeki tasarruf mevduatı ile ticari kuruluşlar ve diğer kuruluşlar mevduatı niteliğini haiz hesaplara ödeme yapılması uygun görülmüş olup, Hazine Bonusu ve Devlet Tahvilleri kapsama dahil edilmemiştir.

5) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 28.07.2003 tarih ve 1104 sayılı kararı ile, T.İmar Bankası T.A.Ş.'nin yönetim ve denetiminin Fona intikal etmesinden sonra müşahade edilen çift kayıt sisteminin, daha önce yapılan inceleme ve denetlemeler sırasında tespit edilememesinin nedenlerinin ve varsa sorumlularının tespit edilebilmesi bakımından görevlendirilen bir komisyon tarafından araştırma yapılmasına karar verilmiş olup, söz konusu komisyonun çalışmaları devam etmektedir.

Diğer taraftan, söz konusu soru önergesinde yer alan sorulara ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan alınan 11.02.2004 tarih ve TMSF.01.FİN.223/1792 sayılı cevabi yazının bir örneği de ekte gönderilmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	16.02.2004
Sayı	4339

Tevfik BİLGIN
Başkan

EK: 1 yazı

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU**11 ŞUBAT 2004****SAYI : TMSF.01.FİN.223/1492**
KONU : Soru Önergesi**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU**
(Kurul İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)**İLGİ: 09.02.2004 tarih ve 1637 sayılı yazınız.**

İlgide kayıtlı yazınızda, Iğdır Milletvekili Prof. Dr. Dursun AKDEMİR'in 7/1858-4341 sayılı soru önergesinde yer alan sorulara ilişkin cevaplarımızın tarafınıza iletilmesi istenmektedir.

Söz konusu soru önergesinde yer alan sorulardan Fonumuzu ilgilendiren hususlara aşağıda yer verilmektedir.

4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (6) numaralı fıkrasının (a) bendi "Sigortaya tabi olacak tasarruf mevduatının kapsamı, tutarı, sigorta priminin tarifesi ile tahsil zamanı, şekli ve diğer hususlar Kurulca belirlenir. Mevduat kabul eden bütün bankalar, kabul ettikleri tasarruf mevduatını bu kapsam ve şartlar dahilinde sigorta ettirmek zorundadır." hükmünü amirdir.

Diğer taraftan, anılan Kanunun geçici 1 inci maddesinin (c) bendi "Kurumun faaliyete başlayacağı tarihe kadar, bu Kanunla Kuruma veya Kurula verilen görev ve yetkiler, ilgisine göre, mülga 3182 sayılı Bankalar Kanununda belirtilen Bakanlar Kurulu, Bakan, Hazine Müsteşarlığı ile bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları, Merkez Bankası ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından kullanılmaya devam olunur." hükmünü amirdir.

Bu çerçevede, 01.06.2000 tarih ve 2000/682 sayılı Sigortaya Tabi Tasarruf Mevduatı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primler Hakkında Bakanlar Kurulu Kararının 3 üncü maddesi ile sigortaya tabi tasarruf mevduatının tutarı 31.12.2000 tarihine kadar uygulanmak üzere 100 milyar Türk Lirası, 1.1.2001 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 50 milyar Türk Lirası olarak belirlenmiştir.

Ancak, 2000 yılının Kasım ayında mali sistemde yaşanan dalgalanmalar nedeniyle, Hükümet 6 Aralık 2000 tarihinde tasarruf sahiplerinin ve diğer kreditorlerin Türkiye'deki mevduat bankalarından olan alacaklarına ilişkin geçici bir tam garanti duyurusunda bulunmuştur. Bu kapsamda Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu söz konusu garantinin uygulanması ile ilgili olarak 15/1/2001 tarihinde 151 sayılı kararı almıştır.

Bu karar ile garantinin, Bankalar Kanununun Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna verdiği yetkiler çerçevesinde, Bankalar Kanununun ilgili maddeleri uyarınca ilgili bankaların hisselerinin Fon tarafından devir alınması halinde uygulanacağı, tam garanti uygulamasına ihtiyaç duyulduğu sürece devam edileceği ve kamuoyuna önceden haber verilmesi suretiyle kaldırılacağı ifade edilmiştir.

Bu kapsamda, 03.07.2003 tarih ve 25157 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 03.07.2003 tarih ve 1083 sayılı kararında, Bakanlar Kurulunca 31/5/2000 tarihinde kararlaştırılan 2000/682 sayılı Sigortaya Tabi Tasarruf Mevduatı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primler Hakkında Kararın 1 inci maddesinde tanımlanan hesapların anapara ve faiz tutarları toplamının,

3/7/2003 tarihinden itibaren uygulanmak üzere tamamının, 5/7/2004 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 50 milyar Türk Lirasına kadar olan kısmının sigorta kapsamında olduğu kabul edilmiştir.

Konu ile ilgili olarak, söz konusu Resmi Gazete'de yayımlanan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 1084 sayılı Kararı ile ise, ilgili bankaların hisselerinin Fon tarafından devir alınması halinde işlerlik kazanan, kayıtlı bilanço dışı yükümlülükler de dahil olmak üzere Türkiye'de kurulmuş mevduat bankalarının ve bu bankaların bilançolarında hesapları konsolide edilen yurt dışı şubelerinin yükümlülüklerinin tamamının garanti kapsamında olması uygulamasının 5.7.2004 tarihinden geçerli olmak üzere kaldırılmasına karar verilmiştir.

Ayrıca, 4389 sayılı Bankalar Kanununun yukarıda yer verilen 15 inci maddesinin (6) numaralı fıkrasının (a) bendi ile tanınan yetkiye istinaden Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu 31.10.2003 tarih ve 1143 sayılı Kararı ile "Sigortaya Tabi Tasarruf Mevduatı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere İlişkin Esaslar"ı belirlemiştir.

Söz konusu karar ile Türkiye'de faaliyet gösteren ve mevduat kabulüne yetkili bulunan bankaların, yurt içi şubelerinde gerçek kişiler tarafından açılmış olan Türk Lirası cinsinden tasarruf mevduatı ile tasarruf mevduatı niteliğini haiz altın depo ve döviz tevdiat hesaplarının anapara ve faiz tutarları toplamının 3.7.2003 tarihinden geçerli olmak üzere tamamının, 5.7.2004 tarihinden itibaren ise 50 milyar Türk Lirasına kadar olan kısmının mevduat sigortası kapsamında bulunduğu hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, 27.12.2003 tarih ve 25329 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5021 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca; T. İmar Bankası T.A.Ş. tarafından kabul edilen ticari kuruluşlar mevduatı ile diğer kuruluşlar mevduatının sigortaya tabi tasarruf mevduatı için uygulanan faiz hesaplama yöntemi kullanılmak suretiyle belirlenecek 03.07.2003 tarihli tutarlarının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu aracılığıyla ödeneceği hükme bağlanmıştır.

T. İmar Bankası T.A.Ş. nezdinde Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) adı altında karşılıksız olarak satılmış olan tutarların da tasarruf mevduatı ile birlikte Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca ödenmesi hususunda Fonumuzca gerekli çalışmalar tamamlanmış ve ilgili yasa tasarısı taslağı bu şekilde hazırlanmıştır ancak, Kanunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen şekli T. İmar Bankası T.A.Ş nezdinde DİBS alacağı bulunan mudilere ödeme yapmaya izin vermemektedir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Levent DEVECİ
Daire Başkanı V.

2.- Denizli Milletvekili Mustafa Gazalci'nın, yönetici atama ve yer değiştirmeleriyle ilgili yönetmelik değişikliklerine ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Hüseyn Çelik'in cevabı (7/1878)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

Aşağıdaki soruların Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim.

Mustafa GAZALCI

CHP Denizli Milletvekili

1. Bakanlar Kurulu kararıyla 30 Nisan 1999 tarih ve 23681 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama ve Görevde Yükselme Yer Değiştirme Yönetmeliği"nin 30. maddesi, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 11 Haziran 2003 tarih ve 25135 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan kararla yürürlükten kaldırıldı ve yeni yönetmelik yayımlandı. Bakanlar Kurulu'nun kabul ettiği yönetmelik, bir bakanlık tarafından kaldırılabilir mi?
2. 1 Temmuz 2003 ve 25155 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik"in 2. maddesinde, "Bu Yönetmelik 11/06/2003 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer" denilmektedir. Geriye doğru bir yönetmelik değişikliği yürürlüğe girebilir mi? Bu uygulamaya niçin gerek duyuldu?
3. Örneğin 11 Haziran 2003 ve 1 Temmuz 2003 tarihleri arasında, Bekir Erdoğan ve Kadir Çetin (Personel Genel Müd. Daire Başkanlığına), Fahrettin Kavşut (Yurt Dışı Eğitim Öğretim Gen. Müd. Daire Başkanlığına), Aziz Zeren, Necip Özkan ve Tahir Kılıçarslan'ın (Araştırma ve Planlama Daire Başkanı) atamaları hangi yönetmeliğe göre yapılmıştır? Atanmasında yönetmelik koşullarına uymayanlar için nasıl bir işlem yapmayı düşünöyorsunuz?
4. 11 Ocak 2004'de 25343 sayı ile Resmi Gazete'de "Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği" yayımlandı. Bu yönetmeliğe göre okul müdürlerinin atanması için yazılı sınavdan sonra mülakat öngörülmektedir. Mülakat değerlendirme soruları da soyut konulardır. Bu Millî Eğitim Bakanlığı gibi büyük bir bakanlıkta yerleşik kuralları alt üst ederek, kayırmalara yol açmayacak mıdır?

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Araştırma, Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/ 567
KONU: Soru Önergesi

262/2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İLGİ : a) TBMM Başkanlığının 26.01.2004 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1878-4375/15304 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 29.01.2004 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-322-4/504 sayılı yazısı.

Denizli Milletvekili Sayın Mustafa GAZALCI'nın, Millî Eğitim Bakanlığının yönetici atama ve yer değiştirmeleriyle ilgili yönetmelik değişikliklerine ilişkin Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve kendileri adına tarafımdan cevaplandırılması istenen 7/1878 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1-2. 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun'un 4855 sayılı Kanun'la Değişik 56'ncı maddesinde; "Yönetim görevlerine atanacaklarda aranacak nitelik ve diğer şartlar Bakanlıkça yürürlüğe konulacak Yönetmelikle düzenlenir" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm gereğince Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliği taslağı hazırlanmış, mevzuat hazırlama tekniğine uygun olarak Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü de alınarak 11/06/2003 tarih ve 25135 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Bu Yönetmeliğin 30'uncu maddesi ile 26/02/1999 tarih ve 99/12654 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliği" ek ve değişiklikleriyle birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu düzenlemeye yönelik olarak Bakanlığımız hukuk müşavirlerinin, Devlet Personel Başkanlığının, Başbakanlık Mevzuat Geliştirme Genel Müdürlüğünün uygun mütalâaları alınmış olmasına rağmen; şekil yönünden hukukî bir boşluk yaratmamak için Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan bir yönetmeliğin yine Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlükten kaldırılmasının daha uygun olacağı düşüncesinden hareketle 01/07/2003 tarih ve 25155 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Bakanlar Kurulunun 2003/5791 sayılı Kararı eki "Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik" ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Buna bağlı olarak, 11/06/2003 tarih ve 25135 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliği'nin 30'uncu maddesinin hükmü kendiliğinden hükümsüz hâle gelmiştir.

Doğal olarak hukuken geçerliliği olmayan bir madde hükmünün yönetmelik metninde bulunması bir anlam ifade etmeyeceğinden 01/07/2003 tarih ve 25155 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan "Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması ve Bir Maddesinde Düzeltilme Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile mülga olan bu hüküm Yönetmelik metninden çıkarılmıştır.

3. Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliği, 31'inci maddesinde yer alan "Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer" hükmü çerçevesinde

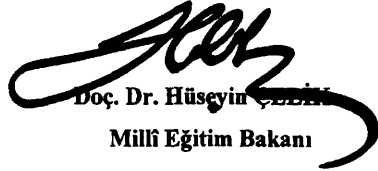
11/06/2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Dolayısıyla bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde atamaları gerçekleştirilen söz konusu daire başkanlarının atamalarının mevzuata aykırılığından söz etmek dayanaksız bir yaklaşım olmaktadır.

4. Yürürlükten kaldırılan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik'te; ataması Bakanlığa ait olan eğitim kurumları için sınavı kazanan adaylardan ilgili öğretim dairesi tarafından teklif edilen 3 aday arasından birisi, verilen yetki çerçevesinde personel genel müdürünce o okul müdürlüğüne atanmaktaydı. Atamaya yetkili makamlar müdür adaylarını görmeden ve tanımadan atamak durumundaydılar. Aynı atama usulü atama yetkisi valiliklerde olan eğitim kurumları için de uygulanmıştır.

Yürürlüğe konulan Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nde; bir, iki ve üç yıllık sürelerde okul müdür yardımcılığı veya başyardımcılığında deneyim kazanmış eğitim yöneticileri, okul müdürlüğü potansiyel aday olmaktadır. Bu adaylar, müdürlüğü açık bulunan en fazla 3 okul için istekte bulunmaktadır. Müdür adayları; hizmet içindeki çalışmalarına ait somut bilgi ve belgelere dayalı Yönetmelik eki Değerlendirme Formu'ndaki bilgilere göre değerlendirilerek en yüksek puan alan beş aday, açık bulunan okul müdürlüğü için mülakata alınmaktadır. Mülakat komisyonu örneğin merkezde; Personel Genel Müdürünün başkanlığında, 1'inci Hukuk Müşaviri, Teftiş Kurulu Başkanlığından bir Bakanlık müfettişi, Personel Genel Müdürlüğü ile atama yapılacak kurumun bağlı olduğu öğretim genel müdürlüğünden birer genel müdür yardımcısından oluşmaktadır. Bu komisyon, müdür adayını Yönetmelik eki "Mülakat Formu"ndaki bilgi başlıklarına göre değerlendirmeye tâbi tutarak en yüksek puan alan adayın atamasının yapılmasını sağlamaktadır. Mülakat formundaki bilgi başlıkları adayın; bilgi, beceri, plânlama, üretkenlik, temsil yeteneği konusunda komisyon üyelerinde kanaat oluşmasına yardımcı olacak şekilde seçilmiştir.

Mülakat yöntemi ile yönetici seçme usulü, uzun yıllardır fen ve Anadolu lisesi öğretmen ve yöneticilerinin seçiminde uygulanagelen bir sistemdir. Bu sistemin başarılı bulunması sebebiyle tüm eğitim kurumları yöneticilerinin seçiminde de "mülakat" uygulamasına geçilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Hüseyin Çubukçu
Millî Eğitim Bakanı

3.- Adana Milletvekili N. Gaye Erbatır'un, TCDD'nin yük taşımacılığında belirlediği asgari ağırlık şartına ve özel sektörün yük taşımacılığında özendirilmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı (7/1904)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

19.01.2004

Aşağıda yer alan soruların, Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

16.12.2003 tarihinde TCDD eşya ağırlığı 500 tondan az olmamak kaydıyla blok veya direk taşımacılık hizmeti vermeye başlamıştır. Bu yararlı bir hizmet olmakla birlikte bir seferde 500 ton yük taşıyacak özel sektör kuruluşu hemen hemen yoktur. Konuyla ilgili olarak

1. Özellikle Adana'dan Mersin ve İskenderun limanlarına doğru ihracata yönelik yük taşımacılığının teşviki adına yük miktarının makul seviyelere indirilmesi düşünülmekte midir?
2. Benzer biçimde yük taşımacılığı konusunda özel sektörün özendirilmesi için önlemler almayı düşünmekte misiniz? Eğer düşünüyorsanız ne gibi önlemler alacaksınız?

Prof. Dr. N. Gaye Erbatır
Adana Milletvekili

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA-246-7161
KONU : Adana Milletvekili
Sayın N.Gaye ERBATUR'un
yazılı soru önergesi

25 SUBAT 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ:TBMM Başkanlığının 10.02.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1904-4447/15573 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın N.Gaye ERBATUR'un 7/1904-4447 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN N.GAYE ERBATUR'UN 7/1904-4447
SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

16.12.2003 tarihinde TCDD eşya ağırlığı 500 tondan az olmamak kaydıyla blok veya direk taşımacılık hizmeti vermeğe başlamıştır. Bu yararlı bir hizmet olmakla birlikte bir seferde 500 ton yük taşıyacak özel sektör kuruluşu hemen hemen yoktur. Konuyla ilgili olarak

SORU 1- Özellikle Adana'dan Mersin ve İskenderun limanlarına doğru ihracata yönelik yük taşımacılığının teşviki adına yük miktarının makul seviyelere indirilmesi düşünülmekte midir?

CEVAP 1-Mevcut taşıma kapasitesinin en verimli şekilde kullanılarak, daha hızlı ve etkin bir taşımacılık yapılması amacıyla TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü, blok tren taşımacılığına geçmiştir. Bu uygulama ile ;

- Daha fazla miktarda yük taşınması,
- Mevcut lokomotif ve vagonların etkin şekilde kullanılması,
- Taşıma hızının artırılması,
- İhtiyaç duyulan personel miktarının azaltılması,
- Yük taşımalarında kalitenin yükseltilmesi,
- Müşteri memnuniyetinin artırılması ve manevra maliyetlerinin azaltılması amaçlanmıştır.

Blok tren uygulamasında, çıkış ve varış yeri olarak tam tren yüküne bakılmakta ancak, tren yükünün aynı müşteriye ait olması şartı aranmamaktadır. Dolayısıyla, birden fazla müşteri bir araya gelerek blok tren taşıması yapma imkanına sahip olmaktadır. Bu çerçevede, 500 tonun altında taşıma yapmak isteyen müşterilerin talepleri kabul edilmekte ve diğer taşıma talepleri ile birleştirilmek suretiyle, bir tren yüküne ulaşılması halinde, taşıma gerçekleştirilmektedir. Bu konuda da, müşteriler TCDD'nin iş yerlerinde bilgilendirilmektedir. Diğer taraftan, Mersin ve İskenderun limanlarına yapılan taşımalar, ihracata yönelik olmakla birlikte, yurt içerisinde limanlara veya limanlardan yurt içerisinde yapılan taşımalara uluslararası tarifeye göre daha düşük olan Yurtiçi Eşya Tarifesi uygulanmaktadır.

SORU 2- Benzer biçimde yük taşımacılığı konusunda özel sektörün özendirilmesi için önlemler almayı düşünmekte misiniz? Eğer düşünüyorsanız ne gibi önlemler alacaksınız?

CEVAP 2- TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü, yük taşımacılığı ile ilgili olarak müşterilere kendi iş ortağı anlayışı ile yaklaşmakta ve bu yönde müşteri memnuniyetinin artırılması için, birçok yeni uygulamayı yürürlüğe koymaktadır.

-TCDD Ana Statüsünde yapılan değişiklikle özel sektörün lokomotif, vagon ve personeli ile özel tren işletmeciliği yapmasına imkan sağlanmış olup, bu konuda özel sektörün talepleri beklenmektedir.

-Müşterilerin manipulyon maliyetlerini azaltarak kapıdan kapıya nakliyei sağlamak amacıyla bağlantı hattı ve yükleme boşaltma tesisi yapımları özendirilmektedir.

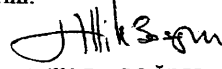
-TCDD Limanlarına vagonlarla yapılan taşımalarda, müşterilere çeşitli avantajlar sağlanmıştır.

-Müşterilerin uzun dönemde; taşımaları planlı ve düzenli yapabilmelerini sağlamak amacıyla gerek TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünden protokol ile vagon kiralaması, gerekse vagon sahibi olması konusunda, taşıma ücretlerinde indirim yapılarak kolaylıklar sağlanmaktadır.

4.- Adana Milletvekili Atilla Başoğlu'nun, demiryolu yük taşımacılığındaki sınırlandırmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı (7/1922)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

Aşağıdaki sorunun Ulaştırma Bakanı Sayın Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu saygılarımla arz ederim.

Atilla BAŐĐLU
Adana Milletvekili

Yükleme ve varış istasyonları aynı olmak, aynı gün içinde taşımaya başlamak ve eşya ağırlığı 500 tondan az olmamak şartıyla blok veya direk vagon taşımacılığı hizmeti verileceği bildirilmiştir. Bu hizmet, tüccarlarımız tarafından faydalı görülmekle beraber taşınacak yükün miktarında konulmuş sınırlandırmalar, birçok özel sektör kuruluşumuzun kapasitesinin üzerindedir.

- Bu limitin tesbitinde özel sektör kuruluşlarımızın görüşü alınmış mıdır?
- Odalarımızdan gelen talepler hkmetinizce göz önünde bulundurularak 500 tonluk alt sınırın 250 tona indirilmesi ve böylelikle i ticaretimizde rahatlatma sağlanması düşünülmekte midir?

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIğI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/- 243 -7163
KONU : Adana Milletvekili
Sayın Atilla BAŐĐLU'nun
yazılı soru nergisi

25 SUBAT 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 16.02.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4445 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Atilla BAŐĐLU'nun 7/1922-4482 sayılı yazılı soru nergisinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATILLA BAŞOĞLU'NUN 7/1922-4482
SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

Yükleme ve varış istasyonları aynı olmak, aynı gün içinde taşımaya başlamak ve eşya ağırlığı 500 tondan az olmamak şartıyla blok veya direk vagon taşımacılığı hizmeti verileceği bildirilmiştir. Bu hizmet, tüccarlarımız tarafından faydalı görülmekle beraber taşınacak yükün miktarında konulmuş sınırlandırmalar, birçok özel sektör kuruluşumuzun kapasitesinin üzerindedir.

SORU:A- Bu limitin tesbitinde özel sektör kuruluşlarımızın görüşü alınmış mıdır?

CEVAP: A-Mevcut taşıma kapasitesinin en verimli şekilde kullanılarak, daha hızlı ve etkin bir taşımacılık yapılması amacıyla TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü, blok tren taşımacılığına geçmiştir. Bu uygulama ile ;

- Daha fazla miktarda yük taşınması,
- Mevcut lokomotif ve vagonların etkin şekilde kullanılması,
- Taşıma hızının artırılması,
- İhtiyaç duyulan personel miktarının azaltılması,
- Lokomotif ve vagon rotasyon süresinin düşürülmesi,
- Yük taşımalarında kalitenin yükseltilmesi,
- Müşteri memnuniyetinin artırılması ve manevra maliyetlerinin azaltılması amaçlanmıştır.

TCDD Blok tren uygulamasına geçmeden önce, toplam yükün yaklaşık % 80'nini veren müşterileriyle bir dizi ön görüşme yapmış ve müşterilerin görüş ve desteğiyle uygulamayı başlatmıştır. Nitekim TCDD ile blok tren taşımacılığını gerçekleştiren müşteriler de bu uygulamadan duydukları memnuniyeti yazılılarıyla bildirmektedirler.

SORU:B- Odalarımızdan gelen talepler hükümetinizce göz önünde bulundurularak 500 tonluk alt sınırın 250 tona indirilmesi ve böylelikle iç ticaretimizde rahatlama sağlanması düşünülmekte midir?

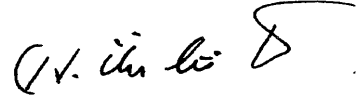
CEVAP: B- Blok tren uygulamasında, çıkış ve varış yeri olarak tam tren yüküne bakılmakta ancak, tren yükünün aynı müşteriye ait olması şartı aranmamaktadır. Dolayısıyla, birden fazla müşteri bir araya gelerek blok tren taşınması yapma imkanına sahip olmaktadır. Bu çerçevede, 500 tonun altında taşıma yapmak isteyen müşterilerin talepleri kabul edilmekte ve diğer taşıma talepleri ile birleştirilmek suretiyle, bir tren yüküne ulaşılması halinde, taşıma gerçekleştirilmektedir. TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü, yük taşımacılığı ile ilgili olarak müşterilere kendi iş ortağı anlayışı ile yaklaşmakta, bu yönde müşteri memnuniyetinin artırılması için, birçok yeni uygulamayı yürürlüğe koymakta ve bu konularda da müşteriler TCDD'nin iş yerlerinde bilgilendirilmektedir.

5.- Afyon Milletvekili Halil Ünlütepe'nin, Evciler Çal karayoluna ve Evciler Gar İstasyonuna ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın cevabı (7/1941)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Ulaştırma Bakanı sayın Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Halil ÜNLÜTEPE
Afyon MİLLETVEKİLİ

Afyon İli Evciler İlçesi Devlet Demiryolları Gar İstasyonu 1996 yılında kapatılmıştır. İstasyonun kapatılması ve ana karayolunun ilçe merkezine uzaklığı nedeniyle bu ilçemizde yaşayan vatandaşlarımız ulaşımında çeşitli sıkıntılar yaşamaktadır. Ayrıca Gar İstasyonunun kapatılması ilçe ekonomisini de olumsuz etkilemiştir. Bu unsurlar göz önünde bulundurularak DDY Evciler Gar İstasyonunun yeniden açılması mümkün müdür?

Afyon Evciler İlçesi ile Denizli Çal İlçesi arasında yoğun bir ekonomik ilişki vardır. Ancak Evciler – Çal karayolunun Devlet Karayollarına bağlı olmadığından bakımsız ve hasarlı durumda kalması vatandaşların ulaşımını olumsuz etkilemektedir. Bu yolun Karayolları ağı içerisine alınarak bakım ve gözetiminin yapılması mümkün müdür?

T.C.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI

Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/- 245-7162
KONU : Afyon Milletvekili
Sayın Halil ÜNLÜTEPE'nin
yazılı soru önergesi

25 SUBAT 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 16.02.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4445 sayılı yazısı.

Afyon Milletvekili Sayın Halil ÜNLÜTEPE'nin 7/1941-4507 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

AFYON MİLLETVEKİLİ SAYIN HALİL ÜNLÜTEPE'NİN 7/1941-4507
SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORU 1-Afyon İli Evciler İlçesi Devlet Demiryolları Gar İstasyonu 1996 yılında kapatılmıştır. İstasyonun kapatılması ve ana karayolunun ilçe merkezine uzaklığı nedeniyle bu ilçemizde yaşayan vatandaşlarımız ulaşımında çeşitli sıkıntılar yaşamaktadır. Ayrıca Gar İstasyonunun kapatılması ilçe ekonomisini de olumsuz etkilemiştir. Bu unsurlar göz önünde bulundurularak DDY Evciler Gar İstasyonunun yeniden açılması mümkün müdür?

CEVAP 1-Sütlaç ve Dazkırı İstasyonları arasında bulunan Evciler İstasyonu, verimsiz çalışan istasyonların kapatılması kararı uyarınca 01.09.1996 tarihinde kapatılarak memursuz durak statüsüne getirilmiştir. Söz konusu istasyonda Pamukkale ve Göller Ekspresleri duruş yaparak yolcuların iniş ve binişlerine olanak sağlanmakta ve yolcuların mağduriyetleri önlenmektedir.

SORU 2- Afyon İlçesi ile Denizli Çal İlçesi arasında yoğun bir ekonomik ilişki vardır. Ancak Evciler-Çal karayolunun Devlet Karayollarına bağlı olmadığından bakımsız ve hasarlı durumda kalması vatandaşların ulaşımını olumsuz etkilemektedir. Bu yolun Karayolları ağı içerisine alınarak bakım ve gözetiminin yapılması mümkün müdür?

CEVAP 2-Bilindiği gibi Devlet ve İl yolları, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü'nün görev alanında bulunmaktadır.

Soru önergesinde konu edilen Evciler-Çal karayolunun Devlet Karayolları ağına alınarak bakım ve gözetiminin yapılması hususunda Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü'nden alınan yazıda;

Evciler İlçesinin idari olarak bağlı olduğu Afyon İliyle, Çal İlçesinin idari olarak bağlı bulunduğu Denizli İlinin civar il ve ilçelerle olan ulaşımının Karayolları ağındaki mevcut Devlet ve İl Yolları ile sağlandığı, karayolları ağına alınması istenilen Evciler-Özdemirci-Kıralan-Dayılar-Seyit-(Çal-İsabeyli) ayırım yolunun 43 km. uzunluğunda, dağlık ve engebeli araziden geçen düşük standartlı köy yolu olduğu, bu yolun Bakanlıkları yatırımları içerisinde değerlendirilmesi imkanının bulunmadığı, ayrıca söz konusu güzergahın Karayolları Genel Müdürlüğü standartlarında asfalt sathi kaplamalı yapımı için kamulaştırma hariç 2003 yılı birim fiyatları ile yaklaşık 21 Trilyon 500 Milyar TL. ödenek gerektirdiği bildirmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

57 NCİ BİRLEŞİM

25 ŞUBAT 2004 ÇARŞAMBA

Saat : 14.00

KISIMLAR

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

7

SÖZLÜ SORULAR

8

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

DANIŞMA KURULU ÖNERİŐ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün Denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde Birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, Sunuşlar ve İşaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılmasının Genel Kurulun onayına sunulması, Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

(Genel Kurulun 11.12.2002 tarihli 8 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİŐ

1. - Genel Kurulun 25.2.2004 Çarşamba günkü (bugün) Birleşiminde; Sözlü Sorular ve diğer Denetim konularının görüşülmemesi, çalışma sürelerinin ise 25.2.2004 Çarşamba ve 26.2.2004 Perşembe günkü birleşimlerde 14:00-24:00 saatleri arasında olması, 26.2.2004 Perşembe günkü Birleşimde 349 sıra sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin saat 24.00'e kadar bitirilememesi halinde bu Tasarının görüşmelerinin bitimine kadar çalışma süresinin uzatılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 24.2.2004 tarihli 56 ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Plan ve Bütçe Komisyonu**

25.2.2004 Çarşamba - Saat : 10.30

*** (10/69, 118) Esas Numaralı Meclis**

Araştırması Komisyonu

25.2.2004 Çarşamba - Saat : 10.30

*** (9/3) Esas Numaralı Meclis**

Soruşturması Komisyonu

25.2.2004 Çarşamba - Saat : 13.00

*** (9/5, 6) Esas Numaralı Meclis**

Soruşturması Komisyonu

25.2.2004 Çarşamba - Saat : 15.00

*** Dışişleri Komisyonu**

26.2.2004 Perşembe - Saat : 10.00

*** (9/4, 7) Esas Numaralı Meclis**

Soruşturması Komisyonu

26.2.2004 Perşembe - Saat : 14.00

*** Çevre Komisyonu**

26.2.2004 Perşembe - Saat : 15.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

57 NCI BİRLEŞİM

25 ŞUBAT 2004 ÇARŞAMBA

Saat : 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/521) (S. Sayısı: 146) (Dağıtma tarihi: 2.6.2003)
2. - Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/523) (S. Sayısı: 152) (Dağıtma tarihi: 9.6.2003)
3. - Çanakkale Milletvekilleri Mehmet Daniş ve İbrahim Köşdere'nin, Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/212) (S. Sayısı: 305) (Dağıtma tarihi: 15.12.2003)
4. - Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ile İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi: 21.1.2004)
5. **X** - Geçici İthalat Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/679) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 21.1.2004)
6. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (S. Sayısı : 357) (Dağıtma tarihi : 27.1.2004)
7. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/675) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 27.1.2004)
8. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/678) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 27.1.2004)
9. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/676) (S. Sayısı : 360) (Dağıtma tarihi : 28.1.2004)
10. - Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi Kanunu Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/735) (S. Sayısı : 371) (Dağıtma tarihi : 9.2.2004)
11. **X** - Doku Tipi Tayinine Yarayan Reaktiflerin Değişimine İlişkin Avrupa Anlaşması ve Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/634) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 10.2.2004)
12. **X** - Uluslararası Bağ ve Şarap Örgütünün Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/662) (S. Sayısı : 367) (Dağıtma tarihi : 10.2.2004)
13. **X** - Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Örgütü KEİ Bölgesindeki Eşyanın Karayoluyla Naklinin Kolaylaştırılması Konusunda Mutabakat Muhturasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/684) (S. Sayısı : 369) (Dağıtma tarihi : 10.2.2004)
14. **X** - Sinematografik Ortak Yapım Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/631) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 11.2.2004)
15. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Büyük Önemi Haiz Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/553) (S. Sayısı : 373) (Dağıtma tarihi : 11.2.2004)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

16. **X** - Endüstriyel Tasarımların Uluslararası Tesciline İlişkin Lahey Anlaşmasının Cenevre Metnine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/646) (S. Sayısı : 366) (Dağıtma tarihi : 12.2.2004)

17. **X** - Marka Kanunu Andlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (S. Sayısı : 368) (Dağıtma tarihi : 12.2.2004)

18. - Şanlıurfa Milletvekili Yahya Akman ve 14 Milletvekilinin; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/182) (S. Sayısı: 300) (Dağıtma tarihi: 8.12.2003)

19. - 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Karamamenin Eki Cetvellerin Diyanet İşleri Başkanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/622) (S. Sayısı: 201) (Dağıtma tarihi: 2.7.2003)

20. - Konya Milletvekili Atilla Kart'ın, 24.2.1983 Tarih ve 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/121) (S. Sayısı: 210) (Dağıtma tarihi: 3.7.2003)

21. - Mardin Milletvekili Muharrem Doğan ve 22 Milletvekilinin; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/23) (S. Sayısı: 129) (Dağıtma tarihi: 1.5.2003) (*)

22. - Denizli Milletvekili Mustafa Gazalçı ve 53 Milletvekilinin; 3 Mart'ın Her Yıl "Laiklik ve Öğretim Birliği Bayramı" Olarak Kutlanması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/93) (S. Sayısı: 139) (Dağıtma tarihi: 20.5.2003) (*)

23. - Bayburt Milletvekili Ülkü Güney'in; Bayburt İlinde Konursu, Gökçedere ve Masat Adıyla Üç Yeni İlçe Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/17) (S. Sayısı: 140) (Dağıtma tarihi: 22.5.2003) (*)

24. - Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekilleri Salih Kapsuz ve Haluk İpek, Bursa Milletvekili Faruk Çelik, Hatay Milletvekili Sadullah Ergin ile Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa'nın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/140) (S.Sayısı: 161) (Dağıtma tarihi: 11.6.2003)

25. - Bitlis Milletvekili Edip Safder Gaydalı'nın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/114) (S. Sayısı: 176) (Dağıtma tarihi: 17.6.2003)

26. - Konya Milletvekili Atilla Kart'ın; 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununa "Geçici Ek Madde" Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/139) (S. Sayısı: 245) (Dağıtma tarihi: 24.7.2003)

27. - Artvin Milletvekili Orhan Yıldız ve Üç Milletvekilinin; Kamulaştırma Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/173) (S. Sayısı: 256) (Dağıtma tarihi: 28.7.2003)

28. - Niğde Milletvekili Orhan Eraslan'ın; Küçük Esnaf ve Sanatkârlar ile Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme Kredilerinde 1.1.2003 Tarihine Kadar Olan Senet Protestolarının ve Karşılıksız Çeklerin Nazara Alınmaması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/110) (S. Sayısı: 278) (Dağıtma tarihi: 13.11.2003)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

29. - Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt ve 56 Milletvekilinin; Atatürk Millî Parkı Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/159) (S. Sayısı: 279) (Dağıtma tarihi: 13.11.2003)

30. - Afyon Milletvekili Halil Ünlütepe ve 22 Milletvekilinin; Afyon İli Sincanlı İlçesinin Adının “Sinanpaşa” Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/89) (S. Sayısı : 337) (Dağıtma tarihi : 19.1.2004)

31. - Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Mustafa Özyürek, İzmir Milletvekili Oğuz Oyan, Samsun Milletvekili Haluk Koç ile 2 Milletvekilinin, Türk Ceza Kanununa Geçici İki Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi ile Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa'nın, Türk Ceza Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/177, 2/155) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 27.1.2004)

32. - Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/737) (S. Sayısı : 374) (Dağıtma tarihi: 17.2.2004)

33. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/466) (S. Sayısı : 375) (Dağıtma tarihi: 23.2.2004)

34. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Genel Ticari, Ekonomik, Kültürel ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/467) (S. Sayısı: 376) (Dağıtma tarihi: 23.2.2004)

35. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/472) (S. Sayısı: 377) (Dağıtma tarihi: 23.2.2004)

36. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/474) (S. Sayısı: 378) (Dağıtma tarihi: 23.2.2004)

37. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Jamaika Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/480) (S. Sayısı: 379) (Dağıtma tarihi: 23.2.2004)

38. **X** - Türkiye Cumhuriyeti ve Karayip Devletleri Birliği Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/485) (S. Sayısı: 380) (Dağıtma tarihi: 23.2.2004)

39. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/680) (S. Sayısı: 381) (Dağıtma tarihi: 23.2.2004)

40. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Sanat, Eğitim, Bilim, Teknoloji, Spor, Dinlence ve Gençlik Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/709) (S. Sayısı: 382) (Dağıtma tarihi: 23.2.2004)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

41. **X** - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çek Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/712) (S. Sayısı: 383) (Dağıtma tarihi: 23.2.2004)

42. **X** - Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/754) (S. Sayısı: 384) (Dağıtma tarihi: 23.2.2004)

43. **X** - Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/755) (S. Sayısı: 385) (Dağıtma tarihi: 23.2.2004)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(* Hükümet bulunamadığından, görüşmeleri bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

